

1. METSAVARUD

FOREST RESOURCES

1.1 Ülevaade Eesti metsavarudest

Review of Estonian forest resources

Andmeid metsavarude kohta kogutakse metsade inventeerimisega. Eesti metsi inventeeritakse kahel erineval viisil, mis erinevad teineteisest nii meetodika kui ka inventuuri põhieesmärkide poolest. Traditsioonilise, kõiki metsaeraldusi kirjeldava lausinventeerimisega kogutud andmeid kasutatakse eelkõige metsamajandamiskavade koostamiseks, kuid nende põhjal saab edukalt koostada ka metsavarusid iseloomustavaid aruandeid. Kuni 1992. aastani inventeeriti selle meetodika alusel suuremat osa Eesti metsadest 10-aastase tsükliga ning kogutud inventeerimisandmete alusel valmisid ka ülevaated metsavarudest. Hiljem on ainult riigimetsade inventeerimisel suudetud seda tsüklit järgida, kuid erametsi on inventeeritud vastavalt nende registreerimisele maakatastris ning rahaliste vahendite olemasolule. See tekitas olukorra, kus lausinventeerimise andmed suure osa metsade kohta vananesid, ning on tänapäevaks enam kui 20 aastat vanad. Lisaks sellele puudusid olulise osa metsamaa kohta (150 000–200 000 ha) igasugused andmed.

Sellises situatsioonis, kus olulise osa metsa kohta olid andmed lootusetult vananenud või puudusid üldse, alustati 1999. aastal Eestis statistilise metsainventuuriga (SMI). Statistiline metsainventeerimine on valikuuring, millega saab operatiivselt ja ökonoomselt teavet metsade kohta. Meetod võimaldab objektiivselt jälgida metsas toimuvate protsesside dünaamikat riigis tervikuna. SMI põhiülesandeks on metsade kirjeldamine koos selles toimuvate muutustega, samuti ülevaate andmine raietest. Lisaks metsade kohta kogutavale infole võib registreerida andmeid näiteks maa kõlvikulise jaotuse, bioloogilise mitmekesisuse, mittemetsamaade puidutagavara ja metsastumise kohta.

Käesolevas kogumikus toodud tabelid kajastavad viimase viie aasta (2001–2005) inventuuri tulemusi. SMI on valikuuring, mistõttu statistilisel uuringul proovitükkide karakteristikute alusel tehtud üldkogumi mingi tunnuse hinnanguga kaasneb alati tõenäoslikust valikust tulenev viga. Seega tabelites toodud näitajate tegelik väärtus võib esitatust olla vea ehk usaldusnivoo ulatuses suurem või väiksem. Võimaliku vea suurus oleneb osakogumi suuruselt, olles väike kogu riiki hõlmavate näitajate osas. Näiteks metsamaa pindala, 2,264 miljonit ha, võimalik viga on $\pm 2,0\%$, metsamaa tagavara 454,5 miljonit m³, võimalik viga $\pm 3,0\%$. Väga väikeste osakogumite korral on tulemused statistiliselt väheusaldatavad ja seetõttu põhinevad SMI andmetel kogu Eesti metsi hõlmavad ning kolm maakondade metsavarusid iseloomustavat tabelit. Teiste maakonna metsi iseloomustavate tabelite aluseks on Metsaressurssi arvestuse riiklikus registris (metsaregistris) hoitavad lausmetsainventuuri andmed.

Riigimetsa iseloomustamiseks on kasutatud Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) ja metsanduslike õppeasutuste metsainventuuride andmeid. Tabelid hõlmavad 833 000 ha metsamaad, mis on valdav osa riigimetsast. Erametsa näitajad põhinevad 714 000 ha inventeeritud metsamaa andmetel, mis on ligikaudu 70% maakatastris registreeritud metsamaast, kuid ainult pool võimalikust erametsast. Kui riigimetsi iseloomustavaid näitajaid võib tõeseks lugeda kogu ulatuses, siis erametsa näitajad annavad parema tulemuse maakonna tasandil, kuna kogu Eestit iseloomustav koondrida ei tarvitse olla täiesti objektiivne. Nimelt on erinevate maakondade erametsi inventeeritud erinevas proportsioonis ning seega ei kajastu iga maakond vabariigi koondnäitajas tegelikus kaalus. Suhteliselt rohkem on korraldatud erametsi näiteks Pärnu-, Viljandi- ja Lääne-Virumaal, kus metsad on keskmisest paremad. Vähem on aga korraldatud tagasihoidlike näitajatega Harju- ja Saaremaa metsi.

Tähelepanelikult vaadates võib täheldada, et SMI ja lausmetsakorraldusega saadud sama tunnust iseloomustavad näitajad võivad olla küllaltki erinevad. Siin ei ole tavaliselt tegemist veaga, vaid erinevus tuleneb meetodite erinevusest. SMI on objektiivne, valdav osa näitajatest saadakse instrumentaalse mõõdistamise tulemusena. Lausmetsakorraldus on tugeva subjektiivse varjundiga, sest osa näitajaid määratakse silmamõõduliselt ja metsakorraldaja on sageli mõjutatav eelmise inventuuri andmetest. Ka on lausmetsakorralduse andmed keskmisena viis aastat vanad, kuna SMI annab igal aastal metsadest uue, kogu riiki hõlmava andmestiku. Põhilised erinevused on järgmised:

- tulenevalt mõõtetäpsusest ja erinevatest arvutusvalemiteist on SMI tagavarad ja tagavaral baseeruvad näitajad (hektaritagavara, juurdekasv) lausmetsakorralduse andmetest 15–20% suuremad;
- SMI näitab suuremat lehtpuude ja väiksemat okaspuude osakaalu nii puistute pindalal kui ka puuliigi tagavaras, võrreldes lausmetsakorraldusega;
- SMI andmetel on puistute keskmine boniteediklass parem.

Uue metsaseaduse rakendamine tingis vajaduse üle vaadata mitmed metsanduses kasutatavad normatiivid. Sealhulgas muudeti osaliselt ka tagavara ja juurdekasvu arvutamise ning boniteerimise eeskirju. Tabelite jaoks, milles kajastuvad metsaregistri andmed, arvutati eelnimetatud näitajad uute normatiivide alusel. Põhilised erinevused võrreldes varasemaga (ka varasemate aastaraamatutega) on järgmised:

- eelkõige männikute ja kuusikute, kuid ka kaasikute tagavarad on suuremad;
- männi ja kuuse boniteerimiseeskirjade lahutamise tõttis oluliselt kuusikute boniteeti, seda eelkõige nooremas eas. Vähemal määral muutus ka männikute ja kaasikute boniteerimisskaala;
- peamiselt boniteedi muutumisest tulenevalt muutus ka puistute juurdekasv, sest viimane sõltub suurel määral kasvu headusest.

1.1.1 Eesti üldpindala jaotus maakateooriate järgi

Total area of Estonia by land categories

Maakateooria	Eesti pindala ¹		Riigimetskonnad ²		Teised valdajad		Eesti pindala ³		Land category
	Total area		State forest		Other owners		Total area		
	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	
Metsamaa	2 264,2	51,8	835,1	79,0	1 429,1	43,1	2 264,2	50,1	Forest land
sh metsaga	2 121,7	48,6	785,9	74,4	1 335,8	40,3	2 121,7	46,9	of which stocked
metsata	142,5	3,3	49,1	4,6	93,4	2,8	142,5	3,2	unstocked
Pöösastik	76,2	1,7	1,9	0,2	74,3	2,2	76,2	1,7	Bushes
Põllumajandusmaa	1 325,2	30,3	7,7	0,7	1 317,5	39,8	1 325,2	29,3	Agricultural land
Soo	230,8	5,3	159,5	15,1	71,3	2,2	230,8	5,1	Bogs
Siseveed	108,8	2,5	13,1	1,2	95,7	2,9	261,7	5,8	Inland water bodies
Asustusala	169,6	3,9	0,3	0,0	169,3	5,1	169,6	3,8	Urban settlements
Teed	54,1	1,2	8,1	0,8	46,0	1,4	54,1	1,2	Roads
Trassid	64,5	1,5	21,2	2,0	43,3	1,3	64,5	1,4	Tracks
Karjäärid	29,8	0,7	7,3	0,7	22,5	0,7	29,8	0,7	Mineral extraction sites
Muud maad	46,6	1,1	2,8	0,3	43,7	1,3	46,6	1,0	Other land
Kokku	4 369,8	100,0	1 057,0	100,0	3 312,8	100,0	4 522,7	100,0	Total

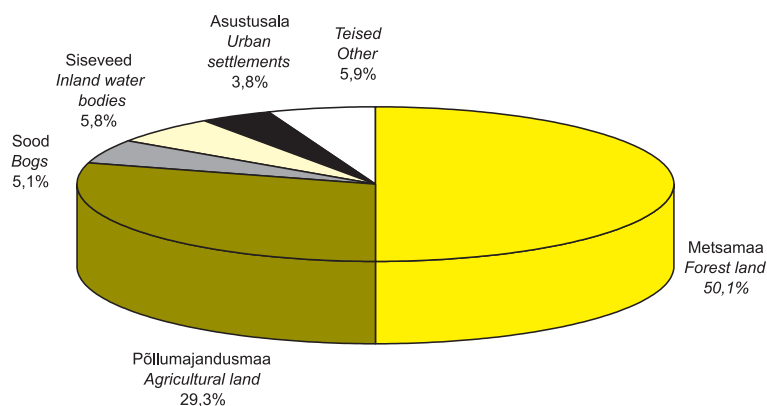
¹ Ilma Peipsi järve pindalata, Lake Peipsi not included

² Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) haldusala, managed by State Forest Management Centre

³ Koos Peipsi järve pindalaga, Lake Peipsi included

Allikas: Metsakaitse- ja Metsatunduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.1.1.1 Eesti pindala jagunemine maakateooriate järgi

Figure 1.1.1.1 Total area of Estonia by land categories

1.1.2 Maakondade metsamaa pindala ja tagavara

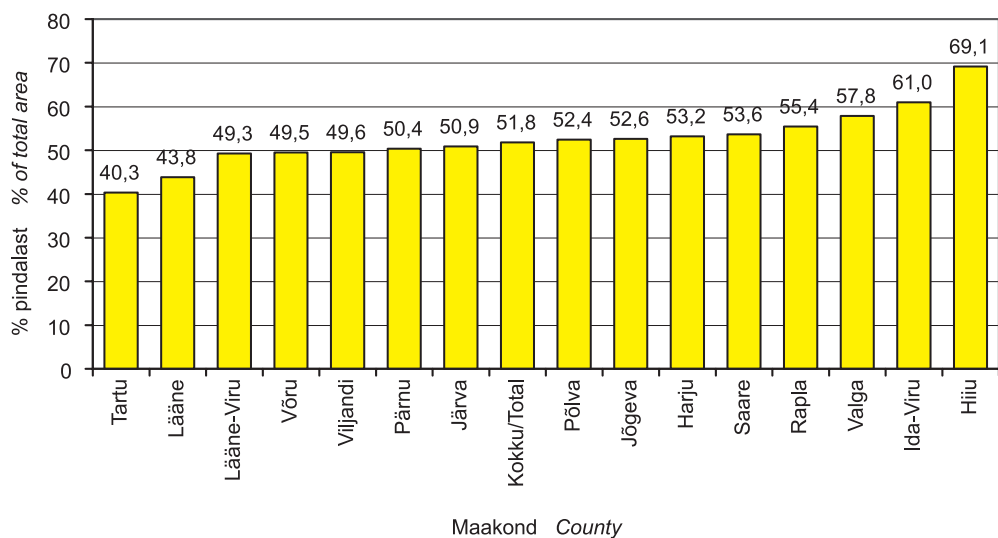
*Distribution of forest land area and growing stock
by counties*

Maakond County	Üldpindala Total area		Metsamaa pindala Forest land area		Metsasus Forest coverage %	Satelliitpilt* Satellite image*		Metsamaa tagavara Growing stock		
	1000 ha	%	1000 ha	%		1000 ha	%	1000 m ³	%	m ³ /ha
Harju	433,3	9,9	230,4	10,2	53,2	222	51,2	44 450	9,8	193
Hiiu	102,3	2,3	70,7	3,1	69,1	68,3	66,7	14 925	3,3	211
Ida-Viru	336,4	7,7	205,1	9,1	61,0	185,2	55,1	40 129	8,8	196
Jõgeva	260,4	6,0	136,9	6,0	52,6	127,9	49,1	29 144	6,4	213
Järva	262,3	6,0	133,5	5,9	50,9	122,6	46,7	22 462	4,9	168
Lääne	238,3	5,5	104,5	4,6	43,8	112,2	47,1	17 381	3,8	166
Lääne-Viru	346,5	7,9	170,7	7,5	49,3	173,9	50,2	33 553	7,4	197
Põlva	216,5	5,0	113,5	5,0	52,4	95,7	44,2	25 344	5,6	223
Pärnu	480,6	11,0	242,0	10,7	50,4	243,5	50,7	50 258	11,1	208
Rapla	298,0	6,8	165,1	7,3	55,4	155,6	52,2	31 881	7,0	193
Saare	292,2	6,7	156,7	6,9	53,6	154,1	52,7	30 207	6,6	193
Tartu	308,9	7,1	124,6	5,5	40,3	112	36,3	26 742	5,9	215
Valga	204,7	4,7	118,4	5,2	57,8	106,8	52,2	25 953	5,7	219
Viljandi	358,9	8,2	177,9	7,9	49,6	166,2	46,3	36 602	8,1	206
Võru	230,5	5,3	114,0	5,0	49,5	111,8	48,5	25 429	5,6	223
Kokku/Total	4 369,8	100,0	2 264,2	100,0	51,8	2157,8	49,4	454 461	100,0	201

*Satelliitpildi analüüsimisel saadud pindalad Areas from the analyses of satellite images

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.1.2.1 Maakondade metsasus

Figure 1.1.2.1 Forest coverage by counties

1.1.3 Maakondade metsamaa pindala jagunemine metsakategooriate järgi

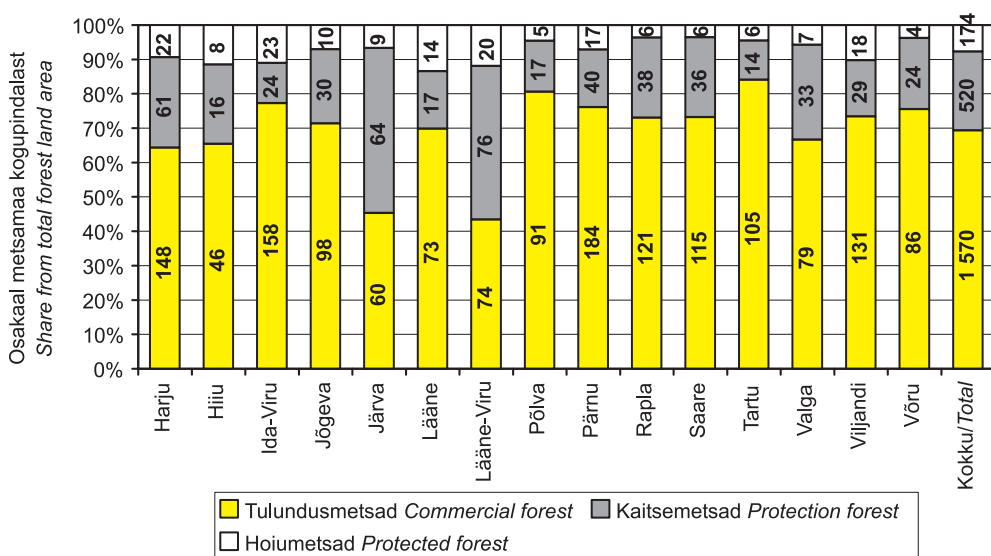
*Distribution of forest land area by counties and
forest categories*

Maakond County	Tulundusmetsad Commercial forest		Kaitsemetsad Protection forest		Hoiumetsad Protected forest		Kõik kokku Total	Majandatavad metsad Forest available for wood supply	
	1000 ha	%*	1000 ha	%*	1000 ha	%*		1000 ha	%*
Harju	148,3	64,4	60,6	26,3	21,6	9,4	230,4	208,9	90,6
Hiiu	46,3	65,4	16,3	23,1	8,1	11,5	70,7	62,6	88,5
Ida-Viru	158,5	77,3	23,9	11,7	22,7	11,1	205,1	182,4	88,9
Jõgeva	97,7	71,4	29,6	21,6	9,7	7,1	136,9	127,3	92,9
Järva	60,5	45,3	64,1	48,0	8,9	6,7	133,5	124,6	93,3
Lääne	73,0	69,9	17,4	16,7	14,1	13,5	104,5	90,4	86,5
Lääne-Viru	74,2	43,5	76,1	44,6	20,4	11,9	170,7	150,3	88,1
Põlva	91,5	80,6	16,8	14,8	5,2	4,6	113,5	108,3	95,4
Pärnu	184,3	76,1	40,5	16,7	17,3	7,1	242,0	224,8	92,9
Rapla	120,6	73,1	38,5	23,3	6,0	3,6	165,1	159,1	96,4
Saare	114,7	73,2	36,4	23,2	5,6	3,6	156,7	151,1	96,4
Tartu	104,9	84,1	14,1	11,3	5,6	4,5	124,6	119,0	95,5
Valga	79,0	66,7	32,7	27,6	6,8	5,7	118,4	111,6	94,3
Viljandi	130,7	73,4	29,0	16,3	18,3	10,3	177,9	159,6	89,7
Võru	86,2	75,6	23,6	20,7	4,3	3,8	114,0	109,7	96,2
Kokku/Total	1 570,2	69,4	519,5	22,9	174,4	7,7	2 264,2	2 089,8	92,3

*Osakaal maakonna metsamaa pindalast Share from total forest land area in county

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.1.3.1 Maakondade metsamaa pindala jagunemine metsakategooriate järgi

Figure 1.1.3.1 Distribution of forest land area by counties and forest categories

1.2 Metsamaad iseloomustavad näitajad

Main characteristics of forest land

1.2.1 Metsamaa pindala ja tagavara enamuspuliigiti omandikategooriate järgi

Distribution of forest land area and growing stock by dominant tree species and ownership categories

Enamus- puuliik	Pindala Area		Tagavara Growing stock			Dominant tree species
			kogutagavara total volume		hektaritagavara volume per ha	
	1000 ha	%	1000 m ³	%	m ³ /ha	
Mänd	741,4	32,7	162 995	35,9	220	<i>Pine</i>
Kuusk	398,0	17,6	84 456	18,6	212	<i>Spruce</i>
Kask	695,2	30,7	118 875	26,2	171	<i>Birch</i>
Haab	121,0	5,3	30 998	6,8	256	<i>Aspen</i>
Sanglepp	68,4	3,0	15 025	3,3	220	<i>Black alder</i>
Hall lepp	204,3	9,0	35 315	7,8	173	<i>Grey alder</i>
Teised	35,9	1,6	6 796	1,5	189	<i>Others</i>
Kokku	2 264,2	100,0	454 461	100,0	201	Total
	Riigimetskonnad		State forest districts			
Mänd	368,7	44,2	82 000	47,2	222	<i>Pine</i>
Kuusk	154,4	18,5	30 425	17,5	197	<i>Spruce</i>
Kask	227,3	27,2	41 400	23,8	182	<i>Birch</i>
Haab	41,8	5,0	12 393	7,1	296	<i>Aspen</i>
Sanglepp	24,3	2,9	4 684	2,7	193	<i>Black alder</i>
Hall lepp	15,6	1,9	2 579	1,5	165	<i>Grey alder</i>
Teised	2,9	0,3	411	0,2	143	<i>Others</i>
Kokku	835,1	100,0	173 892	100,0	208	Total
	Teised valdajad		Other owners			
Mänd	372,7	26,1	80 995	28,9	217	<i>Pine</i>
Kuusk	243,6	17,0	54 032	19,3	222	<i>Spruce</i>
Kask	467,8	32,7	77 475	27,6	166	<i>Birch</i>
Haab	79,2	5,5	18 605	6,6	235	<i>Aspen</i>
Sanglepp	44,1	3,1	10 340	3,7	234	<i>Black alder</i>
Hall lepp	188,7	13,2	32 736	11,7	173	<i>Grey alder</i>
Teised	33,0	2,3	6 385	2,3	193	<i>Others</i>
Kokku	1 429,1	100,0	280 568	100,0	196	Total

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

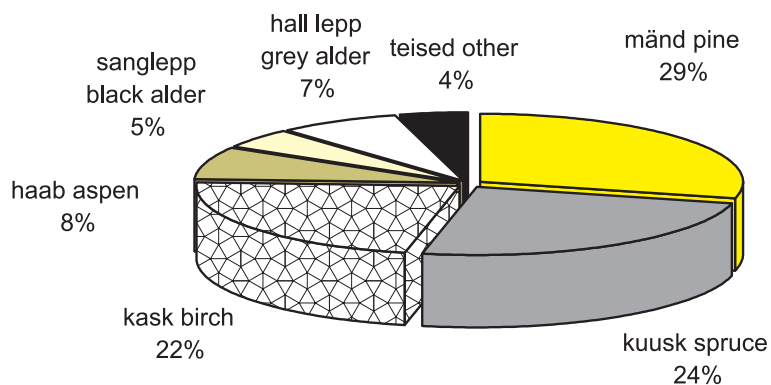
1.2.2 Puuliikide tagavara metsamaal

Volume of tree species on forest land

Puuliik	Tagavara Growing stock						Tree species
	Kokku Total		Riigimetskonnad State forest districts		Teised valdajad Other owners		
	1000 m ³	%	1000 m ³	%	1000 m ³	%	
Mänd	131 706	29,0	64 112	36,9	67 595	24,1	Pine
Kuusk	110 849	24,4	45 122	25,9	65 727	23,4	Spruce
Teised okaspuud	328	0,1	36	0,0	292	0,1	Other coniferous
Tamm	2 798	0,6	577	0,3	2 221	0,8	Oak
Saar	6 548	1,4	1 055	0,6	5 493	2,0	Ash
Vaher	611	0,1	124	0,1	486	0,2	Maple
Jalakas, künnapuu	405	0,1	117	0,1	288	0,1	Elm
Pärm	956	0,2	571	0,3	385	0,1	Linden
Kask	101 618	22,4	34 963	20,1	66 655	23,8	Birch
Haab	35 988	7,9	14 989	8,6	20 999	7,5	Aspen
Sanglepp	21 164	4,7	7 715	4,4	13 449	4,8	Black alder
Hall lepp	33 845	7,4	3 423	2,0	30 422	10,8	Grey alder
Remmelgas	4 902	1,1	889	0,5	4 013	1,4	Goat willow
Toomingas	1 129	0,2	44	0,0	1 085	0,4	Bird cherry
Teised lehtpuud	1 614	0,4	156	0,1	1 458	0,5	Other broadleaved
Kokku (kasuvad puud)	454 461	100,0	173 892	100,0	280 568	100,0	Total (growing stock)
Keskmiselt m ³ /ha	200,7		208,2		196,3		Mean volume m ³ /ha
Kuivanud (jalalseisev)	14 225	53,7	5 304	57,6	8 921	51,7	Standing dead trees
Hektaritagavara m ³ /ha	6,3		6,4		6,2		Volume per ha (m ³ /ha)
Murdunud ja lamapuud	12 244	46,3	3 909	42,4	8 334	48,3	Broken and fallen trees
Hektaritagavara m ³ /ha	5,4		4,7		5,8		Volume per ha (m ³ /ha)
Kokku (sumnud puit)	26 469	100,0	9 213	100,0	17 255	100,0	Total (dead trees)
Hektaritagavara m ³ /ha	11,7		11,0		12,1		Volume per ha (m ³ /ha)

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.2.2.1 Metsamaa tagavara jagunemine puuliigiti
 Figure 1.2.2.1 Distribution of growing stock by tree species

1.2.3 Metsamaa tagavara ja koosseis vanuseklassiti*

Growing stock and composition of species by age classes

Vanuseklass (aastates)	Tagavara <i>Growing stock</i>		Keskmine koosseis <i>Mean composition</i>	Age class (years)
	1000 m ³	%		
Metsamaa	2 820	0,6	25,8Ma 22,8Ks 21,9Ku 7,9Hb 7,5Re 7,2Lv 3,0Lm 3,9Teised	<i>Unstocked</i>
<=10	2 740	0,6	24,3Ks 22,8Lv 17,0Ma 14,3Ku 5,7Lm 4,5Hb 3,3Re 3,3Sa 4,8Teised	<=10
11–20	11 047	2,4	28,9Lv 24,4Ks 19,0Ku 8,4Ma 5,3Re 4,8Hb 3,5Lm 1,7Ta 4,0Teised	11–20
21–30	28 417	6,3	26,1Lv 22,8Ku 18,0Ks 16,2Ma 6,4Lm 4,5Hb 3,1Re 0,7Sa 2,2Teised	21–30
31–40	51 986	11,4	26,1Ks 19,4Ku 18,3Lv 17,8Ma 7,2Hb 6,1Lm 1,9Re 1,5Sa 1,7Teised	31–40
41–50	70 240	15,5	26,4Ks 22,2Ma 18,2Ku 12,7Lv 8,6Hb 6,0Lm 2,2Sa 1,0Re 2,7Teised	41–50
51–60	81 337	17,9	30,6Ks 24,0Ku 21,3Ma 11,8Hb 5,3Lm 3,8Lv 1,8Sa 0,7Re 0,7Teised	51–60
61–70	61 921	13,6	27,4Ma 27,1Ku 23,0Ks 10,8Hb 5,3Lm 2,6Lv 1,1Sa 0,8Re 1,9Teised	61–70
71–80	59 262	13,0	32,4Ma 29,2Ku 19,7Ks 10,1Hb 4,4Lm 1,4Sa 1,2Lv 1,6Teised	71–80
81–90	29 803	6,6	40,2Ma 30,4Ku 17,6Ks 4,8Hb 2,8Lm 1,1Sa 0,9Lv 0,9Ta 1,3Teised	81–90
91–100	23 638	5,2	50,7Ma 28,4Ku 11,6Ks 4,3Hb 1,9Lm 1,3Sa 0,6Ta 1,2Teised	91–100
101–110	12 986	2,9	52,1Ma 33,8Ku 9,3Ks 1,5Lh 1,1Hb 0,9Lm 1,3Teised	101–110
111–120	6 054	1,3	60,9Ma 28,3Ku 6,3Ks 2,8Lm 1,1Hb 0,6Teised	111–120
121–130	4 428	1,0	66,7Ma 20,3Ku 6,5Ks 4,4Ta 1,0Lm 1,1Teised	121–130
131<=	7 782	1,7	68,5Ma 23,8Ku 4,9Ks 0,9Ta 1,9Teised	131<=
Kokku	454 461	100,0	29,0Ma 24,4Ku 22,4Ks 7,9Hb 7,4Lv 4,7Lm 1,4Sa 1,1Re 1,7Teised	<i>Total</i>

* Üksikpuude rinde puudega *including trees of single tree storey*

Ma - mänd *pine*; Ku - kuusk *spruce*; Ks - kask *birch*; Hb - haab *aspens*; Lv - hall lepp *grey alder*; Re - remmelgas *willow sp*; Ta - tamm *oak*; Lm - must lepp *black alder*; Sa - saar *ash*; Teised - *others*

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

1.2.4 Metsamaa pindala jagunemine arenguklassidesse enamuspuuliigi järgi

Distribution forest land area by development classes and dominant tree species

Arenguklass <i>Development class</i>	Enamuspuulilik <i>Dominant tree species</i>															
	Mänd <i>Pine</i>		Kuusk <i>Spruce</i>		Kask <i>Birch</i>		Haab <i>Aspen</i>		Sanglepp <i>Black alder</i>		Hall lepp <i>Grey alder</i>		Teised <i>Others</i>		Kokku <i>Total</i>	
	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%
Lage ala <i>Treeless area</i>	12,5	1,7	24,2	6,1	18,2	2,6	3,0	2,5	1,5	2,2	4,8	2,3	0,1	0,3	64,2	2,8
Selguseta ala <i>Under regeneration</i>	19,9	2,7	13,1	3,3	26,8	3,9	8,6	7,1	1,9	2,7	7,0	3,4	1,1	3,1	78,3	3,5
Noorendik <i>Young forest</i>	33,8	4,6	22,9	5,7	78,0	11,2	15,6	12,9	4,5	6,6	26,7	13,1	5,7	15,9	187,2	8,3
Latimets <i>Pole stand</i>	41,2	5,6	32,7	8,2	69,2	9,9	5,1	4,2	3,5	5,2	0,0	0,0	1,8	4,9	153,5	6,8
Keskealine mets <i>Middle-aged stand</i>	511,7	69,0	182,7	45,9	299,8	43,1	9,5	7,9	37,4	54,7	21,0	10,3	23,1	64,1	1 085,2	47,9
Valmiv mets <i>Premature stand</i>	48,2	6,5	43,8	11,0	96,0	13,8	11,9	9,8	9,3	13,6	25,3	12,4	0,6	1,8	235,2	10,4
Küps mets <i>Mature stand</i>	74,1	10,0	78,7	19,8	107,2	15,4	67,2	55,5	10,3	15,1	119,5	58,5	3,6	9,9	460,6	20,3
Kokku Total	741,4	100,0	398,0	100,0	695,2	100,0	121,0	100,0	68,4	100,0	204,3	100,0	36,0	100,0	2 264,2	100,0

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

1.2.5 Metsamaa üldistatud metsatüpoloogiline jagunemine

Distribution of forest land area by groups of forest site types

Kasvukoha-tüübi rühm	Enamuspuuliik Dominant tree species														Kokku Total		Group of forest site types	
	Mänd Pine		Kuusk Spruce		Kask Birch		Haab Aspen		Sanglepp Black alder		Hall lepp Grey alder		Teised Others		1000 ha	%		
	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%				
Loometsad	41,5	5,6	14,7	3,7	6,3	0,9	2,4	2,0	0,3	0,2	0,3	4,2	2,1	3,2	8,9	72,5	3,2	Alvar forest
Nõmmemetsad	11,1	1,5			0,5	0,1										11,6	0,5	Heath forest
Palumetsad	309,9	41,8	113,2	28,4	85,2	12,3	20,5	16,9	0,6	0,4	0,6	1,7	0,8	1,2	3,4	532,1	23,5	Mesotrophic forest
Laanemetsad	81,5	11,0	156,4	39,3	93,3	13,4	31,7	26,2	1,2	0,8	1,2	50,4	24,7	13,9	38,8	428,0	18,9	Mesoeutrophic forest
Salumetsad	1,8	0,2	32,4	8,1	71,2	10,2	35,6	29,4	3,6	5,3	5,3	88,1	43,1	10,6	29,6	243,3	10,7	Nemoral forest
Soovikumetsad	34,8	4,7	39,4	9,9	232,6	33,5	28,4	23,5	66,2	45,2	66,2	55,4	27,1	5,8	16,2	441,6	19,5	Herb-rich forest on gley soil
Rabastuvad metsad	16,1	2,2	1,0	0,3	2,1	0,3										19,2	0,8	Sphagnum paludified forest
Rohusoometsad	2,7	0,4	2,3	0,6	51,6	7,4			12,9	18,9	0,5	0,5	0,2	0,1	0,3	70,1	3,1	Grass swamp forest
Kõdusoometsad	121,3	16,4	36,8	9,2	137,5	19,8	2,5	2,1	7,6	5,2	7,6	3,6	1,8			306,9	13,6	Drained peatland forest
Samblasoometsad	108,3	14,6	1,3	0,3	12,6	1,8										122,2	5,4	Bog moss forest
Puistangute metsad	12,5	1,7	0,4	0,1	2,3	0,3						0,5	0,2	1,0	2,8	16,7	0,7	Forest on reclaimed pits
Kokku	741,5	100,0	397,9	100,0	695,2	100,0	121,1	100,0	68,3	100,0	204,4	100,0	35,8	100,0	2 264,2	100,0	Total	

Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NF1 2005

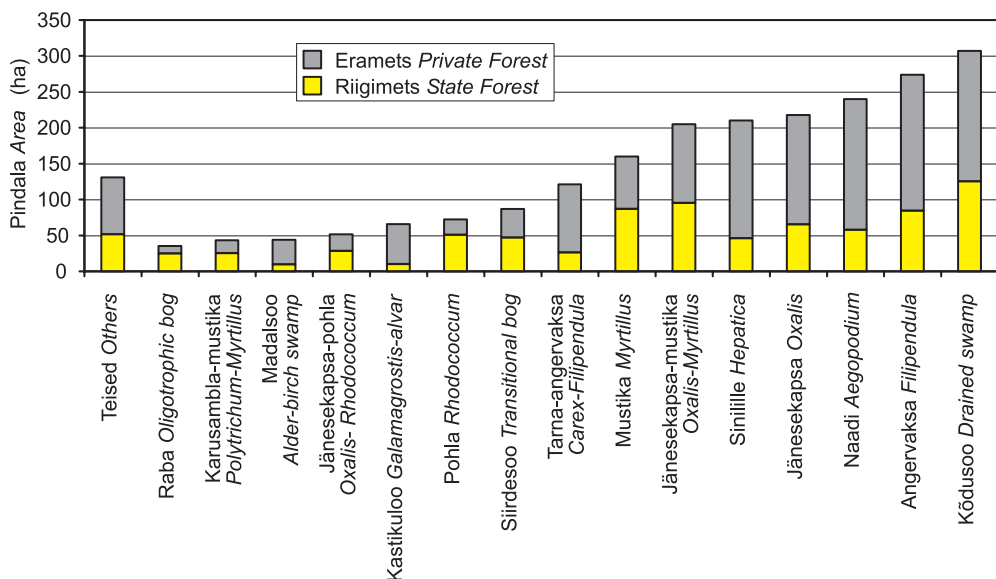
1.2.6 Metsamaa tüpoloogiline jagunemine (kasvukohatüübid)

Distribution of forest land by forest site types

Kasvukohatüüp	Lühend Abbreviation	Kokku Total		Riigimetskonnad Forest managed by RMK		Teised valdajad Other owners		Forest site type
		1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	
Leesikaloo	LL	1,8	0,1	0,5	0,1	1,3	0,1	<i>Arctostaphylos-alvar</i>
Kastikuloo	KL	65,7	2,9	10,1	1,2	55,6	3,9	<i>Galamagrostis-alvar</i>
Lubikaloo	LU	5,0	0,2	1,0	0,1	4,0	0,3	<i>Sesleria-alvar</i>
Sambliku	SM	4,7	0,2	2,7	0,3	2,0	0,1	<i>Cladonia</i>
Kanarbiku	KN	6,9	0,3	4,4	0,5	2,5	0,2	<i>Calluna</i>
Jänese kapsa-pohla	JP	51,6	2,3	28,4	3,4	23,2	1,6	<i>Oxalis-Rhodococcum</i>
Pohla	PH	72,3	3,2	50,8	6,1	21,5	1,5	<i>Rhodococcum</i>
Jänese kapsa-mustika	JM	205,1	9,1	95,3	11,4	109,8	7,7	<i>Oxalis-Myrtillus</i>
Mustika	MS	159,8	7,1	87,0	10,4	72,8	5,1	<i>Myrtillus</i>
Karusambla-mustika	KM	43,2	1,9	25,4	3,0	17,8	1,2	<i>Polytrichum-Myrtillus</i>
Sinilille	SL	210,1	9,3	46,0	5,5	164,1	11,5	<i>Hepatica</i>
Jänese kapsa	JK	217,9	9,6	65,3	7,8	152,6	10,7	<i>Oxalis</i>
Naadi	ND	239,9	10,6	57,7	6,9	182,2	12,7	<i>Aegopodium</i>
Sõnajala	SJ	3,4	0,2	1,3	0,2	2,1	0,1	<i>Dryopteris</i>
Angervaksa	AN	273,7	12,1	84,3	10,1	189,4	13,3	<i>Filipendula</i>
Tama-angervaksa	TA	121,0	5,3	26,4	3,2	94,6	6,6	<i>Carex-Filipendula</i>
Tama	TR	32,1	1,4	3,4	0,4	28,7	2,0	<i>Carex</i>
Osja	OS	14,9	0,7	3,0	0,4	11,9	0,8	<i>Equisetum</i>
Karusambla	KR	5,3	0,2	4,1	0,5	1,2	0,1	<i>Polytrichum</i>
Sinika	SN	13,9	0,6	10,6	1,3	3,3	0,2	<i>Vaccinium</i>
Lodu	LD	25,9	1,1	12,7	1,5	13,2	0,9	<i>Alder (eutrophic) fen</i>
Madalsoo	MD	44,1	1,9	9,6	1,1	34,5	2,4	<i>Alder-birch swamp</i>
Kõdusoo	KS	306,9	13,6	125,3	15,0	181,6	12,7	<i>Drained swamp</i>
Siirdesoo	SS	86,8	3,8	47,1	5,6	39,7	2,8	<i>Transitional bog</i>
Raba	RB	35,4	1,6	24,9	3,0	10,5	0,7	<i>Oligotrophic bog</i>
Puistangud	PU	16,8	0,7	7,8	0,9	9,0	0,6	<i>Reclamationed pits</i>
Kokku		2 264,2	100,0	835,1	100,0	1 429,1	100,0	Total

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.2.6.1 Metsamaa tüpoloogiline jagunemine (kasvukohatüübid)

Figure 1.2.6.1 Distribution of forest land by forest site types

1.3 Puistute takseernäitajad

Main characteristics of stands

1.3.1 Puistute takseernäitajad enamuspuliigiti

Characteristics of stands by dominant tree species

Enamus-puuliik	Pindala		Tagavara		Juurdekasv		Vanus	Boniteet	Hektari-tagavara	Juurdekasv	Dominant tree species
	Area		Volume		Annual increment						
	1000 ha	%	1000 m ³	%	1000 m ³	%	a. year	Quality class	Average volume m ³ /ha	Increment m ³ /ha/a	
Mänd	709,1	33	162 494	36	3 516	30	70	2,8	229	5,0	Pine
Kuusk	360,8	17	83 585	19	2 592	22	59	1,8	232	7,2	Spruce
Kask	650,1	31	118 071	26	3 104	26	47	2,3	182	4,8	Birch
Haab	109,4	5	30 705	7	695	6	48	1,3	281	6,4	Aspen
Sanglepp	65,1	3	15 019	3	334	3	50	2,2	231	5,1	Black alder
Hall lepp	192,5	9	34 970	8	1 313	11	30	1,5	182	6,8	Grey alder
Teised	34,8	2	6 796	2	192	2	49	2,1	195	5,5	Others
Kokku	2 121,7	100	451 640	100	11 747	100	55	2,2	213	5,5	Total
Riigimetskonnad State forest districts											
Mänd	353,7	45	81 820	47	1 697	40	73	2,8	231	4,8	Pine
Kuusk	142,1	18	30 171	17	1 026	24	53	1,8	212	7,2	Spruce
Kask	213,0	27	41 151	24	1 046	24	46	2,1	193	4,9	Birch
Haab	37,4	5	12 297	7	249	6	48	1,0	329	6,7	Aspen
Sanglepp	22,2	3	4 680	3	115	3	45	2,1	211	5,2	Black alder
Hall lepp	14,9	2	2 556	1	119	3	24	1,3	171	7,9	Grey alder
Teised	2,6	0	411	0	16	0	47	2,4	156	6,0	Others
Kokku	785,9	100	173 086	100	4 268	100	59	2,3	220	5,4	Total
Teised valdajad Other owners											
Mänd	355,4	27	80 674	29	1 819	24	67	2,7	227	5,1	Pine
Kuusk	218,7	16	53 414	19	1 566	21	64	1,8	244	7,2	Spruce
Kask	437,1	33	76 920	28	2 058	28	47	2,4	176	4,7	Birch
Haab	72,0	5	18 408	7	446	6	48	1,5	256	6,2	Aspen
Sanglepp	42,9	3	10 339	4	219	3	53	2,3	241	5,1	Black alder
Hall lepp	177,5	13	32 414	12	1 194	16	31	1,5	183	6,7	Grey alder
Teised	32,2	2	6 385	2	176	2	49	2,1	199	5,5	Others
Kokku	1 335,8	100	278 554	100	7 478	100	53	2,2	209	5,6	Total

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

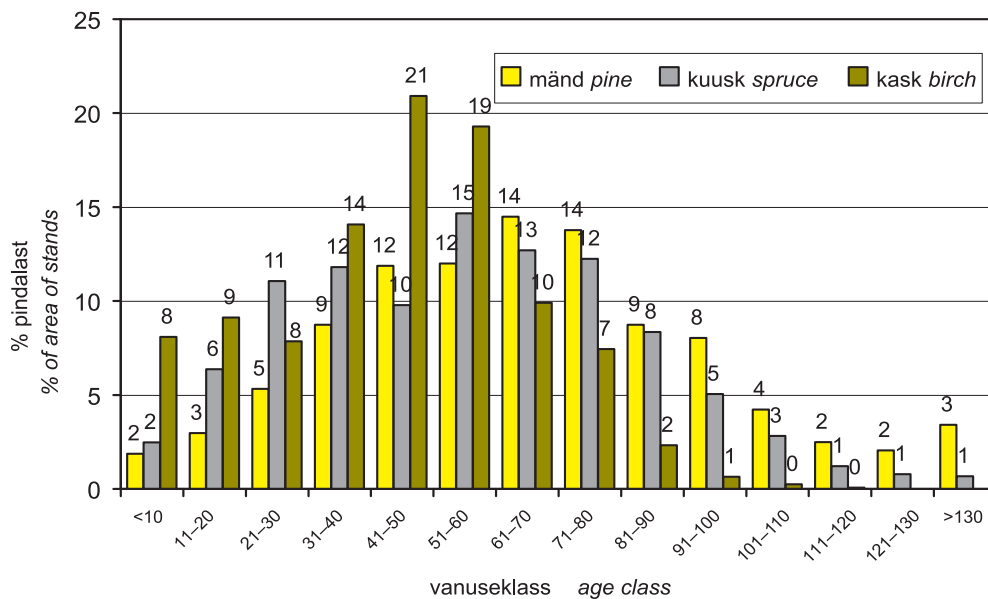
1.3.2 Puistute jagunemine vanuseklassidesse enamuspuliigi järgi (10 a. vanuseklassid)

Distribution of stands by age classes and dominant tree species (10 years age classes)

Vanuseklass Age class (a. years)	Enamuspuliik Dominant tree species															
	Mänd Pine		Kuusk Spruce		Kask Birch		Haab Aspen		Sanglepp Black alder		Hall lepp Grey alder		Teised Others		Kokku Total	
	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%
<=10	13,2	1,9	8,9	2,5	52,6	8,1	15,0	13,8	3,7	5,7	25,4	13,2	5,4	15,6	124,4	5,9
11-20	21,1	3,0	23,0	6,4	59,3	9,1	5,0	4,6	3,3	5,0	29,9	15,5	2,1	6,1	143,6	6,8
21-30	37,8	5,3	39,9	11,1	51,1	7,9	5,6	5,1	5,3	8,1	44,8	23,3	3,2	9,2	187,6	8,8
31-40	62,0	8,7	42,6	11,8	91,5	14,1	10,9	9,9	9,7	14,9	57,1	29,6	4,4	12,6	278,1	13,1
41-50	84,2	11,9	35,3	9,8	135,9	20,9	19,1	17,5	14,8	22,7	31,3	16,2	5,3	15,1	325,9	15,4
51-60	85,0	12,0	52,9	14,7	125,4	19,3	26,6	24,3	13,0	20,0	2,7	1,4	4,3	12,5	310,0	14,6
61-70	102,7	14,5	45,8	12,7	64,4	9,9	16,3	14,9	7,3	11,2	1,3	0,7	2,6	7,4	240,5	11,3
71-80	97,7	13,8	44,2	12,2	48,4	7,4	7,7	7,0	4,6	7,1			3,1	9,0	205,7	9,7
81-90	61,9	8,7	30,1	8,3	15,1	2,3	2,9	2,6	2,3	3,5			2,1	6,0	114,4	5,4
91-100	57,0	8,0	18,2	5,1	4,2	0,7	0,3	0,3	0,5	0,7			1,2	3,6	81,5	3,8
101-110	30,0	4,2	10,2	2,8	1,6	0,2			0,3	0,5			0,5	1,4	42,6	2,0
111-120	17,7	2,5	4,4	1,2	0,5	0,1			0,3	0,4			0,1	0,3	22,9	1,1
121-130	14,6	2,1	2,8	0,8									0,2	0,5	17,5	0,8
131-<	24,2	3,4	2,4	0,7									0,3	0,8	26,9	1,3
Kokku Total	709,1	100,0	360,8	100,0	650,1	100,0	109,4	100,0	65,1	100,0	192,5	100,0	34,8	100,0	2 121,7	100,0

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaanduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.3.2.1 Puistute jagunemine vanuseklassidesse enamuspuliigi järgi
 Figure 1.3.2.1 Distribution of stands by age classes and dominant tree species

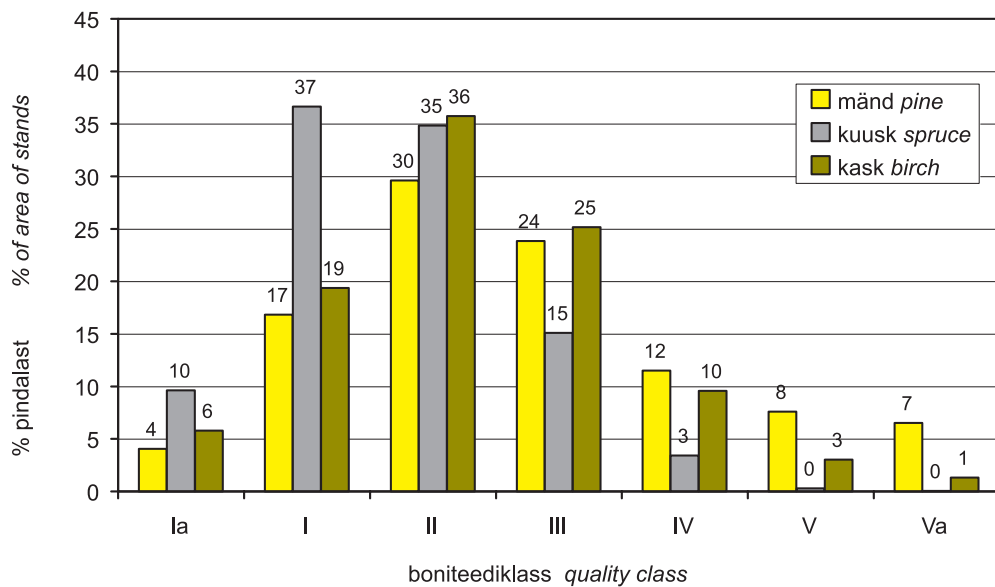
1.3.3 Puistute jagunemine boniteediklassidesse enamuspüüliigi järgi

Distribution of stands by site (quality) classes and dominant tree species

Enamus-püüliik	Boniteediklass Quality class														Dominant tree species		
	Ia		I		II		III		IV		V		Va			Kokku/Total	
	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%	1000 ha	%			
Mänd	28,8	4,1	119,4	16,8	209,9	29,6	169,1	23,9	81,6	11,5	53,9	7,6	46,3	6,5	709,1	100	Pine
Kuusk	34,8	9,6	132,2	36,6	125,7	34,8	54,5	15,1	12,4	3,4	1,1	0,3	0,1	0,0	360,8	100	Spruce
Kask	37,6	5,8	126,0	19,4	232,3	35,7	163,5	25,2	62,3	9,6	19,8	3,0	8,6	1,3	650,1	100	Birch
Haab	19,2	17,5	45,2	41,3	35,4	32,4	8,7	8,0	0,9	0,8					109,4	100	Aspen
Sanglepp	0,6	0,9	8,1	12,4	33,1	50,9	19,5	30,0	3,1	4,7	0,7	1,1			65,1	100	Black alder
Hall lepp	17,2	8,9	71,2	37,0	85,0	44,2	16,0	8,3	2,6	1,4	0,2	0,1	0,2	0,1	192,5	100	Grey alder
Teised	3,3	9,6	7,8	22,6	11,5	33,1	8,1	23,4	3,6	10,4	0,3	1,0			34,8	100	Others
Kokku	141,4	6,7	509,9	24,0	733,0	34,5	439,5	20,7	166,5	7,8	76,0	3,6	55,3	2,6	121,7	100	Total

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NF1 2005

Joonis 1.3.3.1 Männikute, kuuskute ja kaasikute jagunemine boniteediklassidesse

Figure 1.3.3.1 Distribution of pine, spruce and birch stands by site quality classes

1.4. Metsamaa pindala

Forest land area

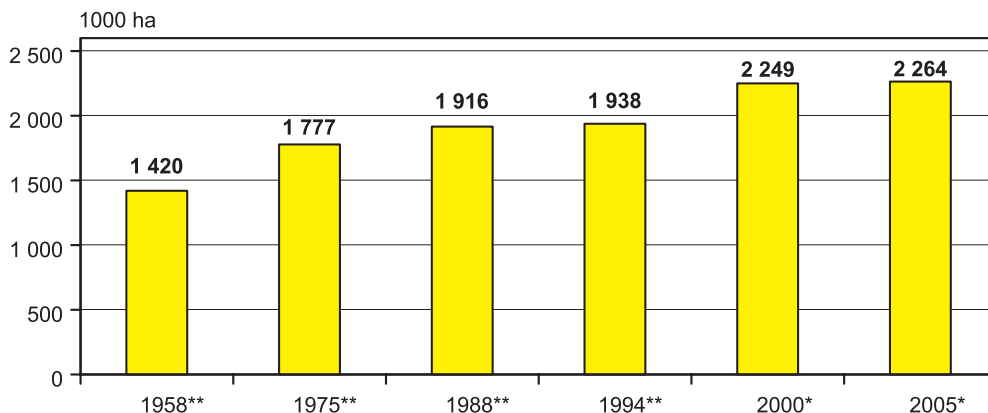
1.4.1 Metsamaa pindala muutumine 1958–2005

Changing of forest land area in 1958–2005

Aasta Year	Näitaja Indicator	Metsamaa pindala Forest land	valitsev puuliik dominant tree species								Indicator	
			mänd pine	kuusk spruce	tamm oak	saar ash	kask birch	haab aspen	sanglepp black alder	hall lepp grey alder		muud others
2005*	pindala (ha)	2 264 200	741 400	398 000			695 200	121 000	68 400	2 043 500	35 900	area (ha)
	osakaal (%)	100,0	32,7	17,6			30,7	5,3	3,0	90,3	1,6	share (%)
2000*	pindala (ha)	2 249 400	763 700	413 200			683 700	122 100	64 000	171 000	31 700	area (ha)
	osakaal (%)	100,0	34,0	18,4			30,4	5,4	2,8	7,6	1,4	share (%)
1994**	pindala (ha)	1 937 800	731 700	457 600	11 300	8 100	585 300	31 500	28 200	82 900	1 200	area (ha)
	osakaal (%)	100,0	37,8	23,6	0,6	0,4	30,2	1,6	1,5	4,3	0,1	share (%)
1988**	pindala (ha)	1 916 400	749 600	454 200	11 200	7 800	540 400	30 100	28 900	90 100	4 100	area (ha)
	osakaal (%)	100,0	39,1	23,7	0,6	0,4	28,2	1,6	1,5	4,7	0,2	share (%)
1975**	pindala (ha)	1 777 200	721 500	408 700	5 100	5 700	506 500	28 400	26 600	71 100	3 600	area (ha)
	osakaal (%)	100,0	40,6	23,0	0,3	0,3	28,5	1,6	1,5	4,0	0,2	share (%)
1958**	pindala (ha)	1 420 300	594 800	322 200	6 000	2 500	386 100	32 700	22 700	52 600	700	area (ha)
	osakaal (%)	100,0	41,9	22,7	0,4	0,2	27,2	2,3	1,6	3,7	0,0	share (%)

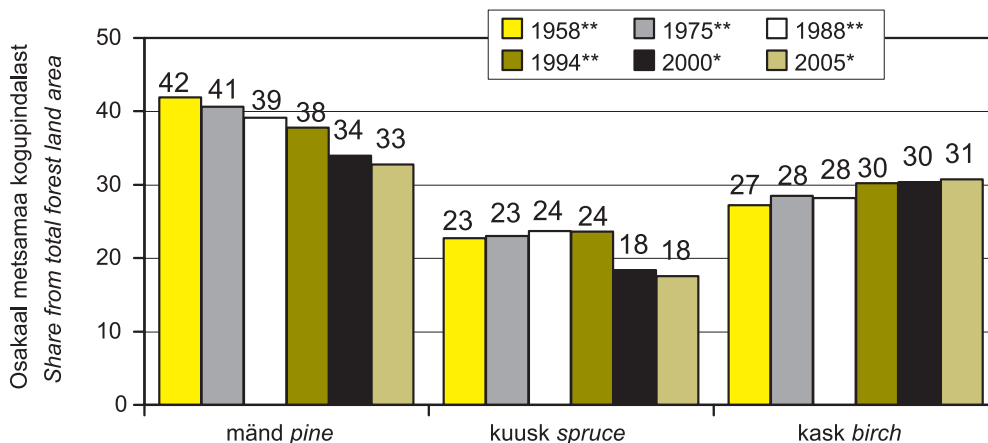
* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus Standwise forest inventory
Allikas: Metsakaits- ja Metsaanduskeskus, SMI

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI

Joonis 1.4.1.1 Metsamaa pindala muutumine

Figure 1.4.1.1 Changing of forest land area

Joonis 1.4.1.2 Puuliikide osakaalu muutumine

Figure 1.4.1.2 Changing of share of tree species

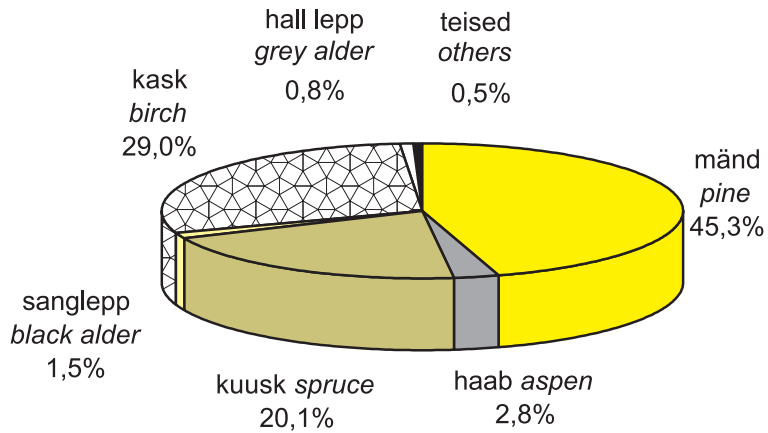
1.4.2 Metsamaa pindala jagunemine maakonniti valitseva puuliigi järgi

*Distribution of forest land area by dominant tree species
in counties*

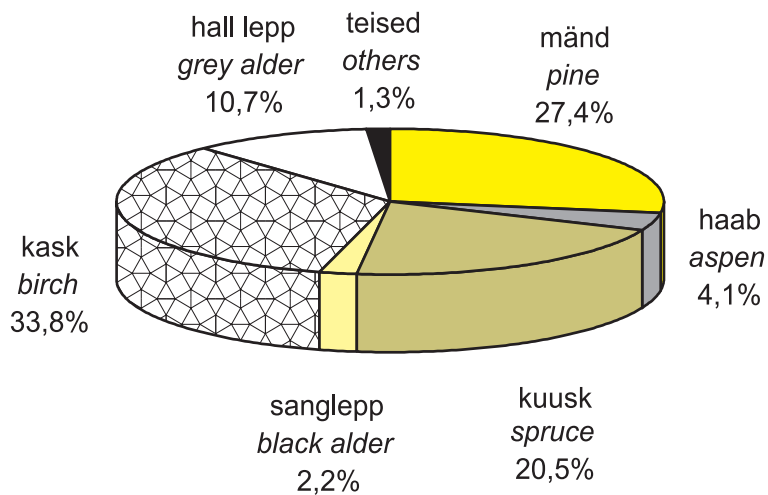
Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsa- maa pindala (ha) Area with mana- gement plans (ha)	valitsevpuuliik <i>dominant tree species</i>									Ownership category	
			mänd	kuusk	tamm	saar	kask	haab	sanglepp	hall lepp	muud		
			<i>pine</i>	<i>spruce</i>	<i>oak</i>	<i>ash</i>	<i>birch</i>	<i>aspen</i>	<i>black alder</i>	<i>grey alder</i>	<i>others</i>		
			pindala (%)						area (%)				
Harju	riigimets	76 250	62,2	16,9	0,1	0,1	18,1	0,9	1,1	0,6	0,1	state forest	
	eramets	47 444	29,5	25,2	0,3	0,5	30,2	2,2	3,2	8,7	0,2	private forest	
Hiiumaa	riigimets	22 562	68,4	8,2			21,5	0,4	1,5			state forest	
	eramets	24 793	33,8	10,5	0,2	0,7	43,1	2,3	9,3	0,1		private forest	
Ida-Viru	riigimets	102 208	49,6	13,8			0,2	31,5	2,2	1,7	0,7	0,3	state forest
	eramets	37 692	30,1	16,0			0,2	38,0	4,1	2,1	9,3	0,2	private forest
Jõgevamaa	riigimets	54 193	21,3	23,9	0,1	0,5	44,0	6,2	2,2	1,7	0,1	state forest	
	eramets	45 076	12,7	22,2			0,3	43,2	4,2	1,2	16,0	0,2	private forest
Järvamaa	riigimets	44 432	39,4	30,3	0,1			25,3	2,7	0,5	1,5	0,2	state forest
	eramets	38 152	17,0	30,5			0,1	34,0	4,5	0,9	12,7	0,3	private forest
Läänemaa	riigimets	20 890	56,1	10,6	0,2	0,3	29,6	1,2	1,4	0,5		state forest	
	eramets	36 501	24,7	8,5	1,2	2,4	40,5	5,6	5,2	11,6	0,2	private forest	
Lääne-Viru	riigimets	76 132	45,8	26,7	0,1	0,1	22,2	2,4	1,5	1,0	0,1	state forest	
	eramets	56 784	18,6	36,3	0,2	0,1	25,8	3,9	1,9	12,7	0,3	private forest	
Põlvamaa	riigimets	45 644	60,2	17,4	0,1			18,3	3,3	0,4	0,3	0,1	state forest
	eramets	37 523	50,2	15,1				28,0	2,5	0,4	3,7	0,1	private forest
Pärnumaa	riigimets	120 684	38,3	19,3	0,2	0,2	38,8	1,7	1,1	0,4		state forest	
	eramets	78 476	27,3	14,0	0,4	0,8	37,5	4,1	3,8	12,2	0,1	private forest	
Rapla	riigimets	47 431	43,5	23,6	0,1	0,1	28,7	2,4	0,6	0,8	0,1	state forest	
	eramets	53 288	25,0	25,8	0,5	0,2	34,5	3,1	1,2	9,5	0,1	private forest	
Saaremaa	riigimets	16 930	74,7	6,0	1,0	0,4	16,2	1,0	0,4	0,1	0,1	state forest	
	eramets	58 853	55,6	6,2	4,1	1,7	21,6	7,9	2,0	0,7	0,1	private forest	
Tartumaa	riigimets	59 406	24,8	17,5	0,1	0,4	44,9	6,1	4,6	1,2	0,3	state forest	
	eramets	31 261	17,4	21,5	0,1	0,4	42,1	4,5	2,5	11,1	0,4	private forest	
Valgamaa	riigimets	46 506	53,2	22,5	0,1	0,2	19,3	2,9	0,6	1,1	0,2	state forest	
	eramets	43 154	23,8	23,5	0,1	0,4	34,5	3,7	0,7	13,0	0,2	private forest	
Viljandi	riigimets	55 501	32,7	27,0	0,1	0,7	31,8	4,1	2,3	1,2	0,1	state forest	
	eramets	78 501	15,2	22,8	0,1	0,9	36,0	3,7	1,5	19,5	0,2	private forest	
Võrumaa	riigimets	44 526	54,1	24,1	0,1			17,7	3,2	0,4	0,3	0,1	state forest
	eramets	46 476	34,5	24,3	0,1			27,4	3,7	0,3	9,5	0,2	private forest
Kokku	riigimets	833 294	45,3	20,1	0,1	0,2	29,0	2,8	1,5	0,8	0,1	state forest	
Total	eramets	713 972	27,4	20,5	0,5	0,6	33,8	4,1	2,2	10,7	0,2	private forest	

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.4.2.1 Metsamaa pindala jagunemine riigimetsas
Figure 1.4.2.1 Distribution of forest land area in state forest

Joonis 1.4.2.2 Metsamaa pindala jagunemine erametsas
Figure 1.4.2.2 Distribution of forest land area in private forest

1.5 Puistute pindala

Area of stands

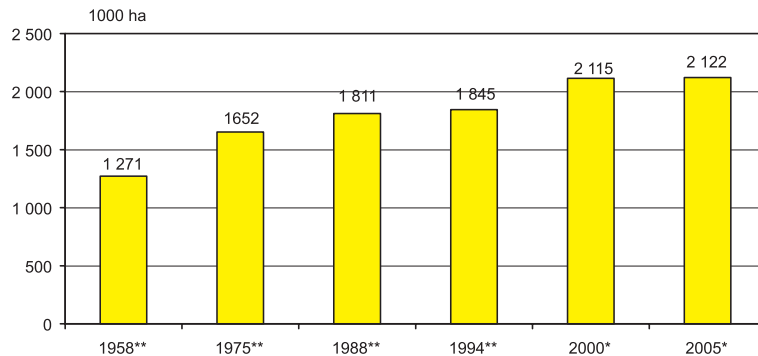
1.5.1 Puistute pindala muutumine 1958–2005

Changing of area of stands in 1958–2005

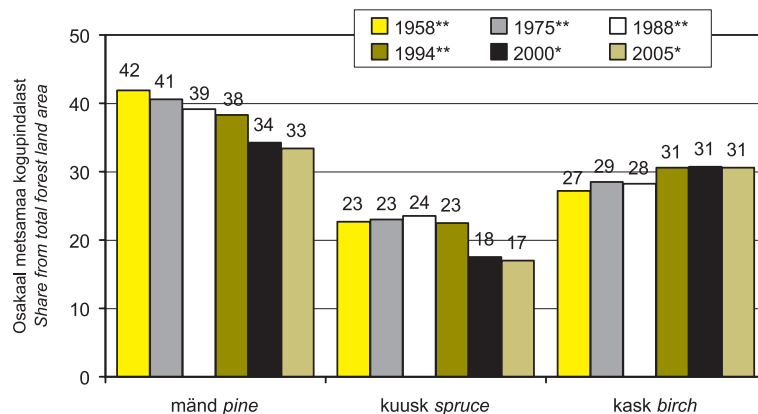
Aasta Year	Näitaja Indicator	Puistute pindala Area of stands	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>									Indicator
			mänd pine	kuusk spruce	tamm oak	saar ash	kask birch	haab aspen	sanglepp black alder	hall lepp grey alder	muud others	
2005*	pindala (ha)	2 121 700	709 100	360 800			650 100	109 400	65 100	192 500	34 800	area (ha)
	osakaal (%)		33,4	17,0			30,6	5,2	3,1	9,1	1,6	share (%)
2000*	pindala (ha)	2 114 800	724 300	370 500			649 400	114 000	61 600	164 000	30 900	area (ha)
	osakaal (%)		34,2	17,5			30,7	5,4	2,9	7,8	1,5	share (%)
1994**	pindala (ha)	1 844 900	706 300	415 000	11 000	7 700	564 200	30 500	27 300	81 800	1 100	area (ha)
	osakaal (%)		100,0	38,3	22,5	0,6	0,4	30,6	1,7	1,5	4,4	0,1
1988**	pindala (ha)	1 810 900	709 500	426 200	11 100	7 700	511 500	29 800	28 700	85 400	1 000	area (ha)
	osakaal (%)		100,0	39,2	23,5	0,6	0,4	28,2	1,6	1,6	4,7	0,1
1975**	pindala (ha)	1 652 300	670 700	380 300	5 000	5 600	471 200	27 200	25 400	65 500	1 400	area (ha)
	osakaal (%)		100,0	40,6	23,0	0,3	0,3	28,5	1,6	1,5	4,0	0,1
1958**	pindala (ha)	1 271 100	532 700	288 000	6 000	2 500	345 600	28 700	19 900	47 200	500	area (ha)
	osakaal (%)		100,0	41,9	22,7	0,5	0,2	27,2	2,3	1,6	3,7	0,0

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus Standwise forest inventory
Allikas: Metsaitse- ja Metsaanduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 1.5.1.1 Puistute pindala muutumine
Figure 1.5.1.1 Changing of area of stands

Joonis 1.5.1.2 Puuliikide osakaalu muutumine
Figure 1.5.1.2 Changing of share of tree species

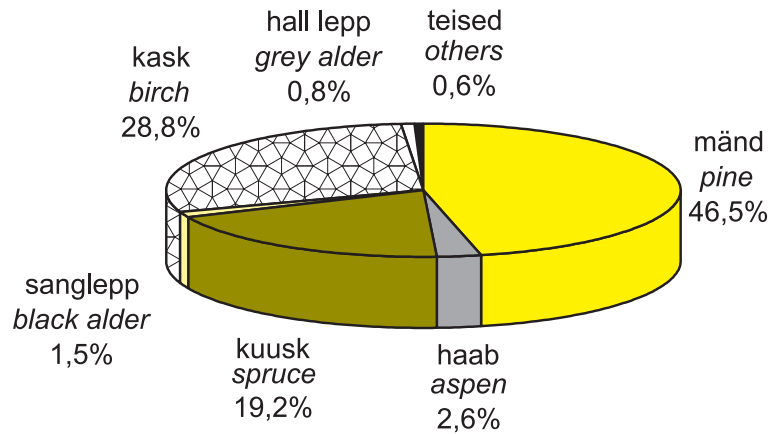
1.5.2 Puistute pindala jagunemine maakonniti valitseva puuliigi järgi

*Distribution of area of stands by dominant tree species
in counties*

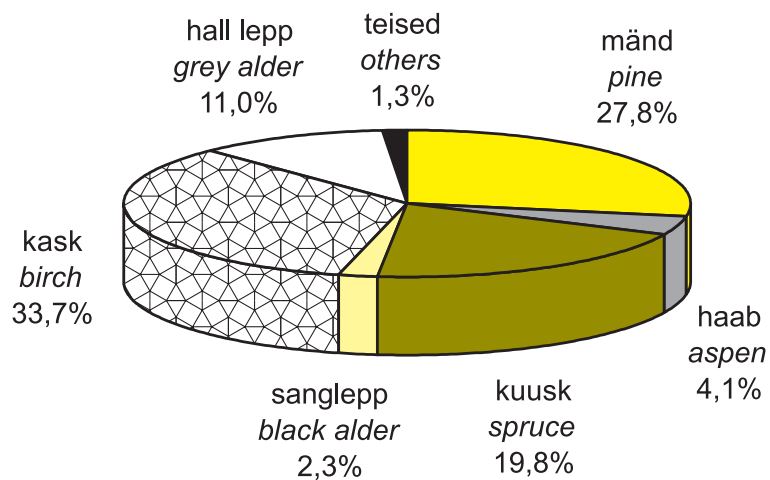
Maakond <i>County</i>	Omandi- vorm	Korraldatud metsa- maa pindala (ha) <i>Area with mana- gement plans (ha)</i>	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>										Ownership category
			mänd	kuusk	tamm	saar	kask	haab	sanglepp	hall lepp	muud		
			<i>pine</i>	<i>spruce</i>	<i>oak</i>	<i>ash</i>	<i>birch</i>	<i>aspen</i>	<i>black alder</i>	<i>grey alder</i>	<i>others</i>		
pindala (%)					area (%)								
Harju	riigimets	72 101	62,7	16,7	0,1	0,1	17,8	0,9	1,1	0,6	0,1	state forest	
	eramets	45 114	29,2	25,0	0,3	0,5	30,3	2,2	3,3	9,0	0,2	private forest	
Hiiumaa	riigimets	20 873	69,2	7,2			21,7	0,3	1,5			state forest	
	eramets	23 095	34,2	10,8	0,2	0,6	41,9	2,4	9,7	0,2		private forest	
Ida-Viru	riigimets	90 491	51,4	12,3		0,2	31,2	2,0	1,8	0,7	0,3	state forest	
	eramets	34 887	30,3	15,4		0,2	38,1	4,0	2,1	9,7	0,2	private forest	
Jõgeva	riigimets	48 464	22,6	22,3	0,1	0,6	44,4	5,8	2,4	1,7	0,1	state forest	
	eramets	42 408	13,1	21,9		0,2	42,7	4,2	1,2	16,5	0,2	private forest	
Jämsa	riigimets	41 928	40,5	29,5	0,1		25,2	2,4	0,5	1,5	0,2	state forest	
	eramets	35 813	17,6	29,5		0,1	34,1	4,5	0,8	13,1	0,2	private forest	
Lääne	riigimets	19 691	57,2	9,8	0,1	0,3	29,5	1,1	1,4	0,6		state forest	
	eramets	35 402	24,8	8,5	1,2	2,5	39,9	5,7	5,3	12,0	0,1	private forest	
Lääne- Virumaa	riigimets	68 004	48,4	25,0	0,1	0,1	21,4	2,3	1,4	1,1	0,2	state forest	
	eramets	52 334	19,0	35,6	0,2	0,1	25,5	4,0	2,0	13,3	0,3	private forest	
Põlva	riigimets	42 980	60,5	17,2	0,1		18,3	3,1	0,4	0,3	0,1	state forest	
	eramets	35 105	50,7	14,2			28,3	2,4	0,4	3,8	0,1	private forest	
Pärnu	riigimets	110 615	39,1	18,5	0,2	0,2	38,9	1,5	1,2	0,4		state forest	
	eramets	74 906	27,4	13,5	0,3	0,8	37,3	4,1	3,9	12,6	0,1	private forest	
Rapla	riigimets	44 718	43,9	23,1	0,1	0,1	28,8	2,4	0,6	0,9	0,1	state forest	
	eramets	50 422	25,1	25,3	0,5	0,2	34,6	3,1	1,2	9,9	0,1	private forest	
Saaremaa	riigimets	15 790	75,4	5,5	1,0	0,4	16,0	1,0	0,4	0,1	0,1	state forest	
	eramets	58 026	55,8	6,2	4,1	1,7	21,3	8,0	2,1	0,7	0,1	private forest	
Tartu	riigimets	55 639	25,4	17,1	0,1	0,4	44,9	5,9	4,7	1,2	0,3	state forest	
	eramets	29 205	17,6	20,6	0,1	0,4	42,5	4,4	2,5	11,6	0,4	private forest	
Valga	riigimets	42 331	54,7	21,4	0,1	0,2	18,9	2,8	0,7	1,1	0,2	state forest	
	eramets	40 569	24,2	22,6	0,1	0,4	34,7	3,8	0,7	13,4	0,2	private forest	
Viljandi	riigimets	50 869	34,1	25,6	0,1	0,7	31,9	4,0	2,2	1,2	0,1	state forest	
	eramets	72 561	15,5	21,5	0,1	0,9	36,4	3,6	1,5	20,3	0,2	private forest	
Võrumaa	riigimets	41 836	54,4	23,9	0,1		17,8	3,0	0,4	0,3	0,1	state forest	
	eramets	43 732	34,7	23,5			27,8	3,5	0,3	9,9	0,2	private forest	
Kokku	riigimets	766 330	46,5	19,2	0,1	0,2	28,8	2,6	1,5	0,8	0,1	state forest	
	eramets	673 580	27,8	19,8	0,6	0,6	33,7	4,1	2,3	11,0	0,2	private forest	

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Metsaregister

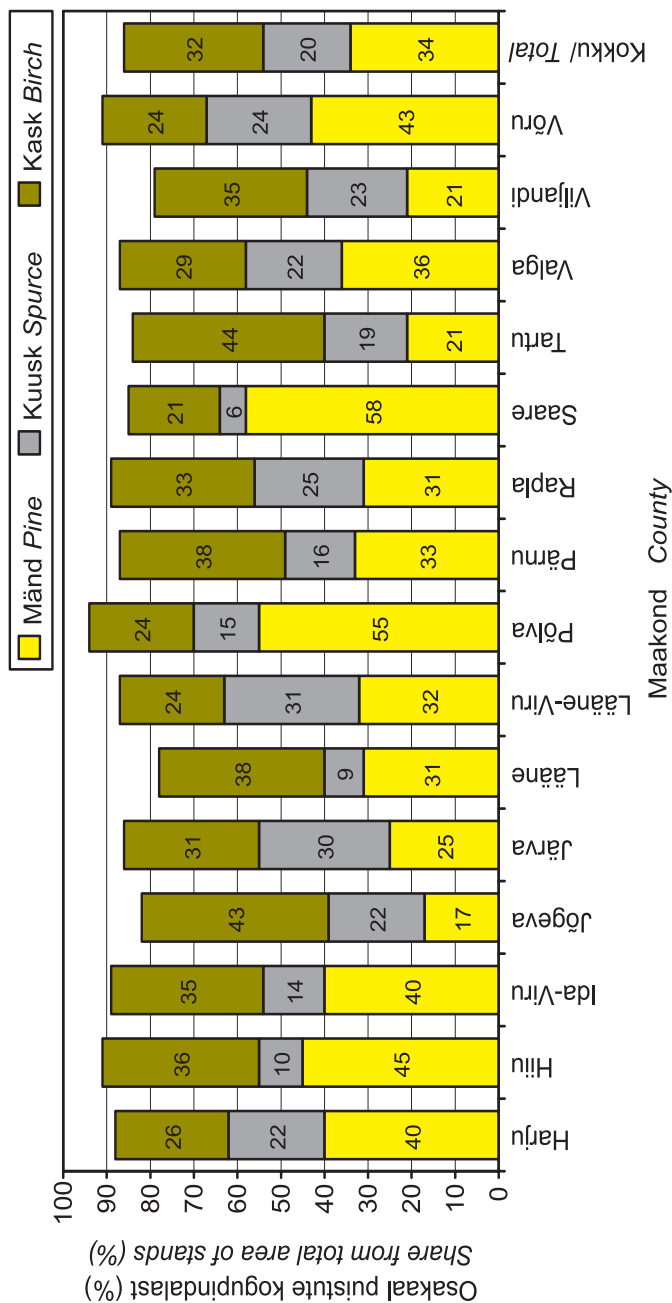
Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.5.2.1 Puistute pindala jagunemine riigimetsas
 Figure 1.5.2.1 Distribution of area of stands in state forest

Joonis 1.5.2.2 Puistute pindala jagunemine erametsas
 Figure 1.5.2.2 Distribution of area of stands in private forest

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuenduskeskus, Metsaregister

Joonis 1.5.2.3 Mändikute, kuuskute ja kaasikute osakaal puistute pindalast maakonniti

Figure 1.5.2.3 Share of pine, spruce and birch stands from total area of stands by counties

1.6 Metsa tagavara

Growing stock

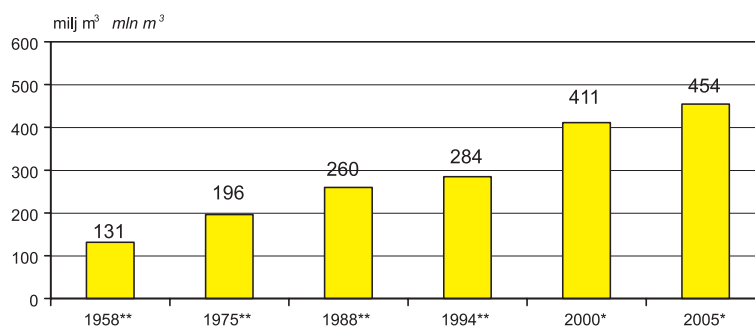
1.6.1 Metsade tagavara muutumine 1958–2005

Changing of growing stock in 1958–2005

Aasta Year	Näitaja Indicator	Metsamaa tagavara Growing stock	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>							Indicator
			mänd pine	kuusk spruce	kask birch	haab aspen	sanglepp black alder	hall lepp grey alder	muud others	
2005*	(1000 m ³)	454 461	162 995	84 456	118 875	30 998	15 025	35 315	6 796	(1000 m ³)
	osakaal (%)	100,0	35,9	18,6	26,2	6,8	3,3	7,8	1,5	share (%)
2000*	(1000 m ³)	410 896	145 682	80 513	109 081	26 111	11 880	32 848	4 783	(1000 m ³)
	osakaal (%)	100,0	35,5	19,6	26,5	6,4	2,9	8,0	1,2	share (%)
1994**	(1000 m ³)	284 491	111 222	71 671	77 000	6 462	4 100	11 254	2 782	(1000 m ³)
	osakaal (%)	100,0	39,1	25,2	27,1	2,3	1,4	4,0	1,0	share (%)
1988**	(1000 m ³)	259 639	105 960	69 070	65 060	5 370	3 520	8 180	2 479	(1000 m ³)
	osakaal (%)	100,0	40,8	26,6	25,1	2,1	1,4	3,2	1,0	share (%)
1975**	(1000 m ³)	196 106	81 748	57 696	44 217	4 129	2 657	4 528	1 131	(1000 m ³)
	osakaal (%)	100,0	41,7	29,4	22,5	2,1	1,4	2,3	0,6	share (%)
1958**	(1000 m ³)	131 181	55 454	42 869	25 475	2 804	1 584	2 335	660	(1000 m ³)
	osakaal (%)	100,0	42,3	32,7	19,4	2,1	1,2	1,8	0,5	share (%)

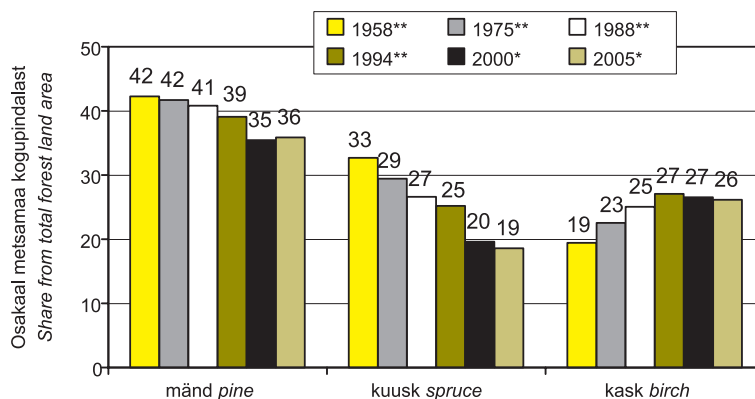
* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus Standwise forest inventory
Allikas: Metsakaitse- ja Metsaauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 1.6.1.1 Tagavara muutumine

Figure 1.6.1.1 Changing of growing stock

Joonis 1.6.1.2 Puuliikide osakaalu muutumine

Figure 1.6.1.2 Changing of share of tree species

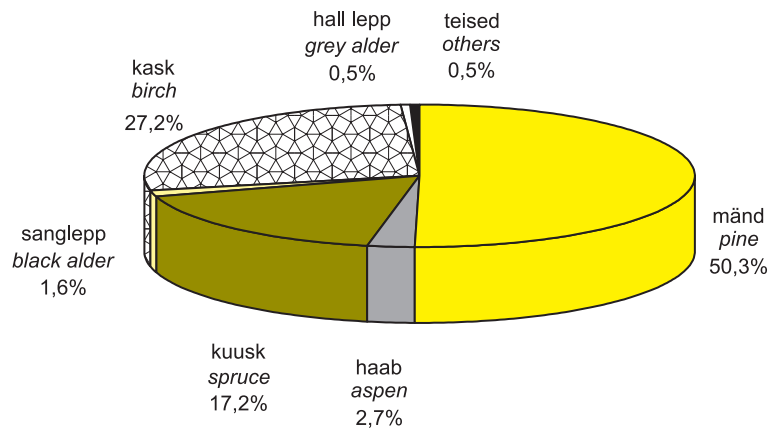
1.6.2 Metsa tagavara jagunemine maakonniti valitseva puuliigi järgi

*Distribution of growing stock by dominant tree species
in counties*

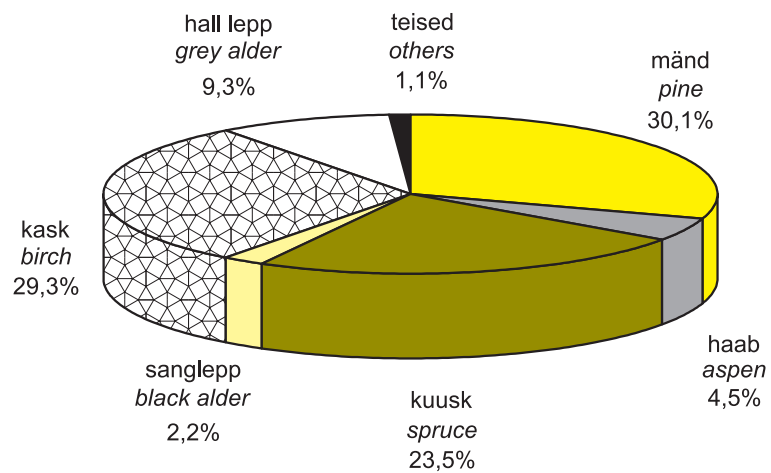
Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsa tagavara Growing stock by manag. plans (1000 m ³)	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>									Ownership category
			mänd pine	kuusk spruce	tamm oak	saar ash	kask birch	haab aspen	sanglepp black alder	hall lepp grey alder	muud others	
			tagavara (%) growing stock (%)									
Harju	riigimets	10 621	64,7	16,9	0,1	0,1	15,2	1,0	1,4	0,5	0,1	state forest
	eramets	6 854	31,4	29,0	0,2	0,4	25,0	2,6	3,7	7,4	0,2	private forest
Hiiu	riigimets	3 254	73,1	8,5			16,2	0,5	1,7			state forest
	eramets	3 541	37,5	13,9	0,2	0,6	36,4	2,5	8,9	0,1		private forest
Ida-Viru	riigimets	13 983	48,3	11,8		0,2	34,4	2,4	2,3	0,5	0,2	state forest
	eramets	6 018	32,5	18,8		0,1	34,1	5,0	2,2	7,2	0,1	private forest
Jõgeva	riigimets	8 273	25,1	18,3	0,1	0,5	46,2	5,8	2,7	1,1	0,1	state forest
	eramets	7 320	14,0	25,7		0,2	38,2	5,4	1,1	15,3	0,1	private forest
Järv	riigimets	6 042	41,5	31,1			23,0	2,6	0,6	1,0	0,2	state forest
	eramets	5 951	17,9	35,7			28,9	5,7	0,9	10,7	0,1	private forest
Lääne	riigimets	2 394	64,1	8,6	0,1	0,5	23,1	1,4	1,7	0,4		state forest
	eramets	5 035	26,3	9,1	1,1	2,3	36,3	6,8	5,8	12,2	0,1	private forest
Lääne- Viru	riigimets	12 051	54,0	22,0	0,1	0,1	18,9	2,6	1,5	0,7	0,1	state forest
eramets	9 140	20,8	41,5	0,2	0,1	21,0	4,1	2,1	10,0	0,2	private forest	
Põlva	riigimets	8 321	66,4	15,4			15,1	2,4	0,3	0,2	0,1	state forest
	eramets	7 559	54,7	15,9			23,7	2,4	0,3	2,9		private forest
Pärnu	riigimets	17 566	44,7	14,3	0,2	0,2	37,3	1,7	1,3	0,3		state forest
	eramets	12 744	31,5	15,4	0,3	0,7	33,3	4,8	4,0	10,1		private forest
Rapla	riigimets	6 707	48,3	20,5	0,1		26,8	2,9	0,8	0,6	0,1	state forest
	eramets	8 302	26,1	29,0	0,5	0,1	30,5	3,6	1,4	8,8	0,1	private forest
Saare	riigimets	2 328	77,2	4,3	0,9	0,3	15,9	0,9	0,4	0,1	0,1	state forest
	eramets	8 535	58,1	8,1	3,3	1,6	18,2	7,9	2,2	0,6	0,1	private forest
Tartu	riigimets	9 531	31,9	16,6	0,1	0,4	40,3	5,4	4,4	0,6	0,2	state forest
	eramets	5 537	20,5	24,9	0,1	0,3	37,2	5,1	2,5	9,2	0,2	private forest
Valga	riigimets	7 538	61,9	16,5	0,1	0,2	17,1	2,7	0,7	0,7	0,2	state forest
	eramets	8 044	28,5	25,6	0,1	0,3	30,4	4,0	0,6	10,4	0,1	private forest
Viljandi	riigimets	8 455	38,1	20,4	0,2	0,6	33,4	4,0	2,3	0,8	0,2	state forest
	eramets	13 486	18,1	26,3	0,1	0,9	31,4	4,2	1,5	17,4	0,1	private forest
Võru	riigimets	7 841	61,1	21,3			14,0	2,8	0,4	0,2	0,1	state forest
	eramets	9 086	37,6	26,7	0,1		23,9	3,7	0,2	7,6	0,1	private forest
Kokku	riigimets	124 904	50,3	17,2	0,1	0,2	27,2	2,7	1,6	0,5	0,1	state forest
	eramets	117 152	30,1	23,5	0,4	0,5	29,3	4,5	2,2	9,3	0,1	private forest

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Metsaregister

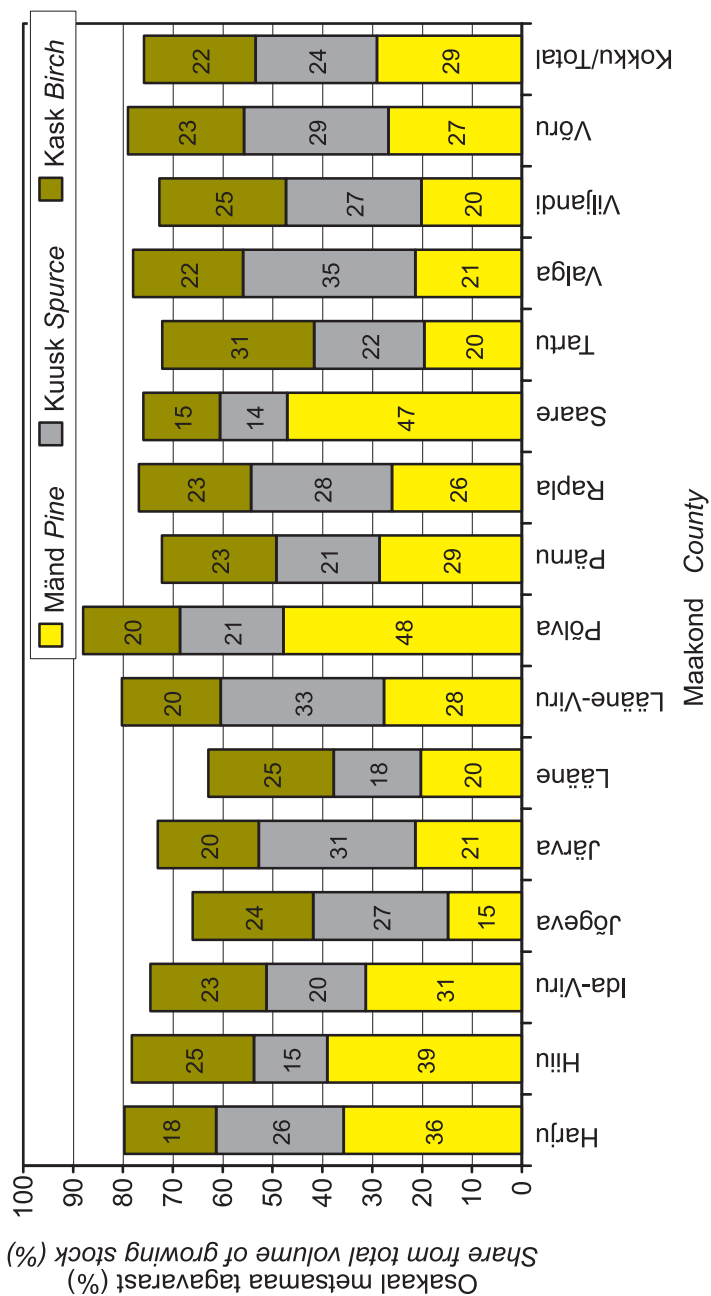
Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.6.2.1 Metsa tagavara jagunemine riigimetsas
Figure 1.6.2.1 Distribution of growing stock in state forest

Joonis 1.6.2.2 Metsa tagavara jagunemine erametsas
Figure 1.6.2.2 Distribution of growing stock in private forest

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaarenduskeskus, SMI 2005

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI 2005

Joonis 1.6.2.3 Mändipuidu, kuusepuidu ja kasepuidu osakaal metsamaa tagavarast maakonniti

Figure 1.6.2.3 Share of pine, spruce and birch timber from total volume of growing stock by counties

1.7 Keskmise hektaritagavara

Average volume per hectare

1.7.1 Puistute keskmise hektaritagavara

muutumine 1958–2005

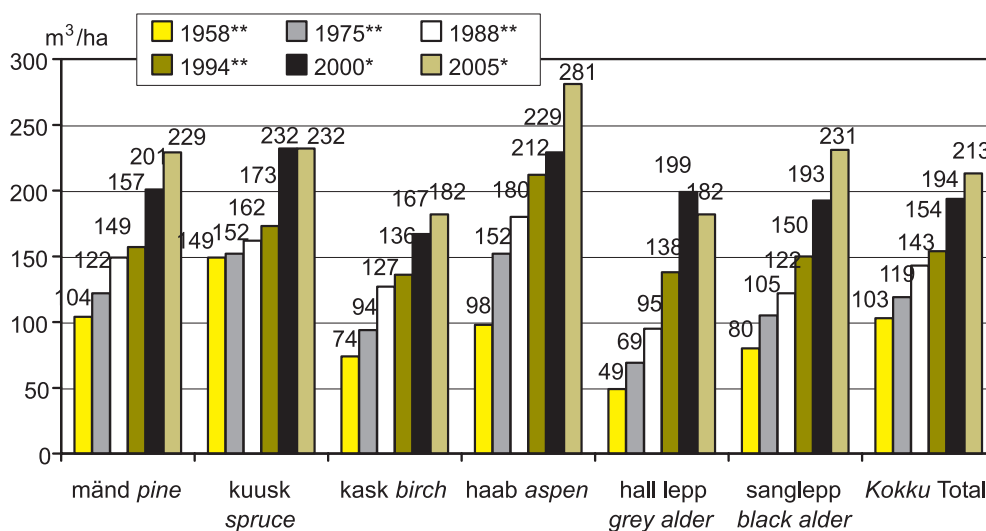
*Changing of average volume per hectare of stands
in 1958–2005*

Aasta Year	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>									
	mänd <i>pine</i>	kuusk <i>spruce</i>	lehis <i>larch</i>	tamm <i>oak</i>	saar <i>ash</i>	kask <i>birch</i>	haab <i>aspen</i>	sanglepp <i>black alder</i>	hall lepp <i>grey alder</i>	Kokku <i>Total</i>
hektaritagavara (m ³ /ha)					average volume per hectare (m ³ /ha)					
2005*	229	232				182	281	231	182	213
2000*	201	216				167	229	193	199	194
1994**	157	173	139	122	153	136	212	150	138	154
1988**	149	162	100	117	140	127	180	122	95	143
1975**	122	152	100	98	91	94	152	105	69	119
1958**	104	149				74	98	80	49	103

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus *Standwise forest inventory*

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 1.7.1.1 Puistute keskmise hektaritagavara muutumine

Figure 1.7.1.1 Changing of average volume per hectare of stands

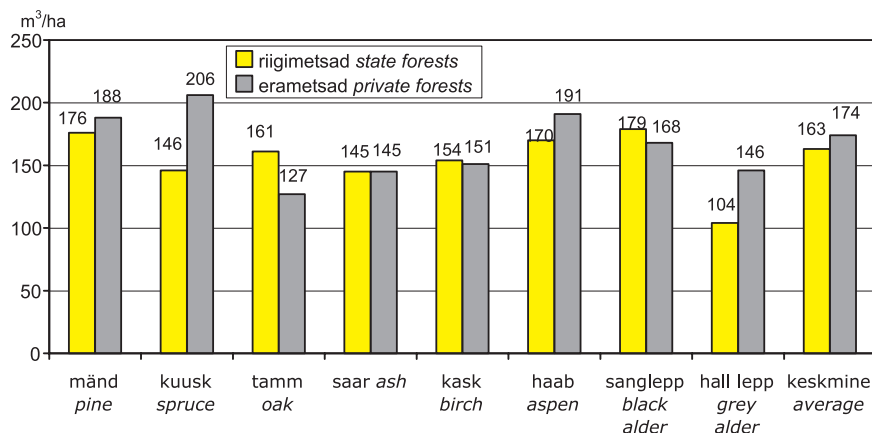
1.7.2 Puistute keskmine hektaritagavara maakonniti valitseva puuliigi järgi

Average volume per hectare of stands by dominant tree species in counties

Maakond County	Omandi- vorm	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>									Owning category	
		mänd <i>pine</i>	kuusk <i>spruce</i>	lehis <i>larch</i>	tamm <i>oak</i>	saar <i>ash</i>	kask <i>birch</i>	haab <i>aspen</i>	sanglepp <i>black alder</i>	hall lepp <i>grey alder</i>		Kokku <i>Total</i>
		puistute hektaritagavara (m ³ /ha) <i>average volume per hectare of stands (m³/ha)</i>										
Harju	riigimets	152	150	158	141	128	126	174	179	113	147	state forest
	eramets	163	176	169	136	123	125	178	169	125	152	private forest
Hiiumaa	riigimets	165	184	311	255	165	116	220	172	185	156	state forest
	eramets	168	197		144	131	133	158	140	104	153	private forest
Ida-Viru	riigimets	145	148	71	245	123	170	180	202	110	155	state forest
	eramets	185	209	243	219	151	154	213	179	129	172	private forest
Jõgeva	riigimets	190	140	119	208	161	178	171	195	105	171	state forest
	eramets	184	201	134	149	157	154	221	163	160	172	private forest
Järva	riigimets	148	152	139	120	87	132	154	154	96	144	state forest
	eramets	169	200	388	181	120	140	209	176	135	166	private forest
Lääne	riigimets	136	107	116	113	179	95	155	148	93	122	state forest
	eramets	151	152	183	130	131	129	168	155	145	142	private forest
Lääne-Viru	riigimets	198	156	157	204	124	156	195	191	107	177	state forest
	eramets	190	203	224	145	157	143	181	186	131	174	private forest
Põlva	riigimets	212	173	248	133	84	160	153	177	114	194	state forest
	eramets	232	239	240	176	154	180	214	167	165	215	private forest
Pärnu	riigimets	182	123	149	171	113	152	179	185	106	159	state forest
	eramets	195	193	141	148	138	152	198	176	137	170	private forest
Rapla	riigimets	170	131	226	164	89	156	234	199	118	158	state forest
	eramets	169	189	135	154	132	147	187	193	148	166	private forest
Saaremaa	riigimets	151	114	456	125	98	146	133	147	101	147	state forest
	eramets	153	191	234	118	134	125	146	158	126	147	private forest
Tartu	riigimets	215	167	279	154	178	154	158	159	89	171	state forest
	eramets	221	229	225	158	172	166	218	189	150	190	private forest
Valga	riigimets	202	138	237	165	161	161	172	181	108	178	state forest
	eramets	233	224	189	148	165	173	208	171	153	198	private forest
Viljandi	riigimets	186	133	301	252	160	174	164	169	105	166	state forest
	eramets	215	226	231	206	189	160	211	183	159	185	private forest
Võru	riigimets	211	167	280	87	143	148	174	181	102	187	state forest
	eramets	225	235	104	207	187	178	216	189	158	207	private forest
Kokku	riigimets	176	146	167	161	145	154	170	179	104	163	state forest
Total	eramets	188	206	197	127	145	151	191	168	146	174	private forest

Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuudatuskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.7.2.1 Puistute keskmine hektaritagavara
Figure 1.7.2.1 Average volume per hectare of stands

1.8 Puistute keskmine vanus

Average age of stands

1.8.1 Puistute keskmine vanus aastail 1958–2005

Average age of stands in 1958–2005

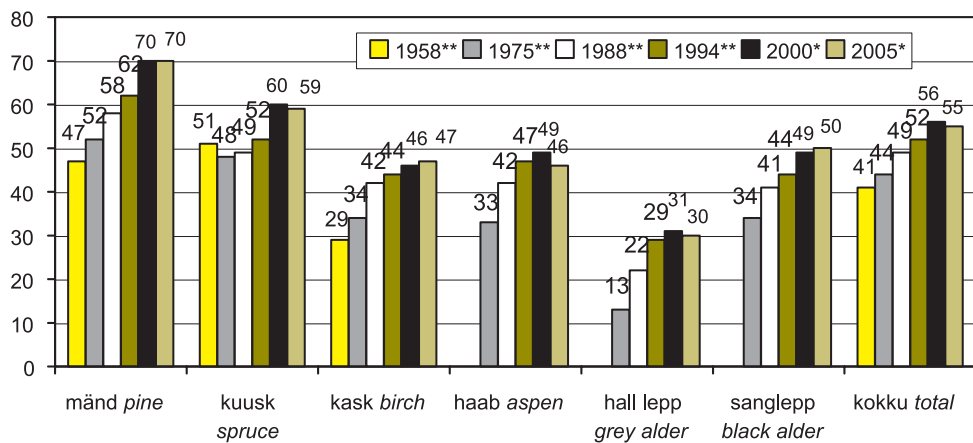
Aasta Year	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>									
	mänd <i>pine</i>	kuusk <i>spruce</i>	lehis <i>larch</i>	tamm <i>oak</i>	saar <i>ash</i>	kask <i>birch</i>	haab <i>aspen</i>	sanglepp <i>black alder</i>	hall lepp <i>grey alder</i>	Kokku <i>Total</i>
puistute keskmine vanus (a) <i>average age of stands (year)</i>										
2005*	70	59				47	46	48	30	55
2000*	70	60				46	49	49	31	56
1994**	62	52	41	75	53	44	47	44	29	52
1988**	58	49	34	71	49	42	42	41	22	49
1975**	52	48	29	67	50	34	33	34	13	44
1958**	47	51				29				41

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus *Standwise forest inventory*

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

aasta *year*

Joonis 1.8.1.1 Puistute keskmise vanuse muutumine

Figure 1.8.1.1 *Changing of average age of stands*

1.8.2 Puistute keskmine vanus maakonniti valitseva puuliigi järgi

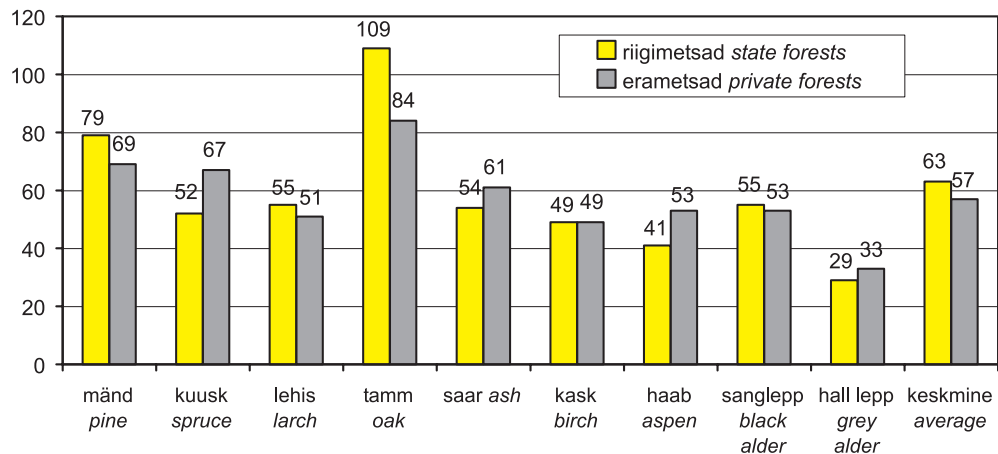
Average age of stands by dominant tree species in counties

Maakond County	Omandi- vorm	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>										Kokku Total	Ownership category
		mänd pine	kuusk spruce	lehis larch	tamm oak	saar ash	kask birch	haab aspen	sanglepp black alder	hall lepp grey alder			
		puistute keskmine vanus (a) <i>average age of stands (year)</i>											
Harju	riigimets	80	62	53	85	67	50	48	63	32	71	state forest	
	eramets	72	69	50	88	55	51	56	56	33	60		private forest
Hiiu	riigimets	91	107	131	136	58	52	62	71	41	83	state forest	
	eramets	68	81		90	66	59	61	56	33	64		private forest
Ida-Viru	riigimets	73	55	32	113	51	53	44	64	32	63	state forest	
	eramets	71	69	48	95	55	48	57	59	33	57		private forest
Jõgeva	riigimets	84	50	40	91	58	52	40	56	29	58	state forest	
	eramets	68	62	32	80	54	48	55	51	35	52		private forest
Järva	riigimets	78	52	49	69	32	48	40	50	28	61	state forest	
	eramets	72	68	112	85	54	51	57	55	33	58		private forest
Lääne	riigimets	75	50	54	77	59	47	45	59	33	63	state forest	
	eramets	64	64	41	88	56	51	57	52	35	54		private forest
Lääne-Viru	riigimets	85	56	49	196	48	50	47	57	27	68	state forest	
	eramets	69	68	67	88	51	49	49	56	31	58		private forest
Põlva	riigimets	74	45	77	42	32	42	33	48	27	61	state forest	
	eramets	72	67	63	74	58	43	47	51	34	61		private forest
Pärnu	riigimets	79	47	45	179	52	47	45	53	31	60	state forest	
	eramets	66	61	45	90	58	48	56	50	33	53		private forest
Rapla	riigimets	80	51	108	89	35	46	41	49	27	62	state forest	
	eramets	74	68	85	90	63	50	55	55	33	60		private forest
Saare	riigimets	75	58	110	101	66	59	49	62	34	71	state forest	
	eramets	63	70	55	81	66	51	53	52	31	60		private forest
Tartu	riigimets	80	48	64	53	55	48	36	45	23	55	state forest	
	eramets	67	64	36	58	54	46	48	50	32	52		private forest
Valga	riigimets	76	50	76	66	62	50	41	56	30	64	state forest	
	eramets	72	67	50	87	55	47	48	51	32	55		private forest
Viljandi	riigimets	80	44	87	93	51	50	40	54	28	58	state forest	
	eramets	73	66	54	97	66	47	51	52	34	53		private forest
Võru	riigimets	77	51	98	36	50	46	39	55	28	64	state forest	
	eramets	72	67	33	88	59	46	48	49	32	58		private forest
Kokku Total	riigimets	79	52	55	109	54	49	41	55	29	63	state forest	
	eramets	69	67	51	84	61	49	53	53	33	57		private forest

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Keskmine vanus (aasta)
Average age (years)

Joonis 1.8.2.1 Puistute keskmine vanus

Figure 1.8.2.1 Average age of stands

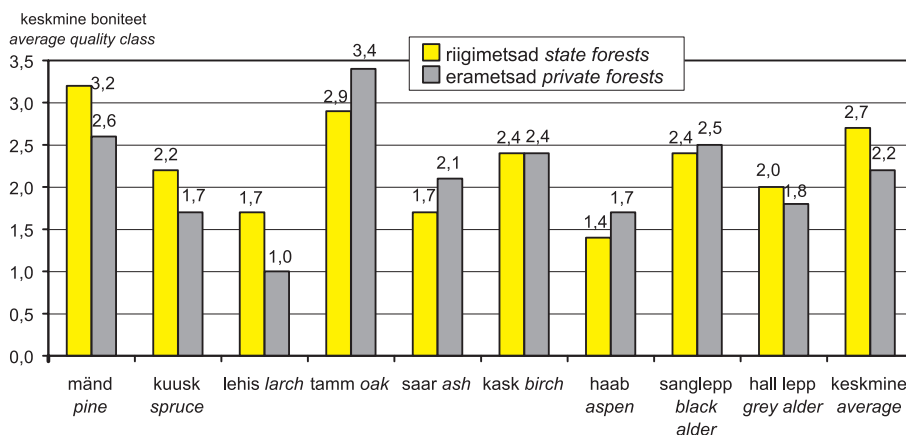
1.9 Puistute keskmine boniteet maakonniti valitseva puuliigi järgi

Average quality class of stands by dominant tree species in counties

Maakond County	Omandi- vorm	valitsev puuliik dominant tree species										Omandus- category
		mänd pine	kuusk spruce	lehis larch	tamm oak	saar ash	kask birch	haab aspen	sanglepp black alder	hall lepp grey alder	Kokku Total	
		puistute keskmine boniteet					average quality class of stands					
Harju	riigimets	3,7	2,7	2,0	3,5	2,1	2,9	1,8	2,6	2,2	3,3	state forest
	eramets	3,1	2,3	2,1	3,1	2,3	2,9	1,9	2,6	2,1	2,7	private forest
Hiiumaa	riigimets	3,9	3,4	2,0	3,0	2,5	3,4	2,0	3,3	2,0	3,7	state forest
	eramets	3,0	2,8		3,0	2,6	3,1	2,6	3,0	2,6	3,0	private forest
Ida-Viru	riigimets	3,6	2,5	2,7	2,6	2,0	2,4	1,5	2,5	2,3	3,0	state forest
	eramets	2,7	1,8	1,0	2,1	1,8	2,2	1,4	2,3	1,9	2,2	private forest
Jõgeva	riigimets	3,2	2,2	1,1	1,9	1,7	2,1	1,4	2,2	2,0	2,3	state forest
	eramets	2,8	1,6	1A,8	2,5	1,5	2,4	1,3	2,4	1,7	2,1	private forest
Järva	riigimets	3,8	2,2	1,0	2,7	1,4	2,8	1,5	2,5	2,1	3,0	state forest
	eramets	3,1	1,7	1,0	2,9	1,9	2,7	1,3	2,3	1,8	2,3	private forest
Lääne	riigimets	3,9	3,3	2,7	3,3	1,5	3,6	1,9	3,3	2,7	3,7	state forest
	eramets	3,0	2,6	1A,8	3,1	2,3	3,0	2,2	2,8	2,4	2,8	private forest
Lääne-Viru	riigimets	3,1	2,1	1,3	2,7	1,7	2,2	1,4	2,1	1,7	2,6	state forest
	eramets	2,6	1,7	1,1	2,8	1,6	2,5	1,6	2,4	1,9	2,1	private forest
Põlva	riigimets	2,3	1,4	1,0	1,3	1,5	1,7	1,0	1,9	1,7	2,0	state forest
	eramets	2,0	1,3	1A,6	2,1	1A,9	1,6	1,0	2,3	1,4	1,7	private forest
Pärnu	riigimets	3,2	2,6	1,4	3,3	2,1	2,5	1,5	2,4	2,2	2,8	state forest
	eramets	2,4	1,9	1,1	3,0	2,2	2,4	1,8	2,3	1,9	2,2	private forest
Rapla	riigimets	3,5	2,6	1A,9	2,7	2,1	2,6	1,6	2,1	2,0	2,9	state forest
	eramets	3,0	2,0	2,2	2,9	2,0	2,6	1,7	2,3	1,9	2,4	private forest
Saaremaa	riigimets	3,5	3,1	2,0	3,9	2,9	3,1	2,7	2,8	2,6	3,4	state forest
	eramets	3,2	2,6	2,0	3,6	2,8	3,2	2,7	2,8	2,3	3,1	private forest
Tartu	riigimets	2,7	1,7	1A,5	1,5	1,2	2,2	1,2	2,2	1,8	2,2	state forest
	eramets	2,0	1,3	1A,4	1,8	1,0	1,9	1,1	2,0	1,5	1,7	private forest
Valga	riigimets	2,5	2,0	1,3	1,8	1,7	2,2	1,2	2,3	2,0	2,3	state forest
	eramets	1,9	1,4	1,4	2,4	1,2	1,8	1,1	2,3	1,4	1,7	private forest
Viljandi	riigimets	3,1	2,1	1,0	2,1	1,5	2,1	1,4	2,4	1,8	2,4	state forest
	eramets	2,3	1,4	1A,6	2,0	1,4	2,0	1,2	2,2	1,6	1,8	private forest
Võru	riigimets	2,5	1,9	1,2	1,7	1,0	2,3	1,4	2,5	1,7	2,3	state forest
	eramets	1,9	1,2	1,0	1,9	1,1	1,6	1,0	2,0	1,4	1,6	private forest
Kokku	riigimets	3,2	2,2	1,7	2,9	1,7	2,4	1,4	2,4	2,0	2,7	state forest
	eramets	2,6	1,7	1,0	3,4	2,1	2,4	1,7	2,5	1,8	2,2	private forest

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaanduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.9.1 Puistute keskmine boniteet

Figure 1.9.1 Average quality class of stands

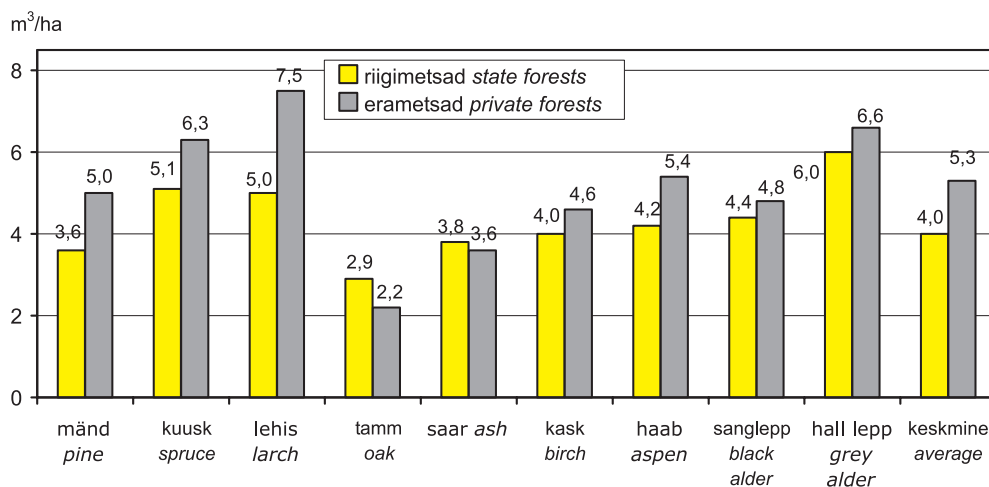
1.10 Puistute 1 ha juurdekasv maakonniti valitseva puuliigi järgi

Gross annual increment per hectare of stands by dominant tree species in counties

Maakond County	Omandi- vorm	valitsev puuliik <i>dominant tree species</i>										Omandus- kategooria <i>Ownership category</i>
		mänd <i>pine</i>	kuusk <i>spruce</i>	lehis <i>larch</i>	tamm <i>oak</i>	saar <i>ash</i>	kask <i>birch</i>	haab <i>aspen</i>	sanglepp <i>black alder</i>	hall lepp <i>grey alder</i>	Kokku <i>Total</i>	
		puistute aastane juurdekasv (m ³ /ha) <i>gross annual increment of stands (m³/ha)</i>										
Harju	riigimets	3,2	4,7	6,9	2,3	3,5	3,7	4,6	4,1	5,8	3,6	state forest
	eramets	4,2	5,6	5,6	2,4	3,7	3,9	5,1	4,3	6,3	4,7	private forest
Hiiumaa	riigimets	2,7	2,5	2,6	1,7	4,5	2,7	4,0	3,0	5,0	2,7	state forest
	eramets	4,8	5,4	0,0	1,8	2,9	3,5	4,2	4,0	5,9	4,2	private forest
Ida-Viru	riigimets	3,2	4,7	3,6	3,1	3,1	4,1	3,8	4,1	4,4	4,2	state forest
	eramets	4,7	6,3	9,0	3,7	3,7	4,5	5,0	3,9	6,0	5,0	private forest
Jõgeva	riigimets	3,7	5,6	6,6	3,3	3,8	4,3	4,1	4,3	5,9	4,5	state forest
	eramets	5,1	6,9	8,4	4,0	4,4	4,8	5,6	4,9	6,3	5,6	private forest
Järva	riigimets	3,0	5,3	7,9	4,3	6,1	3,6	4,2	4,5	6,8	3,9	state forest
	eramets	4,3	6,1	4,0	4,3	2,9	4,3	5,3	4,6	6,2	5,1	private forest
Lääne	riigimets	2,7	3,7	4,9	1,9	5,0	3,0	4,3	3,2	4,5	2,9	state forest
	eramets	4,7	5,5	9,8	2,1	3,7	4,2	4,8	4,5	5,7	4,6	private forest
Lääne-Viru	riigimets	3,8	4,8	6,0	1,9	4,2	4,0	4,7	4,4	6,1	4,2	state forest
	eramets	5,2	6,1	6,2	2,4	4,5	4,4	5,2	4,5	6,5	5,5	private forest
Põlva	riigimets	4,5	6,8	6,3	7,2	3,0	4,5	4,2	4,7	8,3	4,9	state forest
	eramets	5,4	6,6	6,2	4,7	4,0	5,4	6,3	4,8	7,0	5,7	private forest
Pärnu	riigimets	3,7	4,5	7,4	1,2	3,7	3,8	3,5	4,4	5,7	3,9	state forest
	eramets	5,2	6,3	6,2	2,1	3,8	4,7	5,1	5,0	6,5	5,3	private forest
Rapla	riigimets	3,4	5,1	4,7	3,6	4,2	4,0	4,9	4,8	5,0	4,1	state forest
	eramets	4,1	5,8	4,3	2,0	3,5	4,3	5,1	4,6	6,4	4,9	private forest
Saaremaa	riigimets	3,4	3,4	4,2	1,9	2,5	3,7	5,0	4,2	5,5	3,5	state forest
	eramets	4,9	6,3	7,0	2,2	3,0	4,0	5,1	4,6	6,9	4,7	private forest
Tartu	riigimets	4,1	6,4	7,0	5,6	5,1	4,1	4,3	4,8	7,0	4,6	state forest
	eramets	5,8	7,2	10,5	5,3	5,1	5,4	6,7	5,1	7,4	6,1	private forest
Valga	riigimets	4,1	5,1	4,6	4,7	4,2	3,8	3,9	4,6	5,8	4,3	state forest
	eramets	5,5	6,6	7,3	2,9	4,3	5,2	6,1	5,0	7,8	6,0	private forest
Viljandi	riigimets	3,9	5,0	5,2	3,3	3,4	4,1	3,8	5,0	6,4	4,3	state forest
	eramets	5,1	6,6	7,7	3,1	4,0	5,0	5,5	4,9	6,5	5,7	private forest
Võru	riigimets	4,3	6,0	3,2	5,5	4,9	3,9	4,8	4,6	7,2	4,6	state forest
	eramets	5,4	6,8	7,5	4,1	4,8	5,6	6,8	5,4	7,9	6,1	private forest
Kokku	riigimets	3,6	5,1	5,0	2,9	3,8	4,0	4,2	4,4	6,0	4,0	state forest
	eramets	5,0	6,3	7,5	2,2	3,6	4,6	5,4	4,6	6,6	5,3	private forest
Total		5,0	6,3	7,5	2,2	3,6	4,6	5,4	4,6	6,6	5,3	private forest

Allikas: Metsakaitse- ja Metsausenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.10.1 Puistute 1 hektari aastane juurdekasv

Figure 1.10.1 Average gross annual increment per hectare of stands

1.11 Männikute pindala jagunemine

Distribution of area of pine stands

1.11.1 Männikute vanuselise jagunemise muutumine

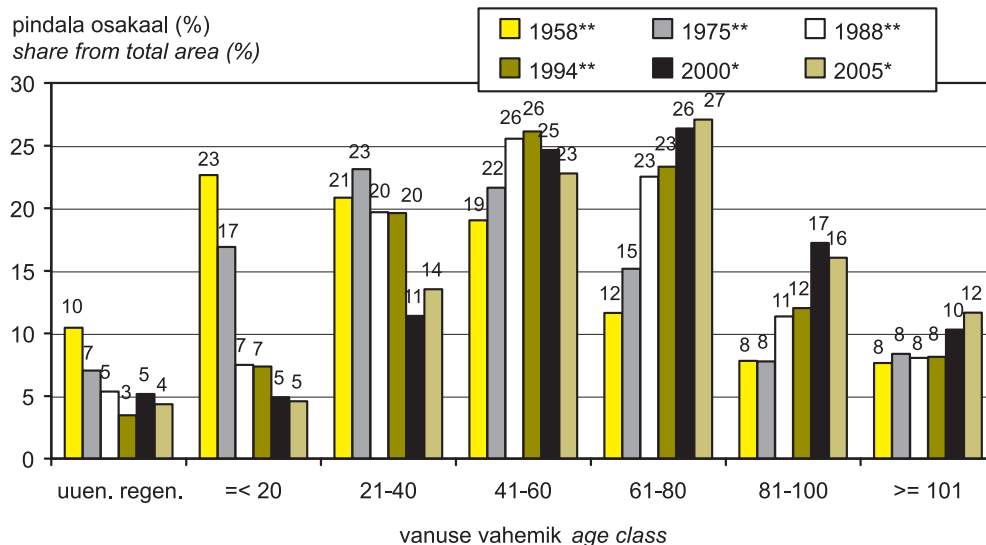
Changing of age distribution of pine stands

Aasta Year	Näitaja	vanuse vahemik age class									Indicator
		uueud. ala*** under reg.***	=< 20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121 <=	kokku total	
2005*	pindala (ha)	32 200	33 900	100 300	168 800	200 800	119 000	47 600	38 800	741 400	area (ha)
	osakaal (%)	4,3	4,6	13,5	22,8	27,1	16,1	6,4	5,2	100,0	share (%)
2000*	pindala (ha)	39 400	37 500	87 000	188 200	201 400	131 600	47 600	31 000	763 700	area (ha)
	osakaal (%)	5,2	4,9	11,4	24,6	26,4	17,2	6,2	4,1	100,0	share (%)
1994**	pindala (ha)	25 355	53 820	143 299	190 962	170 354	87 794	32 604	26 754	730 942	area (ha)
	osakaal (%)	3,5	7,4	19,6	26,1	23,3	12,0	4,5	3,7	100,0	share (%)
1988**	pindala (ha)	40 100	56 051	147 576	191 565	168 861	85 140	32 637	27 670	749 600	area (ha)
	osakaal (%)	5,3	7,5	19,7	25,6	22,5	11,4	4,4	3,7	100,0	share (%)
1975**	pindala (ha)	50 790	121 958	166 722	156 142	109 426	56 064	33 866	26 532	721 500	area (ha)
	osakaal (%)	7,0	16,9	23,1	21,6	15,2	7,8	4,7	3,7	100,0	share (%)
1958**	pindala (ha)	62 142	134 634	123 963	113 151	69 164	46 389	29 584	15 773	594 800	area (ha)
	osakaal (%)	10,4	22,6	20,8	19,0	11,6	7,8	5,0	2,7	100,0	share (%)

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus Standwise forest inventory *** Uuendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsanduenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 1.11.1.1 Männikute vanuselise jagunemise muutumine
Figure 1.11.1.1 Changing of age distribution of pine stands

1.11.2 Männikute metsamaa pindala jagunemine maakonniti vanuse järgi

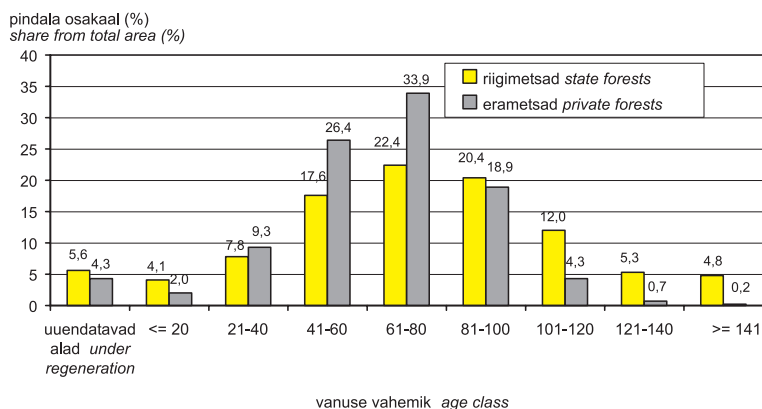
Distribution of area of pine stands by age classes in counties

Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsamaa pindala (ha) Area with management plans (ha)	vanuse vahemik age class									Ownership category
			uuend. ala* under reg.*	=< 20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 <=	
			pindala (%)					area (%)				
Harju	riigimets	47 390	4,6	3,1	7,7	17,7	20,3	22,1	13,5	6,2	4,7	state forest
	eramets	13 977	5,8	2,2	7,4	20,0	36,8	20,6	5,7	1,1	0,5	private forest
Hiiu	riigimets	15 427	6,3	2,3	8,6	16,3	14,7	16,4	16,9	9,4	9,2	state forest
	eramets	8 381	5,8	1,9	15,1	25,1	28,3	14,7	7,2	1,7	0,3	private forest
Ida-Viru	riigimets	50 737	8,3	5,3	12,4	15,8	20,3	16,4	9,3	6,2	6,0	state forest
	eramets	11 340	6,8	2,2	8,0	21,3	38,5	16,2	5,5	1,3	0,3	private forest
Jõgeva	riigimets	11 521	4,8	2,2	2,3	16,5	24,8	26,7	12,6	4,9	5,1	state forest
	eramets	5 717	2,8	1,3	5,4	31,2	41,8	15,2	1,5	0,7	0,1	private forest
Järva	riigimets	17 511	3,0	1,6	4,8	21,1	28,5	24,5	10,2	3,9	2,3	state forest
	eramets	6 504	3,0	0,7	5,4	22,9	41,8	22,1	3,3	0,7	0,1	private forest
Lääne	riigimets	11 729	4,0	2,2	9,5	20,3	28,4	22,5	6,3	3,3	3,3	state forest
	eramets	9 020	2,5	3,8	11,6	33,0	31,9	11,9	4,3	0,7	0,2	private forest
Lääne- Viru	riigimets	34 879	5,6	2,9	5,0	15,8	22,4	20,7	15,4	6,1	6,1	state forest
	eramets	10 552	5,8	1,9	8,3	25,8	34,9	18,8	3,8	0,6	0,1	private forest
Põlva	riigimets	27 464	5,3	7,9	10,2	14,3	22,2	18,8	13,1	4,7	3,6	state forest
	eramets	18 831	5,5	2,2	7,6	22,7	31,1	24,0	6,3	0,6	0,0	private forest
Pärnu	riigimets	46 166	6,2	3,5	6,4	19,7	25,3	22,4	7,8	3,7	4,9	state forest
	eramets	21 390	3,9	2,2	10,4	30,9	32,7	16,4	2,9	0,4	0,1	private forest
Rapla	riigimets	20 641	5,0	2,0	5,4	17,6	26,6	21,8	13,5	4,0	4,2	state forest
	eramets	13 336	5,0	1,3	4,7	22,4	35,5	25,3	5,3	0,5	0,1	private forest
Saare	riigimets	12 654	5,9	4,0	16,0	21,9	18,8	15,1	7,7	4,0	6,5	state forest
	eramets	32 732	1,1	2,2	17,2	31,6	29,6	14,8	3,1	0,3	0,1	private forest
Tartu	riigimets	14 762	4,1	5,2	4,5	16,3	24,9	19,1	15,9	5,2	4,9	state forest
	eramets	5 436	5,5	2,5	7,9	29,2	36,3	14,3	3,8	0,5	0,1	private forest
Valga	riigimets	24 722	6,3	6,6	7,5	20,1	20,7	20,0	10,5	4,9	3,4	state forest
	eramets	10 278	4,7	1,9	5,5	26,2	33,5	23,1	4,2	0,7	0,3	private forest
Viljandi	riigimets	18 176	4,5	3,4	4,8	19,3	23,3	21,6	13,7	5,4	4,0	state forest
	eramets	11 939	5,6	0,8	3,9	25,3	37,7	21,7	4,2	0,8	0,1	private forest
Võru	riigimets	24 076	5,5	5,5	8,4	15,5	20,4	21,0	15,8	5,5	2,5	state forest
	eramets	16 032	5,4	2,1	6,6	23,2	34,8	23,3	4,1	0,5	0,1	private forest
Kokku	riigimets	377 855	5,6	4,1	7,8	17,6	22,4	20,4	12,0	5,3	4,8	state forest
	eramets	195 464	4,3	2,0	9,3	26,4	33,9	18,9	4,3	0,7	0,2	private forest

*Uuendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.11.2.1 Männikute metsamaa pindala jagunemine vanuse järgi

Figure 1.11.2.1 Distribution of area of pine stands by age classes

1.12 Kuusikute pindala jagunemine

Distribution of area of spruce stands

1.12.1 Kuusikute vanuselise jagunemise muutumine

Changing of age distribution of spruce stands

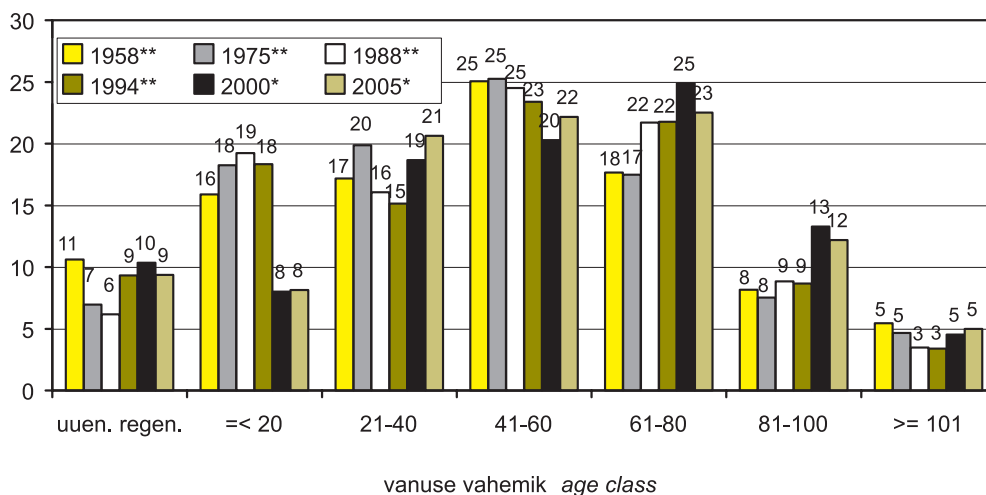
Aasta Year	Näitaja	vanuse vahemik age class								kokku total	Indicator
		uend. ala*** under reg.***	=< 20	21–40	41–60	61–80	81–100	101–120	121 <=		
2005*	pindala (ha)	37 300	32 400	82 100	88 200	89 600	48 500	14 600	5 300	398 000	area (ha)
	osakaal (%)	9,4	8,1	20,6	22,2	22,5	12,2	3,7	1,3	100,0	share (%)
2000*	pindala (ha)	42 800	33 100	77 100	83 800	102 800	54 900	16 500	2 200	413 200	area (ha)
	osakaal (%)	10,4	8,0	18,7	20,3	24,9	13,3	4,0	0,5	100,0	share (%)
1994**	pindala (ha)	42 645	83 924	69 246	106 998	99 631	39 670	10 692	4 806	457 612	area (ha)
	osakaal (%)	9,3	18,3	15,1	23,4	21,8	8,7	2,3	1,1	100,0	share (%)
1988**	pindala (ha)	28 000	87 371	72 980	111 338	98 552	40 163	11 081	4 715	454 200	area (ha)
	osakaal (%)	6,2	19,2	16,1	24,5	21,7	8,8	2,4	1,0	100,0	share (%)
1975**	pindala (ha)	28 406	74 601	81 185	103 189	71 472	30 795	12 134	6 918	408 700	area (ha)
	osakaal (%)	7,0	18,3	19,9	25,2	17,5	7,5	3,0	1,7	100,0	share (%)
1958**	pindala (ha)	34 213	51 151	55 346	80 742	56 875	26 309	12 650	4 914	322 200	area (ha)
	osakaal (%)	10,6	15,9	17,2	25,1	17,7	8,2	3,9	1,5	100,0	share (%)

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus Standwise forest inventory *** Uendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

pindala osakaal (%)
share from total area (%)

Joonis 1.12.1.1 Kuusikute vanuselise jagunemise muutumine
Figure 1.12.1.1 Changing of age distribution of spruce stands

1.12.2 Kuusikute metsamaa pindala jagunemine maakonniti vanuse järgi

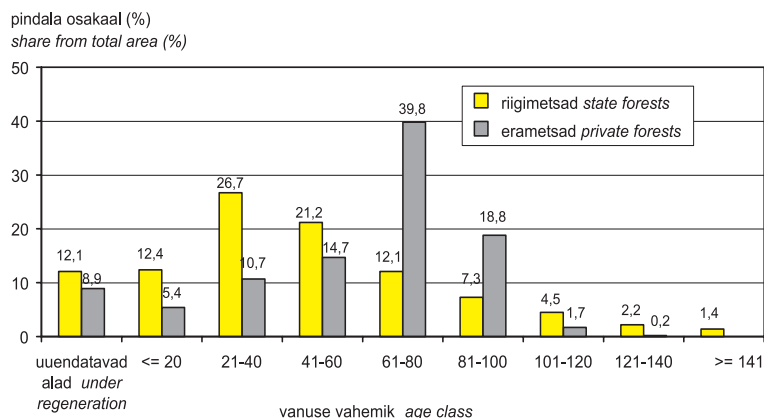
Distribution of area of spruce stands by age classes in counties

Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsamaa pindala (ha) Area with management plans (ha)	vanuse vahemik age class									Ownership category
			uuend. ala* under reg.*	=< 20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 <=	
			pindala (%)			area (%)						
Harju	riigimets	12 889	6,7	6,1	27,7	16,6	14,8	13,1	7,8	4,9	2,3	state forest
	eramets	11 978	5,9	3,1	9,8	16,9	40,7	20,7	2,6	0,3	0,0	private forest
Hiiumaa	riigimets	1 850	19,1	4,5	7,7	5,0	4,1	5,3	17,5	21,8	15,0	state forest
	eramets	2 597	4,2	1,9	2,5	10,4	36,4	34,1	9,3	1,1	0,0	private forest
Ida-Virumaa	riigimets	14 072	20,6	11,3	22,4	16,0	11,0	7,6	5,0	3,2	3,0	state forest
	eramets	6 032	10,8	4,7	10,2	10,7	42,6	18,0	2,7	0,4	0,0	private forest
Jõgevamaa	riigimets	12 937	16,3	9,9	25,7	24,4	12,1	7,1	3,1	1,1	0,3	state forest
	eramets	10 004	7,2	5,8	13,7	18,3	43,6	10,9	0,4	0,0	0,0	private forest
Järvamaa	riigimets	13 479	8,1	11,5	26,0	19,9	20,7	10,0	2,7	0,5	0,6	state forest
	eramets	11 635	9,3	4,2	8,5	13,4	46,3	17,4	0,8	0,1	0,0	private forest
Läänemaa	riigimets	2 219	13,1	11,0	23,2	25,0	18,4	7,4	1,8	0,2	0,0	state forest
	eramets	3 109	3,3	8,8	9,4	22,7	38,1	13,4	3,4	0,5	0,4	private forest
Lääne-Virumaa	riigimets	20 344	16,5	13,0	23,7	16,8	9,9	6,7	8,7	2,9	1,8	state forest
	eramets	20 636	9,6	4,8	9,1	13,5	39,9	21,5	1,4	0,2	0,0	private forest
Põlvamaa	riigimets	7 946	6,7	16,8	30,3	25,6	9,7	5,4	3,9	1,3	0,2	state forest
	eramets	5 667	11,8	6,5	14,1	12,0	28,9	23,9	2,7	0,0	0,0	private forest
Pärnumaa	riigimets	23 235	12,1	15,1	28,0	25,7	8,7	4,7	2,5	1,5	1,8	state forest
	eramets	10 953	7,5	11,1	15,3	16,7	29,7	18,2	1,3	0,2	0,1	private forest
Rapla	riigimets	11 185	7,6	7,2	33,3	20,0	18,3	9,1	3,4	0,8	0,3	state forest
	eramets	13 773	7,5	4,2	9,7	13,6	44,8	18,5	1,6	0,1	0,0	private forest
Saaremaa	riigimets	1 008	13,3	6,0	30,9	15,1	14,1	11,4	6,0	1,2	2,0	state forest
	eramets	3 664	1,6	1,6	2,7	24,4	52,4	16,5	0,7	0,0	0,0	private forest
Tartumaa	riigimets	10 385	8,5	14,0	29,7	25,1	10,5	5,6	3,9	2,0	0,8	state forest
	eramets	6 723	10,7	5,4	14,6	16,8	34,0	16,7	1,8	0,0	0,0	private forest
Valgamaa	riigimets	10 456	13,4	13,2	28,0	21,5	10,7	7,3	3,4	1,9	0,6	state forest
	eramets	10 129	9,7	5,6	12,0	14,2	34,8	22,2	1,4	0,0	0,0	private forest
Viljandimaa	riigimets	15 008	13,2	18,3	26,3	22,2	9,8	5,9	2,6	1,2	0,6	state forest
	eramets	17 901	12,9	5,7	10,0	12,3	42,3	15,7	1,0	0,0	0,0	private forest
Võrumaa	riigimets	10 743	7,0	13,2	27,3	25,8	11,8	7,1	4,8	2,0	1,1	state forest
	eramets	11 313	9,2	5,6	12,3	13,8	36,8	20,4	1,9	0,1	0,0	private forest
Kokku	riigimets	167 756	12,1	12,4	26,7	21,2	12,1	7,3	4,5	2,2	1,4	state forest
	eramets	146 116	8,9	5,4	10,7	14,7	39,8	18,8	1,7	0,2	0,0	private forest

*Uuendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaanduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.12.2.1 Kuusikute metsamaa pindala jagunemine vanuse järgi
Figure 1.12.2.1 Distribution of area of spruce stands by age classes

1.13 Kaasikute pindala jagunemine

Distribution of area of birch stands

1.13.1 Kaasikute vanuselise jagunemise muutumine

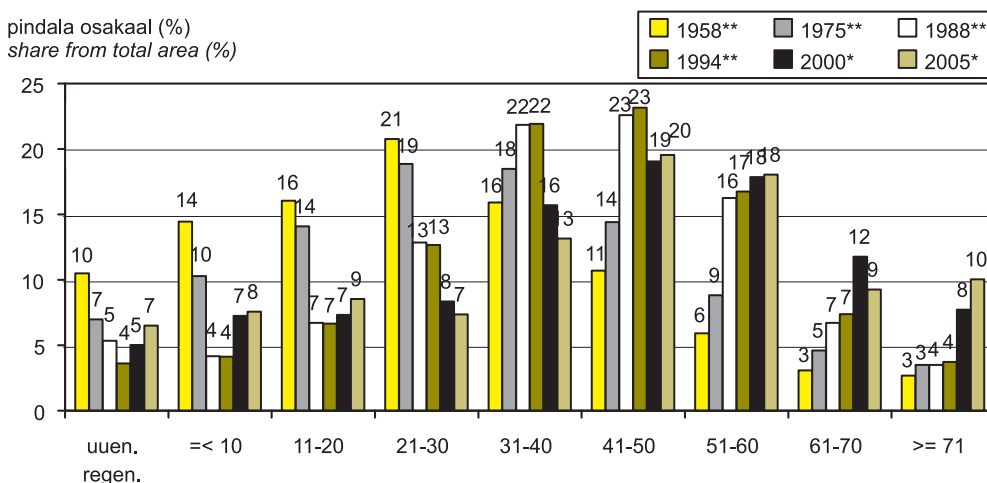
Changing of age distribution of birch stands

Aasta Year	Näitaja Indicator	vanuse vahemik age class										kokku total	Indicator
		uuend. ala*** under reg.***	=< 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71 <=			
2005*	pindala (ha)	45 200	52 600	59 300	51 100	91 500	135 900	125 400	64 400	69 800	695 200	area (ha)	
	osakaal (%)	6,5	7,6	8,5	7,4	13,2	19,5	18,0	9,3	10,0	100,0	share (%)	
2000*	pindala (ha)	34 300	49 500	50 000	57 100	107 400	130 200	122 000	80 400	52 800	683 700	area (ha)	
	osakaal (%)	5,0	7,2	7,3	8,4	15,7	19,0	17,8	11,8	7,7	100,0	share (%)	
1994**	pindala (ha)	21 100	24 163	38 974	74 126	128 303	135 518	98 064	43 209	21 833	585 290	area (ha)	
	osakaal (%)	3,6	4,1	6,7	12,7	21,9	23,2	16,8	7,4	3,7	100,0	share (%)	
1988**	pindala (ha)	28 900	22 506	36 317	69 464	118 057	122 048	87 878	36 307	18 923	540 400	area (ha)	
	osakaal (%)	5,3	4,2	6,7	12,9	21,8	22,6	16,3	6,7	3,5	100,0	share (%)	
1975**	pindala (ha)	35 300	52 092	71 328	95 577	93 642	72 952	44 674	23 296	17 677	506 538	area (ha)	
	osakaal (%)	7,0	10,3	14,1	18,9	18,5	14,4	8,8	4,6	3,5	100,0	share (%)	
1958**	pindala (ha)	40 500	55 761	61 974	80 136	61 422	41 303	22 814	11 890	10 320	386 120	area (ha)	
	osakaal (%)	10,5	14,4	16,1	20,8	15,9	10,7	5,9	3,1	2,7	100,0	share (%)	

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus Standwise forest inventory *** Uuendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 1.13.1.1 Kaasikute vanuselise jagunemise muutumine

Figure 1.13.1.1 Changing of age distribution of birch stands

1.13.2 Kaasikute metsamaa pindala jagunemine maakonniti vanuse järgi

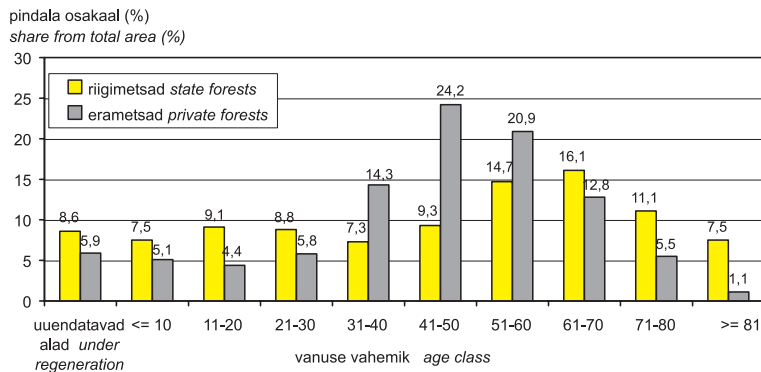
Distribution of area of birch stands by age classes in counties

Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsamaa pindala (ha) Area with management plans (ha)	vanuse vahemik age class										Ownership category
			uuend. ala* under reg.*	<= 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81 <=	
			pindala (%)					area (%)					
Harju	riigimets	13 781	7,0	6,0	8,6	9,9	10,7	8,9	13,2	16,0	11,0	8,7	state forest
	eramets	14 312	4,5	2,6	5,2	7,1	12,9	22,4	21,5	16,2	6,2	1,5	private forest
Hiiu	riigimets	4 850	6,7	9,3	13,0	4,0	4,6	8,9	16,2	17,1	11,3	9,0	state forest
	eramets	10 692	9,5	1,5	2,0	2,7	8,2	15,7	20,4	18,0	19,1	3,0	private forest
Ida-Viru	riigimets	32 224	12,4	7,2	4,8	5,3	5,7	8,6	13,7	18,2	13,5	10,7	state forest
	eramets	14 323	7,2	7,2	5,4	5,3	10,9	19,9	21,5	15,6	5,8	1,2	private forest
Jõgeva	riigimets	23 821	9,8	6,2	6,5	8,9	4,8	9,1	17,0	17,6	13,1	7,1	state forest
	eramets	19 460	6,9	3,9	3,6	5,3	15,5	26,4	23,5	11,5	2,9	0,5	private forest
Järva	riigimets	11 221	5,8	6,4	8,3	11,5	9,8	9,3	13,6	15,9	11,1	8,3	state forest
	eramets	12 977	5,9	3,5	4,2	6,0	11,3	21,1	22,4	17,6	7,3	0,8	private forest
Lääne	riigimets	6 190	6,3	2,9	9,4	11,4	18,3	7,3	15,2	18,4	8,0	2,9	state forest
	eramets	14 792	4,4	3,7	4,9	4,6	12,1	23,5	25,3	15,2	6,0	0,4	private forest
Lääne- Viru	riigimets	16 899	13,9	8,8	8,0	8,0	7,9	8,9	12,4	10,6	10,0	11,4	state forest
	eramets	14 676	9,2	4,9	5,1	5,7	12,6	20,5	21,4	14,4	5,4	0,9	private forest
Põlva	riigimets	8 341	5,7	11,9	16,2	11,8	5,8	8,6	14,1	12,0	7,7	6,2	state forest
	eramets	10 491	5,2	12,3	6,6	6,0	12,6	24,1	20,2	9,4	2,9	0,8	private forest
Pärnu	riigimets	46 821	8,1	6,6	11,6	10,5	6,9	11,1	16,2	15,2	9,4	4,4	state forest
	eramets	29 440	5,1	5,6	4,2	6,5	17,6	24,1	17,7	11,8	6,2	1,2	private forest
Rapla	riigimets	13 630	5,4	5,4	11,6	11,5	11,6	9,0	14,7	15,2	8,6	6,9	state forest
	eramets	18 395	5,3	5,1	5,3	6,0	12,7	20,6	18,7	16,8	7,6	2,0	private forest
Saare	riigimets	2 740	8,0	1,9	4,8	9,2	10,1	10,6	14,2	15,8	11,7	13,6	state forest
	eramets	12 711	2,5	1,1	2,9	5,9	15,3	26,8	29,5	12,8	2,8	0,5	private forest
Tartu	riigimets	26 689	6,3	11,1	8,6	6,9	7,0	10,5	15,3	16,7	10,1	7,5	state forest
	eramets	13 164	5,8	5,8	4,3	5,2	16,8	36,1	16,4	6,0	2,9	0,7	private forest
Valga	riigimets	8 989	11,1	9,0	9,3	8,0	5,2	8,0	14,1	16,5	12,3	6,4	state forest
	eramets	14 889	5,5	6,1	4,2	6,1	15,7	26,7	21,2	9,5	3,8	1,1	private forest
Viljandi	riigimets	17 632	7,9	6,6	9,1	8,1	5,8	7,5	13,6	18,7	14,7	7,9	state forest
	eramets	28 281	6,7	6,0	3,6	6,0	16,2	26,5	20,0	10,7	3,5	0,9	private forest
Võru	riigimets	7 894	5,9	11,3	13,2	9,6	6,1	8,4	12,4	15,0	11,5	6,7	state forest
	eramets	12 735	4,5	7,8	4,6	7,8	17,4	26,0	18,1	8,9	3,7	1,1	private forest
Kokku	riigimets	241 722	8,6	7,5	9,1	8,8	7,3	9,3	14,7	16,1	11,1	7,5	state forest
Total	eramets	241 338	5,9	5,1	4,4	5,8	14,3	24,2	20,9	12,8	5,5	1,1	private forest

*Uuendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuudatuskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.13.2.1 Kaasikute metsamaa pindala jagunemine vanuse järgi
Figure 1.13.2.1 Distribution of area of birch stands by age classes

1.14 Haavikute pindala jagunemine

Distribution of area of aspen stands

1.14.1 Haavikute vanuselise jagunemise muutumine

Changing of age distribution of aspen stands

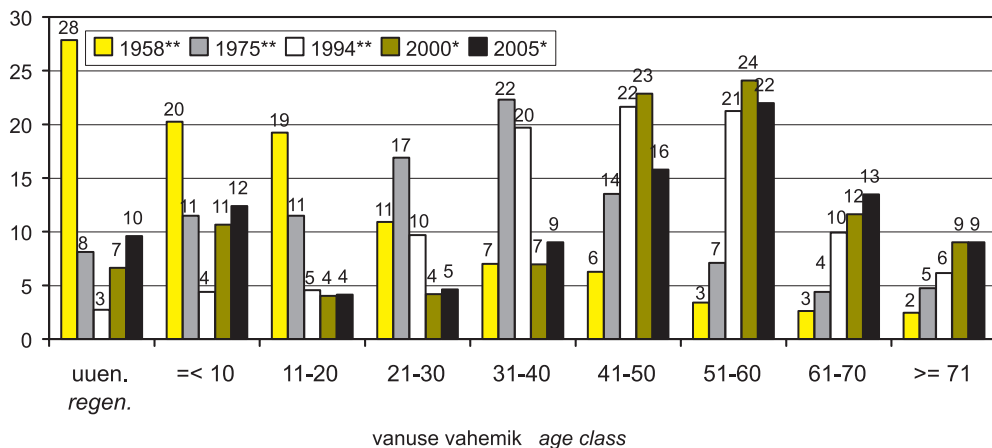
Aasta Year	Näitaja	vanuse vahemik <i>age class</i>									Kokku Total	Indicator
		uuend. ala*** under reg.***	=< 10	11–20	21–30	31–40	41–50	51–60	61–70	71 <=		
2005*	pindala (ha)	11 600	15 000	5 000	5 600	10 900	19 100	26 600	16 300	10 900	121 000	area (ha)
	osakaal (%)	9,6	12,4	4,1	4,6	9,0	15,8	22,0	13,5	9,0	100,0	share (%)
2000*	pindala (ha)	8 100	13 000	4 900	5 100	8 500	27 900	29 400	14 200	11 000	122 100	area (ha)
	osakaal (%)	6,6	10,6	4,0	4,2	7,0	22,9	24,1	11,6	9,0	100,0	share (%)
1994**	pindala (ha)	859	1 375	1 431	3 042	6 179	6 793	6 669	3 110	1 929	31 387	area (ha)
	osakaal (%)	2,7	4,4	4,6	9,7	19,7	21,6	21,2	9,9	6,1	100,0	share (%)
1975**	pindala (ha)	2 400	3 400	3 400	5 000	6 600	4 000	2 100	1 300	1 400	29 600	area (ha)
	osakaal (%)	8,1	11,5	11,5	16,9	22,3	13,5	7,1	4,4	4,7	100,0	share (%)
1958**	pindala (ha)	7 950	5 780	5 490	3 113	1 998	1 790	968	746	701	28 536	area (ha)
	osakaal (%)	27,9	20,3	19,2	10,9	7,0	6,3	3,4	2,6	2,5	100,0	share (%)

* SMI, NFI ** Lausmetsakorraldus *Standwise forest inventory* *** Uuendatav ala *Under regeneration*

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

pindala osakaal (%)
share from total area (%)

Joonis 1.14.1.1 Haavikute vanuselise jagunemise muutumine
Figure 1.14.1.1 Changing of age distribution of aspen stands

1.14.2 Haavikute metsamaa pindala jagunemine maakonniti vanuse järgi

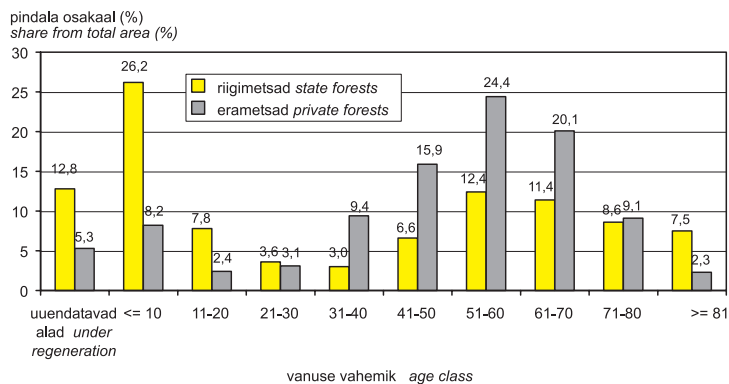
Distribution of area of aspen stands by age classes in counties

Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsamaa pindala (ha) Area with management plans (ha)	vanuse vahemik age class										Ownership category
			uuend. ala* under reg.*	<= 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81 <=	
			pindala (%)					area (%)					
Harju	riigimets	671	6,7	17,0	6,0	1,8	8,0	8,2	18,5	13,9	8,8	11,1	state forest
	eramets	1 040	2,5	2,1	1,9	2,7	7,4	22,1	33,7	18,7	6,6	2,2	private forest
Hiiu	riigimets	80	12,9	12,2	1,5	0,0	0,9	11,7	12,1	12,3	16,2	20,2	state forest
	eramets	582	3,8	1,0	0,4	2,4	8,7	13,8	24,3	24,0	20,3	1,4	private forest
Ida-Viru	riigimets	2 208	16,7	25,1	4,2	1,6	0,8	5,1	15,1	12,4	9,1	9,9	state forest
	eramets	1 546	9,4	8,9	1,4	2,1	4,7	9,2	22,4	23,2	13,1	5,6	private forest
Jõgeva	riigimets	3 362	16,7	24,9	6,6	5,2	2,3	5,7	13,7	10,7	8,4	5,7	state forest
	eramets	1 907	7,1	8,1	2,3	2,0	4,3	13,1	26,3	25,9	9,0	2,0	private forest
Järva	riigimets	1 190	15,4	19,6	13,2	3,1	3,2	5,5	16,0	11,5	6,4	6,2	state forest
	eramets	1 729	5,8	7,7	3,3	0,9	3,3	10,7	28,0	24,4	13,2	2,7	private forest
Lääne	riigimets	246	10,1	17,6	7,6	0,7	9,7	8,5	12,6	19,5	7,6	6,1	state forest
	eramets	2 054	1,8	1,5	0,6	1,1	8,7	20,3	41,0	18,6	5,3	1,1	private forest
Lääne- Viru	riigimets	1 818	12,4	19,3	4,8	4,1	2,1	6,7	17,7	14,1	11,4	7,5	state forest
	eramets	2 224	6,4	12,7	3,3	1,9	7,9	18,0	23,3	17,5	7,7	1,3	private forest
Põlva	riigimets	1 497	11,4	37,6	9,4	5,7	2,0	3,2	7,2	7,8	10,5	5,0	state forest
	eramets	924	9,0	14,7	6,0	4,0	7,4	16,5	16,5	16,3	6,1	3,5	private forest
Pärnu	riigimets	2 101	19,2	23,0	7,4	1,1	1,6	6,0	13,0	10,5	8,3	9,8	state forest
	eramets	3 183	3,9	7,9	1,3	1,4	9,7	13,6	22,0	22,3	14,5	3,4	private forest
Rapla	riigimets	1 158	5,9	19,7	10,7	3,5	6,2	14,0	13,7	13,4	6,6	6,4	state forest
	eramets	1 664	4,7	9,2	2,3	3,1	6,3	13,7	21,8	22,8	13,4	2,6	private forest
Saare	riigimets	172	9,3	7,6	1,6	6,0	20,2	30,2	2,2	6,9	5,3	10,6	state forest
	eramets	4 631	0,3	0,8	1,8	7,0	19,3	19,9	25,6	19,4	4,8	0,9	private forest
Tartu	riigimets	3 651	10,5	34,4	7,3	4,5	3,4	6,6	8,6	11,8	6,7	6,2	state forest
	eramets	1 401	7,9	12,1	4,7	3,5	11,8	17,6	20,1	13,4	7,1	2,0	private forest
Valga	riigimets	1 331	12,0	29,2	5,9	4,3	2,5	4,2	15,2	11,2	7,5	8,1	state forest
	eramets	1 611	5,3	16,0	3,7	4,1	8,8	14,3	18,1	17,4	8,5	3,7	private forest
Viljandi	riigimets	2 253	9,8	26,0	12,7	2,0	3,0	6,4	9,1	9,8	10,5	10,6	state forest
	eramets	2 920	9,7	14,7	1,8	1,3	5,3	13,5	20,8	21,7	8,6	2,8	private forest
Võru	riigimets	1 404	9,2	27,9	9,0	5,7	2,9	8,9	10,4	10,7	10,1	5,1	state forest
	eramets	1 706	9,0	10,8	4,5	4,9	11,9	17,9	19,1	13,6	7,0	1,2	private forest
Kokku Total	riigimets	23 140	12,8	26,2	7,8	3,6	3,0	6,6	12,4	11,4	8,6	7,5	state forest
	eramets	29 122	5,3	8,2	2,4	3,1	9,4	15,9	24,4	20,1	9,1	2,3	private forest

*Uuendatav ala Under regeneration

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.14.2.1 Haavikute metsamaa pindala jagunemine vanuse järgi

Figure 1.14.2.1 Distribution of area of aspen stands by age classes

1.15 Hall-lepikute metsamaa pindala jagunemine maakonniti vanuse järgi

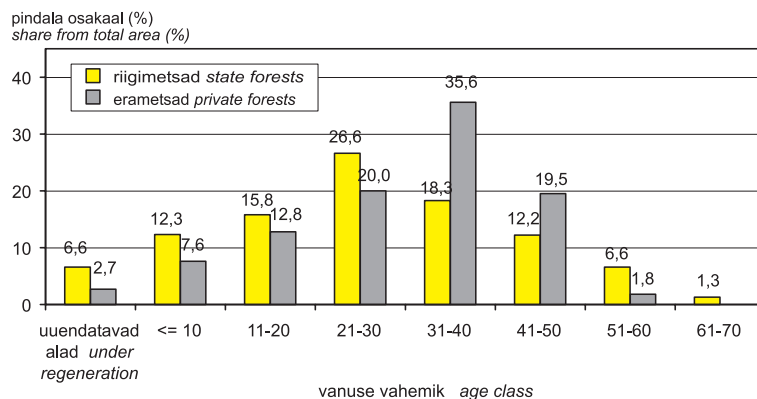
Distribution of area of grey alder stands by age classes in counties

Maakond County	Omandi- vorm	Korraldatud metsamaa pindala (ha) Area with management plans (ha)	vanuse vahemik age class								Ownership category
			uuend. ala* under reg.*	=< 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	
			pindala (%)				area (%)				
Harju	riigimets	457	3,4	9,5	13,7	13,5	33,2	19,0	7,4	0,3	state forest
	eramets	4 146	2,3	6,1	14,4	22,6	36,5	16,2	1,9		private forest
Hiiumaa	riigimets										state forest
	eramets	35		0,3	18,8	32,7	23,3	22,4	2,6		private forest
Ida-Viru	riigimets	702	6,9	12,5	15,2	14,4	20,7	10,4	13,5	4,7	state forest
	eramets	3 503	3,6	9,9	12,0	15,9	30,3	26,1	2,2	0,0	private forest
Jõgeva	riigimets	936	9,8	12,7	12,5	26,1	16,0	16,0	6,3	0,7	state forest
	eramets	7 217	3,2	7,8	11,4	14,8	31,6	28,2	3,0	0,0	private forest
Järva	riigimets	669	3,0	8,1	12,1	40,3	22,2	9,1	4,8	0,4	state forest
	eramets	4 830	2,7	9,5	13,5	16,9	30,5	25,1	1,9	0,1	private forest
Lääne	riigimets	115	2,5	3,2	17,1	20,5	28,8	19,3	8,2	0,3	state forest
	eramets	4 246	0,4	4,9	8,6	14,5	52,8	17,9	0,8	0,1	private forest
Lääne- Viru	riigimets	784	6,0	17,5	14,4	30,8	12,5	11,6	5,9	1,3	state forest
	eramets	7 189	3,5	10,1	16,2	21,8	32,5	14,3	1,5	0,1	private forest
Põlva	riigimets	137	5,5	2,5	29,0	35,8	17,8	7,6	1,2	0,7	state forest
	eramets	1 377	4,0	7,4	13,1	21,3	29,6	19,9	4,6	0,1	private forest
Pärnu	riigimets	523	10,4	7,7	18,4	24,1	14,9	15,7	7,6	1,3	state forest
	eramets	9 539	1,3	7,8	14,4	19,2	38,7	17,2	1,4		private forest
Rapla	riigimets	395	3,4	19,9	15,5	18,8	20,9	11,4	7,5	2,6	state forest
	eramets	5 085	1,6	8,3	12,7	17,1	40,2	19,3	0,8	0,0	private forest
Saare	riigimets	18	2,2	6,7	1,7	23,3	48,9	17,2	0,0	0,0	state forest
	eramets	425	0,0	1,6	20,3	32,8	32,4	12,8	0,1	0,0	private forest
Tartu	riigimets	718	7,7	17,1	25,3	28,9	13,1	5,2	2,0	0,7	state forest
	eramets	3 455	2,3	7,5	13,1	23,4	36,8	16,1	0,9	0,0	private forest
Valga	riigimets	504	8,8	12,2	8,2	32,1	21,6	9,9	5,6	1,4	state forest
	eramets	5 629	3,1	4,8	14,4	27,8	35,5	13,0	1,4	0,1	private forest
Viljandi	riigimets	663	5,4	10,0	19,0	28,1	14,2	13,9	8,1	1,1	state forest
	eramets	15 323	3,9	8,2	10,1	18,1	35,0	22,0	2,7	0,0	private forest
Võru	riigimets	147	8,6	11,0	14,8	32,9	15,9	13,4	2,9	0,5	state forest
	eramets	4 415	1,7	5,0	14,7	32,1	31,3	14,3	0,8	0,0	private forest
Kokku	riigimets	6 767	6,6	12,3	15,8	26,6	18,3	12,2	6,6	1,3	state forest
Total	eramets	76 414	2,7	7,6	12,8	20,0	35,6	19,5	1,8	0,0	private forest

*Uuendatav ala *Under regeneration*

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaueenduskeskus, Met saregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

Joonis 1.15.1 Hall-lepikute metsamaa pindala jagunemine vanuse järgi

Figure 1.15.1 Distribution of area of grey alder stands by age classes

1.16 Metsaregister

Forest Register

Metsavarude arvestuse riiklik register ehk metsaregister asutati Vabariigi Valitsuse 7. oktoobri 1999. a määrusega nr 294 (Avaldamismärge, RTI, 14.10.1999, 75, 706). Registri eesmärk on pidada arvestust metsa pindala, tagavara, paiknevuse ja seisundi üle ning teha andmed põhimääruses sätestatud ulatuses kättesaadavaks huvigruppidele. Metsaregistri andmete volitatud töötleja on Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus. Registri objekt on metsaeraldis, s.o metsaseaduse kohaselt tehtava metsade ülepinna inventeerimise käigus eraldi üksusena kirjeldatud, pinnalt terviklik metsaosa.

Metsaregistris on metsakorraldamise käigus kogutud andmed. 2006. aasta seisuga on metsaregistrisse kantud ligi 1,6 miljoni hektari metsamaad, sealhulgas 0,84 miljonit hektarit riigimaad ja 0,72 miljonit ha erametsamaad. Vanemad andmed on pärit aastast 1995. Alates 2004. aasta märtsist kantakse Metsaregistrisse metsakorraldustööde tegevusluba omava isiku poolt metsakorraldamistööde käigus kogutud ning Metsakaitse- ja Metsauenduskeskuse poolt kehtestatud andmed (2006. a lõpus oli tegevusluba Riigimetsa Majandamise Keskusel ja üheksal erafirmal). Metsamajanduskavasid koostati varem kas riigihangete raames või omaniku tellimisel. Alates 2007. a ainult omaniku tellimisel. Registriandmete uuendamise aluseks ongi antud majandusüksuse uus metsamajanduskava.

1.16.1 Metsaregistrisse kantud eraldised maakonniti seisuga 31.12.2006

Number of forest subcompartments registered in Forest Register by counties as of 31.12.2006

Maakond	Eraldis <i>Forest subcompartment</i>		
	Arv	Pindala	Keskmine pindala
<i>County</i>	<i>Number</i>	<i>Area (ha)</i>	<i>Average area (ha)</i>
Harju	100 692	126 084	1,25
Hiiu	38 309	47 593	1,24
Ida-Viru	94 935	140 597	1,48
Jõgeva	71 363	99 989	1,40
Järva	59 861	85 436	1,43
Lääne	46 207	57 730	1,25
Lääne-Viru	92 825	134 346	1,45
Põlva	69 463	85 074	1,22
Pärnu	134 181	201 134	1,50
Rapla	75 467	101 865	1,35
Saare	56 294	76 486	1,36
Tartu	65 062	93 523	1,44
Valga	82 104	90 634	1,10
Viljandi	102 826	135 468	1,32
Võru	82 435	92 297	1,12
Kokku/Total	1 172 024	1 568 257	1,34

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

1.16.2 Metsaregistrisse kantud metsamaa eraldiste ja katastriüksuste jagunemine omandivormi järgi seisuga 31.12.2006

Forest subcompartments and cadastral units registered in Forest Register by ownership categories as of 31.12.2006

Omandivorm Ownership category	Metsamaa pindala Area of forest land (ha)	Eraldis Forest subcompartment		Metsaga katastriüksus Cadastral units with forest	
		Arv Number	Keskmine pindala Average area (ha)	Arv Number	Keskmine pindala Average area (ha)
Eramets, füüsilise isiku <i>Private physical person</i>	595 686	588 562	1,01	77 961	7,6
Eramets, juridilise isiku <i>Private juridical person</i>	127 240	121 965	1,04	13 565	9,4
Eramets, ühisomand <i>Private shared ownership</i>	801	858	0,93	92	8,7
Munitsipaalimets <i>Municipal ownership</i>	1 104	1 013	1,09	64	17,3
Muu avalik-õiguslik mets <i>Other persons in public law</i>	108	103	1,05	12	9,0
Riigimets, ajutiselt <i>Temporarily in state ownership</i>	1 068	946	1,13	82	13,0
Riigimets, muu <i>State forest, other</i>	15 662	10 146	1,54	163	96,1
Riigimets, RMK <i>State Forest Management Centre</i>	826 586	448 430	1,84	5 777	143,1
Kokku/Total	1 568 257	1 172 024	1,34	97 716	16,0

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaarenduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

1.16.3 Metsaregistrisse kantud metsamaa pindala ja metsamaaga kinnistute arv seisuga 31.12.2006

Area of forest land and number of holdings with forest land registered in Forest Register as of 31.12.2006

Omandivorm Ownership	Ühik Unit	Pindala vahemik Area class (ha)								Kokku Total	Keskmine Average
		<1ha	1-5ha	5-10ha	10-20ha	20-50ha	50-100ha	>100ha			
Eramets, füüsilise isiku Private physical person	Pindala/Area (ha)* Av/Number**	3133 5931	92387 31982	152222 21507	179475 13179	142564 5007	20311 321	5594 34	595686 77961	7,6	
Eramets, juriidilise isiku Private juridical person	Pindala/Area (ha) Av/Number	386 706	14167 4705	28926 4019	38354 2790	35358 1208	7480 117	2669 20	127240 13565	9,4	
Eramets, ühisomand Private shared ownership	Pindala/Area (ha) Av/Number	6 12	94 35	135 18	265 18	234 8	68 1		801 92	8,7	
Munitsipaalimets Municipal ownership	Pindala/Area (ha) Av/Number	2 4	49 18	152 20	73 5	313 11	240 4	276 2	1104 64	17,3	
Muu avalik-õiguslik mets Other persons in public law	Pindala/Area (ha) Av/Number	1 2	5 3	26 3	36 3	40 1			108 12	9,0	
Riigimets, ajutiselt Temporarily in state ownership	Pindala/Area (ha) Av/Number	1 1	53 16	262 34	292 22	181 7	67 1	212 1	1068 82	13,0	
Riigimets, muu State forest, other	Pindala/Area (ha) Av/Number	3 5	85 31	300 42	317 24	640 19	1052 14	13266 28	15662 163	96,1	
Riigimets, RMK State Forest Management Centre	Pindala/Area (ha) Av/Number	283 572	2151 869	3268 453	8223 571	30772 937	56376 782	725513 1593	826586 5777	143,1	
Kokku Total	Pindala/Area (ha) Av/Number	3815 7233	108992 37659	185191 26096	227034 16612	210101 7198	85594 1240	747529 1678	1568255 97716	16,0	

*Metsaregistrisse kantud metsamaa pindala Area of forest land registered in Forest Register
**Metsamaaga kinnistute arv Metsaregistris Number of holdings with forest land in Forest Register

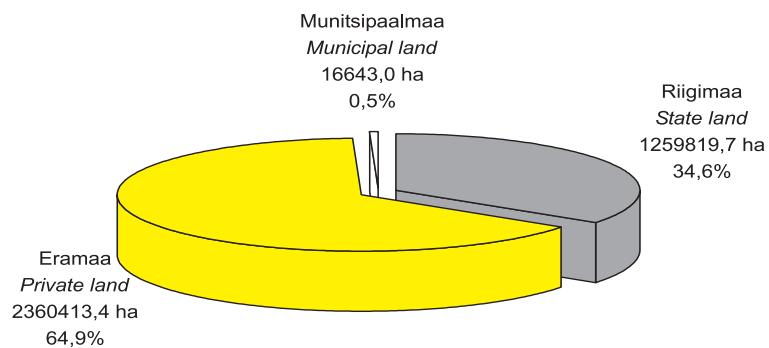
Allikas: Metsakaits- ja Metsamuunduskeskus, Metsaregister

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Forest Register

2. METSAOMAND FOREST OWNERSHIP

2.1 Maareform *Land reform*

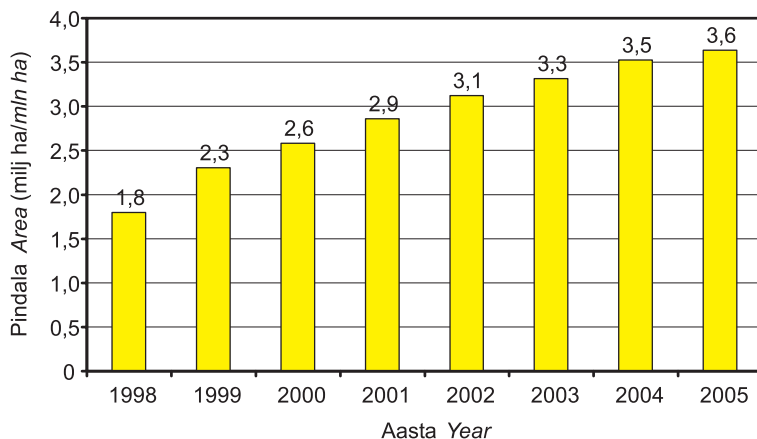
2005. aasta 31. detsembri seisuga oli maakatastris registreeritud maade üldpindala 3 636 876,2 ha. Seega on maareform lõppenud 84% Eesti pindalal. Eraomandis oleva maa pindala on 2 360 413,4 ha, riigimaa pindala 1 259 819,8 ha ja munitsipaalmaa pindala 16 643,0 ha. Vaatamata sellele, et suur osa maad on maakatastris registreerimata, on maareformi tempo viimastel aastatel pidurdunud.

Allikas: Maa-amet

Source: Estonian Land Board

Joonis 2.1.1 Maakatastris registreeritud maa pindala omandivormi järgi seisuga 31.12.2005
Figure 2.1.1 Distribution of land (registered in cadastral register) by ownership categories as of 31.12.2005

Allikas: Maa-amet

Source: Estonian Land Board

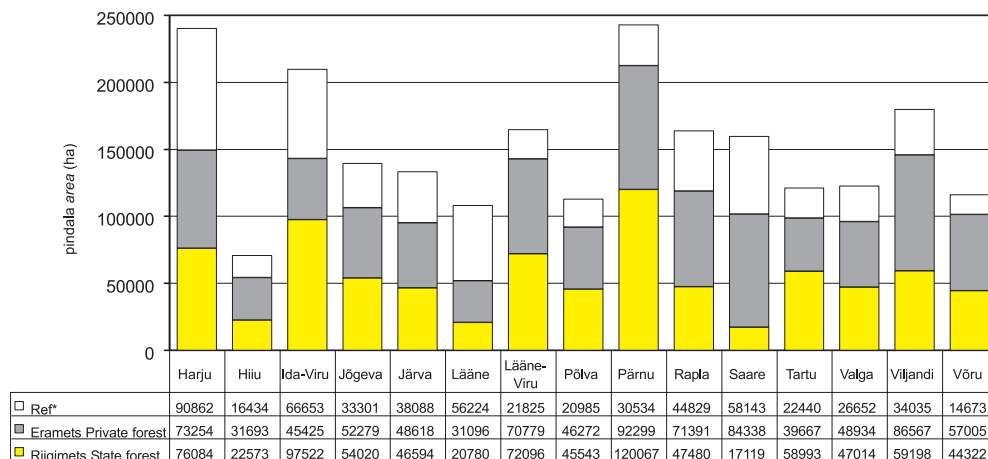
Joonis 2.1.2 Maakatastris registreeritud maa pindala aastail 1998–2005

Figure 2.1.2 Area of land registered in Cadastral Register in 1998–2005

Metsamaa pindala Eesti maafondis on SMI andmetel 2,264 miljonit hektarit, mis moodustab 51,8% Eesti pindalast (ilma Peipsi järvet). Maakatastri andmetel oli sellest 1. jaanuari seisuga 2006 maakatastris registreeritud 1 863 159,5 hektarit ehk 82,3%. Seega on maareform metsamaade osas kulgenud samas tempos kogu maareformiga ning maakatastrisse veel kandmata metsamaa pindala on umbes 400 000 hektarit.

Maakatastri andmetel on registreeritud metsamaast eraomandis 879 615,2 ha, munitsipaalomandis 2 543,9 ha ning riigi omandis 981 000,4 ha.

Perioodil 31.12.2004 kuni 31.12.2005 on maakatastris registreeritud erametsade pindala suurenenud vaid 27 975 ha võrra, mis tähendab, et sarnase tempo jätkumisel kuluks maareformi lõpuni veel vähemalt 15 aastat ja kasutamata jääks umbes 2 miljonit m³ või ligikaudu 1 miljardi krooni eest puitu aastas.

*Reformimata metsamaa Forest land subject to privatization

Allikas: SMI 2004, Metsakaitse-ja Metsauenduskeskus, Maa-amet

Source: NFI 2004, Centre of Forest Protection and Silviculture, Estonian Land Board

Joonis 2.1.3 Metsamaa jaotus omandivormi järgi maakonniti seisuga 31.12.2005

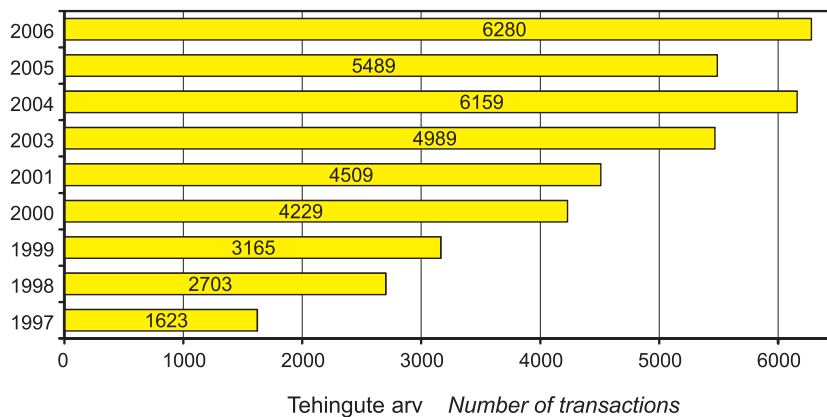
Figure 2.1.3 Distribution of forest land area by ownership categories in counties as of 31.12.2005

Kuna RMK annab oma halduses oleva metsamaa suuruseks 816 000 ha peaks maakatastri andmetest tulenevalt jääma teiste riigi institutsioonide halduses oleva metsamaa pindalaks ligikaudu 165 000 ha. Kuna peale RMK on riigi omandis oleva metsamaa valdused marginaalsed, siis ei saa maakatastri andmeid riigimaade kõlvikulise jaotuse osas pidada adekvaatseteks ning reformimata metsamaa pindala on vähemalt 100 000 ha võrra suurem ehk vähemalt 500 000 ha.

2.2 Tehingud metsaga

Transactions with forest

Maaturg oli endiselt aktiivne ka 2006. aastal. Maatulundusmaaga tehtud tehingute prognoositav üldarv (kolme kvartali andmetele tuginedes) ületab mõõdukalt möödunud aastate taseme.

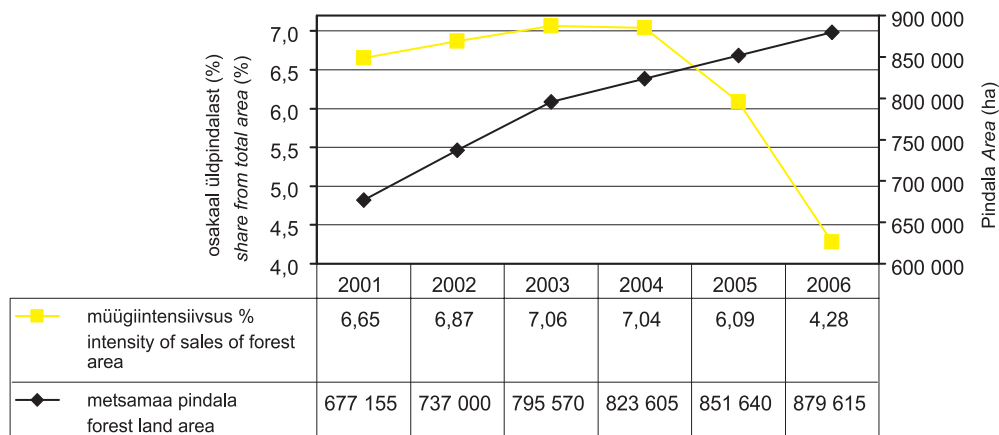
Allikas: Maa-amet

Source: Estonian Land Board

Joonis 2.2.1 Maatulundusmaaga tehtud tehingute arv aastail 1997–2006

Figure 2.2.1 Number of transactions of profit yielding land in 1997–2006

Maatulundusmaa tehingute koosseisus müüdud metsamaa üldpindala 2006. aastal on eeldatavalt 37 652 hektarit, mida on ligemale 20 000 hektarit vähem, võrreldes metsamaade turu kõrgperioodiga 2004. aastal, mil aasta jooksul vahetas omanikku 57 982 hektarit metsa.

Allikas: Maa-amet

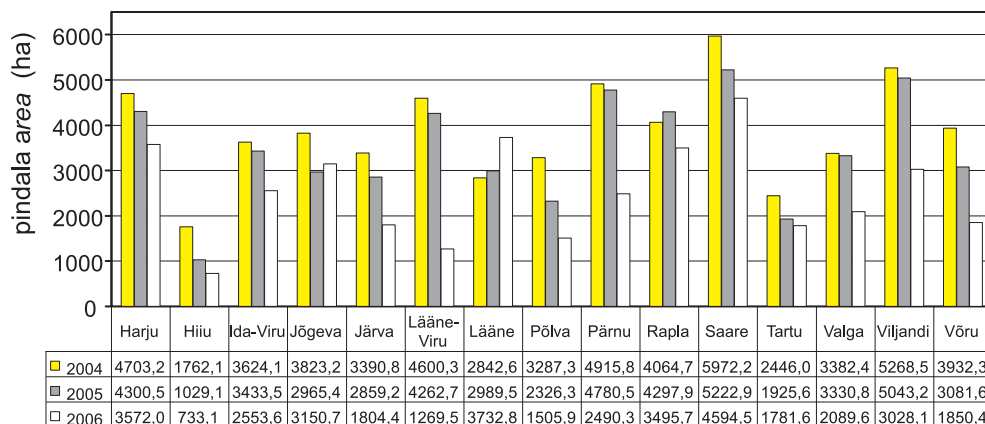
Source: Estonian Land Board

Joonis 2.2.2 Maakatastris registreeritud erametsade pindala ja metsamaade turu intensiivsus aastatel 2001–2006

Figure 2.2.3 Area of private forest land (registered in cadastral register) and intensity of sales of forest land in 2001–2006

Aktiivsuse langus metsamaade turul oli prognoositav seoses maareformi aeglustumisega ning seeläbi tsiviilkäibesse jõudva metsa pindala kokkukuivamisega. Samas ei saa 4,28%-list turuaktiivsust pidada veel normaalseks ning reformi venimisel võib eeldada turuaktiivsuse langust 3%-ni, kus see peaks ka stabiliseeruma.

Maakondade lõikes võib täheldada turuaktiivsuse tuntuvat langust just nendes maakondades, kus reform on sisuliselt lõppenud, seevastu näiteks Saare või Harju maakonnas, kus reform on veninud, on ka metsamaade turg endiselt aktiivne. Vaid Jõgeva ja Lääne maakonnas sooritati 2006. aastal metsaga rohkem tehinguid kui 2005. aastal.

Allikas: Maa-amet

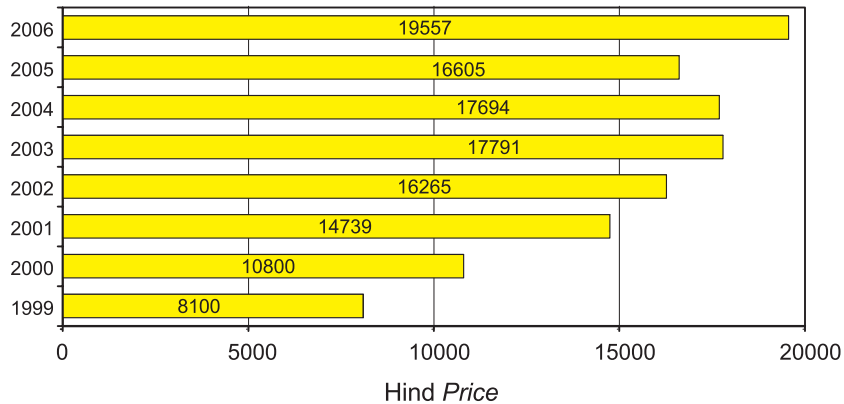
Source: Estonian Land Board

Joonis 2.2.3 Müüdnud metsamaa pindala maakondade järgi aastatel 2004–2006

Figure 2.2.3 Area of sold forest land by counties in 2004–2006

2007. aasta algusest kehtima hakanud uue metsaseaduse mõju metsaturule on raske prognoosida, kuid eeldatavalt toob see kaasa lühiajalise elavnemise just järelturul, mille möödudes peaks saabuma rahulikum periood, kus metsaomand saavutab kindlamad piirid, ja kujuneb välja ka stabiilsem omanikkond.

Turul kaubeldava metsamaa keskmine hind oli 2006. aastal eelnevate aastatega võrreldes mõnevõrra kõrgem. Keskmiseks hektari metsa müügihinnaks oli 19 557 krooni.

Allikas: Maa-amet

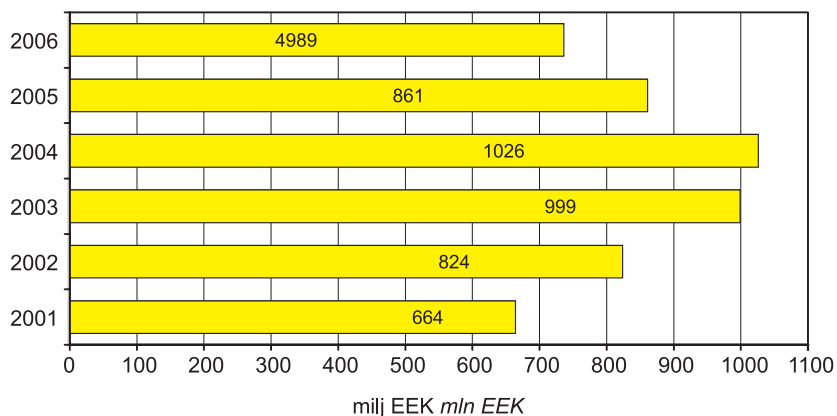
Source: Estonian Land Board

Joonis 2.2.4 Metsakinnisvara keskmine turuhind (kr/ha) aastail 1999–2006

Figure 2.2.4 Average market price (EEK/ha) of private forest holdings in 1999–2006

2006. aasta katsed analüüsida metsamaade hindu turul näitasid, et Eesti metsade keskmistele parameetritele vastavate kinnistute metsamaa müügihind kõikus 30 000–40 000 krooni vahel hektari kohta. Metsamaa statistilise keskmise müügihinna ligemale kahekordne vahe normaal-metsa müügihinnaga viitab tuntuvale järelturu mõjule hinnakujunduses. Ehk teisisõnu on läbiraiutud kinnistute osakaal määrava tähtsusega keskmise metsamaa turuhinna kujunemisele.

Metsamaade turu rahaline maht 2006. aastal oli 736 miljonit krooni, mis on märkimisväärne võrreldes kasvõi RMK ligikaudu 1 miljardi krooni suuruse üldkäibega aastas.

Allikas: Maa-amet

Source: Estonian Land Board

Joonis 2.2.5 Metsamaa turu rahaline maht aastatel 2001–2006

Figure 2.2.5 Total value of transactions with forest land in 2001–2006

2.3 Maakatastris registreeritud katastriüksuste arv ja pindala (ha) seisuga 31.12.2005

Number and area of cadastral units registered in cadastral register as of 31.12.2005

Maakond County	Omandi liik	Maakatastris registreeritud katastriüksused Registered cadastral units		Katastrisse kantud metsaga katastriüksused Registered cadastral units with forest land			Type of ownership
		Arv Number	Pindala Area	Arv Number	Pindala Area	sh metsamaa of this forest land	
Harju	Kokku	112 174	323 669	15 418	249 464	155 409	Total
	Eramaa			13 037	125 669	73 254	Private
	Munitsipaalmaa			55	1 298	435	Municipal
	Riigimaa			2 326	122 498	81 720	State
Hiiu	Kokku	12 331	87 115	6 748	74 855	60 485	Total
	Eramaa			6 207	45 077	31 693	Private
	Munitsipaalmaa			16	83	53	Municipal
	Riigimaa			525	29 695	28 739	State
Ida-Viru	Kokku	34 768	266 425	6 940	213 092	161 527	Total
	Eramaa			6 098	65 574	45 425	Private
	Munitsipaalmaa			14	324	285	Municipal
	Riigimaa			828	147 194	115 817	State
Jõgeva	Kokku	23 934	228 059	8 772	167 698	115 148	Total
	Eramaa			7 982	93 696	52 279	Private
	Munitsipaalmaa			14	531	135	Municipal
	Riigimaa			776	73 471	62 734	State
Järva	Kokku	21 039	213 715	8 274	153 583	100 963	Total
	Eramaa			7 090	84 209	48 618	Private
	Munitsipaalmaa			11	60	36	Municipal
	Riigimaa			1 173	69 314	52 310	State
Lääne	Kokku	21 860	184 713	5 997	115 236	60 854	Total
	Eramaa			4 932	56 138	31 096	Private
	Munitsipaalmaa			8	99	34	Municipal
	Riigimaa			1 057	58 999	29 724	State
Lääne-Viru	Kokku	34 328	310 286	12 709	231 748	161 929	Total
	Eramaa			11 318	128 661	70 779	Private
	Munitsipaalmaa			29	412	241	Municipal
	Riigimaa			1 362	102 674	90 908	State
Põlva	Kokku	23 111	194 376	9 970	155 187	97 416	Total
	Eramaa			9 122	97 146	46 272	Private
	Munitsipaalmaa			25	151	80	Municipal
	Riigimaa			823	57 890	51 064	State

2.3 JÄRG

CONTINUATION

Maakond County	Omandi liik	Maakatastris registreeritud katastriüksused <i>Registered cadastral units</i>		Katastrisse kantud metsaga katastriüksused <i>Registered cadastral units with forest land</i>			Type of ownership
		Arv Number	Pindala Area	Arv Number	Pindala Area	sh metsamaa of this forest land	
Pärnu	Kokku	41 674	421 100	12 857	342 192	252 064	Total
	Eramaa			11 857	160 816	92 299	Private
	Munitsipaalmaa			48	801	403	Municipal
	Riigimaa			952	180 576	159 362	State
Rapla	Kokku	26 853	239 515	9 573	192 436	126 209	Total
	Eramaa			8 808	116 452	71 391	Private
	Munitsipaalmaa			11	178	107	Municipal
	Riigimaa			754	75 806	54 712	State
Saare	Kokku	39 062	225 004	19 221	170 654	116 420	Total
	Eramaa			16 983	132 348	84 338	Private
	Munitsipaalmaa			23	255	137	Municipal
	Riigimaa			2 215	38 051	31 946	State
Tartu	Kokku	45 017	253 821	8 418	171 211	97 428	Total
	Eramaa			7 615	89 651	39 667	Private
	Munitsipaalmaa			16	138	53	Municipal
	Riigimaa			787	81 423	57 709	State
Valga	Kokku	17 693	182 906	6 962	156 113	100 188	Total
	Eramaa			6 305	98 352	48 934	Private
	Munitsipaalmaa			23	585	402	Municipal
	Riigimaa			634	57 176	50 852	State
Viljandi	Kokku	27 667	307 668	11 458	261 822	151 925	Total
	Eramaa			10 464	167 015	86 567	Private
	Munitsipaalmaa			18	167	67	Municipal
	Riigimaa			976	94 641	65 292	State
Võru	Kokku	23 135	198 505	10 693	168 914	105 196	Total
	Eramaa			9 868	112 645	57 005	Private
	Munitsipaalmaa			17	126	78	Municipal
	Riigimaa			808	56 142	48 113	State
Kokku	Kokku	504 646	3 636 876	154 010	2 824 205	1 863 160	Total
	Eramaa			137 686	1 573 448	879 615	Private
	Munitsipaalmaa			328	5 207	2 544	Municipal
	Riigimaa			15 996	1 245 550	981 000	State

Allikas: Maa-amet

Source: Estonian Land Board

3. RAIED *FELLINGS*

3.1 Ülevaade raietest *Review of fellings*

Eesti metsades raiuti 2005. aastal 5,12 miljonit m³ puitu; sellest vähem raiuti viimati 1997. aastal. Võrreldes 2004. aastaga vähenes puiduraie 2005. aastal 32,9% võrra. Seoses jaanuaritormiga suurenes sanitaarraie võrreldes eelmise aastaga ligi kolm korda. 2005. aastal raiuti sanitaarraiega 1,19 miljonit m³ puitu, mis moodustas kogu raiemahust tervelt 23,3%. Kõik ülejäänud raieliigid vähenesid tuntuvalt: uuendusraie 41,3%, valikraie 89,3%, valgustusraie 19,8%, harvendusraie 63,2%, muud raied 17,5% raiete kogumahust. Raiete pindala jäi 2005. aastal peaaegu samaks võrreldes eelmise aastaga, metsa raiuti 129 721 ha, mis on vaid 1,8% vähem 2004. aastast.

Raiete üldmahust moodustas 2005. aastal uuendusraie 61,1%, hooldusraie 37,2% ning valikraied ja muud raied 1,6%.

Raiemaht kasvas alates 1993. aastast kuni 2003. aastani pidevalt. Kui 2004. aastal langes raiemaht minimaalselt, siis 2005. aastal oli mahu vähenemine järsk. Viimati oli aastane raiemaht alla 6 miljoni m³ 1997. aastal. Kui raiete kogupindala jäi samale tasemele eelmise aastaga, siis uuendusraie pindala langes samuti samale tasemele, mis oli 1997. aastal.

Riigimetsas oli raiete maht 2005. aastal 2,3 miljonit m³ ning pindala 44 888 ha, võrreldes eelmise aastaga vähenes maht 9% ja suurenes pindala 31%. Raieliigiti moodustas 2005. aastal uuendusraie 59%, hooldusraie 38% ning valikraied ja muud raied 3% raiemahust. Raiemahud on riigimetsas alates 1995. aastast olnud pidevalt alla riigimetsade keskmise juurdekasvu. Riigimetsas raiutud puidu osakaal riigimetsa üldtagavarast oli 2005. aastal 1,3%, olles viimaste aastate keskmisest (1,6–1,8%) natuke madalam. Väljaraiet tehti riigimetsas 2005. aastal raieliigiti: uuendusraiet 246 m³/ha (sellest lageraiet 258 m³/ha), harvendusraiet 52 m³/ha, valgustusraiet 12 m³/ha, sanitaarraiet 20 m³/ha, valikraiet 19,3 m³/ha.

Erametsas raiuti 2005. aastal 2,76 miljonit m³, raiete pindala oli 81 797 ha, langedes võrreldes eelmise aastaga vastavalt 45,1% ja 2,2%. Raieliigiti moodustas 2005. aastal uuendusraie 63%, hooldusraie 36% ning valikraied ja muud raied 1% raiemahust. Raie erametsades langes samale tasemele 1998. aastaga. Oodatult on võrreldes eelneva aastaga suurenenud sanitaarraie (2,4 korda), olles ülekaalukalt viimase kümne aasta suurim. Sanitaarraie moodustas koguraiemahust 36%. Väljaraiet tehti erametsas 2005. aastal raieliigiti: uuendusraiet 141 m³/ha (sellest lageraiet 176 m³/ha), harvendusraiet 33 m³/ha, valgustusraiet 4 m³, sanitaarraiet 12 m³/ha, valikraiet 25 m³/ha; see jääb tunduvalt alla riigimetsade samadele näitajatele.

Muudel maal (ebaseaduslikult võõrandatud, peremeheta, haridusasutuste valduses olev, munitsipaal- jm maa) raiuti 2005. aastal 0,09 miljonit m³, raiete pindala olid vastavalt 3 036 ha. Raieliigiti moodustas 2004. aastal uuendusraie 31%, hooldusraie 63% ning valikraied ja muud raied 6% raiemahust.

Maakondadest raiuti 2005. aastal kõige rohkem Viljandimaal 787 565 m³ (15%), Pärnumaal 764 148 m³ (15%), Ida-Virumaal 399 710 m³ (8%) ja Valgamaal 365 715 (7%). Väiksemad raiemahud olid Hiiumaal 96 360 m³ (2%), Läänemaal 123 430 (2%) m³ ja Saaremaal 192 680 m³ (4%). Ajavahemikus 1993–2005 on raiete kogumahud maakondades jagunenud järgmiselt: Pärnumaal 15,4%, Viljandimaal 10,6%, Lääne-Virumaal 8,5%, Ida-Virumaal 8,2%, Põlvamaal 7,3%, Jõgevamaal 7,1%, Tartumaal 7,0%, Raplamaal 6,8%, Võrumaal 6,3%, Järvamaal 6,1%, Valgamaal 5,9%, Harjumaal 4,5%, Hiiumaal 2,1%, Saaremaal 2,2%, Läänemaal 1,9%.

3.1.1 Raiete intensiivsus aastail 1995–2005 (m³/ha/a)

Intensity of fellings in 1995–2005 (m³/ha/year)

Omandi- vorm <i>Ownership</i>	Raie intensiivsus <i>Felling intensity (m³/ha/a)</i>										
	Uuendusraie <i>Final felling</i>										
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Riigimets <i>State forest</i>	1,75	1,98	2,18	2,12	2,33	2,37	2,29	2,36	2,25	2,02	1,63
Eramets <i>Private forest</i>	2,31	3,12	5,48	4,90	5,07	4,34	4,20	3,99	4,51	4,25	1,99
	Hooldus- ja muud raied <i>Maintenance and other felling</i>										
Riigimets <i>State forest</i>	1,85	1,50	1,50	1,40	1,26	1,15	1,05	1,18	1,19	1,00	1,11
Eramets <i>Private forest</i>	4,12	2,27	2,77	2,60	2,20	1,74	1,62	1,44	1,49	1,65	1,14
	Kokku raied <i>Total fellings</i>										
Riigimets <i>State forest</i>	3,60	3,48	3,68	3,52	3,59	3,52	3,32	3,543	3,44	3,01	2,74
Eramets <i>Private forest</i>	6,44	5,39	8,25	7,49	7,27	6,09	5,82	5,43	5,99	5,89	3,13

Allikas: Statistikaamet, Maa-amet

Source: Statistical Office of Estonia, Estonian Land Board

3.2 Raieandmete päritolu

Sources of felling data

Punktides 3.1, 3.3 ja 3.4 toodud raiete koondandmed on koostanud Metsakaitse- ja Metsauuendus-keskus (MMK) Riigimetsa Majandamise Keskuse, maakonna metsaametite (Metsaameti likvideerimise järel alates 2000. aasta jaanuarist maakonna keskkonnateenistuste) ning muude metsavaldajate poolt esitatud andmete põhjal. Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) esitas teostatud raiete kohta koondandmed maakonniti. Maakonna keskkonnateenistused aga edastasid andmed erametsomanike (ka õigusvastaselt võõrandatud ja peremeheta maade kohta) poolt keskkonnateenistusele saadetud metsateatiste põhjal. Alates 2001. a edastab Keskkonnaministerium koondandmestiku Eesti Statistikaametile (ESA). Varasematel aastatel edastisid andmeesitajad andmed otse ESA-le.

Metsateatise on metsaomanik kohustatud edastama oma kinnisasja asukohajärgsele keskkonnaministeeriumi maakonna keskkonnateenistusele. Teatis sisaldab andmeid kavandatud raie liikidest, metsauuendustöödest, metsakuivendussüsteemide ja metsateede ehitamisest ja uuendamisest (nende tööde käigus loodus- ja muinsuskaitse nõuete tagamisest) ning metsakahjustustest. Seega ei näita punktides 3.3–3.4 toodud erametsade raie andmed teostatud raieid vaid erametsaomanike kavatsusi metsa raiuda. Võimalik on olukord, kus sama metsaosa kohta esitatakse eri aastatel mitu metsateatist, metsateatis jäetakse üldse esitamata, raiutakse kas rohkem või vähem kui metsateatisse märgitud või esitatakse teatisega sihilikult valeandmeid kavandatud tööde osas.

Peatükis 3.5 on toodud raie andmed statistilise metsainventeerimise meetodil. SMI korral saadakse tulemused juhuslikkust tagava süsteemiga paigutatud väikese pindalaga proovialadelt kogutud mõõtmisandmete üldistamise teel. Tulemuseks on punkthinnangud üldkogumi eri parameetritele, sealhulgas leitakse hinnangud ka teostatud raieetele – raie ja uuenemise kirjeldused antakse traktidel (proovitükkide kobaratel) iga 100 meetri tagant. Raiehoojaks loetakse ajavahemikku 1. maist 30. aprillini, st kalendriaasta raie hinnangud sisaldavad kahe aasta raie mõõtmistulemusi, mõlemaid osaliselt. Raiutud puidu koguse hindamiseks klupitakse proovitükkidel möödunud raiehooja kannud.

SMI käigus hinnatud raiemahud erinevad ESA poolt kogutud andmetest nii raie pindalade kui ka mahtude osas. Kui lageraie osas jäävad ESA esitatud pindala ja raiemaht Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse (MMK) poolt teostatud SMI hinnangute usalduspiiridesse või nende lähedusse, siis harvendusraie osas on ESA järgi pindala suurem ning maht tunduvalt väiksem kui MMK vastavad hinnangud. Raie kogupindala osas on ESA näitajad tunduvalt suuremad ning mahtude osas oluliselt väiksemad kui SMI hinnangud. 2003. ja 2004. aastal on märgatav eri allikatest pärinevate raiemahtude erinevuse vähenemine. Eeltoodust tulenevalt erinevad oluliselt ka väljaraie hinnangud, mis SMI järgi on tunduvalt suuremad kui ESA koondandmed näitavad. Seda, et ESA poolt avaldatavad raiemahu näitajad on tegelikkusest madalamad, kinnitavad ka muud kaudsed allikad (puidutööstuses kasutatava puidukoguse ning puidu ja puittoodete väliskaubanduse andmete põhjal leitav arvestuslik kasutatud puidukogus, keskkonnateenistuste metsaspetsialistide kogemused metsateatistega esitatud planeeritud raie andmete võrdlemisel teostatud raie näitajatega).

Kui Riigimetsa Majandamise Keskuse raieandmed kajastavad tegelikkust üsna täpselt, ja kui arvestada, et muude metsavaldajate (va erametsaomanike) osakaal on raiemahus väike, siis suurim erinevus tekib erametsaomanike osas. Ilmselt on metsateatistega esitatav planeeritud raie kogus tunduvalt väiksem kui tegelikkuses raiutakse, iseloomulikuks näiteks on siin harvendusraied kus SMI järgi väljaraie on juba mõistlikust tasemest kõrgem, samas kui ESA andmetel raiutakse hektaril ligi kolm korda vähem. Seega on mõistlik mõlemast allikast pärit raieandmeid silmas pidada. ESA andmed annavad parema võimaluse hinnata raie struktuuri maakonniti ning jälgida pikaajalisi muutusi, SMI aga aitab paremini hinnata raie kogumahtusid.

3.3 Raied aastail 1993–2005 raieliigiti maakondades

Fellings in 1993–2005 by felling types in counties

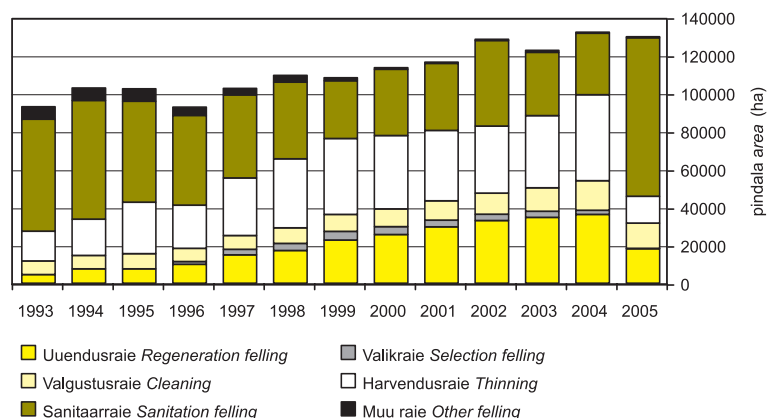
3.3.1 Raiete pindala raieliigiti aastail 1993–2005 ja maakonniti aastal 2005 (ha)

Felling area by felling types in 1993–2005 and by counties in 2005 (ha)

Maakond County	Uuendusraie Regeneration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling			valgustus- raie cleaning	harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total		
Harju	868	641	18	375	759	2 045	3 179	82	4 148
Hiiu	381	325	4	202	518	659	1 379	29	1 792
Ida-Viru	1 355	1 121	6	1 648	1 397	1 162	4 207	97	5 665
Jõgeva	1 472	1 226	5	821	1 070	3 892	5 784	15	7 274
Järva	1 218	974	34	712	741	3 232	4 685	34	5 971
Lääne	597	423	3	245	752	906	1 903	30	2 533
Lääne-Viru	1 295	1 070	7	1 277	732	2 335	4 344	48	5 694
Põlva	863	700	3	1 213	1 001	3 292	5 507	8	6 381
Pärnu	1 951	1 392	92	2 273	1 721	19 108	23 102	60	25 205
Rapla	1 351	1 082	3	707	821	2 987	4 516	28	5 898
Saare	1 013	650	18	163	1 379	5 363	6 905	64	7 999
Tartu	1 083	879	25	1 017	1 101	4 507	6 626	17	7 751
Valga	1 136	880	3	835	628	9 614	11 076	31	12 247
Viljandi	2 403	2 170	1	1 129	672	17 038	18 839	68	21 311
Võru	1 075	701	6	680	818	7 230	8 728	43	9 853
Kokku 2005	18 061	14 235	228	13 298	14 110	83 370	110 779	654	129 721
<i>Total</i>									
2004	36 084	23 115	2 228	15 506	45 334	32 329	93 168	616	132 097
2003	34 554	22 696	3 207	12 393	37 922	33 300	83 615	1 173	122 549
2002	32 934	23 938	3 281	11 128	35 283	44 994	91 405	744	128 364
2001	29 616	21 685	3 449	10 209	37 021	35 338	82 568	659	116 292
2000	25 580	19 553	4 065	9 405	38 609	34 812	82 826	920	113 391
1999	22 601	18 796	4 571	8 906	40 039	30 340	79 285	1 732	108 189
1998	17 134	...	3 703	8 174	36 319	40 440	84 933	3 579	109 349
1997	14 889	...	2 893	7 228	30 314	43 715	81 257	3 457	102 496
1996	9 836	...	1 457	6 938	22 715	47 294	76 947	4 418	92 658
1995	7 507	...	...	7 963	27 070	53 141	88 174	6 634	102 315
1994	7 450	...	...	7 038	19 183	62 387	88 608	6 673	102 731
1993	4 458	...	...	7 205	15 592	58 982	81 779	6 627	92 864

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.1.1 Raiete pindala raieliigiti aastail 1993–2005

Figure 3.3.1.1 Felling area by felling types in 1993–2005

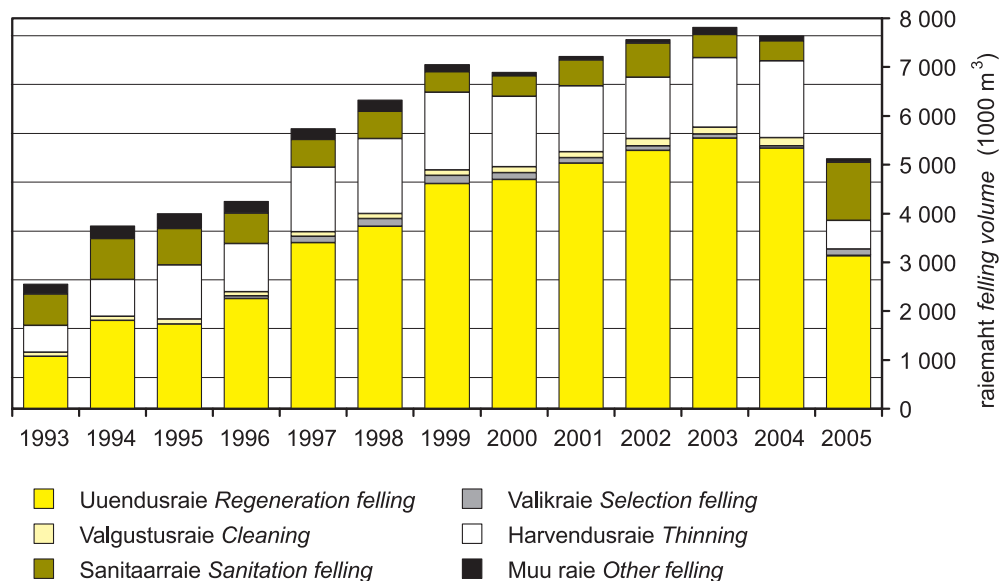
3.3.2 Raiemaht raieliigiti aastail 1993–2005 ja maakonniti aastal 2005 (m³)

Felling volume by felling types in 1993–2005 and by counties in 2005 (m³)

Maakond County	Uuendusraie Regene- ration felling	sellest lageraie of this clear felling	Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
				valgustus- raie cleaning	harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total		
Harju	142 872	124 405	718	3 120	32 957	19 566	55 643	8 809	208 042
Hiiu	65 656	63 099	125	1 482	18 143	6 562	26 187	4 392	96 360
Ida-Viru	275 938	261 424	261	16 206	76 230	10 909	103 345	20 166	399 710
Jõgeva	255 055	244 721	107	9 823	37 285	50 370	97 478	345	352 985
Järva	210 571	195 555	184	6 824	33 761	51 096	91 681	2 988	305 424
Lääne	85 394	76 331	75	2 703	26 045	6 780	35 528	2 433	123 430
Lääne-Viru	233 583	223 137	251	12 450	35 942	25 120	73 512	3 553	310 899
Põlva	200 331	189 067	40	11 825	42 776	33 793	88 394	803	289 568
Pärnu	303 240	286 470	1 866	21 290	64 758	364 901	450 949	8 093	764 148
Rapla	212 094	196 295	305	9 371	30 906	27 776	68 053	3 731	284 183
Saare	106 826	90 828	217	1 365	50 077	30 989	82 431	3 207	192 680
Tartu	214 959	196 422	580	10 704	46 564	49 704	106 972	2 199	324 710
Valga	186 895	170 569	55	8 853	22 769	142 746	174 367	4 397	365 715
Viljandi	439 468	424 878	31	14 488	24 391	298 135	337 014	11 052	787 565
Võru	198 812	174 967	236	6 292	35 827	74 001	116 120	4 002	319 170
Kokku 2005	3 131 693	2 918 169	5 051	136 796	578 430	1 192 448	1 907 675	80 170	5 124 589
Total									
2004	5 332 435	4 675 065	46 996	170 543	1 573 894	411 827	2 156 264	97 148	7 632 843
2003	5 545 131	4 757 736	77 769	137 917	1 428 497	476 637	2 043 051	144 603	7 810 554
2002	5 288 901	4 809 624	90 445	148 119	1 263 591	693 563	2 105 273	74 112	7 558 731
2001	5 032 401	4 598 173	109 332	124 022	1 341 956	539 822	2 005 800	69 599	7 217 132
2000	4 696 226	4 341 611	137 269	119 427	1 447 853	418 714	1 985 994	72 491	6 891 980
1999	4 610 234	4 279 870	167 642	111 314	1 591 807	420 137	2 123 258	148 165	7 049 299
1998	3 733 537	...	155 213	105 942	1 538 315	555 096	2 199 353	230 967	6 319 070
1997	3 398 059	...	133 271	91 818	1 318 149	573 634	1 983 601	222 239	5 737 170
1996	2 257 986	...	55 587	83 342	986 638	616 853	1 686 833	250 332	4 250 738
1995	1 731 088	...	...	100 589	1 109 121	745 906	1 955 616	306 042	3 992 746
1994	1 809 879	...	...	83 423	748 926	842 320	1 674 669	260 835	3 745 383
1993	1 074 170	...	...	82 923	543 814	647 904	1 274 641	198 836	2 547 647

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.2.1 Raiemaht raieliigiti aastail 1993–2005

Figure 3.3.2.1 Felling volume by felling types in 1993–2005

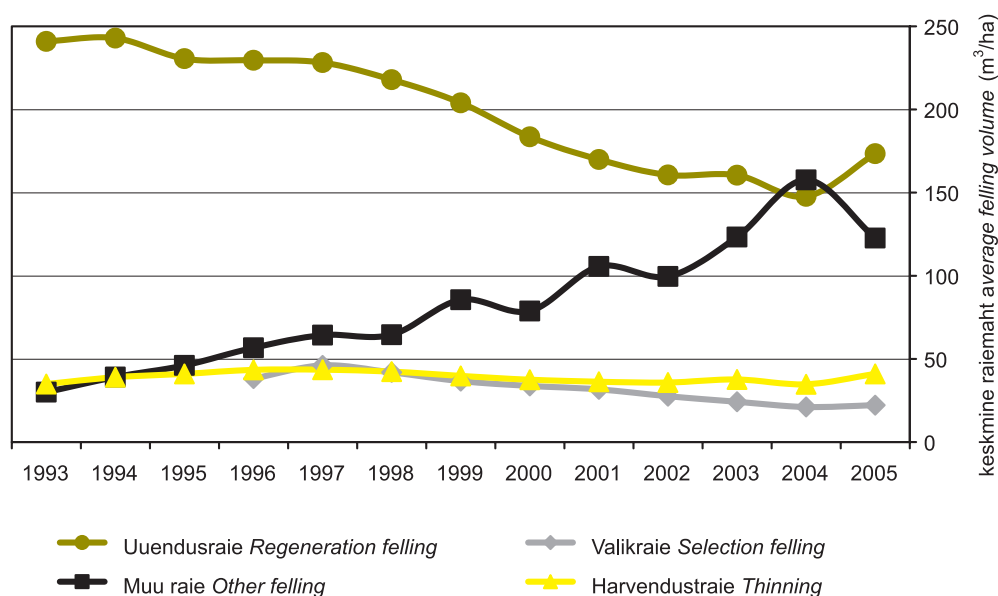
3.3.3 Keskmise raiemaht hektari kohta aastail 1993–2005 (m³/ha)

Average felling volume per hectare in 1993–2005 (m³/ha)

Aasta Year	Uuendusraie Regeneration felling	Hooldusraie Maintenance felling				Valikraie Selection felling	Muu raie Other felling
		valgustusraie cleaning	harvendusraie thinning	sanitaarraie sanitary cutting	kokku total		
1993	241	12	35	11	16	...	30
1994	243	12	39	14	19	...	39
1995	231	13	41	14	22	...	46
1996	230	12	43	13	22	38	57
1997	228	13	43	13	24	46	64
1998	218	13	42	14	26	42	65
1999	204	12	40	14	27	37	86
2000	184	13	37	12	24	34	79
2001	170	12	36	15	24	32	106
2002	161	13	36	15	23	28	100
2003	160	11	38	14	24	24	123
2004	148	14	35	13	23	21	158
2005	173	11	41	14	17	22	123

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.3.1 Keskmise raiemaht hektari kohta aastail 1993–2005 (m³/ha)

Figure 3.3.3.1 Average felling volume per hectare in 1993–2005 (m³/ha)

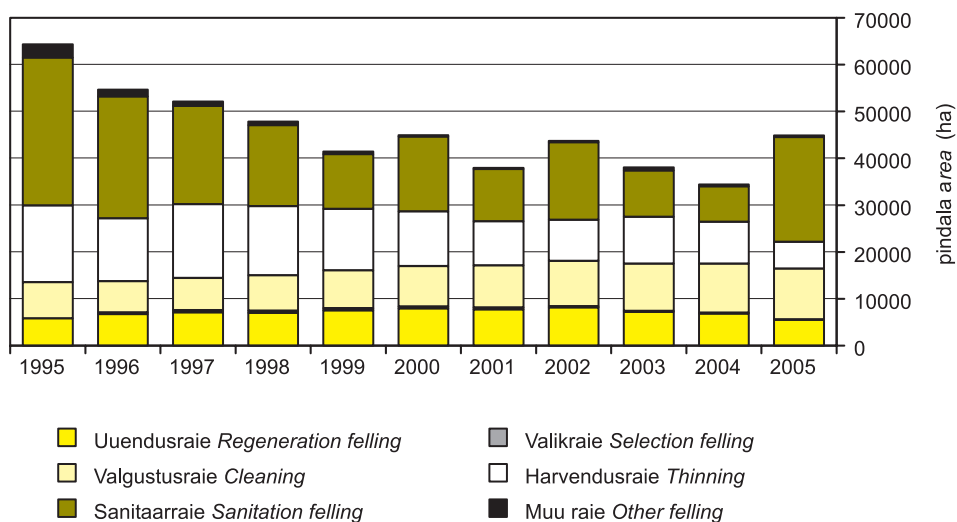
3.3.4 Raiete pindala raieliigiti riigimetsamaal aastail 1995–2005 ja maakonniti aastal 2005 (ha)

Felling area by felling types in state forest in 1995–2005 and by counties in 2005 (ha)

Maakond County	Uuendusraie Regene- ration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling	valgustus- raie cleaning		harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total			
Harju	336	245	9	338	357	172	867	37	1 249
Hiiu	93	92	0	201	288	63	552	9	654
Ida-Viru	637	624	0	1 599	827	208	2 634	89	3 360
Jõgeva	552	491	0	662	379	860	1 900	1	2 453
Järva	333	314	34	572	291	965	1 828	31	2 226
Lääne	73	69	0	227	244	104	575	10	658
Lääne-Viru	347	347	5	779	292	262	1 333	37	1 722
Põlva	450	426	0	784	530	1 843	3 156	3	3 610
Pärnu	601	594	49	1 923	739	8 406	11 067	40	11 757
Rapla	286	258	3	567	207	370	1 145	13	1 447
Saare	98	98	1	159	366	674	1 198	33	1 330
Tartu	491	432	15	861	533	1 996	3 390	2	3 898
Valga	234	210	0	666	190	2 562	3 417	17	3 669
Viljandi	559	550	1	953	146	1 733	2 832	32	3 424
Võru	403	342	0	519	353	2 126	2 997	33	3 433
Kokku 2005	5 495	5 091	116	10 810	5 740	22 341	38 891	387	44 888
Total									
2004	6 842	6 176	184	10 495	8 940	7 523	26 958	411	34 394
2003	7 215	6 737	210	10 095	9 953	9 917	29 965	688	38 078
2002	8 167	7 871	222	9 712	8 754	16 541	35 007	310	43 706
2001	7 719	7 414	404	9 025	9 376	11 192	29 593	220	37 936
2000	7 905	7 529	448	8 603	11 707	15 982	36 292	277	44 922
1999	7 506	7 363	481	8 098	13 115	11 676	32 889	579	41 455
1998	6 982	...	491	7 547	14 761	17 274	39 582	769	47 824
1997	7 107	...	430	6 887	15 774	20 992	43 653	947	52 137
1996	6 730	...	373	6 623	13 461	26 021	46 105	1 479	54 687
1995	5 794	...	...	7 761	16 362	31 596	55 719	2 847	64 360

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.4.1 Raiete pindala raieliigiti riigimetsamaal aastail 1995–2005

Figure 3.3.4.1 Felling area by felling types in state forest in 1995–2005

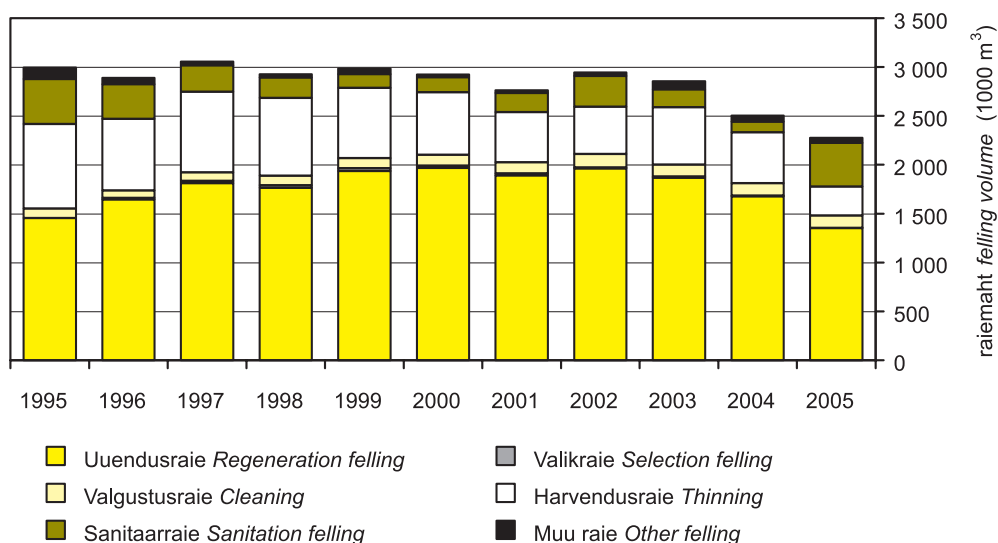

3.3.5 Raiemaht raieliigiti riigimetsamaal aastail 1995–2005 ja maakonniti aastal 2005 (m³) *Felling volume by felling types in state forest in 1995–2005 and by counties in 2005 (m³)*

Maakond County	Uuendusraie Regeneration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling	valgustus- raie cleaning		harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total			
Harju	67 574	56 339	514	3 046	21 810	3 249	28 105	5 420	101 613
Hiiu	23 844	23 742	0	1 477	11 085	353	12 915	2 113	38 872
Ida-Viru	167 958	166 452	0	15 942	56 411	3 339	75 692	19 081	262 731
Jõgeva	120 599	119 482	0	8 728	16 992	17 984	43 704	200	164 503
Järva	81 661	78 635	184	6 246	19 873	21 329	47 448	2 828	132 121
Lääne	13 926	13 639	0	2 677	10 863	1 217	14 757	571	29 254
Lääne-Viru	97 349	97 349	196	11 153	22 158	5 541	38 852	2 212	138 609
Põlva	138 881	136 600	0	9 615	25 636	18 333	53 584	283	192 748
Pärnu	135 070	133 841	559	19 846	30 151	191 227	241 224	6 072	382 925
Rapla	52 362	49 351	305	8 517	10 489	3 926	22 932	2 380	77 979
Saare	15 555	15 555	36	1 343	14 436	4 933	20 712	1 062	37 364
Tartu	123 053	116 432	417	9 058	27 124	25 333	61 514	514	185 498
Valga	59 696	57 831	0	8 314	7 641	60 071	76 025	2 208	137 930
Viljandi	147 378	147 227	31	13 116	5 900	61 864	80 880	6 152	234 441
Võru	107 035	102 561	0	5 851	17 675	25 839	49 365	3 045	159 445
Kokku 2005 Total	1 351 940	1 315 037	2 242	124 929	298 243	444 537	867 709	54 141	2 276 033
2004	1 675 904	1 610 513	8 698	126 062	519 952	109 616	755 630	64 147	2 504 379
2003	1 866 897	1 804 496	12 194	121 324	586 514	182 297	890 135	86 870	2 856 096
2002	1 961 752	1 908 910	11 249	136 861	483 055	314 752	934 668	36 156	2 943 825
2001	1 889 958	1 867 356	21 042	113 164	514 494	195 005	822 663	27 776	2 761 439
2000	1 967 143	1 934 249	24 119	110 560	639 347	153 336	903 243	28 081	2 922 586
1999	1 934 315	1 887 945	30 091	102 599	719 562	139 009	961 170	59 165	2 984 741
1998	1 764 383	...	25 321	96 927	797 032	208 261	1 102 220	33 894	2 925 818
1997	1 811 338	...	23 374	87 050	826 081	267 896	1 181 027	40 383	3 056 122
1996	1 643 777	...	15 181	78 739	730 331	355 012	1 164 082	65 651	2 888 691
1995	1 454 843	...	...	96 889	864 836	459 294	1 421 019	118 374	2 994 236

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.5.1 Raiemaht raieliigiti riigimetsamaal aastail 1995–2005
Figure 3.3.5.1 Felling volume by felling types in state forest in 1995–2005

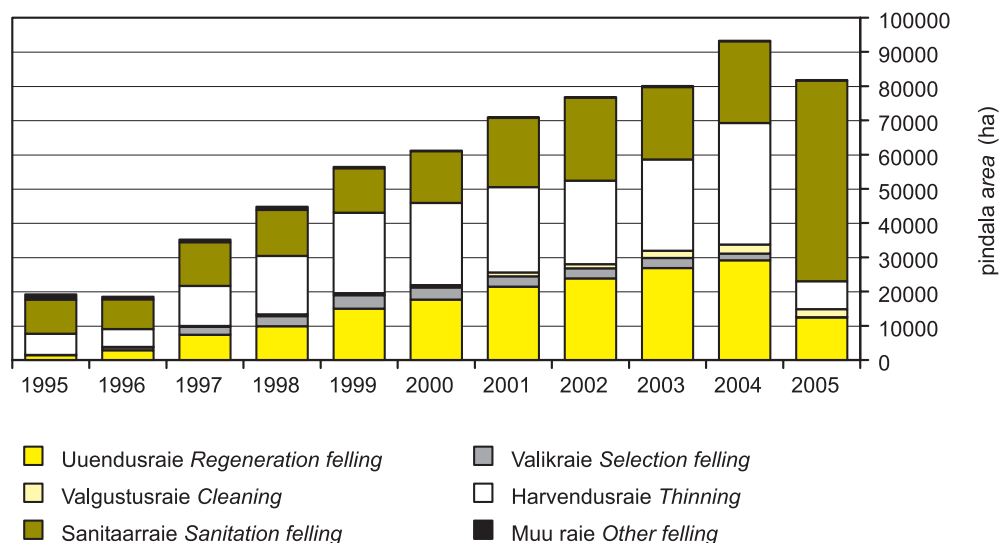
3.3.6 Raiete pindala raieliigiti erametsamaal aastail 1995–2005 ja maakonniti aastal 2005 (ha)

Felling area by felling types in private forest in 1995–2005 and by counties in 2005 (ha)

Maakond County	Uuendusraie Regeneration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other felling	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling			valgustus- raie cleaning	harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total		
Harju	532	395	9	37	366	1 707	2 111	38	2 690
Hiiu	287	232	4	1	219	596	816	14	1 119
Ida-Viru	718	497	6	49	570	954	1 573	8	2 305
Jõgeva	911	726	5	75	672	2 625	3 371	13	4 300
Järva	885	660	0	140	450	2 203	2 793	2	3 680
Lääne	523	355	3	18	509	698	1 225	16	1 767
Lääne-Viru	948	723	2	498	440	2 073	3 011	11	3 972
Põlva	413	274	3	429	472	1 450	2 350	5	2 771
Pärnu	1 252	750	43	310	976	9 641	10 927	20	12 242
Rapla	1 065	824	0	140	614	2 602	3 356	15	4 436
Saare	902	539	17	4	945	4 335	5 283	30	6 232
Tartu	533	409	11	84	543	2 420	3 047	15	3 605
Valga	902	670	3	169	438	6 905	7 512	14	8 431
Viljandi	1 844	1 620	0	176	526	15 271	15 973	10	17 827
Võru	672	360	6	162	465	5 105	5 732	10	6 420
Kokku 2005	12 386	9 034	112	2 291	8 204	58 583	69 079	220	81 797
<i>Total</i>									
2004	29 045	16 801	2 024	2 634	35 500	23 841	61 974	169	93 212
2003	26 831	15 709	2 905	2 123	26 665	21 162	49 950	372	80 058
2002	23 755	15 296	2 988	1 180	24 412	24 277	49 869	233	76 845
2001	21 375	13 773	3 006	1 117	24 959	20 209	46 285	210	70 876
2000	17 593	11 942	3 551	676	24 013	15 098	39 787	203	61 134
1999	14 947	11 300	3 910	651	23 470	12 988	37 109	474	56 440
1998	9 784	...	2 987	491	17 125	13 399	31 015	1 026	44 812
1997	7 356	...	2 286	258	11 678	12 794	24 730	811	35 183
1996	2 762	...	882	106	5 243	8 705	14 054	808	18 506
1995	1 390	...	...	38	6 198	9 953	16 189	1 595	19 174

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.6.1 Raiete pindala raieliigiti erametsamaal aastail 1995–2005

Figure 3.3.6.1 Felling area by felling types in private forest in 1995–2005

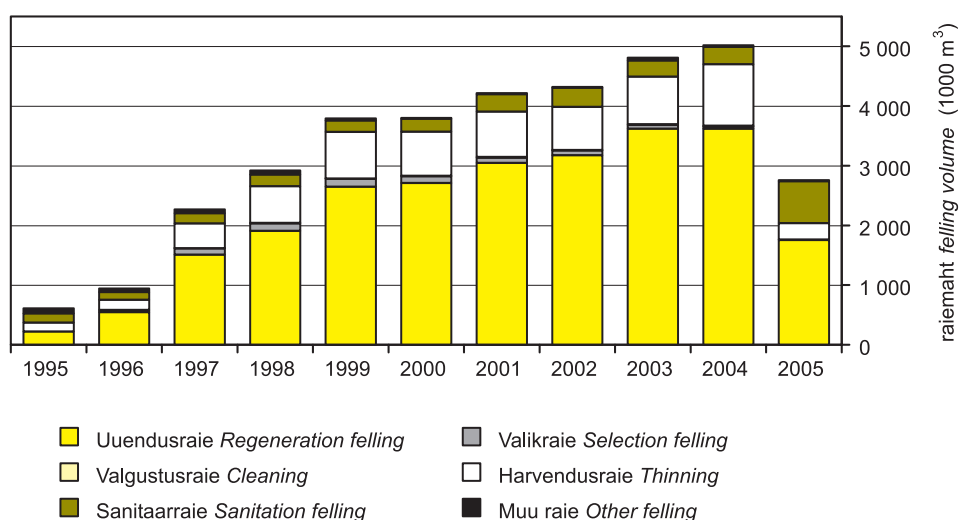
3.3.7 Raiemaht raieliigiti erametsamaal aastail 1995–2005 ja maakonniti aastal 2005 (m³)

Felling volume by felling types in private forest in 1995–2005 and by counties in 2005 (m³)

Maakond County	Uuendusraie Regeneration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling			valgustus- raie cleaning	harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total		
Harju	75 198	67 966	204	74	10 663	15 157	25 894	2 716	104 012
Hiiu	41 569	39 114	125	5	6 781	6 207	12 993	1 622	56 309
Ida-Viru	107 980	94 972	261	264	19 819	7 570	27 653	1 085	136 979
Jõgeva	132 640	123 423	107	305	19 065	26 064	45 434	145	178 326
Järva	128 910	116 920	0	578	13 888	29 107	43 573	151	172 634
Lääne	71 439	62 663	75	26	15 182	5 223	20 431	1 575	93 520
Lääne-Viru	136 234	125 788	55	1 297	13 784	19 579	34 660	1 341	172 290
Põlva	61 450	52 467	40	2 210	17 140	15 461	34 810	520	96 820
Pämu	153 558	144 012	1 307	830	34 483	137 711	173 024	2 021	329 910
Rapla	159 732	146 944	0	854	20 417	23 790	45 061	1 351	206 144
Saare	90 116	74 118	181	22	33 901	24 911	58 834	1 975	151 106
Tartu	81 472	73 932	163	386	17 253	22 640	40 279	1 685	123 599
Valga	127 199	112 738	55	539	15 128	81 055	96 722	2 189	226 165
Viljandi	292 090	277 651	0	1 372	18 491	236 133	255 996	831	548 917
Võru	91 777	72 406	236	441	18 152	48 162	66 755	957	159 725
Kokku 2005	1 751 364	1 585 114	2 809	9 203	274 147	698 769	982 119	20 164	2 756 456
<i>Total</i>									
2004	3 616 625	3 028 309	37 851	15 572	1 028 340	292 662	1 336 574	28 207	5 019 257
2003	3 616 302	2 896 052	64 245	14 145	797 702	270 179	1 082 026	46 918	4 809 491
2002	3 173 123	2 758 546	77 753	8 789	723 834	318 782	1 051 405	19 195	4 321 476
2001	3 045 114	2 634 865	87 708	10 158	763 208	290 795	1 064 161	20 521	4 217 504
2000	2 710 534	2 388 813	111 206	7 057	740 288	215 154	962 499	15 505	3 799 744
1999	2 644 677	2 361 469	133 731	6 837	777 238	194 770	978 845	37 150	3 794 403
1998	1 907 191	...	125 005	6 897	613 630	197 459	817 986	69 048	2 919 230
1997	1 505 870	...	105 268	3 388	416 484	171 432	591 304	64 671	2 267 113
1996	545 710	...	34 413	1 336	172 039	126 489	299 864	63 342	943 329
1995	219 153	...	...	696	149 714	154 416	304 826	84 735	608 714

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.7.1 Raiemaht raieliigiti erametsamaal aastail 1995–2005

Figure 3.3.7.1 Felling volume by felling types in private forest in 1995–2005

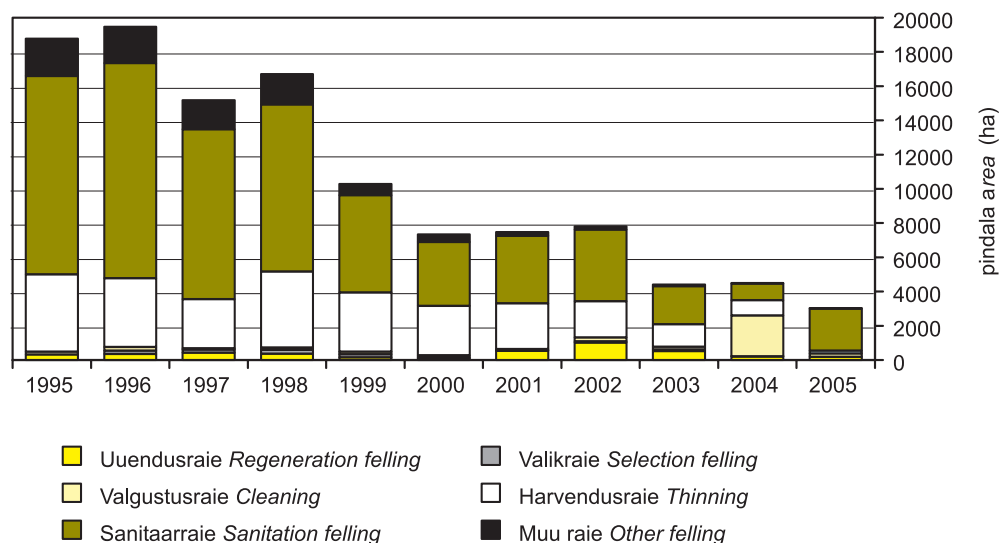
3.3.8 Raiete pindala raieliigiti muudel maadel aastail 1995–2005 ja maakonniti aastal 2005 (ha)

Felling area by felling types in other forest in 1995–2005 and by counties in 2005 (ha)

Maakond County	Uuendusraie Regene- ration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling	valgustus- raie cleaning		harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku total			
Harju	1	1	0	0	35	166	201	8	209
Hiiu	1	1	0	0	11	1	12	6	19
Ida-Viru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jõgeva	8	8	0	85	19	408	512	1	521
Järva	0	0	0	0	0	64	64	1	65
Lääne	0	0	0	0	0	104	104	3	108
Lääne-Viru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Põlva	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pärnu	99	48	0	40	6	1 061	1 108	0	1 207
Rapla	0	0	0	0	0	15	15	0	15
Saare	12	12	0	0	69	355	424	2	438
Tartu	59	39	0	72	25	92	189	0	248
Valga	0	0	0	0	0	147	147	0	147
Viljandi	0	0	0	0	0	34	34	26	60
Võru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku 2005 Total	180	110	0	198	165	2 447	2 809	46	3 036
2004	197	138	21	2 377	894	965	4 236	36	4 491
2003	508	250	92	1 75	1 304	2 221	3 700	113	4 413
2002	1 012	771	71	236	2 117	4 176	6 529	201	7 813
2001	522	499	39	67	2 686	3 937	6 690	229	7 480
2000	82	82	66	126	2 890	3 731	6 747	440	7 335
1999	148	133	180	157	3 454	5 676	9 287	679	10 294
1998	368	...	225	136	4 433	9 767	14 336	1 784	16 713
1997	426	...	177	83	2 862	9 929	12 874	1 699	15 176
1996	344	...	202	209	4 011	12 568	16 788	2 131	19 465
1995	323	...	...	164	4 510	11 592	16 266	2 192	18 781

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 3.3.8.1 Raiete pindala raieliigiti muudel maadel aastail 1995–2005
Figure 3.3.8.1 Felling area by felling types in other forest in 1995–2005

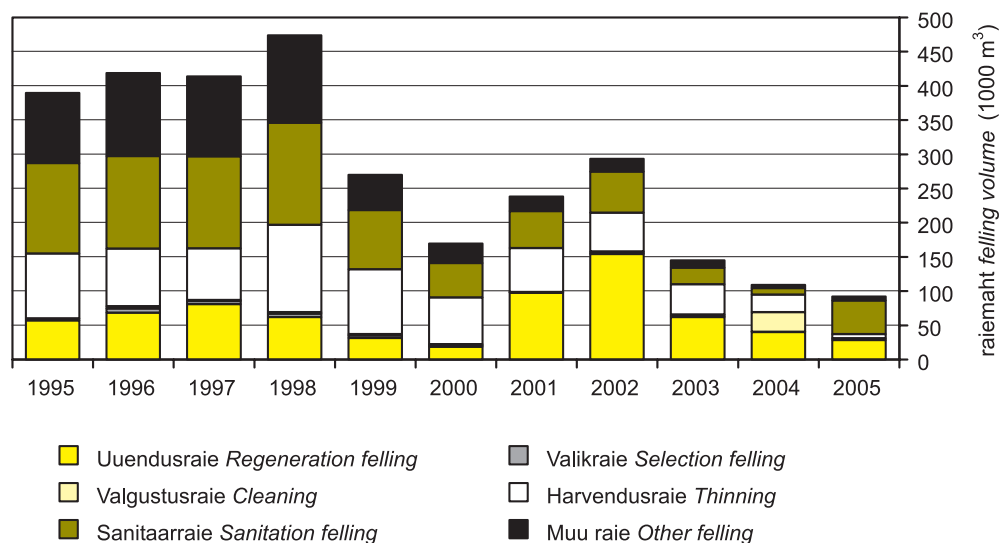
3.3.9 Raiemaht raieliigiti muudel maadel aastail 1995–2005 ja maakonniti aastal 2005 (m³)

Felling volume by felling types in other forest in 1995–2005 and by counties in 2005 (m³)

Maakond County	Uuendusraie Regeneration felling		Valikraie Selection felling	Hooldusraie Maintenance felling				Muu raie Other fellings	Kokku Total
	sellest lageraie of this clear felling			valgustus- raie cleaning	harvendus- raie thinning	sanitaar- raie sanitation	kokku raie total		
Harju	100	100	0	0	484	1 160	1 644	673	2 417
Hiiu	243	243	0	0	277	2	279	657	1 179
Ida-Viru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jõgeva	1 816	1 816	0	790	1 228	6 322	8 340	0	10 156
Järva	0	0	0	0	0	660	660	9	669
Lääne	29	29	0	0	0	340	340	287	656
Lääne-Viru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Põlva	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pämu	14 612	8 617	0	614	124	35 963	36 701	0	51 313
Rapla	0	0	0	0	0	60	60	0	60
Saare	1 155	1 155	0	0	1 740	1 145	2 885	170	4 210
Tartu	10 434	6 058	0	1 260	2 187	1 732	5 179	0	15 613
Valga	0	0	0	0	0	1 620	1 620	0	1 620
Viljandi	0	0	0	0	0	138	138	4 069	4 207
Võru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku 2005	28 389	18 018	0	2 664	6 040	49 142	57 846	5 865	92 100
<i>Total</i>									
2004	39 906	36 243	447	28 909	25 602	9 549	64 060	4 794	109 207
2003	61 932	57 188	1 330	2 448	44 281	24 161	70 890	10 815	144 967
2002	154 026	142 168	1 443	2 469	56 702	60 029	119 200	18 761	293 430
2001	97 329	95 952	583	700	64 254	54 022	118 976	21 302	238 190
2000	18 549	18 549	1 944	1 810	68 218	50 224	120 252	28 905	169 650
1999	31 242	30 456	3 820	1 878	95 007	86 358	183 243	51 850	270 155
1998	61 963	...	4 887	2 118	127 653	149 376	279 147	128 025	474 022
1997	80 851	...	4 629	1 380	75 584	134 306	211 270	117 185	413 935
1996	68 499	...	5 993	3 267	84 268	135 352	222 887	121 339	418 718
1995	57 092	...	...	3 004	94 571	132 196	229 771	102 933	389 796

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

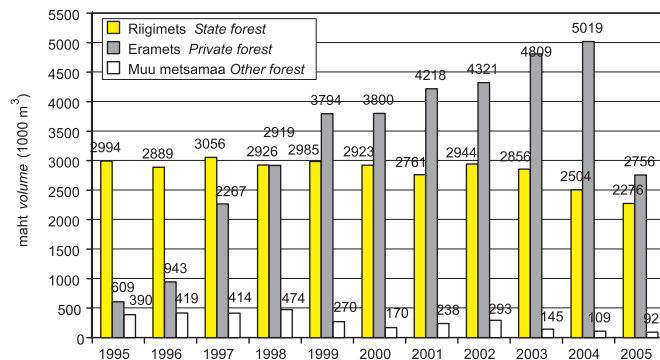
Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

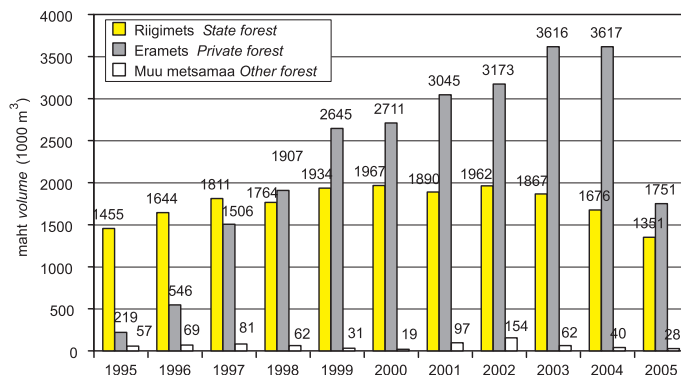
Joonis 3.3.9.1 Raiemaht raieliigiti muudel maadel aastail 1995–2005
Figure 3.3.9.1 Felling volume by felling types in other forest in 1995–2005

3.4 Raiete mahu jagunemine metsamaaomanike järgi aastail 1995–2005

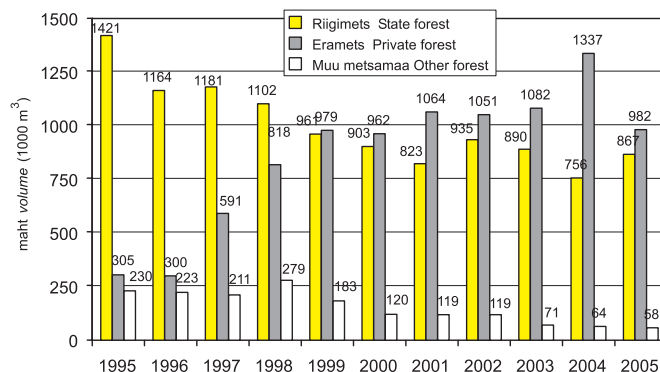
Distribution of felling volume by forest ownership categories in 1995–2005

Joonis 3.4.1 Raiemahu jagunemine metsamaaomanike järgi aastail 1995–2005
Figure 3.4.1 Distribution of felling volume by ownership category in 1995–2005

Joonis 3.4.2 Uuendusraie mahu jagunemine metsamaaomanike järgi aastail 1995–2005
Figure 3.4.2 Distribution of regeneration felling volume by ownership category in 1995–2005

Joonis 3.4.3 Hooldusraiete mahu jagunemine metsamaaomanike järgi aastail 1995–2005
Figure 3.4.3 Distribution of maintenance fellings' volume by ownership category in 1995–2005

3.5.1 Raied raieliigiti statistilise metsainventeerimise andmetel aastail 1999–2004

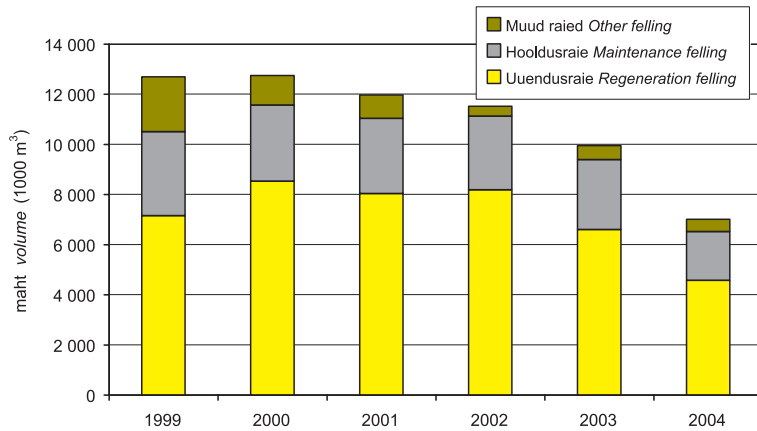
Fellings by felling types in 1999–2004 according to National Forest Inventory

Raieliik	Raiete pindala Area of fellings												Type of felling	
	1999		2000		2001		2002		2003		2004			
	1000 ha	viga* error (±%)	1000 ha	viga* error (±%)	1000 ha	viga* error (±%)	1000 ha	viga* error (±%)	1000 ha	viga* error (±%)	1000 ha	viga* error (±%)		
Uuendusrate	24,6	29,4	28,8	22,2	27,8	22,4	30,5	20,9	24,6	23,2	17,8	27,3	Regeneration felling	
millest lagerate	21,8	32,3	26,9	23,0	23,3	24,5	25,0	23,2	18,9	26,5	12,2	33,1	of which clear felling	
Hooldusrate	32,7	23,6	29,0	22,2	32,8	20,6	37,2	19,1	33,2	20,0	33,4	19,9	Maintenance felling	
millest harvendusrate	29,4	24,9	27,7	22,7	29,4	21,7	23,7	24,0	25,4	22,9	14,9	30,0	of which thinning	
Muud raied	23,8	27,7	13,2	36,0	16,9	30,8	9,3	38,0	7,3	42,9	7,4	42,5	Other felling	
Kokku	81,1	15,0	71,0	14,1	77,5	13,4	77,0	13,1	65,1	14,2	58,6	15,0	Total	
Raieliik	Raietud tagavara Volume of fellings												Type of felling	
1000 m ³	viga* error (±%)	1000 m ³	viga* error (±%)	1000 m ³	viga* error (±%)	1000 m ³	viga* error (±%)	1000 m ³	viga* error (±%)	1000 m ³	viga* error (±%)	1000 m ³		viga* error (±%)
Uuendusrate	7 156	35,5	8 531	27,3	8 040	27,7	8 186	26,2	6 603	29,8	4 575	33,5		Regeneration felling
millest lagerate	6 767	38,5	8 208	28,1	6 994	29,6	7 183	28,2	6 003	31,9	4 026	37,3	of which clear felling	
Hooldusrate	3 352	33,3	3 038	31,6	3 002	29,2	2 943	28,3	2 788	28,2	1 948	30,1	Maintenance felling	
millest harvendusrate	3 340	33,5	3 035	31,7	2 962	29,5	2 460	31,6	2 481	29,9	1 195	41,2	of which thinning	
Muud raied	2 189	47,5	1 180	64,0	935	59,3	397	82,6	562	84,4	489	75,2	Other felling	
Kokku	12 697	21,9	12 748	20,2	11 977	20,0	11 526	19,9	9 953	21,8	7 012	24,2	Total	
Raieliik	Väljarate Volume of fellings per hectare												Type of felling	
m ³ /ha	viga* error (±%)	m ³ /ha	viga* error (±%)	m ³ /ha	viga* error (±%)	m ³ /ha	viga* error (±%)	m ³ /ha	viga* error (±%)	m ³ /ha	viga* error (±%)	m ³ /ha		viga* error (±%)
Uuendusrate	291	19,9	296	15,8	289,3	16,3	268,8	15,8	268,1	18,7	256,7	19,4		Regeneration felling
millest lagerate	310	21,0	305	16,2	300,3	16,6	286,8	16,1	317,8	17,7	333,1	17,2	of which clear felling	
Hooldusrate	103	23,6	105	22,5	91,4	20,6	79,1	21,0	84,0	19,9	58,3	22,5	Maintenance felling	
millest harvendusrate	114	22,4	110	22,1	100,7	20,0	103,9	20,6	97,8	19,2	80,5	28,2	of which thinning	
Muud raied	92	38,3	89	52,9	55,1	50,6	42,7	73,4	77,4	73,2	66,3	62,6	Other felling	
Kokku	156,6	16,0	179,6	14,4	154,4	14,8	149,8	15,0	153,0	16,5	119,6	18,9	Total	

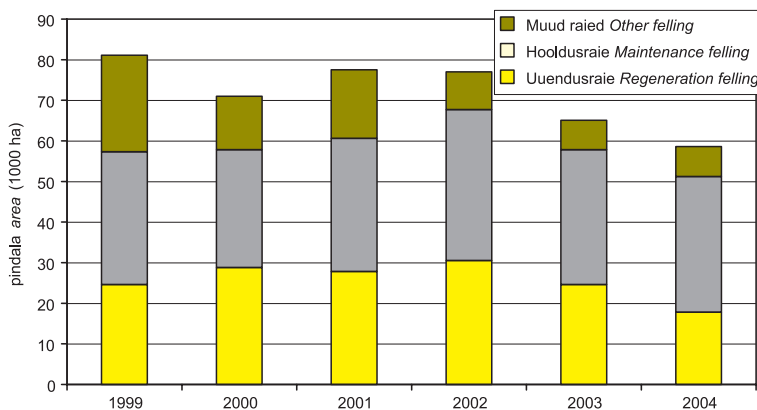
* suhteline viga relative error

Allikas: Metsakaitse- ja Metsaanduskeskus, SMI

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, NFI

Joonis 3.5.1.1 Raiemaht raieliigiti statistilise metsainventeerimise andmetel aastail 1999–2004
Figure 3.5.1.1 Felling volume by felling types in 1999–2004 according to National Forest Inventory

Joonis 3.5.1.2 Raiete pindala raieliigiti statistilise metsainventeerimise andmetel aastail 1999–2004
Figure 3.5.1.2 Felling area by felling types in 1999–2004 according to National Forest Inventory

3.5.2 Lage- ja harvendusraied ning raied kokku aastail 1999–2004 raiedokumentide ja SMI järgi

Clearfellings, thinnings and total fellings in 1999–2004 by felling documentation and NFI

Raiete pindala Area of fellings							
Aasta Year	Raieliik	RD*	SMI NFI**			Suhteline viga Relative error (±%)	Type of felling
			1000 ha	95% usalduspiirid alumine lower	conf. limits ülemine upper		
1999	Lageraie	18,8	21,8	14,8	28,8	32,3	Clear felling
	Harvendusraie	40,0	29,4	22,1	36,7	24,9	Thinning
	Kokku raied	108,2	81,1	68,9	93,3	15,0	Total fellings
2000	Lageraie	19,6	26,9	20,7	33,1	23,0	Clear felling
	Harvendusraie	38,6	27,7	21,4	34,0	22,7	Thinning
	Kokku raied	113,4	71,0	61,0	81,0	14,1	Total fellings
2001	Lageraie	21,7	23,3	17,6	29,0	24,5	Clear felling
	Harvendusraie	37,0	29,4	23,0	35,8	21,7	Thinning
	Kokku raied	116,3	77,5	67,1	87,9	13,4	Total fellings
2002	Lageraie	23,9	25,0	19,2	30,8	23,2	Clear felling
	Harvendusraie	35,3	23,7	18,0	29,4	24,0	Thinning
	Kokku raied	128,4	77,0	66,9	87,1	13,1	Total fellings
2003	Lageraie	22,7	18,9	13,9	23,9	26,5	Clear felling
	Harvendusraie	37,9	25,4	19,6	31,2	22,9	Thinning
	Kokku raied	122,5	65,1	55,9	74,3	14,2	Total fellings
2004	Lageraie	23,1	12,2	8,2	16,2	33,1	Clear felling
	Harvendusraie	45,3	14,9	10,4	19,4	30,0	Thinning
	Kokku raied	132,1	58,6	49,8	67,4	15,0	Total fellings
Raiete maht Volume of fellings 1000 m ³							
1999	Lageraie	4 280	6 767	4 162	9 372	38,5	Clear felling
	Harvendusraie	1 592	3 340	2 221	4 459	33,5	Thinning
	Kokku raied	7 049	12 697	9 916	15 478	21,9	Total fellings
2000	Lageraie	4 342	8 208	5 902	10 514	28,1	Clear felling
	Harvendusraie	1 448	3 035	2 073	3 997	31,7	Thinning
	Kokku raied	6 892	12 748	10 173	15 323	20,2	Total fellings
2001	Lageraie	4 598	6 994	4 924	9 064	29,6	Clear felling
	Harvendusraie	1 342	2 962	2 088	3 836	29,5	Thinning
	Kokku raied	7 217	11 977	9 582	14 372	20,0	Total fellings
2002	Lageraie	4 810	7 183	5 157	9 209	28,2	Clear felling
	Harvendusraie	1 264	2 460	1 683	3 237	31,6	Thinning
	Kokku raied	7 559	11 526	9 232	13 820	19,9	Total fellings
2003	Lageraie	4 758	6 003	4 088	7 918	31,9	Clear felling
	Harvendusraie	1 428	2 481	1 739	3 223	29,9	Thinning
	Kokku raied	7 811	9 953	7 783	12 123	21,8	Total fellings
2004	Lageraie	4 675	4 026	2 524	5 528	37,3	Clear felling
	Harvendusraie	1 574	1 195	703	1 687	41,2	Thinning
	Kokku raied	7 632	7 012	5 315	8 709	24,2	Total fellings
Väljaraie Volume of fellings per hectare m ³ /ha							
1999	Lageraie	228	310	245	376	21,0	Clear felling
	Harvendusraie	40	114	88	139	22,4	Thinning
	Kokku raied	65	157	132	182	16,0	Total fellings
2000	Lageraie	222	305	256	355	16,2	Clear felling
	Harvendusraie	38	110	85	134	22,1	Thinning
	Kokku raied	61	180	154	205	14,4	Total fellings
2001	Lageraie	212	300	250	350	16,6	Clear felling
	Harvendusraie	36	101	81	121	20,0	Thinning
	Kokku raied	62	155	132	177	14,8	Total fellings
2002	Lageraie	201	287	241	334	16,1	Clear felling
	Harvendusraie	36	104	82	125	20,6	Thinning
	Kokku raied	59	150	127	172	15,0	Total fellings
2003	Lageraie	210	318	261	374	17,7	Clear felling
	Harvendusraie	38	98	79	116	19,2	Thinning
	Kokku raied	64	153	128	178	16,5	Total fellings
2004	Lageraie	202	330	273	387	17,2	Clear felling
	Harvendusraie	35	80	58	103	28,2	Thinning
	Kokku raied	58	120	97	142	18,9	Total fellings

* Raietokumentide alusel According to felling documentation ** National Forest Inventory data

Allikas: Statistikaamet, Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Statistical Office of Estonia, Centre of Forest Protection and Silviculture

4. METSAAUENDAMINE

REFORESTATION

4.1 Ülevaade metsauuendustöödest 2005. aastal

Review of reforestation in 2005

Eesti Vabariigis tehti metsauuendustöid 2005. aastal kokku 8184,0 hektaril. Kultuure rajati 2005. aastal 7338,7 ha, sellest istutuskultuure 6027,2 ha. Looduslikule uuenemisele kaasaaitamist tehti 845,3 ha, maapinda valmistati kultuuridele ette 5607,8 ha. Metsakultuuridest rajati raiesmikele 6490,9 ha, endistele karjääridele 173,1 ha ja põllumajanduslikele maadele 519,7 ha.

Metsauuendust arvestati ümber noorendikeks 8876,3 hektaril. Taimi kasutati kultiveerimisel riigimetsades 10 422 000 tk. Metsauuendustöödest tehti riigimetsades 59,3%. Jätkuvalt on suurenenas era- ja muude metsade metsauuendustööde osakaal.

Taimevajadust mõjutasid tugevalt 2005. aasta jaanuaritorm, mis laastas metsi suuremal määral Edela-Eestis, vähemal määral Kesk- ja Lõuna-Eestis ning Euroopa toetusrahade tulek põllumajanduslikust kasutusest välja jäänud maade metsastamiseks. Seetõttu suurenes nõudlus järsult lehtpuu, eriti arukase istutusmaterjali järele, kuna toetusraha saamise eelduseks oli segapuistute rajamine, milles lehtpuu osakaal oleks vähemalt 10% või 25%. Kasetaimede kasvatamine on küll kordades suurenenud erasektoris, kuid kevadeks sellest ei piisanud ja nii toodigi arukase taimi lisaks naaberriikidest. Euroopa Komisjonist taotleti koos naaberriikidega luba kuuseistikute sisseveoks Valgevene Vabariigist.

Suurenes ka erametsaomanike nõudlus metsaistutusmaterjali järele. Oma osa selles on nii keskkonnaametnike surve kui ka avalikkuse toel selleks korraldatud kampaaniatel: RMK initsiatiivil korraldatud miljoni puu istutamise kampaania jätkus ka 2005. aastal edukate metsaistutustalgutena.

Pikk ja jahe kevad soodustas igati nii taimla kui ka metsaistutustööde tegijaid. Uudsenäprooviti ka kase potitaimede kultiveerimist suveistutusena, mis ei andnud aga põuase augustikuu tõttu soovitud tulemusi.

Soe talv oli soodus talvitumishaiguste levikuks, kevadel täheldati mitmetes taimlates männipudetõve puhangut. Märkimist leidis suur hiirekahjustuste hulk taimlates. Hiired maiustasid nii okaspuutaimede (kuusk, mänd) kui ka lehtpuutaimede (arukask, sanglepp) kallal.

Mitmekesisustus metsakultiveerimiseks sobivate puuliikide hulk: pakuti nii hariliku jalaka ja künnapuud kui ka hariliku vahtra istutusmaterjali. Huvi on suur sanglepa istutusmaterjali järele, kuigi selle puuliigiga põldude metsastamist Euroopa rahadega ei toetatud.

2005. aastal anti välja 64 metsakultiveerimismaterjali tootmise tegevusluba. Valdavas osas neist oli tegemist väikeses koguses metsaistutusmaterjali kasvatamisega oma metsa või põllu metsastamise tarbeks.

2005. aastal viidi läbi järjekordne lageraiealade inventuur, mille eesmärgiks oli hinnata vastavalt Metsaseaduse nõuetele 2001. aastal tekkinud lageraie alade uuenemist ning liigilise koosseisu muutusi raiutud puistute ja metsauuenduse vahel. Erametsades inventeeriti kokku 7784 ala (11 204,6 ha). Riigimetsas koguti andmeid Hiiumaa 102 ala (109,6 ha) kohta.

Inventuuri käigus selgus, et erametsa 2001. aasta lageraie aladest on uuenenud 7960,6 ha (78,5 %). Uuenemas alasid (uuendust leidub vähemalt 1200 tk/ha, taimede keskmine kõrgus alla 0,8 m) on 1599,9 ha (15,8%). Uuenemiseeldusi ei ole 556,4 ha-l (5,5 %). Kokku leidis uuenemata alasid 431 kinnistul. Hiiumaa riigimetsade vastavad näitajad olid järgmised: uuenenud 33,6 ha (30,8%); uuenemas 67,7 ha (62,0%); uuenemata 7,9 ha (7,2%).

Vaadates erametsade uuenemata osa jagunemist kasvukohatüübiti, näeme, et siin domineerivad viljakad jänesekapsa (22,9% uuenemata alast), sinilille (18,9%) ja jänesekapsa-mustika (19,5%) metsakasvukohatüübid, mille uuenemine ilma inimese kaasaaitamiseta on vaevaline.

Kui riigimetsades on muutused kujunevate ja raiutud puistute liigilises koosseisus väikesed, siis erametsades inventeeritud okaspuupuistute pindala on vähenemas uuenemiseks eeldusi omaval alal ligi 32% võrra (raiutud puistute liigilise koosseisu järgi oli okaspuupuistuid pindalaliselt 53%, tekkinud metsauuenduse liigilise koosseisu põhjal moodustab okaspuu-uuendusega ala 21%).

Erametsa uuenemiseks eeldusi mitteomavast 557,7 hektarist moodustasid endised okaspuupuistud 417,6 ha ja endised okaspuu-lehtpuu segapuistud 68,5 ha. Võib arvata, et siingi saavutab ülekaalu inimese sekkumiseta enamasti lehtpuu-uuendus. Okaspuu-uuenduse ebapiisava hooldamise tõttu võib okaspuupuistute osakaal väheneda inventeeritud alal veel 1066,48 hektari võrra. Need on sellised alad, kus piisava okaspuu-uuenduse kõrval kasvab ka rikkalik lehtpuu-uuendus.

Kuusikute pindala on vähenemas inventeeritud uuenemiseks eeldusi omaval alal 1542,4 ha, männikute oma 510,3 ha ja okaspuu-lehtpuu segapuistute pindala 836,7 ha (joonis 4.5.2) võrra.

Lageraie aladele tekkinud metsauuenduse liigilist koosseisu iseloomustab joonis 4.5.3.

4.2 Metsauuendustööd Reforestation works

4.2.1 Metsauuendamine 2005. aastal maakonniti ja omandivormi järgi Reforestation in 2005 by counties and ownership categories

Maakond County	Metsauuendustööd Reforestation sellesst of this			Metsakultuuride rajamine maakategoriate lõikes Land category of afforested areas				Maapinna ettevalmis- tamine Scarifi- cation (ha)	Kasutatud taimi*** Used plants (1000 tk) (1000 pcs)	Metsauuenduse ümberearvestamine Thickets regis- tered as stands (ha)	
	kokku total (ha)	istutus planting (ha)	külv sowing (ha)	LUK* CNR (ha)	raiesmik felling sites (ha)	kätkäär opencast pits (ha)	rek. alad** recon. areas (ha)				põllud fields (ha)
Häriju	293,5	179,3	81,6	32,6	260,9	0,0	0,0	0,0	360,0	311,8	436,9
Hiiu	187,7	51,4	75,2	61,1	121,9	0,0	0,0	4,3	58,4	73,3	172,0
Ida-Viru	1034,5	944,1	90,4	0,0	780,2	158,6	0,0	95,7	293,6	1959,1	1896,4
Jõgeva	846,3	518,1	5,0	323,1	396,1	0,0	0,0	127,0	359,8	635,3	904,8
Järva	610,7	423,7	108,7	78,3	476,7	0,0	0,0	50,5	415,3	666,3	446,6
Lääne	230,5	130,9	21,3	78,3	83,7	4,4	0,0	63,4	92,7	163,8	141,3
Lääne-Viru	958,3	891,9	60,7	5,7	943,9	0,0	0,0	8,7	822,0	1297,3	945,9
Põlva	485,9	303,9	175,4	6,6	333,1	0,0	0,0	0,0	594,9	646,4	575,1
Pärnu	897,8	798,1	93,7	6,0	869,3	10,1	0,0	10,3	721,6	1673,2	1145,3
Rapla	463,7	300,0	139,6	24,1	371,6	0,0	0,0	68,0	435,9	467,5	374,2
Saare	196,9	111,7	56,8	28,4	166,4	0,0	0,0	2,1	111,9	266,6	142,0
Tartu	385,2	253,3	48,8	83,1	301,7	0,0	0,0	0,0	392,3	422,0	450,4
Valga	334,3	212,7	74,1	47,5	286,8	0,0	0,0	0,0	168,8	374,2	417,9
Viljandi	741,0	645,6	31,5	63,9	676,4	0,0	0,0	0,7	427,4	923,3	468,8
Võru	517,7	262,4	248,7	6,6	422,1	0,0	0,0	89,0	353,2	542,0	358,9
Kokku Total 2005	8184,0	6027,2	1311,5	845,3	6490,9	173,1	0,0	519,7	5607,8	10422,0	8876,3
Riigimets State forest	4856,1	4073,9	792,2	0,0	4646,3	173,1	0,0	27,7	4113,4	10422,0	8876,3
Eramets Private forest	3195,3	1897,1	510,4	787,7	1794,3	0,0	0,0	467,2	1466,6	...	...
Muu mets Other forests	132,6	56,1	18,9	57,6	50,2	0,0	0,0	24,8	27,8	...	...

* LUK - looduslike uuemisele kaasaatamine CNR - contributing to natural regeneration ** rek. alad - rekonstrueeritud alad - reconstructed areas

*** Sisaldavad ainult riigimetsa andmeid contain only figures of state forest

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

4.2.2 Metsauuendamine aastail 1991–2005 (ha) Reforestation in 1991–2005 (ha)

Aasta Year	Metsauuendustööd Reforestation works										Metsastatud alade jagunemine (külvamine ja istutamine) Land category of afforested areas (sowing and planting)				
	kokku total	metsaistutus planting				külv sowing	LUK* CNR	kokku total	raiesmik felling sites	karjäär opencast pits	rek. alad** recon. areas	põllud fields			
		kuusk spruce	mänd pine	kask birch	teised other										
1991	7 741,0	5 499,0	...	...	...	1 215,0	1 027,0	6 714,0	5 630,0	319,0	196,0	569,0			
1992	4 354,1	3 041,9	...	...	...	780,0	532,2	3 821,9	3 607,2	52,2	82,0	80,5			
1993	4 474,9	2 889,1	...	...	...	1 061,8	524,0	3 950,9	3 646,5	156,3	85,2	62,9			
1994	4 813,1	2 933,5	...	...	...	1 252,1	627,5	4 185,6	3 887,7	174,7	91,3	31,9			
1995	5 252,6	2 981,5	...	...	...	1 303,0	968,1	4 284,5	4 019,4	184,5	44,3	36,3			
1996	5 407,9	3 003,2	...	...	...	1 392,3	1 012,4	4 395,5	4 097,0	180,1	44,7	73,7			
1997	6 064,4	3 493,8	...	...	...	1 441,3	1 129,3	4 935,1	4 542,0	243,3	34,1	115,7			
1998	6 840,2	3 814,3	...	...	...	1 679,3	1 346,6	5495,6***	5 035,7	312,5	22,8	84,8			
1999	8 134,8	4 513,1	3 286,6	842,3	319,5	64,7	1 622,5	6 133,6	5 715,2	308,2	19,2	91,0			
2000	9 161,5	4 960,8	3 433,2	1 024,5	459,6	43,5	1 697,6	6 637,6	6 167,7	305,0	19,7	145,2			
2001	9 811,6	5 804,6	3 690,2	1 348,6	755,1	10,7	1 280,1	7 084,7	6 441,1	434,8	24,9	183,9			
2002	10 004,4	5 649,0	3 557,1	1 141,4	921,0	29,5	1 203,9	6 852,8	6 404,7	321,5	3,2	123,4			
2003	11 307,3	6 029,1	4 044,5	1 163,5	746,8	74,3	1 694,8	7723,9***	7 158,0	177,9	4,6	88,5			
2004	9 317,9	6 262,8	4 571,5	961,2	691,2	38,9	1 309,2	7571,9***	7 179,7	127,2	0,0	93,2			
2005	8 184,0	6 027,2	4 405,1	890,2	644,4	87,5	1 311,5	7338,6***	6 490,9	173,1	0,0	519,7			

* LUK - looduslikule uuenemisele kaasaaitamine CNR - contributing to natural regeneration

*** sisaldab muude maade metsastamist contains area of afforestation works on other lands

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

** rek. alad - rekonstrueeritud alad reconstructed areas

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

4.2.3 Metsauuendustööd omandikategooriate järgi aastail 1999–2005 (ha)

Reforestation works by ownership categories in 1999–2005 (ha)

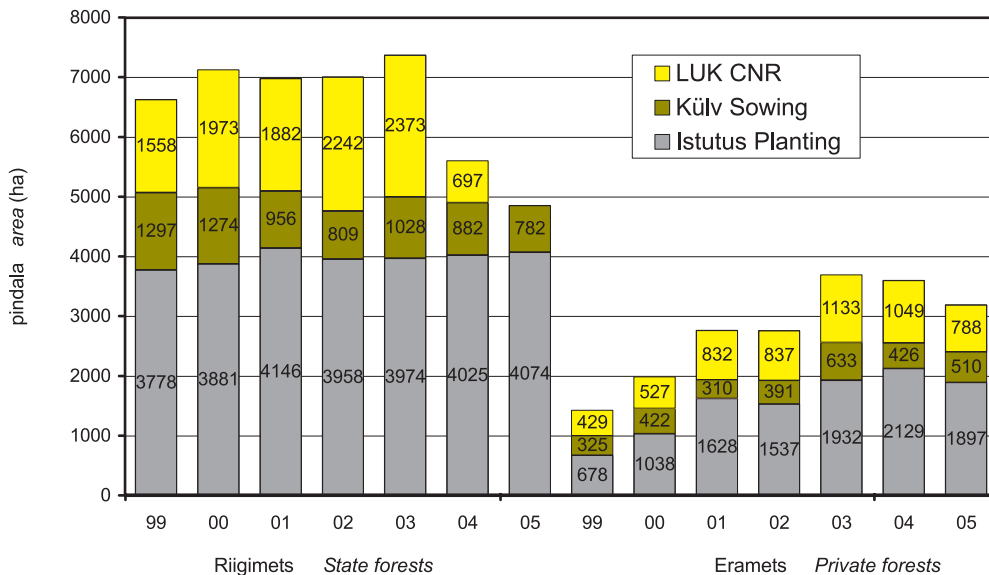
Metsauuendamise meetod Reforestation method	Riigimets State forest							Eramets Private forest							Muu mets Other forests						
	99	00	01	02	03	04	05	99	00	01	02	03	04	05	99	00	01	02	03	04	05
LUK CNR*	1558	1973	1882	2242	2373	697	**	429	527	832	837	1133	1049	788	13	3	13	73	77	0	58
Külv Sowing	1297	1274	956	809	1028	882	782	325	422	310	391	633	426	510	1	2	14	4	34	2	19
Istutus Planting	3778	3881	4146	3958	3974	4025	4074	678	1038	1628	1537	1932	2129	1897	57	41	31	153	123	109	56
Total	6633	7129	6984	7009	7375	5604	4856	1431	1987	2770	2765	3699	3604	3195	71	46	58	230	234	110	133

*LUK - looduslikule uuenemisele kaasaaitamine CNR - contributing to natural regeneration

** 2005. aastal riigimetsas ei arvestatud *not registered separately in state forest in year 2005*

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

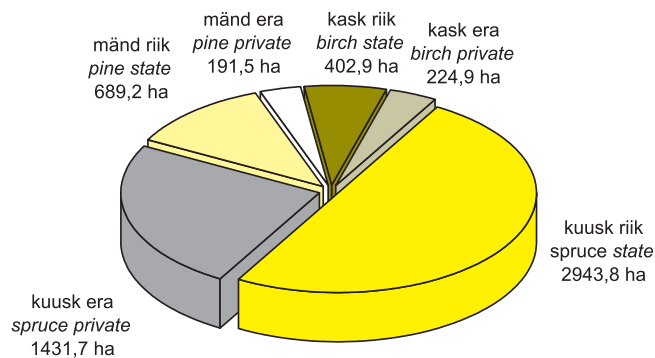

Joonis 4.2.3.1 Metsauuendamistööd riigi- ja erametsas aastail 1999–2005

Figure 4.2.3.1 Reforestation works in state and private forests in 1999–2005

4.2.4 Metsauuendustööd puuliikide lõikes

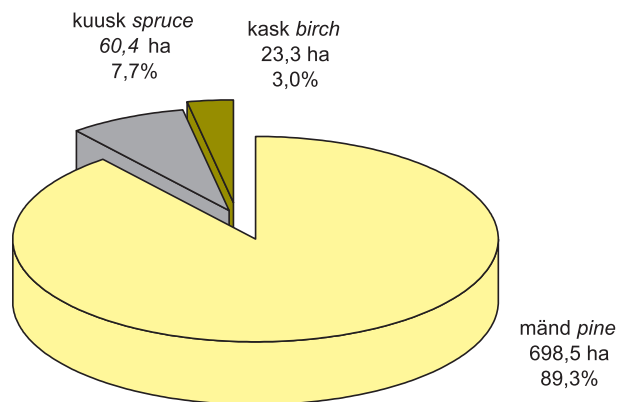
Reforestation works by tree species

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

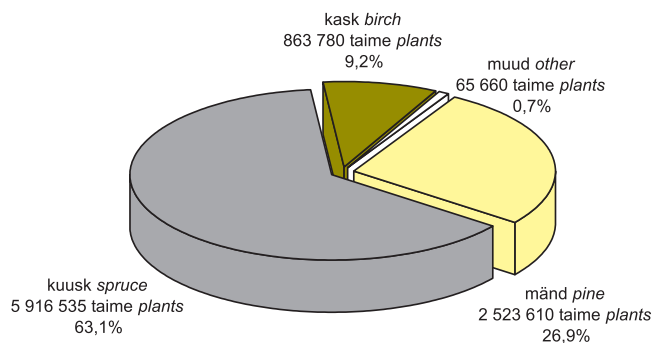
Joonis 4.2.4.1 Metsaistutus riigi- ja erametsas puuliikide lõikes pinna järgi 2005. aastal
Figure 4.2.4.1 Planting of different tree species in state and private forest by area in 2005

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

Joonis 4.2.4.2 Metsakülv riigimetsas puuliikide lõikes pinna järgi 2005. aastal
Figure 4.2.4.2 Sowing of different tree species in state forest by area in 2005

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

Joonis 4.2.4.3 Metsaistutus riigimetsas puuliikide lõikes taimede arvu järgi 2005. aastal
Figure 4.2.4.3 Planting of different tree species in state forest by number of plants in 2005

4.3. Metsaseemnete varumine Collection of forest seed

4.3.1 Seemnevarumine maakonniti aastail 2001–2005 (kg) Seed collection by counties in 2001–2005 (kg)

Maakond County	Varumine Seeds provided (kg)																																					
	mänd pine				kuusk spruce				arukask birch				tamm oak				saar ash		sanglepp black alder																			
	metsaseeme from forest		seemlaseme from seed orchards		metsaseeme from forest		seemlaseme from seed orchards		metsaseeme from forest		seemlaseme from forest		metsaseeme from forest		metsaseeme from forest		metsaseeme from forest		metsaseeme from forest																			
'01	'02	'03	'04	'05	'01	'02	'03	'04	'05	'01	'02	'03	'04	'05	'01	'02	'03	'04	'05	'01	'02	'03	'04	'05														
Hariju	67,1	117,9	84,0	33,6	35,4					40,8																												
Hiiu	70,5	41,6	69,2	24,8																																		
Iidaviru	61,3	162,4	204,2	111,9	69,4	1,0	4,5			15,6					60,0	120,0																						
Jõgeva	15,7	22,6	11,8			59,1	1,8								16,0	1,5																						
Järva																																						
Järva	127,1	3,8	114,4	115,9	119,4					99,6					5,0																							
Lääne-Viru	11,2	91,7	1,7	1,1	50,4	111,0	184,5	301,3	34,0																													
Põlva	212,9	622,5	471,2	488,1	93,0					24,8																												
Pärnu	73,4	83,0	54,6	42,7	132,8					110,6	9,5				26,8	22,0	8,8	7,5	138,0	145,0				20,8														
Rapla			9,5	15,1						6,0																												
Saare	44,5	39,0	65,0	29,4	51,1	17,5	26,0	41,0	34,4	29,7																												
Tartu	37,5	106,0	72,4	65,4	26,4	6,6	0,4			14,2					5,2																							
Valga	18,0	94,0	69,3	96,0	82,9	11,5	17,9								50,3																							
Viljandi	24,4	39,9	23,0	21,0	27,7	15,8	171,2	65,2	7,8	112,6	147,5																											
Võru	106,0	127,3	66,2	287,3	104,1																																	
Kokku Total	869,6	1561,2	1323,6	1293,0	768,1	102,8	326,3	217,8	226,7	443,6	452,6	11,3	0,0	0,0	1744,8	0,0	0,0	0,0	53,0	25,5	20,8	6,7	10,5	198,0	140,0	215,0	168,0	193,0	0,0	0,0	0,0	6,5	4,4	69,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Allikas: Metsakaitses- ja Metsaarenduskeskus

4.3.2 Seemnete kasutamine taimlakülvideks maakonniti aastail 2002–2005 (kg) Use of seeds in forest nurseries by counties in 2002–2005 (kg)

Maakond County	seemlaseemne seed from seed orchard												metsaseemne seed from forest																							
	mänd pine						kuusk spruce						mänd pine						kuusk spruce						kask birch						sanglepp black alder					
	'02	'03	'04	'05	'02	'03	'04	'05	'02	'03	'04	'05	'02	'03	'04	'05	'02	'03	'04	'05	'02	'03	'04	'05	'02	'03	'04	'05								
Harju	2,4		0,4	0,6	6,0	1,0	0,5	4,8					3,0	1,0	0,7	1,1	0,3	1,1	0,7		3,0	1,0	0,7	1,1	0,8	1,9	0,9	2,8	0,5				1,8	0,1		
Hiiu	3,0				2,0																				1,0											
Ida-Viru	37,1	7,0	10,0	3,6	66,3	11,0	19,0	16,5	26,9	18,0	25,8		2,0	0,5	6,7	2,0	11,8	3,7	16,9	7,0									0,6	2,8	1,5					
Jõgeva	1,5				15,6	1,5	6,3	5,1		0,6	0,1		10,3	0,5	2,9	2,9	1,9				1,9				0,5	1,1	0,2									
Järva	14,0	9,1	3,2	3,3	22,1	6,3	24,3	16,1		0,6	5,3	0,5	0,5	12,0		10,9	3,9	3,3	4,2	3,2					1,1											
Lääne	59,2							20,0	0,2	18,0																			0,2	0,1						
Lääne-Viru	17,8	7,7	17,8	9,5	31,2	12,3	21,7	37,0		1,4	9,4	7,5				25,0	5,9	10,3	8,9	35,5					0,1	0,3	1,3	0,3								
Põlva	26,8	70,0	63,0	66,0	8,7	6,5	22,8	28,8					0,6								3,2	4,9	1,4	5,5	0,2	0,2	0,5	0,2								
Pämu	42,0	50,0	51,3	53,1	64,0	165,3	120,1	137,2					1,5			4,0					1,8								3,8	1,3						
Rapla	15,0	12,4	13,5	32,8	58,9	12,9	42,5	38,5		2,0											1,0	1,8	2,9	5,3	0,1	0,6	0,1	0,5								
Saare	21,0				2,0																															
Tartu	0,4			1,2	5,1	2,3	1,4	3,8													1,0															
Valga	16,0	21,0	29,0	33,9	28,7	28,3	7,3	48,3		1,0	0,5	0,5				30,0	0,8	0,6	2,8	4,3					0,5											
Viljandi	1,7	0,6	0,5	1,7	25,1	41,6	56,6	28,9		2,0	0,2	0,7				5,6	0,3	0,2	0,2	3,6					0,6	0,4	0,3	0,5								
Võru	1,2		0,6	1,6	11,2		4,3	7,6		5,5						0,3													0,4	4,3						
Kokku Total	259,1	177,8	189,3	207,2	346,9	289,0	346,8	372,5	28,9	11,0	36,6	54,5	69,8	77,6	127,9	112,3	33,6	26,7	45,8	75,0	3,3	2,1	7,1	5,0	3,3	2,1	7,1	5,0								

Allikas: Metsakäitise- ja Metsamuunduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

4.3.3 Seemlate toodang aastail 1979–2005 (kg) Production of seed orchards in 1979–2005 (kg)

Puuliik Species	Seemia Seed orchard	Seemlate toodang. Production of seed orchards (kg)																										
		1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
mänd pine	Pauska	7.9	25.0	51.0	23.0	40.5	31.0	107.0	195.0	46.5	14.5	17.0	3.0	18.0	10.5	100.0	39.0	80.0	40.0	55.0	77.5	58.2	19.0	59.9	48.5	5.5	26.4	
	Songa								1.5	10.0	15.0	17.5	30.0	15.0	0.5	51.0	98.5	35.5	27.0	119.0	61.5	13.8		15.8	32.7	2.3	51.9	
	Lätiroo																											
	Kulleriga																											
	Kambja	4.1	23.8	71.5	2.5	12.7	7.6	87.9	41.8	9.2	31.5	19.0	2.5	21.0		53.5	24.5	42.6	58.0	36.7	150.4	129.8	57.2	50.4	99.6	111.0	184.5	
	Laeva																											
	Kärkna																											
	Tõva																											
	Mäetaguse																											
	Kilingi																											
	Meeksi																											
	Kuressaare																											
	Tammiste																											
	Järvselja																											
	Kokku mänd Pine total	12.0	134.2	176.4	59.4	163.2	107.4	474.8	544.0	146.0	116.5	171.3	3.0	86.5	64.0	241.0	233.4	237.5	184.5	276.8	345.7	307.4	116.8	102.8	326.3	221.8	226.7	
kuusk spruce	Songa																											
	Tartu PK																											
	Järvselja																											
	Ruunaku																											
	Pauska																											
	Kokku kuusk Spruce total																											
	Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuudatuskeskus																											

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

4.4 Istutusmaterjali kasvatamine

Cultivation of planting stock

4.4.1 Metsataimlate arv ja pindala aastail 2002–2005

Number and area of forest nurseries in 2002–2005

Maakond County	Taimlate arv Number of forest nurseries				Tootjate arv Number of producers				Uldpindala Total area (ha)				Katmikala pind Aea of greenhouses (m ²)			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004*	2005*	2002	2003	2004	2005
Hariju	8	6	10	11	3	3	7	9	1,6		1,9	0,8	500		131	317
Hiiu	1	1	1	1				1	2,6	2,6	0,2	0,4	420	360		
Ida-Viru	16	15	16	12	3	4	8	4	15,8	10,4	10,6	11,0	3 180	2 650	6 166	4 570
Jõgeva	14	13	14	14	7	7	10	12	4,7	6,9	3,0	2,6	955	410	725	1 782
Järva	8	7	7	9	2	2	3	6	3,6	2,2	2,4	1,9	4 655	4 270	4 040	3 842
Lääne	1	1	2	4			1	3	11,9	14,6	1,0	2,3	200		30	20
Lääne-Viru	18	17	17	24	12	13	16	23	36,6	34,3	10,1	11,1	7 790	9 610	8 114	12 212
Põlva	6	6	7	7	3	5	4	3	18,4	18,3	11,3	12,5	1 630	2 085	1 725	2 425
Pärnu	7	8	8	13	4	5	6	12	50,2	49,6	11,5	13,9	2 775	4 696	10 475	17 320
Rapla	7	7	9	11	4	4	6	8	15,0	14,5	8,0	9,0	825	1 695	1 647	2 992
Saare	1	1	1	2				1	16,0	16,0	0,3		280			50
Tartu	11	13	12	14	7	7	12	12	63,7	67,0	5,2	4,2	2 892	1 253	4 990	4 817
Valga	11	9	8	9	5	5	7	7	8,5	10,9	6,1	6,4			120	320
Viljandi	14	22	21	25	11	11	17	21	2,7	16,5	9,4	9,3	560	1 100	1 045	2 833
Võru	21	7	11	8	5	5	7	7	7,8	1,5	0,8	0,5	990	30	1 220	1 706
Kokku Total	144	133	144	164	66	71	104	129	259,1	265,3	81,8	85,9	27 652	28 159	40 428	55 206

*Tootmispind – ilma musta kesata production area - without fallow
Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

4.4.2 Metsakultiveerimismaterjali hinnad 2005. aastal

Prices for reforestation material in 2005

Puuliik Species	Seemned			Taimed	
	Päritolu Provenance	Idanevus (%) Germinative capacity	Hind (kr/kg) Price (EEK/kg)	Taime vanus (a) Age of plant (years)	Hind (kr/tk) Price (EEK/piece)
Hariilik kuusk Norway spruce	metsaseeme forest	95–100	850	1–2	0,2–1,5
		90–94,9	700	3–4	1,5–4,5
		80–89,9	500		
		65–79,9	400	1–2*	1,8–2,5
	seemlaseeme seed orchard	95–100	1600		
		90–94,9	1400		
		80–89,9	1200		
Hariilik määnd Scots pine	metsaseeme forest	95–100	1050	1–2	0,3–1,2
		90–94,9	900	1*	1,3–1,8
		80–89,9	800		
		65–79,9	750		
	seemlaseeme seed orchard	95–100	1600		
		90–94,9	1400		
		80–89,9	1200		
		65–79,9	1000		
Arukask Birch	metsaseeme forest	55–100	550	1*	1,3–2,5
		35–54	440	1–2	0,6–3,0
		25–34	330		
Hariilik saar Ash	mets**	86–100	100	2–4	1,2–3,0
Hariilik tamm Oak				2	1,5–5,0
Sanglepp Black alder	metsaseeme forest	55–100	950	1–2	1,0–2,0
		35–54,9	750	1*	

*konteinertaim containerised plant **metsaseeme from forest
Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

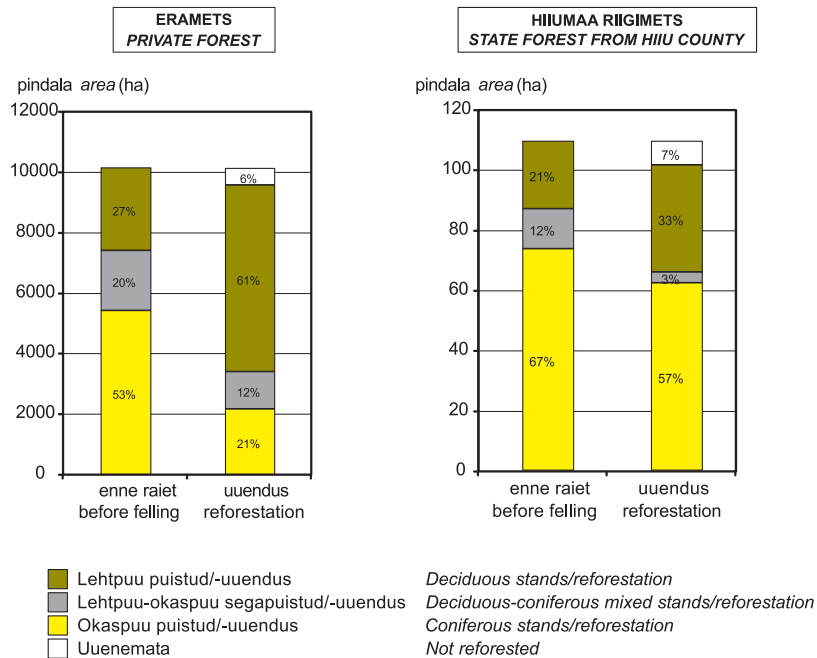
Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

4.4.3 Metsakultiveerimismaterjali kasvatamine aastail 1998–2005 ja maakonniti aastal 2005 Planting stock raised in forest nurseries in 1998–2005 and by counties in 2005

Maakond County	Standardse istutusmaterjali olem (1000 tk) Standard planting stock (1000 pieces)												
	Männiseemik Pine seedling		Kaseemik Birch seedling		Kuuseemik Spruce seedling		Saare- taim Ash plant		Tamme- taim Oak plant		Sanglepaseemik Black alder seedling		Lehise taim Larch plant
	sellest konteiner- taim of this contai- nerised seedling	115	sellest konteiner- taim of this contai- nerised seedling	0	sellest konteiner- taim of this contai- nerised seedling	33	sellest konteiner- taim of this contai- nerised seedling	0	sellest konteiner- taim of this contai- nerised seedling	4	sellest konteiner- taim of this contai- nerised seedling	30	
Harju	70	0	115	0	33	0	0	0	4	67	30	0	
Hliu										20			
Ida-Viru	660	0	269	0	935	3	0	0	0	1195	50	0	25
Jõgeva	18	0	49	0	257	0	0	0	0	271	1	0	0
Järva	202	197	144	115	1222	1122	0	0	0	261	6	5,6	0
Lääne	320	0	3	0	280	0	0	0	1	72	0	0	3
Lääne-Viru	850	16	1393	212	3068	248	0	0	10	999	56	0	0
Põlva	760	0	684	537	1021	500	0	0	11	738	10	0	0
Pärnu	2364	1170	1289	1140	6297	3900	0	0	0	849	0	0	0
Rapla	357	0	447	0	393	0	0	0	0	544	17	0	0
Saare										10			
Tartu	78	0	236	0	717	30	0	0	5	358	1	0	0
Valga	527	0	57	0	772	0	0	0	0	420	0	0	0
Viljandi	95	0	412	0	2025	0	0	0	0	995	2	0	1
Võru	34	0	191	14	371	274	0	0	0	111	25	0	0
Kokku 2005	6333	1383	5286	2018	17389	6077	0	0	31	6909	197	6	41
Total													
2004	4884	1045	2844	1186	11007	1246	3	12	12	8098	131	7	5
2003	3713		1342		8405		10	5	5	8424	94		
2002	5601		1266		9088		2	2	2	5125	35		
2001	4862		2080		10541		17	8	8	5450	53		
2000	6947		1441		8130		16	2	2	5072	13		
1999	4364		864		7960		37	36	36	5336	20		
1998	3925		673		5728		71	27	27	6591	19		

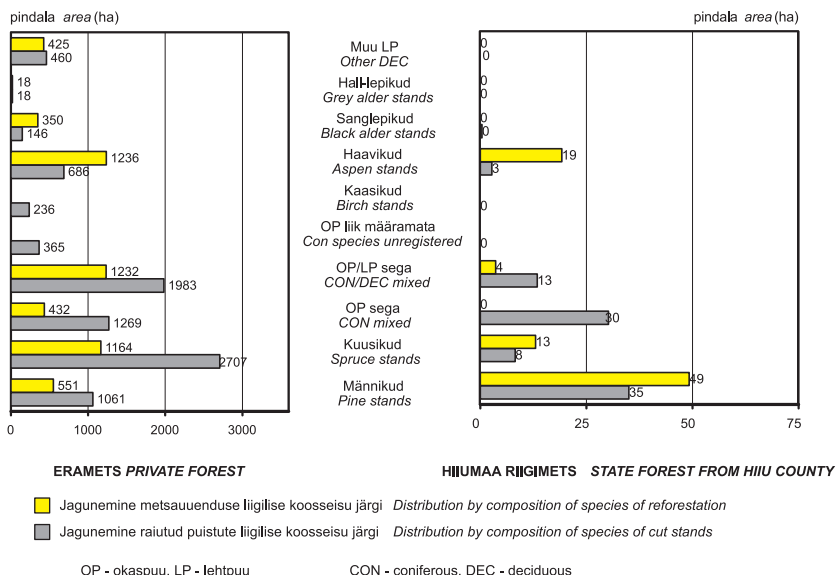
Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

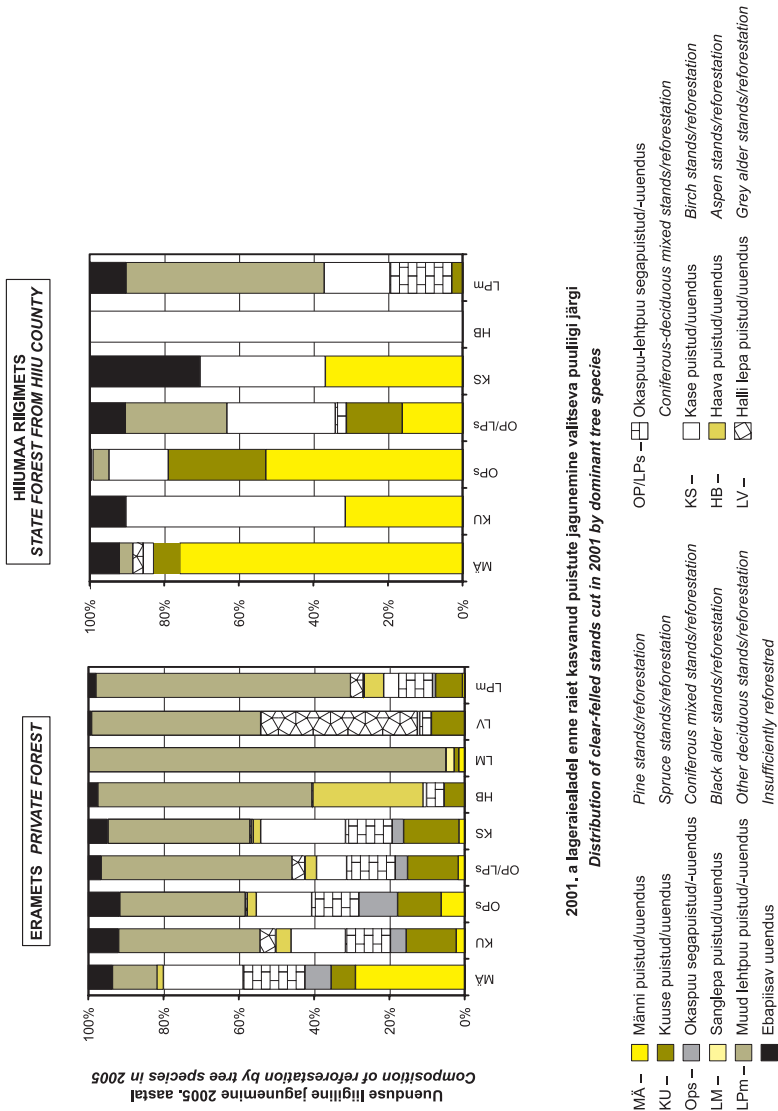
Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus, Keskkonnaministeerium
 Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Ministry of Environment

Joonis 4.5.1 Lehtpuu-, okaspuupuistute ning leht- ja okaspuu segapuistute osakaal enne lageraiet ja uuenduse jagunemine 4. aastal peale raiet
 Figure 4.5.1 Share of coniferous, deciduous and deciduous-coniferous mixed stands before felling and of reforestation 4 years after felling

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus, Keskkonnaministeerium
 Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Ministry of Environment

Joonis 4.5.2 Uuenemiseks eeldusi omavate lageraiete alade jagunemine liigilise koosseisu järgi puistutes enne raiet ja 4. aastal pärast raiet
 Figure 4.5.2 Distribution of regeneration areas of cut stands before felling and of reforestation 4 years after felling by dominant tree species

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus, Keskkonnaministeerium

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Ministry of Environment

Joonis 4.5.3 Uuenemiseks eeldusi omavate 2001. aasta lageraie alade uuenduse liigiline struktuur
Figure 4.5.3 Composition of reforestation on year 2001 clear-felled areas

5. METSADE TERVISLIK SEISUND

FOREST HEALTH

5.1 Metsade seisundist 2005. aastal

Condition of forest in 2005

Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskusel on metsade seisundi hindamisel aluseks:

- 1) metsapatoloogide poolt metsataimlates, -kultuurides ja puistutes tehtud uuringud;
- 2) Riigimetsa Majandamise Keskuselt ja maakondade keskkonnateenistustelt saadud andmed aasta jooksul hukkunud ning aasta jooksul arvele võetud ja aasta lõpu seisuga arvel olnud kahjustatud puistute kohta riigi- ja muudes metsades;
- 3) Riigimetsa Majandamise Keskuse metskondade poolt alalistel proovitükkidel tehtud ulukikahjustuste inventuuri andmestik;
- 4) metsaseire alalistes vaatluspunktides metsade seisundi hindamise andmestik.

Aastal 2005 võtsid maakondade keskkonnateenistused ja Riigimetsa Majandamise Keskus arvele metsakahjustusi 39 928 hektaril. See oli väikese vaheaja järel jälle aasta, mil kõige rohkem metsakahjustusi põhjustasid tormid, eelkõige jaanuaritorm. Tormikahjustusi registreeriti 32 138 hektaril, s.o kaks korda rohkem kui 2002. aastal ja üle viie korra rohkem kui 2001. aastal. Tormis kahjustatud puistused võeti kõige rohkem arvele Pärnumaal (8563 ha), teistes maakondades registreeriti neid oluliselt vähem: Võrumaal 4654 ha, Jõgevamaal 3833 ha, Valgamaal 3696 ha. Juuremädanikke, peamiselt juurepessukahjustusi võeti arvele 3722 hektaril, ulukikahjustusi 1645 hektaril ja ebasoodsa veerežiimi tõttu kahjustatud puistused 1428 hektaril.

Seoses ulatuslike tormikahjustustega moodustati keskkonnaministri 20.01.2005 käskkirjaga nr 58 ajutine ekspertkomisjon ulatuslike metsakahjustuste metsakaitseliku ekspertiisi läbiviimiseks. Selle käskkirja alusel tegid tormi poolt kahjustatud puistutes metsakaitseksperitiisi lisaks Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskuse metsapatoloogidele ka Hiiumaa, Läänemaa, Põlvamaa, Pärnumaa, Saaremaa, Valgamaa, Viljandimaa ja Võrumaa keskkonnateenistuste metsanduse spetsialistid. Tormikahjustuste tõttu hinnati uuendusraiasse 3588 ha puistused ligikaudse väljaraiutava tagavaraga 639 000 m³ ja sanitaarraiasse 1269 ha puistused ligikaudse väljaraiutava tagavaraga 27 000 m³. Üle ühe kolmandiku uuendusraiasse hinnatud puistutest (1371 ha) asus Viljandimaal, sanitaarraiasse hinnatud puistutest asus Viljandimaal aga alla 5% (57 ha).

Kokku hinnati 2005. a uuendusraiasse 5179 ha puistused ligikaudse väljaraiutava tagavaraga 882 000 m³. Tormikahjustuse järel järgmiseks oluliseks puistute uuendusraiasse hindamise põhjuseks oli juuremädanik.

Laienes hele-villkäpa (*Calliteara pudibunda*) kahjustus Hiiumaal Pühalepa vallas Vilivalla külas ja selle lähikonnas. Selle lainelaste hulka kuuluva liblika röövikute poolt kahjustatud lehtpuupuistute pindala oli 343 ha, tugevasti kahjustatud oli 176 ha ja raagu söödud 47 ha, peamiselt sookaasikuid, sanglepikuid ja haavikuid. Ka 2004. a sõid hele-villkäpad samas piirkonnas raagu 47 ha lehtpuupuistusi, kuid neil aastatel oli tegemist erinevate puistutega.

Aastal 2005 oli Eestis 96 metsaseire I astme vaatluspunkti. Kuna mitmes vaatluspunktis oli osa vaatluspuid ja mõnes vaatluspunktis kõik puud raiutud, hinnati puude seisundit 92 vaatluspunktis. Kokku hinnati 2191 puu seisundit. Vaatluspuude hulgas oli 1480 harilikku männi, 594 harilikku kuuse ja 117 lehtpuud. Nii hariliku männi kui ka hariliku kuuse võrade seisund metsaseire proovitükkidel tehtud vaatluste alusel eelmise aastaga võrreldes oluliselt ei muutunud.

Metsaseire II astme alalistel proovitükkidel tehakse puude võrade seisundi hindamiseks vaatlusi seitsmel ja sademete seiret kuuel proovitükil. Sademetekogujad on paigutatud proovitükkidele ja iga proovitüki läheduses asuvale avamaa-alale. Määratakse sademete hulk ja keemiline koostis. Neljal proovitükil kogutakse erinevatest sügavustest mullavett selle keemilise koostise analüüsimiseks. Iga II astme proovitüki naabruses võetakse puude sügis-talvise puhkeperioodi ajal viie varem välja valitud puu võrast üle aasta okkaproovid keemiliseks analüüsimiseks. Kõik nimetatud proovid analüüsitakse OÜ-s Tartu Keskkonnauuringud laboratooriumis vastavalt rahvusvahelise programmi *ICP Forests* meetodikale. Igal viiendal aastal mõõdetakse kõigi vaatluspuude kõrgus ja rinnasdiameeter ning tehakse alustaimestiku analüüs.

5.2 Halva tervisliku seisundi tõttu lageraiesse hinnatud puistud aastail 1999–2005 ja maakonniti aastal 2005

Distribution of stands designated to clear felling due to forest damages in 1999–2005 and by counties in 2005

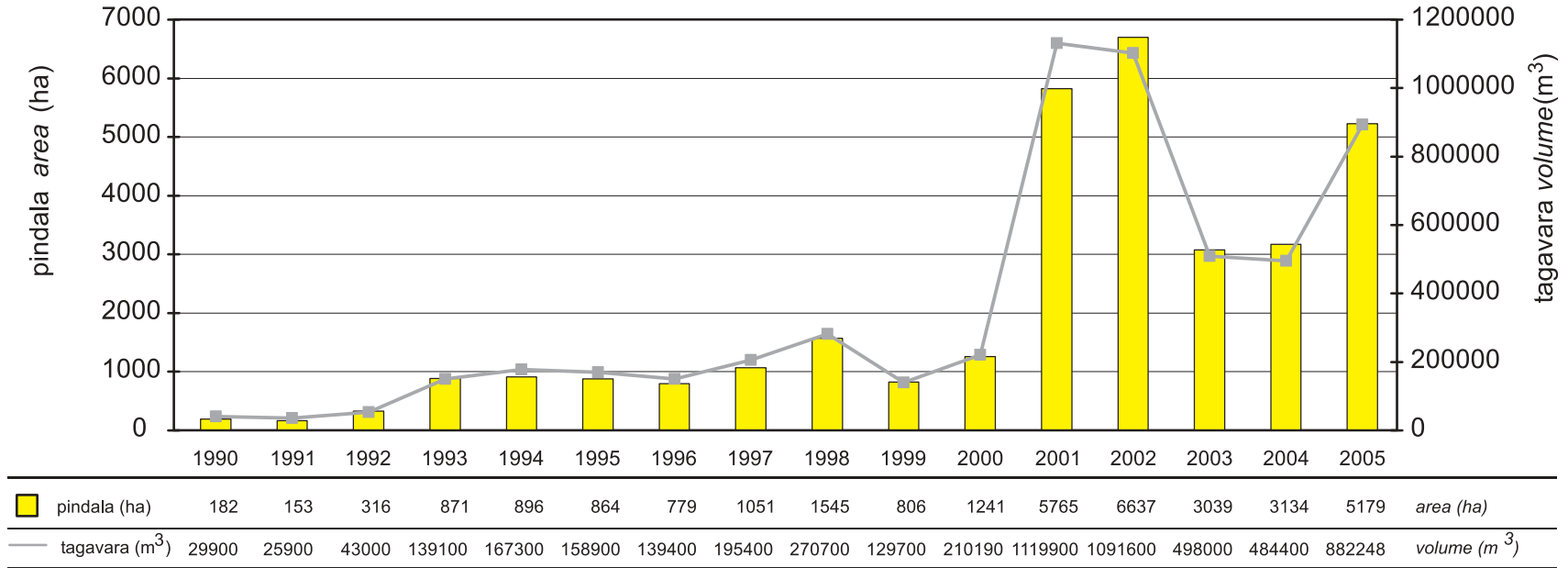
Maakond County	Kahjustuse põhjus Damaged by													
	Metsa- tulekahjud Forest fires		Ebasoodne veerežiim Unfavorable water conditions		Tuuleheide ja -murd Windfall		Juure- mädanikud Root diseases		Uluki- kahjustused Game damages		Muud Other		Kahjustatud puistud kokku Damaged forest, total	
	ha*	m ³ **	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
Harju	2,9	354	3,7	300	14,5	2137	66,2	10730	54,6	9743	24,0	2785	166,0	26049
Hiiu	0,0	0	0,0	0	3,4	170	3,8	500	1,0	125,0	0,0	0,0	8,2	795
Ida-Viru	3,7	731	48,9	7184	21,1	2013	5,7	813	5,2	675	24,1	1390	108,7	12806
Jõgeva	0,0	0	3,8	216	334,2	61861	11,7	2263	3,0	768	33,5	3658	386,2	68766
Järva	0,0	0	14,9	1110	57,1	9995	158,3	26849	46,1	7198	71,0	12520	347,4	57672
Lääne	0,0	0	0,0	0	27,2	1080	14,9	2330	1,0	150	7,8	1090	50,9	4650
Lääne-Viru	0,0	0	2,7	300	110,8	13982	134,9	25238	29,4	6009	67,6	6971	345,5	52500
Põlva	0,0	0	12,7	1308	83,9	14111	1,6	145	5,3	514	19,6	1729	123,1	17807
Pärnu	0,0	0	1,5	185	686,0	120706	18,7	3004	5,4	590	4,9	1443	716,5	125928
Rapla	2,8	260	18,7	2350	24,3	3362	190,5	31686	38,6	6315	50,7	7688	325,6	51661
Saare	0,0	0	1,1	120	133,8	10768	53,7	8480	0,0	0,0	23,5	1680	212,1	21048
Tartu	0,0	0	5,7	875	211,3	40855	72,5	14700	22,9	3595	33,1	3383	345,5	63408
Valga	0,0	0	1,5	200	342,6	30394	0,1	6	7,5	1135	30,5	2105	382,2	33840
Viljandi	0,0	0	0,0	0	1370,7	300172	23,4	5050	13,0	2180	32,9	5133	1440,0	312535
Võru	5,3	1295	7,3	765	166,6	27825	2,1	245	27,2	1670	13,1	983	221,6	32783
Kokku Total 2005	14,7	2640	122,5	14913	3587,5	639431	758,1	132039	260,2	40667	436,3	52558	5179,3	882248
Kokku Total 2004	37,4	5746	130,3	15456	536,2	65749	1241,9	222203	597,0	102823	591,2	72425	3134,0	484402
Kokku Total 2003	38,3	3470	43,9	7134	886,0	157691	980,9	181496	446,0	79807	642,6	68305	3038,6	497968
Kokku Total 2002	247,0	19528	55,8	7791	4831,7	807768	751,2	133857	311,6	57710	439,5	64917	6636,8	1091571
Kokku Total 2001	9,3	1432	104,3	18332	4524,9	908584	571,7	101910	383,7	69631	170,8	20011	5764,7	1119900
Kokku Total 2000	63,3	6453	70,3	9478	274,4	39753	413,3	75019	315,6	66020	104,4	13467	1241,3	210190
Kokku Total 1999	55,9	6618	49,8	8317	130,4	22422	182,5	31522	252,3	48216	135,4	12602	806,3	129697

*uueudusraiesse hinnatud puistute pindala area of stands designated to clear felling

** uueudusraiesse hinnatud puistute tagavara growing stock of stands designated to clear felling

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 5.3 Halva tervisliku seisundi tõttu lageraiesse hinnatud puistute pindala aastail 1990–2005

Figure 5.3 Area of stands designated to clear felling due to forest damages in 1990–2005

5.4 Arvele võetud kahjustatud metsaalade jaotus kahjustaja järgi aastatel 1998–2005 ja maakonniti aastal 2005 (ha)

Distribution of damaged forest areas by cause at the end of year in 1998–2005 and by counties at the end of year 2005 (ha)

Maakond County	Okka- kahjurid Needle pests	Lehe- kahjurid Leaf pests	Juure- mädanikud Root diseases	Männi- koorepõletik Pine bark inflammation	Ebasoodne veerežiim Unfavorable water conditions	Uluki- kahjustused Game damages	Tuuleheide ja -murd Windfall	Metsa- põlengud Forest fires	Muud Other	Kahjustatud puistud kokku Damaged stands, total
Harju	0,0	0,0	229,7	1,5	21,1	277,4	49,3	8,7	30,8	618,5
Hiiu	0,0	343,0	4,7	0,0	0,0	4,8	445,5	0,0	7,3	805,3
Ida-Viru	0,0	0,0	5,6	0,0	1085,9	76,2	100,1	6,4	22,3	1296,5
Jõgeva	0,0	5,4	42,2	0,0	39,5	45,5	3832,7	0,0	7,3	3972,6
Järva	0,0	0,0	427,1	0,0	15,8	69,6	1723,0	0,0	105,9	2341,4
Lääne	12,6	0,0	22,9	32,1	27,5	321,2	266,1	2,4	0,0	684,7
Lääne-Viru	4,7	0,0	387,9	0,0	11,9	194,0	1039,0	1,9	180,9	1820,3
Põlva	1,8	0,0	46,1	0,0	50,9	47,1	1129,4	0,0	6,5	1281,8
Pärnu	0,0	7,1	154,4	0,0	14,0	43,2	8562,8	0,0	7,1	8788,6
Rapla	5,6	1,2	1844,3	0,0	60,2	262,9	802,5	0,0	60,2	3036,9
Saare	0,0	0,0	38,0	0,0	0,0	0,0	1529,9	0,0	0,0	1567,9
Tartu	0,0	0,0	284,0	0,0	14,2	97,3	1619,5	0,5	50,0	2065,5
Valga	0,0	0,0	8,2	0,0	3,3	4,3	3695,6	7,6	1,5	3720,5
Viljandi	0,0	0,0	65,4	0,0	53,4	67,3	2688,9	0,0	11,9	2886,9
Võru	3,6	0,0	161,7	0,0	30,4	142,7	4653,6	4,7	48,4	5045,1
Kokku Total 2005	28,3	356,7	3722,2	33,6	1428,1	1653,5	32137,8	32,2	540,1	39932,4
Kokku Total 2004	7,9	90,2	3757,4	2,5	1178,7	2299,5	3071,7	104,2	668,8	11180,9
Kokku Total 2003	34,0	117,0	4279,4	0,0	419,3	2011,7	5116,8	85,7	1510,9	13574,8
Kokku Total 2002	43,0	4,9	1985,6	1,5	228,1	1026,2	15953,0	554,8	1982,5	21779,6
Kokku Total 2001	17,3	57,1	2533,5	71,7	3461,9	7659,1	6127,7	138,5	387,3	20454,1
Kokku Total 2000	14,3	631,1	2602,5	62,1	3302,1	8673,9	716,2	294,3	484,8	16781,3
Kokku Total 1999	25,6	95,5	2501,7	61,0	1279,9	7186,8	1811,0	185,1	409,5	13556,1
Kokku Total 1998	25,5	76,6	2702,6	85,5	1428,2	8071,5	569,9	279,8	398,7	13638,3

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus, maakonna keskkonnateenistused, Statistikaamet

Source: State Forest Management Centre, County Environmental Departments, Estonian Statistical Office

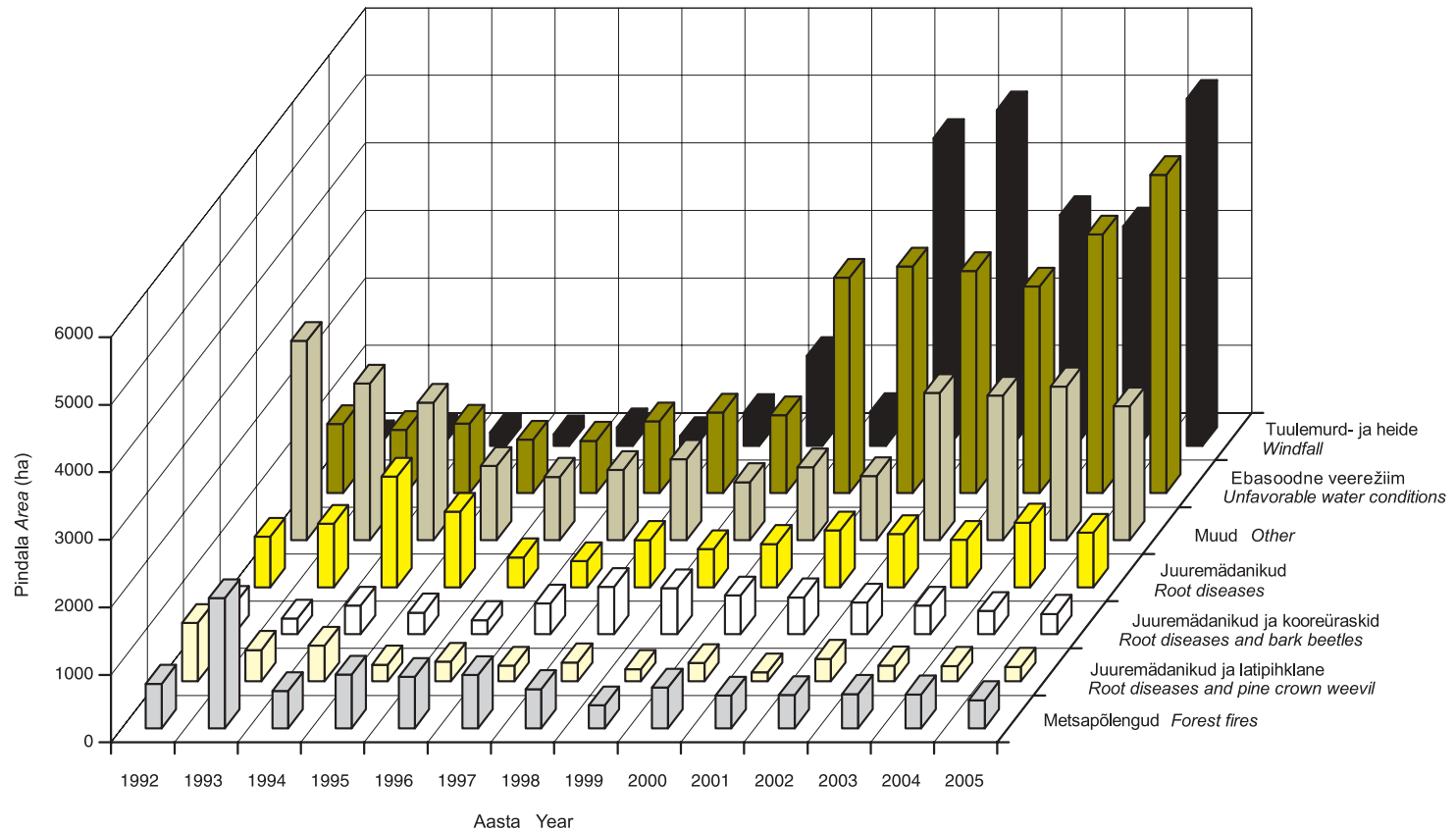
5.5 Enamkahjustatud metsaosade pindala riigimetsas aasta lõpul aastail 1992–2005 (ulukikahjustusteta)

Area of damaged state forests at the end of the year in 1992–2005 (without game damages)

Kahjustuse põhjus <i>Damaged by</i>	Kahjustatud metsaosade pindala <i>Area of damaged forests</i> (ha)													
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Tuulemurd ja -heide <i>Windfall</i>	99	186	201	172	275	144	489	1332	500	4556	4966	3421	3251	5139
Metsapõlengud <i>Forest fires</i>	864	464	527	247	287	228	280	180	268	131	332	234	226	214
Ebasoodne veerežiim <i>Unfavorable water conditions</i>	1020	936	1025	792	774	1062	1191	1152	3189	3353	3287	3056	3826	4709
Juuremädanikud ja latipihklane <i>Root diseases and pine crown weevil</i>	434	231	422	320	209	456	699	680	573	544	467	421	344	301
Juuremädanikud ja kooreüraskid <i>Root diseases and bark beetles</i>	749	936	1638	1114	440	383	698	562	638	841	787	703	955	808
Juuremädanikud <i>Root diseases</i>	2950	2316	2034	1098	937	1038	1199	857	1079	944	2180	2138	2273	1979
Muud <i>Other</i>	659	1929	550	796	763	789	581	340	605	485	493	509	501	415
Kokku <i>Total</i>	6775	6998	6397	4539	3685	4100	5137	5103	6852	10854	12512	10482	11376	13565

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus, Statistikaamet

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture, Statistical Office of Estonia

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

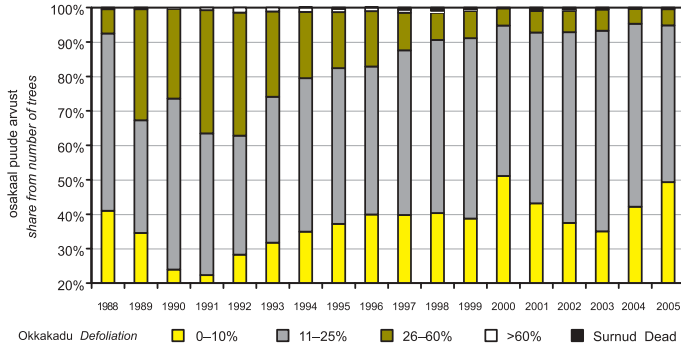
Joonis 5.5.1 Enamkahjustatud metsaosade pindala riigimetsas aastatel 1992–2005 (aasta lõpu seisuga ilma ulukikahjustusteta)
Figure 5.5.1 Area of damaged state forests in 1992–2005 (at the end of the year without game damages)

5.6 Hariliku männi okkakadu aastail 1988–2005 *Defoliation of Scots pine trees in 1988–2005*

Okkakao klass Defoliation class	Okkakadu Defoliation	Inventeeritud puude arv Number of inventory trees																	
		1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
0	0–10%	536	460	331	272	395	458	511	544	586	584	592	568	738	623	543	518	613	729
1	11–25%	674	436	687	501	483	612	652	662	631	702	737	769	631	716	803	863	772	672
2	26–60%	92	430	360	436	500	358	282	238	236	160	117	116	72	90	90	91	63	69
3	>60%	7	7	6	10	21	17	18	14	15	13	7	5	2	3	3	2	1	3
4	Surnud Dead	0	0	0	0	0	0	1	6	1	10	15	10	2	12	11	7	5	4
Kokku Total		1309	1333	1384	1219	1399	1445	1464	1464	1469	1469	1468	1468	1445	1444	1450	1481	1454	1478

Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuunduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

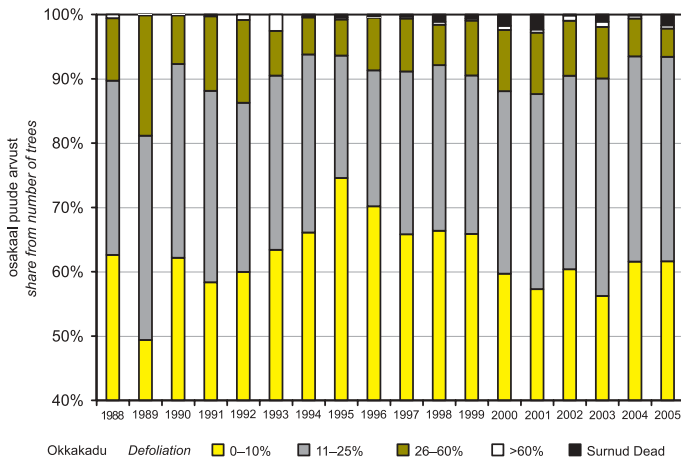
Joonis 5.6.1 Hariliku männi okkakadu metsaseire proovipunktides aastail 1988–2005
Figure 5.6.1 Defoliation of Scots pine on forest monitoring sample points in 1988–2005

5.7 Hariliku kuuse okkakadu aastail 1988–2005 *Defoliation of Norway spruce trees in 1988–2005*

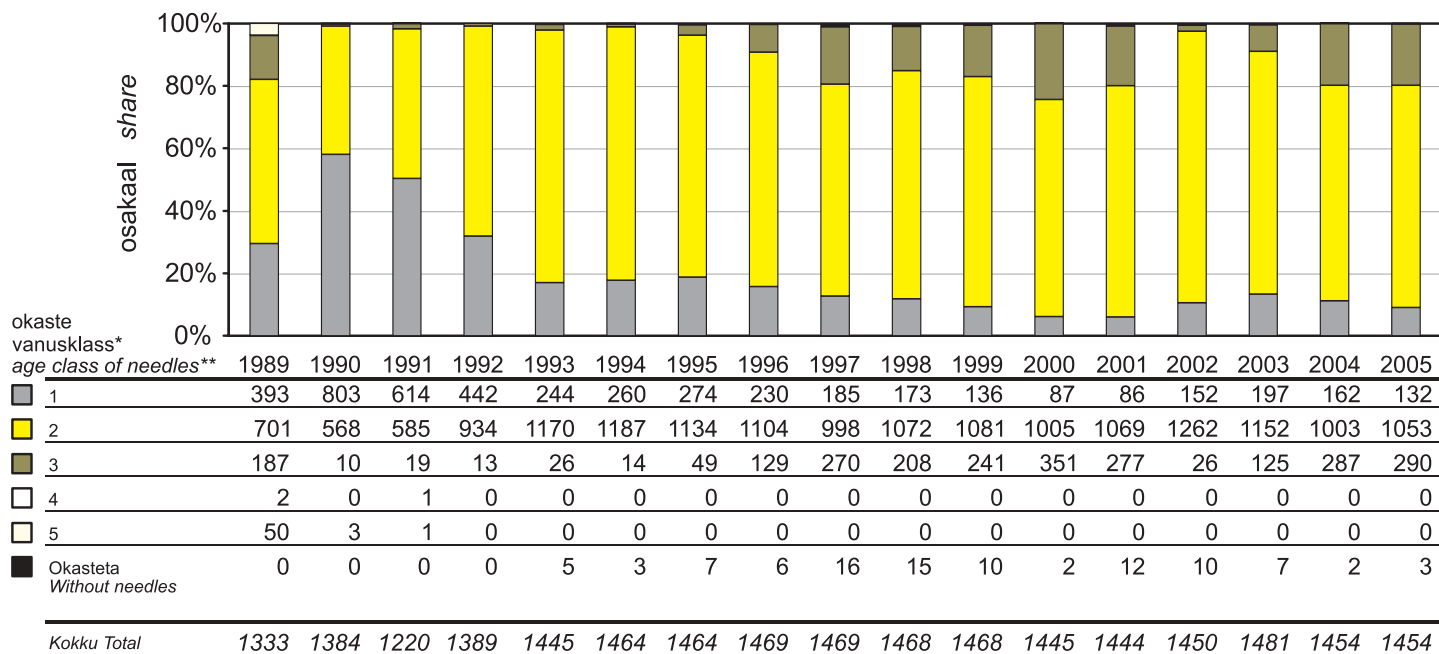
Okkakao klass Defoliation class	Okkakadu Defoliation	Inventeeritud puude arv Number of inventory trees																	
		1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
0	0–10%	425	314	435	402	410	393	413	466	435	408	412	409	370	342	367	344	378	331
1	11–25%	184	202	211	205	180	168	173	119	131	157	160	153	176	181	183	207	196	171
2	26–60%	66	119	53	80	88	43	36	35	51	51	39	53	59	57	52	49	36	24
3	>60%	4	1	1	2	6	16	1	2	1	2	3	2	4	3	5	5	3	3
4	Surnud Dead	0	0	0	0	0	0	2	3	2	2	7	4	11	14	1	7	1	9
Kokku Total		679	636	700	689	684	620	625	625	620	620	621	621	620	597	608	612	614	537

Allikas: Metsakaitse- ja Metsamuunduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 5.7.1 Hariliku kuuse okkakadu metsaseire proovipunktides aastail 1988–2005
Figure 5.7.1 Defoliation of Norway spruce on forest monitoring sample points in 1988–2005

* vanusklass :

- 1 - säilinud on ainult jooksva aasta okkad
- 2 - säilinud on jooksva + 1 aasta okkad
- 3 - säilinud on jooksva + 2 aasta okkad
- 4 - säilinud on jooksva + 3 aasta okkad
- 5 - säilinud on jooksva + 4 aasta okkad

** age class of needles:

- 1 - current year
- 2 - current year + 1 years
- 3 - current year + 2 years
- 4 - current year + 3 years
- 5 - current year + 4 years

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

Joonis 5.8 Mäni vaatluspuude arvu jagunemine okaste vanusklassi alusel metsaseire vaatluspunktides aastail 1989–2005*Figure 5.8 Number of Scots pines by age classes of needles on forest monitoring sample points in 1989–2005*

5.9 Saastekoormused metsaseire II astme proovitükkidel aastail 1997–2005

Deposition loads on level II forest monitoring sample plots in 1997–2005

Proovitükk Plot	Mõõtmisviis	Samp-ling method	Sademete hulk Precipitation (mm)										Saastekoormus Deposition load (kg/ha/a)																												
													N-NH ₄					N-NO ₃					Uld N N _{total}																		
			'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05		'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05		
Sagadi	avamaa	open area	617	815	672	656	719	584	696	845	621	1,5	2,2	9,6	3,3	2,0	2,3	8,3	15,4	5,6	2,1	2,1	1,8	1,7	1,9	1,5	1,9	1,9	2,0	5,9	6,4	13,2	5,8	4,8	5,7	14,5	22,0	10,1			
	võradest	throughfall	450	644	550	546	593	477	554	636	439	0,9	1,8	7,0	3,7	1,4	0,9	1,1	1,6	1,1	2,6	2,2	1,9	1,5	1,5	1,7	1,9	1,6	1,5	5,9	6,1	11,3	6,4	4,3	4,1	4,6	6,0	4,3			
Vihula	avamaa	open area	635	799	645	580	703	540	641	821	622	2,1	2,9	8,8	5,0	2,4	3,6	5,2	5,4	2,6	2,6	2,0	1,7	1,6	1,8	1,4	1,8	1,9	1,9	7,9	7,3	12,4	7,8	5,7	7,5	9,4	10,6	6,7			
	võradest	throughfall	410	549	484	405	526	403	480	616	445	0,8	1,3	7,0	3,7	1,1	0,6	0,7	0,9	0,9	2,1	1,8	1,9	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,5	5,7	5,2	11,3	5,9	4,0	3,5	3,5	4,3	4,0			
Pikasilla	avamaa	open area	747	977	659	689	778	586	781	831	642	1,9	3,5	8,9	3,8	2,9	1,8	2,3	2,5	2,4	2,5	2,5	1,9	2,0	2,3	1,7	1,9	2,1	1,8	6,7	8,3	12,7	6,6	7,1	5,2	6,0	6,3	5,9			
	võradest	throughfall	598	775	538	540	621	499	663	707	521	1,1	1,8	7,0	3,1	1,4	1,1	1,5	1,4	1,2	2,4	2,4	2,0	1,7	2,0	2,0	2,1	1,8	1,5	6,3	6,7	10,5	6,1	5,6	4,4	5,5	5,7	4,4			
Mäksa	avamaa	open area	764	943	600	653	721	511	809	693	623	1,8	2,6	6,6	4,6	2,6	6,6	2,7	2,1	3,2	2,3	1,7	1,6	1,7	1,7	1,2	1,9	1,8	1,9	8,3	6,4	10,7	7,2	6,0	10,9	7,2	5,2	6,6			
	võradest	throughfall	460	566	357	360	415	318	542	413	386	1,4	1,5	5,8	3,8	1,9	1,3	1,3	2,2	2,1	1,9	1,8	1,8	1,4	1,3	1,5	1,8	1,9	2,5	7,1	6,1	9,4	7,1	5,3	4,8	5,5	6,1	6,5			
Karula	avamaa	open area		1024	668	694	794	606	821	832	659			3,4	10,0	4,1	2,3	1,8	2,5	2,9	2,2		2,6	2,2	1,7	2,2	1,9	1,6	2,4	1,9		8,1	13,5	6,9	5,7	4,9	6,6	6,7	5,9		
	võradest	throughfall		714	497	502	597	478	675	659	511			1,7	6,8	8,3	1,3	1,0	1,3	1,2	1,4		1,9	1,9	1,4	1,5	1,6	1,9	1,7	1,5		6,5	10,3	11,1	4,3	3,9	5,1	5,1	4,7		
Karepa	avamaa	open area							631	807	560																											9,5	5,8	6,1	
	võradest	throughfall							450	556	377																												5,1	5,0	4,4
			Cl					S-SO ₄					Ca					Mg																							
Sagadi	avamaa	open area	6,1	6,7	6,4	4,2	5,8	5,0	7,5	8,6	8,0	3,1	4,1	3,0	2,7	2,9	2,6	4,2	4,4	2,9	12,2	16,4	6,2	4,3	6,8	5,9	7,9	7,0	5,8	8,0	8,6	1,1	1,0	1,5	1,3	1,5	1,8	1,4			
	võradest	throughfall	9,6	9,9	8,6	7,0	8,4	6,3	7,0	8,4	6,7	6,2	6,6	4,4	3,8	4,3	3,4	3,5	3,1	2,7	18,3	18,0	8,5	6,2	10,2	6,8	7,9	7,6	6,4	7,4	7,0	1,7	1,7	2,4	1,6	1,9	1,9	1,7			
Vihula	avamaa	open area	7,4	7,0	6,0	4,0	5,9	5,3	5,9	7,4	7,4	4,7	4,4	2,8	2,7	3,0	2,7	2,9	3,0	2,5	14,6	16,3	5,8	4,2	6,8	6,1	5,8	5,9	6,3	9,4	8,4	1,1	1,0	1,5	1,4	1,5	1,4	1,8			
	võradest	throughfall	9,8	7,9	9,5	7,9	9,7	7,0	7,6	9,1	8,6	5,8	6,1	4,9	3,6	4,3	3,5	3,2	3,1	3,1	16,3	14,7	11,3	5,9	10,9	7,1	7,6	7,0	7,6	7,8	5,9	2,2	1,7	2,8	1,8	2,1	1,9	2,2			
Pikasilla	avamaa	open area	8,3	7,3	6,4	4,5	5,9	5,3	6,2	7,7	7,0	4,7	5,2	2,7	2,8	3,7	2,4	3,3	2,6	2,3	22,4	19,4	6,4	4,4	7,8	6,3	6,2	4,9	5,2	11,4	10,5	1,2	1,2	1,8	1,4	1,6	1,4	1,5			
	võradest	throughfall	8,1	8,3	7,2	6,2	7,4	5,9	7,7	10,1	9,9	5,1	6,0	3,3	3,2	3,8	2,5	3,6	3,0	2,5	17,9	16,9	10,4	5,8	12,1	7,3	7,9	7,0	7,2	11,9	8,8	2,4	1,6	2,9	1,8	2,2	2,1	2,2			
Mäksa	avamaa	open area	7,5	8,6	5,7	4,2	5,4	7,4	6,6	5,5	5,9	5,0	5,5	2,8	2,8	3,1	3,0	3,2	2,4	2,6	17,7	18,9	7,0	5,3	8,5	7,2	7,1	7,3	6,2	12,3	11,4	1,3	1,3	1,7	1,8	1,8	1,2	1,7			
	võradest	throughfall	7,1	8,0	8,6	7,5	7,5	7,5	10,7	7,5	8,2	6,9	7,6	5,1	4,7	4,4	4,2	5,4	4,1	4,6	16,5	15,8	9,1	5,7	9,6	8,9	10,8	6,5	9,3	7,8	6,5	2,1	1,8	2,4	2,4	3,3	2,1	2,6			
Karula	avamaa	open area		7,8	6,6	4,4	5,5	5,3	6,8	7,0	7,3			5,3	3,1	2,8	3,2	2,4	3,0	2,9	2,4		20,0	15,9	4,6	7,3	6,2	6,1	4,7	5,6			11,1	5,0	1,2	1,6	1,5	1,6	1,4	1,5	
	võradest	throughfall		7,2	7,4	14,1	7,2	6,7	7,3	8,3	9,2			5,5	3,8	3,6	3,5	2,9	3,4	3,1	2,6			15,9	9,2	6,2	10,0	7,6	8,3	6,6	7,4			7,8	1,9	1,6	2,8	2,0	2,4	2,1	2,2
Karepa	avamaa	open area							6,2	6,8	5,6																											1,6	1,4	1,2	
	võradest	throughfall							10,0	9,6	8,2																												2,6	2,0	2,2
			Na					K																																	
Sagadi	avamaa	open area	4,1	4,0	3,7	2,6	3,3	2,1	3,2	3,4	3,0	2,3	2,7	3,0	1,8	1,7	1,8	3,3	5,0	2,9																					
	võradest	throughfall	5,7	5,7	4,5	3,4	4,2	3,3	3,4	4,0	3,4	5,8	5,8	6,1	5,5	6,1	3,1	3,6	5,0	4,5																					
Vihula	avamaa	open area	4,3	3,9	3,4	2,1	3,0	2,2	2,9	3,6	3,3	2,9	3,6	2,2	2,3	2,3	3,0	2,8	3,8	3,8																					
	võradest	throughfall	5,3	4,8	5,1	3,6	4,5	3,2	3,7	3,8	3,7	6,8	7,1	10,1	8,8	7,3	4,2	5,1	5,6	5,9																					
Pikasilla	avamaa	open area	6,6	3,7	3,6	2,4	3,1	2,4	2,9	3,3	3,5	2,0	2,3	2,7	2,3	2,3	1,6	1,4	1,6	1,4																					
	võradest	throughfall	4,3	3,7	3,3	2,6	3,2	2,5	3,3	3,8	4,2	5,5	6,0	5,5	5,8	7,6	3,8	4,8	6,3	6,1																					
Mäksa	avamaa	open area	3,9	3,3	2,3	1,9	2,3	2,6	3,3	2,4	2,2	4,1	5,3	2,5	4,7	4,0	7,7	4,8	2,2	4,2																					
	võradest	throughfall	3,8	2,8	2,6	2,1	2,4	2,1	3,6	2,6	2,8	12,4	13,9	13,0	17,7	14,1	12,0	19,7	11,9	13,7																					
Karula	avamaa	open area		4,2	3,8	2,7	2,8	2,3	2,9	2,9	3,5			3,1	4,1	2,7	1,5	2,1	2,4	1,8	1,4																				
	võradest	throughfall		3,8	3,8	6,5	3,1	2,7	3,1	3,3	4,0			5,9	5,7	11,2	6,0	4,7	5,6	6,2	5,8																				
Karepa	avamaa	open area							3,0	3,1	2,5									3,3	1,7	1,7																			
	võradest	throughfall							3,5	3,5	3,2									18,4	15,1	15,8																			

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

5.10 Toiteelementide sisaldus okastes metsaseire II astme proovitükkidel aastail 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005

Element concentration in needles on level II forest monitoring sample plots in 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005

Proovitükk <i>Plot</i>	Puuliik <i>Tree species</i>	Toiteelementide sisaldus okastes <i>Content of nutrients in needles (mg/g)</i>																	
		N						S						P					
		1995	1997	1999	2001	2003	2005	1995	1997	1999	2001	2003	2005	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Sagadi	mänd <i>pine</i>	10,92	10,88	11,84	14,00	12,00	15,60	0,31	0,84	0,71	0,70	0,97	1,00	0,99	1,50	1,20	1,40	1,40	1,60
Vihula	mänd <i>pine</i>	11,97	10,36	12,55	14,30	11,90	15,00	0,37	0,84	0,70	0,68	0,90	0,94	1,05	1,40	1,10	1,40	1,40	1,60
Pikasilla	mänd <i>pine</i>	12,59	11,40	12,75	15,90	14,70	16,10	0,28	0,80	0,74	0,86	0,99	0,98	1,24	1,52	1,30	1,60	1,60	1,60
Kiidjärve	mänd <i>pine</i>	10,93	11,16	11,80	14,10	12,60	13,80	0,35	0,82	0,73	0,73	0,94	0,92	1,19	1,56	1,20	1,40	1,40	1,50
Mäksa	kuusk <i>spruce</i>	11,46	9,90	11,77	15,40	15,80	14,10	0,39	0,80	0,68	0,75	0,95	1,00	1,32	1,90	1,60	1,50	1,50	1,80
Karula	mänd <i>pine</i>		11,60	12,58	16,00	14,00	14,80		0,86	0,81	0,80	1,00	0,95		1,56	1,40	1,60	1,60	1,60
Karepa	kuusk <i>spruce</i>				13,00	13,90						1,10	1,10					2,10	2,30

Proovitükk <i>Plot</i>	Puuliik <i>Tree species</i>	Toiteelementide sisaldus okastes <i>Content of nutrients in needles (mg/g)</i>																	
		Ca						Mg						K					
		1995	1997	1999	2001	2003	2005	1995	1997	1999	2001	2003	2005	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Sagadi	mänd <i>pine</i>	2,94	2,58	3,20	2,80	3,20	3,40	1,22	1,94	0,90	0,89	0,99	0,95	3,94	4,24	4,70	5,20	6,00	6,60
Vihula	mänd <i>pine</i>	3,41	3,76	3,30	2,60	3,50	3,30	1,30	1,68	1,00	0,93	1,00	1,00	3,94	4,08	4,60	5,60	6,20	6,10
Pikasilla	mänd <i>pine</i>	2,83	3,52	2,30	2,90	3,00	2,90	1,25	1,34	1,00	1,10	1,20	1,10	4,24	3,76	4,80	5,50	5,60	5,60
Kiidjärve	mänd <i>pine</i>	3,74	3,40	2,70	2,70	3,20	2,90	1,37	1,44	1,00	1,00	1,10	0,97	3,94	4,12	4,80	5,60	5,60	6,20
Mäksa	kuusk <i>spruce</i>	5,97	5,34	5,20	4,20	3,90	3,60	1,85	1,86	1,30	0,96	1,10	1,10	5,00	5,42	6,80	7,00	6,10	7,00
Karula	mänd <i>pine</i>		3,08	3,20	2,80	2,90	2,70		1,80	0,94	0,90	1,00	0,85		4,26	4,90	5,90	6,10	6,40
Karepa	kuusk <i>spruce</i>				6,10	5,60						1,20	1,30					9,10	8,80

Allikas: Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

6. METSATULEKAHJUD *FOREST FIRES*

6.1 Metsatulekahjud 2005. aastal *Forest fires in 2005*

2005. aastal registreeriti 65 metsatulekahju üldpindalaga 86,5 ha (2004. aastal 89 tulekahju pindalaga 378,9 ha). Metsapõlengute tõttu keskkonnale tekitatud kahju suuruseks hinnati 0,2 miljonit krooni (2004. aastal 5,4 miljonit krooni). 2005. aasta suvi oli eelmisest sademeterohkem ja sellega seoses oli tulekahjude arv veerandi võrra, pindala üle nelja korra ning keskkonnale tekitatud kahju üle 22 korra väiksem. 2005. aasta metsatulekahjude keskmine pindala oli 1,3 ha, mis on eelneva aastaga võrreldes üle kolme korra väiksem.

2005. aasta esimene metsatulekahju registreeriti 15. aprillil Jõgevamaal Pajusi vallas Vägari külas. Hooletusest alguse saanud tuli käis üle Aida maaüksusel 0,1 ha suurusest metsakultuurist. Selle tulekahju põhjustajana kahtlustatakse Soome kodanikku, kel õnnestus Eestist lahkuda ja kutsetele ta ei ole reageerinud. 2004. aastal algasid metsatulekahjud varem. Esimene metsatulekahju registreeriti siis 3. aprillil Saaremaal Kihelkonna vallas Vilsandi Rahvusparkis. Viimane metsatulekahju 2005. aastal registreeriti 27. septembril Harjumaal Jõelähtme vallas, kus hooletusest alguse saanud põlengul sai kannatada 0,02 ha RMK Anija metskonna keskealist metsa. 2004. aastal lõppes tuleohtlik periood püsivate vihmade saabumisega varem ja siis registreeriti aasta viimane metsatulekahju 24. juulil Ida-Virumaal Iisaku vallas.

2005. aasta suurim metsatulekahju toimus Valgamaal Karula vallas Valtina külas. Tulekahjust teatati häirekeskusele 18. aprillil kell 22.50 ja see kustutati samal ööl. Hooletusest alguse saanud tulekahjul põles kokku 11,9 ha metsauuendust. Keskkonnale tekitatud kahju suuruseks hinnati seal 83400 krooni. Keskkonnainspeksioon alustas kriminaalaja uurimist. Kõik ülejäänud 2005. aasta tulekahjud olid väiksemad kui 7 hektarit. 2004. aasta suurim tulekahju kogupindalaga 124,7 ha leidis aset Raplamaal Märjamaa vallas Märjamaa metskonnas.

Riigimetsas oli 2005. aastal 46 metsatulekahju pindalaga 44,5 ha (2004. aastal vastavalt 47 ja 290,7 ha). Nimetatud riigimetsa tulekahjude hulgas on kõik Päästeametis registreeritud juhtumid pindalaga üle 0,001 ha. Tulekahjusid esines kokku 22 metskonnas (2004. aastal 27 metskonnas). Kaks ja enam tulekahju registreeriti 10 metskonnas: Ahtme (11), Keila (6), Loobu ja Surju (3), Aakre, Anija, Elva, Iisaku, Lodja ning Võru (2). Riigimetsas toimunud metsatulekahjude osatähtsus moodustas tulekahjude üldarvust 71%. 2004. aastal oli vastav protsent 53 ja 2003. aastal 41, mis näitab metsatulekahjude osatähtsuse kasvu riigimetsades ja mis võib olla seotud järjest suureneva riigimetsade külastatavusega.

6.2 Metsatulekahjud maakonniti

Forest fires by counties

2005. aastal registreeriti metsatulekahjusid 12 maakonnas. Metsad ei põlenud Hiiu-, Järva- ja Viljandimaal. Kõige enam oli metsatulekahjusid Ida-Virumaal (18), millele järgnes Harjumaa (15). Teistes maakondades oli tulekahjusid oluliselt vähem. Kui vaadata metsatulekahjude pindala jagunemist maakonniti, siis 2005. aastal oli tulekahjude pindala kõige suurem Harjumaa (24,5 ha), järgnes Ida-Virumaa (19,2 ha) ja Valgamaa (18,5 ha). Metsatulekahjude jagunemise kohta maakonniti arvuliselt ja pindalaliselt annab ülevaate joonis 6.2.2.1.

Metsatulekahjude jagunemisest maakonniti viimasel 5 aastal (2001–2005) annab ülevaate tabel 6.2.1. Viimases nähtub, et sellel perioodil metsatulekahjude esinemissageduselt oli kõige raskem 2002. aasta. Metsatulekahjude pindala jagunemine 2005. aastal maakonniti metsakategooriate lõikes on toodud tabelis 6.2.2. Tabelist selgub, et 2005. aastal said tules kõige enam kannatada keskealised, valmivad ja küpsed metsad (39,4 ha), millest ligi pooled (15,9 ha) asusid Harjumaa. Metsauuendus põles 27,8 ha, millest ligi pool paikneb Valgamaal. Need põlenud alad tuleb ilmselt uuesti metsastada.

6.2.1 Metsatulekahjude arv maakonniti aastatel 1999–2005

Forest fires by counties in 1999–2005

Maakond County	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Harju	10	72	14	45	23	19	15
Hiiu	0	0	4	4	2		
Ida-Viru	37	21	16	121	14	12	18
Jõgeva	1	1	1	10	2	3	2
Järva	2	1	2	20	7	3	
Lääne	3	1	1	9	9	6	2
Lääne-Viru	3	9	8	21	8	1	2
Põlva	9	6	14	33	15	13	2
Pärnu	46	2	1	23	6	8	6
Rapla	5	7	2	12	9	4	1
Saare	5	3	1	4	4	3	3
Tartu	0	6	1	23	4	2	3
Valga	5	2	8	12	2	8	5
Viljandi	0	2	0	2	3	6	
Võru	4	25	18	17	3	1	6
Kokku Total	130	158	91	356	111	89	65

Allikas: Keskkonnaministeerium, Päästeamet

Source: Ministry of Environment, Rescue Board

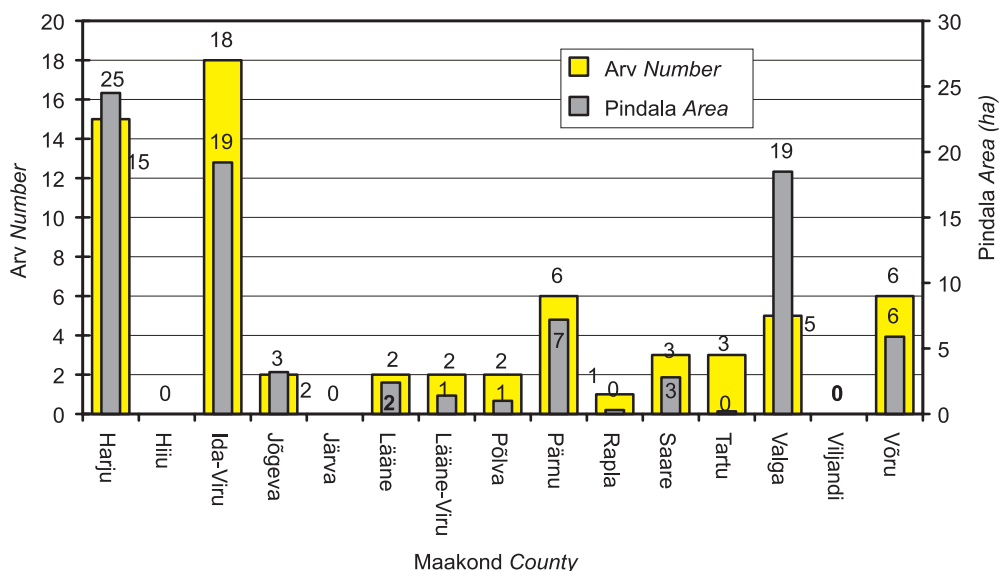
6.2.2 Metsatulekahjude pindala maakonniti 2005. aastal

Area of forest fires by counties in 2005

Maakond County	Tulekahju pindala Area of fires (ha)					
	Kokku Total	keskealline, valmiv ja küps mets middle- aged, maturing and mature stands	noorendik young stand	metsa- uendus re- forestation areas	metsata metsa- maa other wooded land	mitte- metsa- maa other land
Harju	24,5	15,9	0,0	4,1	0,0	4,5
Hiiu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ida-Viru	19,2	7,2	0,0	6,2	0,0	5,8
Jõgeva	3,2	0,0	0,0	3,2	0,0	0,0
Järva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lääne	2,4	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0
Lääne-Viru	1,4	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0
Põlva	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Pärnu	7,2	3,6	2,6	0,0	1,0	0,0
Rapla	0,3	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0
Saare	2,8	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Tartu	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Valga	18,5	3,1	2,3	13,1	0,0	0,0
Viljandi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Võru	5,9	4,8	0,0	0,0	1,1	0,0
KOKKU Total	86,5	39,4	6,8	27,8	2,2	10,3

Allikas: Keskkonnaministeerium, Päästeamet

Source: Ministry of Environment, Rescue Board

Joonis 6.2.2.1 Metsatulekahjude arv ja pindala maakonniti 2005. aastal

Figure 6.2.2.1 Number and area of forest fires by counties in 2005

6.2.3 Metsatulekahjud aastail 1921–2005

Forest fires in 1921–2005

Aasta Year	Metsatulekahjud Forest fires			Aasta Year	Metsatulekahjud Forest fires			Aasta Year	Metsatulekahjud Forest fires		
	Arv Number	Kogu- pindala Total area (ha)	Keskmine pindala Average area (ha)		Arv Number	Kogu- pindala Total area (ha)	Keskmine pindala Average area (ha)		Arv Number	Kogu- pindala Total area (ha)	Keskmine pindala Average area (ha)
1921	437	2278,3	5,2	1955	86	550,5	6,4	1981	225	113,0	0,5
1922	43	111,8	2,6	1956	50	225,0	4,5	1982	133	188,0	1,4
1923	74	185,2	2,6	1957	7	22,1	3,2	1983	260	100,0	0,3
1924	93	282,9	3,8	1958	24	41,7	1,7	1984	167	53,0	0,3
1925	187	982,7	5,3	1959	81	2122,7	26,2	1985	60	77,0	1,3
1926	331	1066,7	3,2	1960	60	117,0	1,9	1986	172	217,5	1,3
1927	254	2097,6	8,2	1961	44	2110,0	0,9	1987	76	92,0	1,2
1928	186	413,3	2,2	1962	14	29,0	2,1	1988	106	55,0	0,5
1929	149	1107,4	7,4	1963	113	3755,0	33,2	1989	106	81,6	0,7
1930	403	2956,1	7,3	1964	151	749,0	5,0	1990	164	194,0	1,1
1931	130	403,3	3,1	1965	184	803,0	4,5	1991	39	58,0	1,5
1932	288	878,8	3,0	1966	75	36,4	0,5	1992	348	1787,0	5,1
1933	578	4733,0	8,2	1967	175	61,5	0,3	1993	207	647,1	3,1
1934	351	1388,2	3,9	1968	297	111,2	0,4	1994	289	456,4	1,6
1935	196	726,6	3,7	1969	498	258,0	0,5	1995	188	185,9	1,0
1936	180	493,4	2,7	1970	229	69,3	0,3	1996	273	579,0	2,1
1937	166	835,0	5,0	1971	437	111,0	0,3	1997	359	1146,5	3,2
1938	175	688,2	3,9	1972	172	164,0	1,0	1998	61	54,0	0,9
1939	370	2789,8	7,6	1973	328	181,0	0,6	1999	130	1103,4	8,5
1940–1948*				1974	273	130,0	0,5	2000	158	683,8	4,3
1949	61	264,4	4,4	1975	362	87,7	0,2	2001	91	61,8	0,7
1950	138	974,2	7,1	1976	359	100,6	0,3	2002	356	2081,7	5,8
1951	111	3152,8	28,4	1977	121	10,9	0,1	2003	111	206,6	1,9
1952	55	322,0	5,9	1978	207	51,0	0,3	2004	89	378,9	4,3
1953	25	110,1	4,4	1979	216	35,0	0,2	2005	65	86,5	1,3
1954	48	542,4	11,3	1980	218	68,8	0,3				

* andmed puuduvad *data missing*

Allikas: Keskkonnaministeerium, Päästeamet

Source: Ministry of Environment, Rescue Board

Märkused tabeli juurde

1. Käesolev koondtabel on koostatud andmetest, mis pärinevad aastate 1921–1969 kohta hr Peeter Rõigaselt, kes reastas need arhiivimaterjalide põhjal, hr Henn Altonilt aastate 1970–1990 ja hr Mait Tindilt aastate 1991–1999 kohta.
2. 1963. a oli ulatuslik metsapõleng Višnevski sõjaväemetskonnas ja Zarja kolhoosis (2000 + 200 ha).
3. Suurepinnalised metsapõlengud on olnud Vihterpalu metskonnas 1951. a (2000 ha), 1992. a (550 ha) ja 1997. a (700 ha).
4. Nõukogude Liidu ajal aastatel 1970–1985 ei lubanud tolleaegse ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi juhtkond, kartes Moskva ülemuste pahameelt, tegelikku metsatulekahjude pindala näidata. Pindala vähendati mittemetsamaadel (karja- ja heinamaad, sood, rabad) olnud põlengute andmete väljajätmisega. Käesolevas tabelis on esitatud nende aastate tegelikud andmed.
5. 1999. aasta kohta on esitatud andmed, mis laekusid Metsaametisse maakondade metsaametilt. Sellel aastal lasus esmakordselt kõigis maakondades metsatulekahjude kustutustöö täielikult maakonna päästeteenistustel.
6. Alates 2000. aastast on metsatulekahjude kohta andmeid koondanud Veljo Kütt ja algandmed pärinevad alates 2001. aastast Päästeametilt.

6.3. Metsatulekahjude põhjused

Forest fire causes

Enamik 2005. aastal toimunud metsatulekahjusid sai alguse inimese otsesest või kaudselt tegevusest. Looduslikud faktorid (äike) põhjustasid 2005. aastal ühe metsatulekahju, mis moodustab tulekahjude üldarvust 2%. Metsatulekahjude põhjustest ligi poole (45%) moodustasid metsa külastajad (puhkajad, marjulised, lapsed jt). Neid tulekahjusid oli 2005. aastal 30 ja need said alguse hooletustest suitsetajatest ja tuletegitajatest, ning nende hulka arvati ka enamik varakevadisi kulusüütamisi. Metsatulekahjude tekkepõhjustest moodustas 5% kuritahtlik süütamine. Need on juhtumid, kus püromaanid või halbade kavatsustega inimesed panevad metsale tule otsa. Elektriliinist sai alguse üks tulekahju (2%). Tegemist oli tulekahjuga Ida-Virumaal Iisaku vallas, kus erametsast kukkus kõrgepingeliinile puu ja tekitas traatides sädelemise, mis süütas liinialuse ja sealt levis tuli riigimetsa. Muudel põhjustel tekkis neli tulekahju. Need olid juhtumid, kus mets läks põlema kaitseväge õppustel (üks juhtum Harjumaal Keila vallas) või süttis uuesti hõõguma jäänud sädemetest juba kustutatud tulekahjul (kaks juhtumit Harjumaal Keila vallas ja üks Ida-Virumaal Illuka vallas). Põhjused jäid välja selgitamata 26 juhul ehk 40% tulekahjustest. Mingil määral võib see olla tingitud asjaolust, et pääste- ja keskkonnanõuetused toimetavad metsas oma ülesandeid täites ilma piisava omavahelise koostööta ja infot vahetamata. Vahel ei jõua info metsapõlengust keskkonnateenistusse ja Keskkonnanõuetusi.

Kui vaadata 5-aastasel perioodil (2001–2005) toimunud metsatulekahjude põhjust, siis selgub, et 1–2% metsatulekahjustest said alguse looduslikest faktoritest (äike) ja ülejäänud metsatulekahjud ning kõik 2004. aasta tulekahjud olid tingitud vähemal või rohkemal määral inimtegevusest. Ülevaate aastatel 2001–2005 toimunud metsatulekahjude põhjustest annab tabel 6.3.2. Vaadeldud viiel aastal moodustavad metsatulekahjude põhjustest olulise osa metsa külastajad (puhkajad, marjulised, lapsed jt), kelle arvele läheb keskmiselt 40% metsatulekahjustest. Küllalt palju on ka selliseid inimtegevusest tingitud metsatulekahjusid, kus tulekahju täpset põhjust ei ole suudetud välja selgitada. Kui jälgida aastate lõikes teadmata põhjustel toimunud metsatulekahjude arvu muutumist, siis torkab silma, et 2001. aastal jäid välja selgitamata üle poole ehk 56% põhjustest. Järgnevatel aastatel olukord paranes ja 2004. aastal oli teadmata põhjustel tulekahjusid vaid 24%, 2005. aastal aga kasvas nende osakaal taas 40 %-ni.

2005. aasta metsatulekahjude põhjuste jagunemise kohta maakonniti arvuliselt ja pindalaliselt annab ülevaate tabel 6.3.1.

6.3.1 Metsatulekahjude põhjused maakonniti aastal 2005

Forest fire causes by counties in 2005

Metsatulekahjude põhjused Forest fire causes	Maakond County										Kokku Total					
	Harju	Hiiu	Ida-Viru	Jõgeva	Järva	Lääne	Lääne-Viru	Põlva	Pärnu	Rapla		Saare	Tartu	Valga	Viljandi	Võru
kuritahtlik süütamine arson	1		1									1				3
põllumajanduslikud tööd agricultural operations	0		0,1									0,08				0,2
metsamajanduslikud tööd logging and forest operations																
muu tööstuslik tegevus other industrial activities																
transport, elektriliinid communications (rail-ways, electricity lines etc.)			1													1
metsa külastajad general public (campers, other visitors, children)	6		6	2		2	2	1	2	1	2		2			0,5
muu põhjus other	7,9		7,4	3,2		2,4	1,4	1,0	1,5	0,3	0,8		11,92		4,75	42,5
looduslikud faktorid natural causes	3		1													4
põhjused teadmata unknown causes	0,8		0,4													1,2
Kokku Total	15		18	2		2	2	2	6	1	3		5		6	65
	24,5		19,2	3,2		2,4	1,4	1,0	7,2	0,3	2,8		18,5		5,9	86,5

Source: Ministry of Environment, Rescue Board

Allikas: Keskkonnaministeerium, Päristeamet

6.3.2 Metsatulekahjude põhjused aastatel 1999–2005

Forest fire causes in 1999–2005

Metsatulekahjude põhjused <i>Forest fire causes</i>	1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005	
	arv <i>number</i>	%	arv <i>number</i>	%	arv <i>number</i>	%	arv <i>number</i>	%	arv <i>number</i>	%	arv <i>number</i>	%	arv <i>number</i>	%
kuritahtlik süütamine <i>arson</i>	49	38	14	9	7	8	25	7	17	15	11	12	3	5
põllumajanduslikud tööd <i>agricultural operations</i>	1	1	4	3	5	5	14	4	1	1	1	1		
metsamajanduslikud tööd <i>logging and forest operations</i>			2	1			8	2	4	4	3	3		
muu tööstuslik tegevus <i>other industrial activities</i>			1	1			1	1			1	1		
transport, elektriliinid <i>communications (railways, electricity lines etc.)</i>	8	6	16	10	3	3	8	2	1	1	2	2	1	2
metsa külastajad <i>general public (campers, other visitors, children)</i>	49	38	63	40	22	24	136	38	54	49	46	52	30	45
muu põhjus <i>other</i>	7	5	2	1	2	2	7	2	7	6	4	5	4	6
looduslikud faktorid <i>natural causes</i>	2	1	3	2	1	1	3	1	1	1			1	2
põhjus teadmata <i>unknown causes</i>	14	11	53	34	51	56	154	43	26	23	21	24	26	40
Kokku <i>Total</i>	130	100	158	100	91	100	356	100	111	100	89	100	65	100

Allikas: Keskkonnaministeerium, Päästeamet

Source: Ministry of Environment, Rescue Board

6.4 Tulekaitseline järelevalve metsas

Surveillance of forest fire regulations

Metsa- ja muu taimeistikuga kaetud alade tuleohutusnõuded tulenevad Päästeseadusest ja järelevalvet nende nõuete täitmise üle teostab Keskkonnainspeksioon. Nimetatud nõuete rikkumise eest karistas Keskkonnainspeksioon 2005. aastal kokku 19 inimest (2004. aastal 42), kellele määrati 7920 krooni ulatuses rahatrahve (2004. aastal 21 460 krooni). Trahviti metsatulekahjude põhjustajaid ja metsale muidu ohtlikke inimesi – suitsetajaid, lõkketegijaid ning kulu- ja prahipõletajaid. Lisaks eeltoodule hindas Keskkonnainspeksioon metsatulekahjudega keskkonnale tekitatud kahju, viis läbi menetlusi metsatulekahjude tekkepõhjuste väljaselgitamiseks ja tegi 2005. aastal kolme kriminaalmenetluse uurimiseks esmased menetlustoimingud. Viimatinimetatud asjade menetlemist jätkab reeglina politsei. Ülevaade metsa tulekaitselisest järelevalvest aastatel 2000–2005 on toodud tabelis 6.4.1.

6.4.1 Metsa tulekaitse

Fire protection of forests

Aasta <i>Year</i>	Tulekahjude arv <i>Number of forest fires</i>	Registreeritud rikkumiste arv <i>Number of registered violations</i>	Karistatud isikute arv <i>Number of persons fined</i>	Trahvisumma (kr) <i>Amount of penalties (EEK)</i>	Keskkonnakahju (kr) <i>Environmental damage (EEK)</i>
1999	130	...	6	3 250	...
2000	158	25	8	1 585	6 506 000
2001	91	44	21	9 104	563 689
2002	356	111	38	25 415	26 680 060
2003	111	70	35	16 800	2 793 490
2004	90	90	42	21 460	5 418 005
2005	65	19	19	7 920	242 538

Allikas: Keskkonnaministeerium, Keskkonnainspeksioon

Source: Ministry of Environment, Estonian Environmental Inspectorate

7. METSAÕIGUSNORMIDE EIRAMINE *VIOLATION OF FOREST PROTECTION LEGISLATION*

7.1 Keskkonnainspeksioon ja metsade kaitse *Environmental Inspectorate and forest protection*

Keskkonnainspeksioon on politsei kõrval praktiliselt ainsaks metsi seaduse jõuga kaitsvaks institutsiooniks, kes registreerib rikkumised, hindab keskkonnale tekitatud kahju ja ebaseaduslike raiete mahu. Metsavarguste korral annab inspeksioon politseile kriminaalasjade alustamiseks ja politsei alustatud asjade edasiseks menetlemiseks materjale (andmed keskkonnale tekitatud kahju suuruse kohta jm). Ka kohalikel omavalitsustel on õigus järelevalvet teha, selleks võivad kohalike omavalitsuste volikogud anda ametiisikutele järelevalveks volitusi, kuid metsade osas ei ole seda rakendatud. Omavalitsuse asutustes tegeldakse valdavalt heakorra küsimustega, mille hulgas on rikkumisi, kus tiheasustuslal on ebaseaduslikult raiutud puid. Nendel juhtudel, mida 2005. aastal registreeriti 26, metsa raiega küll tegemist ei olnud. 2005. aastal fikseeritud 761 metsarikkumisest lahendas või osales nende lahendamisel Keskkonnainspeksioon 722 rikkumise puhul, (2003. aastal 1480 rikkumisest 1461 puhul), ülejäänud rikkumisi lahendas politsei.

Metsarikkumiste valdkond on Keskkonnainspeksioonis olnud aastaid erilise tähelepanu objektiks. On püütud leida võimalusi metsainspektorite arvu suurendamiseks ja nende paremaks varustamiseks töövahenditega Keskkonnainspeksioonis oli metsade kaitsele spetsialiseerunud inspektorite arv 2005. aastal 53. Eelnevatel aastatel on inspektoreid olnud vähem: 2002. aastal tegeles metsaga 44 inspektorit, 2003. aastal 46 ja 2004. aastal 53. Eelpoolloetletud arvnäitajate juures tuleb muidugi arvestada seda, et lisaks tegelevad samad inspektorid ka jahirikkumistega ja mõnes maakonnas ka looduskaitse valdkonna rikkumistega. Samas on inspeksioonisisest vajaduse korral kaasatud metsarikkumiste lahendamisele appi ka teiste valdkondade inspektoreid.

7.2 Metsarikkumised 2005. aastal *Violation of forest protection regulations in 2005*

Metsarikkumised koosnevad ebaseaduslikest raietest ja muudest metsarikkumistest. Õiguslikus mõttes on tegemist metsaseaduse ja selle alusel antud määruste nõuete rikkumistega. Metsarikkumiste hulka ei ole arvatud metsa tulekaitse rikkumisi, sest need tulenevad päästeseadusest ja neid rikkumisi käsitletakse metsatulekahjude peatükis

Ülevaade 2005. aasta metsarikkumistest on esitatud tabelis 7.2.1. Nimetatud tabelis on statistilised kokkuvõtted keskkonnajärelevalve asutuste (Keskkonnainspeksioon koos politseiga) avastatud metsarikkumistest ning sinna on lisatud ka politsei andmed metsa- ja puiduvargustest.

Tabelis esitatud rikkumiste arvu ja kahjusummat ilmestavad keskkonnajärelevalve asutuste ja politsei andmed ei ole omavahel võrreldavad. Keskkonnajärelevalve asutuste andmed hõlmavad metsaseaduse ja selle alusel antud määruste nõuete rikkumisi. Politsei andmetes märgitakse metsa- ja puiduvarguse all nii varga poolt raiutud puude äraviimist kui ka vargust puidulaost. Keskkonnajärelevalve asutustel on näidatud nii metsaomanike kui ka metsavaraste ebaseaduslikke raieid. Politsei andmestikus on näidatud varastatud või raiutud metsamaterjali maksumus, keskkonnajärelevalve asutustel seevastu keskkonnakahju suurus puidu hinda arvestamata.

Nimetatud tabelis on esitatud võrdluseks koondandmed aastatest 2000–2004. Täheldatav on metsarikkumiste, rikkumistega keskkonnale tekitatud kahju, ebaseaduslike raieite ning ka metsa- ja puiduvarguste üldise vähenemise trend.

7.2.1 Metsarikkumised 2005. aastal maakonniti ja kokku aastail 2000–2005 Violation of forest protection regulations in 2005 by counties and total for 2000–2005

Maakond County	Keskonnajärelevalve asutuste andmed kokku. By the data of the environmental protection supervisory authorities				Politsei andmetel. Police Department data							
	Rikkumiste arv Number of offences		Trahvisumma Total amount of fines (EEK)		Keskonnakahju Environmental damage		Ebaseaduslik rale Illegal logging		Metsa- ja puiduargused Thefts of wood (from forest and log-yards)			
	Etekirjutuste arv Number of prescriptions	Trahvitud isikute arv Number of persons fined	Arv Number of persons convicted	Arv Total amount of fines (EEK)	Arv Number of cases	Kahjusumma (kr) Total damage (EEK)	Arv Number of offences	Puidukogus Amount of wood (m ³)	Registreeritud Registered (number)	Identifitseeritud isikute arv Person identified (number)	Indemity (EEK)	
Harju	62	0	53	146500	1	4	340710	2	608	12	6	114 930
Hiiu	4	0	3	4 100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ida-Viru	97	1	59	336 300	11	43	4 400 087	36	6 645	41	30	1 193 027
Jõgeva	37	2	31	37 740	4	7	540 198	4	999	1	3	31 000
Järva	39	1	28	30 060	9	0	0	0	0	4	0	85 620
Lääne	17	0	13	20 280	0	5	276 523	5	415	7	4	79 067
Lääne-Viru	84	0	63	149 760	28	25	6 366 104	21	8 219	18	16	2 403 480
Põlva	52	0	40	47 480	9	16	2 484 614	15	3 635	6	5	124 169
Pärnu	38	0	28	41 020	4	4	450 389	2	746	21	3	268 335
Rapla	35	1	18	23 980	0	6	255 162	6	391	5	0	40 000
Saare	24	3	22	36 540	0	2	3 055	0	0	0	0	0
Tartu	48	0	37	74 320	19	10	529 062	4	535	2	2	24 105
Valga	23	0	20	18 420	4	6	263 634	6	276	7	1	79 558
Viljandi	99	0	96	64 980	4	6	113 410	4	126	7	1	41 132
Võru	102	1	54	144 180	22	36	3 406 986	31	4 187	12	8	147 436
Kokku Total	761	9	565	1 175 660	115	170	19 429 933	136	26 782	143	179	4 631 859
2004	1456	18	1074	2 200 720	229	336	38 519 157	270	52 956	335	174	13 203 728
2003	1761	30	956	1 346 870	91	486	74 328 061	689	112 001	487	147	28 569 747
2002	1722	95	826	1 133 449	107	551	97 362 434	837	127 096	601	151	31 931 164
2001	1975	165	884	844 767	316	867	106 213 490	1 089	141 405	934	305	46 301 748
2000	2267	63	884	831 436	352	1394	116 707 604	1 681	172 331	1 242	260	51 942 213

Allikas: Keskonnainspektorat, Politseiamet

Source: Environmental Inspectorate, Police Department

7.3 Ebaseaduslik metsaraie

Illegal logging

Alates 2002. aastast koondab infot ebaseaduslike raiete kohta Keskkonnainspeksioon, kes sellest ajast alates ainsana hindab ka ebaseaduslikult raiutud puidu koguse. Nagu tabelist 7.3.1 on näha, registreeriti 2005. aastal 136 ebaseadusliku raie juhtumit, mille käigus raiuti 26 782 m³ puitu. Seda on mitmeid kordi vähem kui 2004. aastal, mil fikseeriti 544 juhtumit ja raiuti 92 123 m³.

Eelpoolnimetatud tabelis on lisaks 2005. aastale välja toodud ebaseaduslike raiete koondnäitajad aastatest 2000–2004, mis viitavad ebaseaduslike raiete vähenemise tendentsile. Raiete vähenemisele on kaasa aidanud lisaks Keskkonnainspeksiooni metsajärelevalvealasele tegevusele ka koostöös Maksu- ja Tolliametiga suurema tähelepanu pööramine metsamaterjali liikumisele pärast raiet, sest teatavasti illegaalne metsakaubandus toetab illegaalset raiumist. Kasuks on tulnud koostöö ning teabevahetus keskkonnateenistustega (metsateatiste registrele juurdepääsu lihtsustamine). Metsaga seotud negatiivsete nähtuste senisest sügavamaks ja laiemaks käsitlemiseks moodustas keskkonnaministeerium 2005. aasta I poolel varimetsanduse töögrupi. Töögrupi juhiste rakendamine ebaseaduslike raietega võitlemisel on tõenäoliselt samuti mõju avaldanud 2005. aasta näitajate vähenemisele.

Ebaseadusliku raie osatähtsus moodustab kogu raiest umbes 1%, mis on samal tasemel enamiku Euroopa riikidega.

Ebaseaduslike raiete jagunemise kohta riigi ja erametsade vahel Keskkonnainspeksioonis eraldi arvestust ei peeta. Kuna aga Riigimetsa Majandamise Keskuses (RMK) fikseeritakse alates 2003. aastast RMK majandatavates metsades koos jätkuvalt riigiomandis olevate metsadega ebaseaduslike raiete arv ja maht, on vastavad andmed esitatud tabelis 7.3.2.

Nimetatud kolmel aastal moodustavad kogu ebaseaduslikult raiutud puidu kogusest riigimetsades tehtud ebaseaduslikud raied keskmiselt 10%, millest võib teha järelduse, et riigimetsi valvatakse siiski erametsadest paremini.

Keskkonnainspeksiooni andmed ebaseaduslike raiete jagunemise kohta on esitatud tabelis 7.3.1, kus on välja toodud andmed ebaseaduslike raiete arvu, raiutud puidukoguste ja keskkonnakahju kohta. Torkab silma, et ebaseaduslike raiete üldise vähenemise taustal on kasvanud metsaseaduse nõudeid rikkudes omanike endi tehtud raiete osatähtsus. Raiutud puidukogused on siiski aasta-aastalt vähenenud. Metsaomanike ebaseaduslikud raied on metsavaraste raietega võrreldes tunduvalt suuremad. 2005. aasta andmete kohaselt raiub metsaomanik, kui ta kord juba ebaseadusliku raie ette võtab, ühe korraga keskmiselt 273 m³, (2004. aastal 196 m³), metsavaras aga 110 m³ (2004. aastal 149 m³). Subjekti või erastaja süüli toime pandud ebaseaduslike raiete arv on pidevalt vähenenud ja 2005. aastal oli vaid üks juhus mahuga 7 m³.

7.3.1 Ebaseaduslikud raied aastatel 2001–2005

Illegal logging in 2001–2005

Aasta Year	Näitaja Indicator	Kokku Total	Toimepanijad Offenders		
			omanik owner	subjekt/erastaja subject of restitution/ privatization	varas/teadmata thief/unknown
2001*	arv number of offences	1 010	217	42	751
	puidukogus amount of timber (m ³)	135 487	62 874	4 028	68 585
	keskkonnakahju environmental damage (EEK)	105 808 334	54 803 224	2 251 907	48 753 203
	2002 arv number of offences	837	224	35	578
2002	puidukogus amount of timber (m ³)	127 096	58 054	3 820	65 222
	keskkonnakahju environmental damage (EEK)	97 327 543	58 793 487	1 325 248	37 208 808
	2003 arv number of offences	689	230	25	434
	2003	puidukogus amount of timber (m ³)	112 001	54 626	1 142
keskkonnakahju environmental damage (EEK)		74 287 211	51 565 244	677 082	22 044 885
2004 arv number of offences		544	255	16	273
2004		puidukogus amount of timber (m ³)	92 123	49 873	1 447
	keskkonnakahju environmental damage (EEK)	66 508 774	39 312 444	879 846	26 316 484
	2005 arv number of offences	136	73	1	62
	2005	puidukogus amount of timber (m ³)	26 782	19 965	7
keskkonnakahju environmental damage (EEK)		17 122 926	13 564 714	12 057	3 546 155

Allikas: Keskkonnainspeksioon

Source: Environmental Inspectorate

*Märkus: 2001. aasta kohta on vaid Keskkonnainspeksiooni andmed ebaseaduslike raiete jagunemisest toimepanijate järgi. Teiste järelevalve asutuste (politsei, kohalikud omavalitsused) kohta neid andmeid ei ole, mistõttu käesolevas tabelis esitatud 2001. aasta koondandmed ei lähe kokku eelmises tabelis toodud ebaseaduslike raiete andmetega. 2002. aastast teostab ainsana Keskkonnainspeksioon järelevalvet ebaseaduslike raiete üle ja peab ka vastavat arvestust. Data for year 2001 include Environmental Inspectorate's data (data of Police Department is not included)

7.3.2 Ebaseaduslikud raied riigimetsades aastail 2003–2005

Illegal logging in state forest in 2003–2005

Aasta Year	Arv Number	Maht Volume m ³	Osatähtsus kõikidest ebaseaduslikest raietest % for all illegal fellings	
			arvu järgi by number	mahtu järgi by volume
2003	83	15 178	12	14
2004	98	4 860	18	5
2005	48	2 547	35	10
Keskmine Average	76	7 528	17	10

Allikas: RMK

Source: SFMC

7.4 Muud metsarikkumised

Other forest violations

Selgitamaks, millest koosnevad muud metsarikkumised, tehti päringud Keskkonnainspektiooni õiguserikkumiste andmekogust. Päringu tulemusena saadi muud metsarikkumisi kokkuvõttes rohkem, kui neid statistiliselt oli. Põhjus on selles, et esines juhtumeid, mil ühe rikkumisega samaaegselt oli rikutud mitmeid sätteid. Näiteks metsateatiseta raie korral ei olnud kinni peetud ka metsakaitse eeskirja nõuetest. Muudest metsarikkumistest 35% (2004. aastal 40%) moodustavad kasvava metsa ja metsamaterjaliga sooritatavate tehingute eeskirja rikkumised, 16% (2004. aastal 20%) metsateatise esitamise nõuete rikkumised, 9% (2004. aastal 15%) metsamaterjali veo eeskirja rikkumised ja 40% (2004. aastal 25%) metsakaitse nõuete rikkumised. Detailsemad andmed on esitatud tabelis 7.4.1.

7.4.1 Muud metsarikkumised 2005. aastal maakonniti ja kokku 2004. aastal

Other violations of forest protection regulations by counties in 2005 and total for 2004

Maakond <i>County</i>	Metsateatise esitamise korra nõuded <i>Forest notification regulations</i>	Metsamaterjali vedu <i>Timber transport</i>	Tehingud kasvava metsa ja raieõigusega <i>Transactions of growing stock and cutting rights</i>	Metsakaitse nõuded <i>Forest protection regulations</i>	Kokku <i>Total</i>
Harju	10	1	18	31	60
Hiiu				3	3
Ida-Viru	4	3	27	33	67
Jõgeva	14	1	9	8	32
Järva	8	3	3	24	38
Lääne	3	1	6	2	12
Lääne-Viru	2	8	41	14	65
Põlva	8	1	5	28	42
Pärnu	12	4	5	15	36
Rapla	4	4	13	15	36
Saare	2	4	11	6	23
Tartu	9	1	7	24	41
Valga	3	2	13	8	26
Viljandi	12	10	65	17	104
Võru	12	16	7	31	66
Kokku Total 2005	103	59	230	259	651
Osakaal Share %	16	9	35	40	100
Kokku Total 2004	194	146	388	243	971
Osakaal Share %	20	15	40	25	100

Allikas: Keskkonnainspektatsioon

Source: Environmental Inspectorate

7.5 Karistamised

Punishments

2005. aastal trahviti 565 isikut summas 1 175 660 krooni. 2004. aasta vastavad näitajad olid 833 ja 1 078 835 krooni. Keskmise trahvisumma kasvas 2004. aasta 1295 kroonilt 2081 kroonini 2005. aastal. Eelneva aastaga võrreldes vähenes kriminaalvastutusele võetud isikute arv 143-lt 115-le.

7.6 Keskkonnakahju

Environmental damage

Metsaõigusnormide rikkumisega tekitati 2005. aastal looduskeskkonnale kahju 170 juhul kokku 19 429 933 krooni, mis on vähem, kui 2004. aastal (vastavalt 432 ja 66 589 379 krooni). Kui vaadata võrdlusandmeid alates 2000. aastast, siis on tegemist keskkonnale tekitatud kahju pideva vähenemisega, samal ajal, kui keskkonnale tekitatud kahju arvestamise määrad on püsinud muutumatuna alates 1999. aastast.

7.7 Piirkondlikud erinevused

Regional differences

Kõige rohkem esines 2005. aastal metsarikkumisi Võrumaal (102) ja kõige vähem Hiiumaal (4). Eestis on piirkondi, kus raiutakse ebaseaduslikult väga palju metsa või kus seda peaaegu üldse ei tehta. Kui vaadata ebaseaduslike raiete jagunemist maakondade lõikes, siis kõige rohkem pandi neid 2005. aastal toime Ida-Virumaal (36) ja kõige suurem puidukogus raiuti ebaseaduslikult Lääne-Virumaal (8 219 m³). Ebaseaduslikke raieid ei fikseeritud Hiiumaa-, Järva- ja Saaremaal.

7.8 Ebaseaduslikult raiutud puidu osakaal aastail 1999–2002

Share of illegally felled timber in 1999–2002

Raie kogumahust ebaseaduslikult raiutud puidu osakaalu hindamiseks on siiani enamasti kasutatud Keskkonnainspektsiooni poolt registreeritud ebaseaduslike raiete arvu ja mahtu kajastavaid andmeid (vt 7.2 ja 7.3). Keskkonnainspektsioon registreerib ebaseaduslikena raied, mille puhul avastatakse keskkonnakahju. Metsaseaduse (RT I 1998, 113/114, 1872) tähenduses tekitatakse keskkonnakahju, kui:

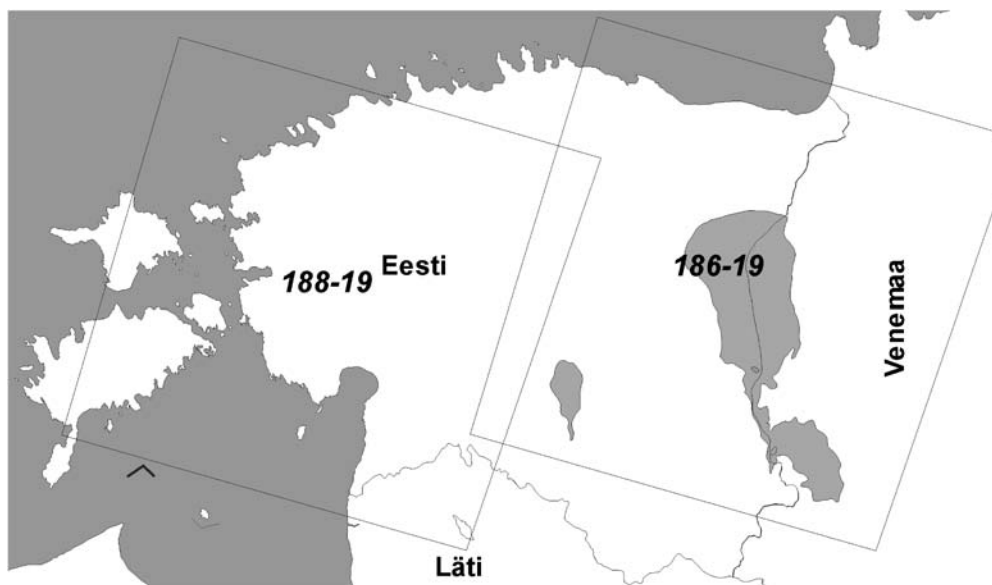
- 1) metsa raiutakse hõredamaks, kui seda lubavad rinnaspindala või täiuse alammäärad, metsaraiel ei peeta kinni lubatud raievanusest, liitumisajast, raieviisist või raieajast või raiutakse metsa kohas, kus raie on keelatud;
- 2) hävitatakse või kahjustatakse puid või põõsaid või metsakultuuri või looduslikku uuenlust nende mehhaanilise vigastamise või kasvutingimuste ebasoodsaks muutmise teel;
- 3) kahjustatakse pinnast;
- 4) põhjustatakse metsa põlemist;
- 5) risustatakse metsa;
- 6) jäetakse koristamata raiekohad ja metsamaterjali laoplatsid.

Keskkonnainspektsioon ei arvesta ebaseaduslikult raiutud puiduna varga poolt raiutud puitu, mille raiumisel ei ole rikutud eelpoolnimetatud sätteid. Keskkonnakahjuga raiete menetlemisel ei registreerita ebaseaduslikuna kogu raiutud puitu, vaid seda osa, mis põhjustas kahju. Kui puistu harvendusraie järgne I rinde rinnaspindala on madalam kui lubatud alammäär, siis on tegemist ebaseadusliku raiega ning ebaseaduslikult raiutud puiduna arvestatakse alammäärast madalamaks raiutud rinnaspindalale (rinnaspindala alammäära ja raiejärgse rinnaspindala vahe) vastavat tüvepuidu mahtu. Metsa kaitse muude rikkumiste hulka, mida ei käsitleta ebaseaduslike raietena, arvatakse nt kasvava metsa ja metsamaterjaliga sooritavate tehingute eeskirja rikkumised, metsateatise esitamise nõuete rikkumised, metsamaterjali veo eeskirja rikkumised, metsakaitse eeskirja rikkumised.

Ebaseaduslikult raiatud puidu osakaalu on püütud hinnata ka eri allikatest pärinevate andmete võrdlemisel (nt raieahtude võrdlemine statistilise metsainventeerimise (SMI) ja metsateatistega esitatud andmete alusel) või eksperthinnangutele tuginedes. Tulenevalt kasutatavate meetodikate ja andmehõive erinevustest ning ka ebaseaduslikult raiatud puidu mõiste erinevast käsitlemisest on ka tulemused erinenud oluliselt – ebaseaduslikult raiatud puidu osakaaluks on hinnatud mõnest protsendist kuni 50%-ni.

Selgitamaks ebaseaduslikult raiatud puidu osakaalu viimastel aastatel, korraldas Keskkonnaministeerium koostöös maakonna keskkonnateenistuste, Tartu Observatooriumi, Eesti Põllumajandusülikooli ning Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskusega uuringu „**Raieõiguste ja raieeeskirjade rikkumisega seotud puidu osakaal Eestis ajavahemikus 1999–2002**”.

Satelliidipiltide analüüsile, statistilise metsainventuuri andmete modelleerimisele ja raiealade valikulisele kontrollimisele põhineva uuringu käigus lähtuti eeldusest, et puit raiutakse ebaseaduslikult, kui raie käigus rikutakse rahvusvahelisi ja rahvuslikke norme ning seadusi, mis metsa raiet reguleerivad. Maksupettusi ja ebaseaduslikku puidukaubandust uuringus ei käsitletud. Samuti ei analüüsitud väiksemaid eksimusi (nt töökaitse ja tuleohutuseeskirjade rikkumised), mida ei olnud võimalik uuringu käigus tuvastada ja leida andmebaasidest või oli raske konkreetse raiealaga siduda. Uuringu põhiobjektiks olid lageraiesarnaste muutustega alad, millel kontrolliti metsateatise olemasolu ja planeeritud raie pindala ning tegelikult raiatud pindala. Metsainventeerimise andmete põhjal hinnati ka raiatud puidu mahtu.

Joonis 7.8.1 Raie kaardi koostamiseks kasutatud satelliidipiltide kaardrite raamid

Figure 7.8.1 Frames of scenes of satellite images used for compilation of felling map

Valim. Kontrollitavate raialade valimi leidmiseks kasutati 30-meetrilise ruumilise lahutusvõimega skanneritega *Landsat-5 Thematic Mapper* (TM) ning *Landsat-7 Enhanced Thematic Mapper* (ETM+) ajavahemikul 1999–2002 salvestatud piltide põhjal koostatud digitaalset raialade kaarti. Raialade leidmiseks võrreldi kahte järjestikust satelliidilt üles võetud pilti ning analüüsiti heleduse muutuseid. Raiest tingitud puistu heleduse muutus on seotud raie tugevusega (raiekraadiga).

Kaartidele kanti alad, mis heleduse muutuse kohaselt sarnanesid lageraietele. Piltide võrdlemisel tekib vegetatsiooniperioodist, piltide omavahelisest ruumilisest nihkest jm teguritest tingitud heleduse muutus (müra), mis raskendab nõrgema raiekraadiga raiete avastamist. Teisalt, kui näiteks metsateatise esitaja on näidanud tehtava tööna harvendusraiet, kuid piltide võrdlemisel sattus ala lageraiesarnaste muutuste hulka, siis kanti selline ala ka lageraiete kaardile. Kaardiga on katmata Põhja-Eesti keskosa, osa Lõuna-Eestit ning Hiiumaa ja Saaremaa lääneosa (joonis 7.8.1). Analüüsil eeldati, et Eestis järgiti seadusi kaardiga katmata aladel sarnaselt kaardiga kaetud alale. Satelliidipiltidelt tehtud raiete kaarte eelistati metsateatiste ja SMI andmestikule, kuna tegemist on digitaalse kaardikihiga, mis on lageraiesarnaste muutuste osas praktiliselt täielik.

Kuna harvendus- ja turberaied, kus on raiutud vähem kui 70% puistu tüvemahust, heleduse muutuse järgi lageraiesarnaseks ei kvalifitseeru, siis need valimi tegemise aluseks olnud raiete kaardil ka ei kajastunud. Seega saadi uuringu tulemuste üldistamisel tegelikkusest suurem seaduste rikkumiste arv, kuna loendisse sattusid ainult need harvendus- ja turberaied, kus kindlasti oli väljaraie osas seadusi rikutud; korralike harvendus- ja turberaiete valimisse sattumise tõenäosus oli tühine.

Välitöödega kontrollitavate alade valimi saamiseks kasutati võrdkülgetest kolmnurkadest (küljepikkus 2800 m) moodustatud kogu Eestit katvat punktivõrku. Valimisse võeti alad, millel oli vähemalt üks ühine punkt võrgu tippude ümber moodustatud 100 m raadiusega puhervööndiga. Kokku valiti raialade kaardilt kontrollimiseks 667 ala, mida heleduse muutuse järgi võis pidada osaliselt või täielikult lageraieteks. 2001. aasta tormikahjustuste aladel võeti langina arvesse ainult need eraldised, mis puutusid kokku võrgustiku tippude ümber moodustatud 100 m raadiusega puhervööndiga, vastasel juhul oleks valimisse sattunud mitmed 200–300 ha suurused tormikahjustuste ülestöötamisel tekkinud raialad.

Andmehõive. Maakondade keskkonnateenistuste metsaspetsialistid kontrollisid 2004. aastal alad looduses üle, kaardistasid alade suuruse ja kirjeldasid rikkumised, jagasid alad osadeks vastavalt raieliigile ja omanikule ning kogusid metsateatiste ja takseerandmed. Rikkumistena käsitleti juhtumeid, kus:

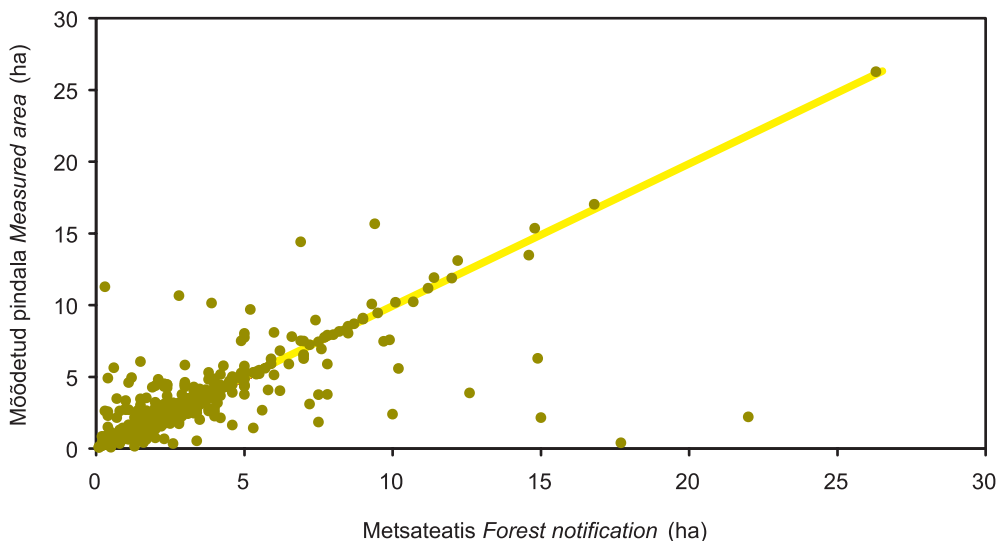
- raieala kohta ei olnud esitatud metsateatist;
- raieala oli lubatust laiem;
- raieala oli lubatust suurem;
- raieliik ei vastanud teatises esitatule (näiteks harvendusraie asemel on lageraie);
- ei olnud kinni peetud liitumisajast;
- esinesid muud metsa ülestöötamisega seotud rikkumised.

Kontrollimiseks valitud 667 objekti jagati välitöödel 908 alaks vastavalt heleduse muutuse põhjuse (raie või muu põhjus), raieliigi ja omaniku järgi. 179 ala olid sellised, kus heleduse muutuse põhjuseks oli täielikult või osaliselt mingi muu põhjus kui raie. Seaduse järgi ei olnud tarvis metsateatist esitada 31 ala kohta. 697 ala olid sellised, mida käsitleti raielankidena, mille puhul oleks pidanud esitama metsateatise.

Väliandmete põhjal loodud digitaalse rikkumiste kaardi ja raiealade kohta koostatud andmebaasi analüüsil tehti kokkuvõtted ja arutati valimhinnangud – leiti lõplik valimi maht ehk lankide arv ja pindala, rikkumistega seotud pindala ja puidu maht. Rikkumisega seotud pindala arvestati rikkumiste kombinatsioonide järgi, st kahe või enama rikkumise ruumilisel kattumisel võeti kattuv pindala (ja ka vastav maht) arvesse ühekordselt. Koostati rikkumiste jaotused omanike ja rikkumiste lõikes puidu mahu järgi ning leiti hinnangute usalduspiirid. Raiutud puidu mahtu hinnati raieala kasvukohatüübi ning raie-eelse enamuspuliigi, vanuse ja boniteedi andmete järgi SMI mõõtmisandmete alusel koostatud tüvemahu mudeliga.

Tulemused. Metsateatisega planeeritud raie pindala võrdlemisel tegelikult raiutud pindalaga selgus, et keskmiselt on teavitatud pindala sarnane tegelikult raiutud pindalaga (lineaarse regressioonsirge võrrand $S_{\text{tegelik}} = 0.02 + 0.99 * \text{Steatis}$ (absoluuthälve 0,58 hektarit); vt ka joonis 7.8.2. Sellest eristuvad kaks olulist erindite gruppi:

- 1) alad, kus metsateatisel planeeritud pindala on oluliselt suurem tegelikult raiutud pindalast, s.o raietööd on lõpetamata või alad, kus planeeritud harvendus-, turbe- või sanitaarraie käigus on raiutud raieviisi rikkudes planeeritud mahu piires lageraiesarnaselt väiksem pindala lagedaks;
- 2) alad, kus metsateatisel on näidatud väike planeeritud lageraie pindala, kuid lageraiet on tehtud oluliselt suuremal pindalal.

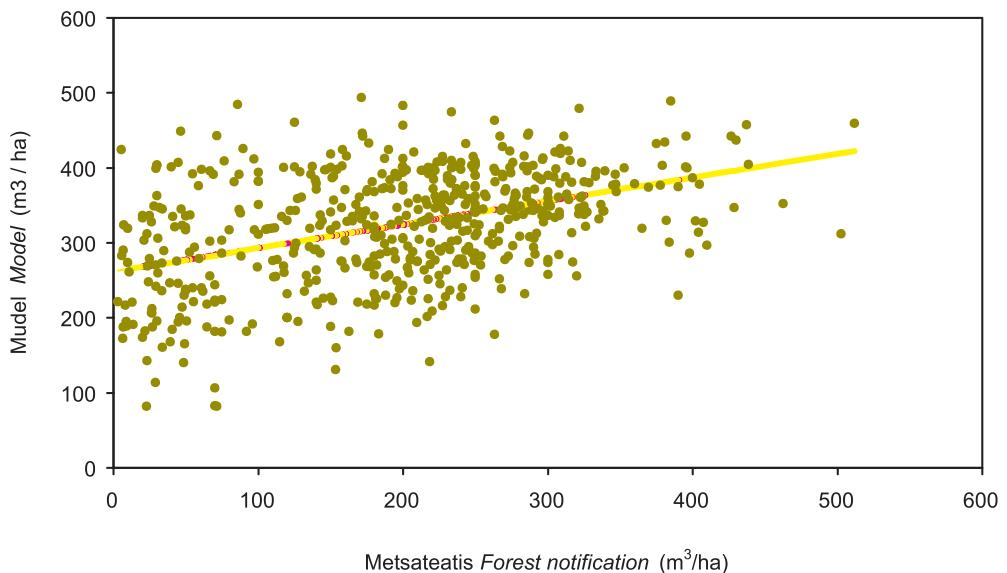

Joonis 7.8.2 Mõõdetud ning teatisel oleva raiepindala seos

Figure 7.8.2 Relationship between measured and notified felling area

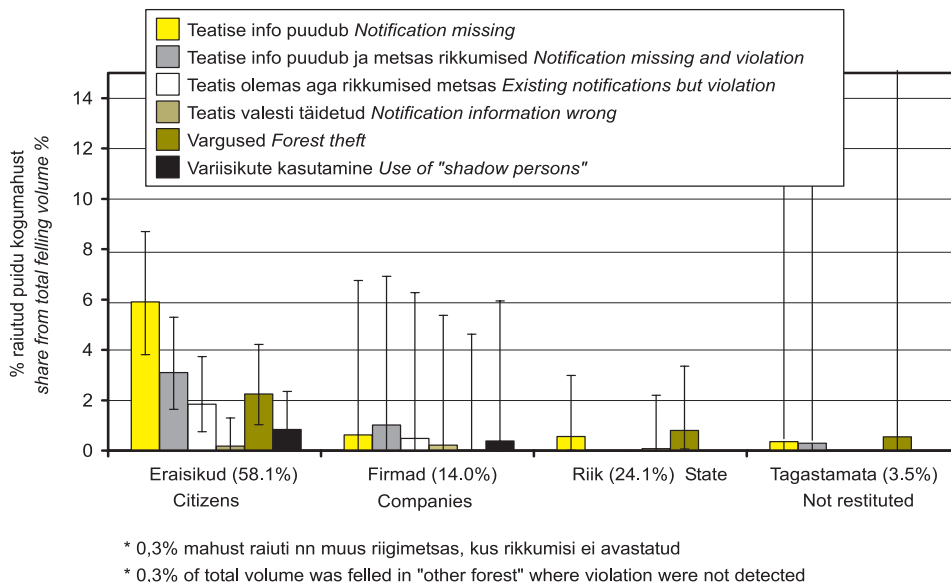
Metsateatisel esitatav planeeritav raiemaht on hinnanguline ning suure tõenäosusega kirjutatakse teatisele metsamajandamiskavas näidatud väljaraiutav maht. Joonisel 7.8.3 on esitatud SMI mudeli järgi takseerandmete alusel hinnatud väljaraie (m^3/ha) ning metsateatisel esitatud hinnangulise väljaraie vaheline seos. Tunnuste omavahelise sõltuvuse hindamisel saadi lineaarse regressioonsirge võrrandiks $V_{tegelik} = 262 + 0.313 * V_{teatis}$. Suhteliselt suure hajuvuse põhjuseks on:

- SMI mahumudeli vead;
- vead takseerandmetes ning sellest tulenev ebatäpne maht metsateatistel;
- vead metsateatiste täitmisel;
- korrektselt teostatud harvendusraiete alaesindatus ning metsarikkumistega harvendusraiete üleesindatus valimis – ilmselt on kõik mahu järgi hinnatud tulemused harvendusraietega seotud rikkumiste osas suuremad kui tegelikult;
- SMI ja lausmetsakorralduse mahumudelite erinevus, meetoodilistest erinevustest tulenevalt saadakse SMI käigus keskmiselt 17–26% suuremad mahuhinnangud kui lausmetsakorralduse abil metsa takseerides.

Joonis 7.8.3 Teatise kohaselt teada olev ning SMI mudeli järgi hinnatud puidu väljaraie (m^3/ha)
Figure 7.8.3 Felling volume per hectare (m^3/ha) by NFI model and notification

Raieõiguse ja raienormide rikkumisega seotud puidu osakaal. Rikkumistega seotud puidu osakaalu hinnangud on esitatud joonisel 4 rikkumiste gruppide ja omandivormi järgi. Lisatud on ka valimi mahust lähtuvad 95% usalduspiirid hinnangutele. Grupid ei kattu; küll sisaldavad varguste ja variisikutega seotud rikkumiste grupid ka raie-eeskirjade rikkumisi, mida joonisel tulpades eristatud ei ole. Varguste ja variisikute kasutamisega seotud faktid tulid välja väliandmetele lisatud märkustest.

Joonis 7.8.4 Rikkumistega seotud puidu osakaal kogu raiatud mahust omanike kaupa
 Figure 7.8.4 Share of wood related violations from total felling volume

Kogu raiatud puidu mahust moodustab puit, millel (esitatud on hinnangute keskmised ja sulgudes 95%-lised usalduspiirid):

- puudus teatis, kuid muid rikkumisi ei olnud, 7,4% (5,6–9,7%); siia kuulub puit:
  - mis oli raiatud alalt, mille kohta ei olnud esitatud metsateatist
  - nn „üleraiutud” alalt, kus raie tegelik pindala ületas metsateatisega teatatud pindala;
  - mis oli „vähem teatatud” ehk metsateatise ja SMI mahumudeli alusel arvatud väljaraiete vahe.
- puudus teatis ja mis oli seotud lisaks raie-eeskirjade rikkumisega, 4,4% (3,0–6,2%);
- oli teatis ja mis oli seotud raie-eeskirjade rikkumisega, 2,9% (1,8–4,5%);
- oli juhuslikult valesti täidetud metsateatis (nt eraldise vale number vmt) 0,3% (0,04–1,2%);
- ühe rikkumise komponendina esines vargus, 3,6% (2,3–5,3 %);
- ühe rikkumise komponendina esines variisiku kasutamine metsa või raieõiguse omandamiseks, 1,2% (0,5–2,4%).

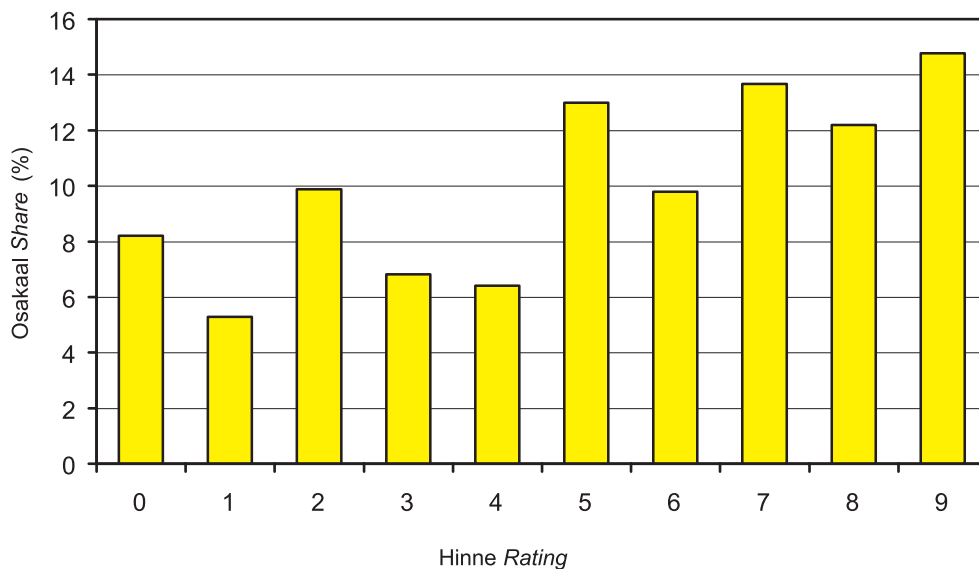
Teatisega lankidest oli:

- 2,1% (1,1–3,6%) üle kolme hektari võrra suuremad kui teatises märgitud;
- 2,6% (1,5–4,3%) 2–3 hektari võrra suuremad kui teatises märgitud;
- 3,9% (2,4–5,8%) 1–2 hektari võrra teatises märgitust suuremad.

Teatisteta puitu kõikide rikkumiste kombinatsioonide kohta on kokku keskmiselt 15,4% (12,8–18,3%). Raiereeglite rikkumisega (lank lubatust suurem, lank lubatust laiem, lankide liitumisaeg ei ole möödunud, mets on raiutud liiga hõredaks või raiutud on lubatust nooremat metsa) seotud puitu on kõikide kombinatsioonide kohta 10,3% (8,1–12,8%). Sealhulgas on lubatust nooremate puistute raiet, harvendusraie miinimumtäiuse ületamise ja liiga intensiivse valikraie esimese järguga seotud 6,3% (4,6–8,4%) raiutud puidu mahust.

Tulemuste käsitlemisel tuleb arvestada, et mahu osas on hinnangud nihkega suurema rikkumiste osakaalu suunas – tõenäoliselt on valimis alaesindatud korrektselt, kuid nõrgema raiekraadiga raiutud alad. Tulemusi võib vaadelda kui rikkumiste hulga ülempiiri.

Keskkonnateenistuste metsaspetsialistid hindasid kontrollitavatel aladel ka metsade majandamist. Skaala 0-st 9-ni on ühtlane jaotus, mille puhul väärtusele 0 vastab olukord, kus muld ei kasvata lähema aja jooksul enam metsa, ja väärtus 9 tähendab ideaalset jätkusuutlikku metsamajandamist. Eesti metsade majandamise keskmiseks hindeks kujunes 5,2 (vt joonis 7.8.5). Väärtuse 0 suhteliselt suur esinemissagedus võib olla seotud ka täitmata jäetud lahtriga andmetabelis, kuid esines ka selliseid lanke, kus pikka aega pärast raiet midagi peale rohttaimestiku ei kasva. Maakondadest ei ole hinnangus esindatud Põlvamaa andmed.

Joonis 7.8.5 Hindes metsade majandamisele raiutud pindala jagunemise järgi

Figure 7.8.5 Assessment of quality of forest management by felling area (0 - forestation not possible in coming years; 9 - sustainably managed forest)

8. JAHINDUS

HUNTING

Jahipidamisel nii elanike harrastusena kui ka vahetu loodustunnetuse ja ulukiasurkondade seisundi mõjutajana on Eestis jätkuvalt oluline koht. Jahipidamise käigus kogutakse järjest enam ulukiasurkondade seisundi uurimiseks vajalikke seireandmeid. Ulukiseire hõlmab praktiliselt kõiki jahipiirkondi ja kaitstavaid territooriume.

Eesti astumine Euroopa Liitu ning ühinemine loomastiku kasutamist, elupaikade kaitset, loomade ekspordi, kauplemist jmt reguleerivate rahvusvaheliste lepetega mõjutab meie jahindust ja ulukiasurkondi pidevalt. Suurkiskjate, mitmete haneliste ja teiste rahvusvahelist tähtsust omavate loomarühmade seire, kaitse ja kasutamine on pidevalt rahvusvahelise kontrolli all ja avalikkuse huvisfääris. Samas on ka kohaliku tähtsusega ulukirühmi, nagu sõralised, väikekiskjad jt, kelle suunamine ja tulevik eelkõige meist endist sõltub. Rakendusotsuste adekvaatsus saab tugineda üksnes seireandmete kogumise ja analüüsi järjepidevusele. Otsuste mõistev täitmine jahimeeskonna ja ühiskonna soodne suhtumine jahindusse eeldab head tagasisidet ja koostööd.

Eesti jahinduse peamiseks raamdokumendiks on 24. aprillil 2002 Riigikogu poolt vastu võetud, 2003. a 1. märtsist jõustunud jahiseadus (JS). Seadus sätestab jahimaa korraldamise ja kasutamise, ulukivaru arvestuse ja käitlemise, suurulukite majanduslikult lubatava arvukuse piirmäärad, jahipidamise alused, sh erirežiimialadel, samuti ulukikahjustusi ennetava tegevuse jpm.

Jahiseaduse alusel korraldatakse ja antakse jahimaa kasutada jahipiirkonnadena kümneks aastaks. Jahipidamise õiguse jahihühendustele tagab kehtiv kasutusõiguse leping, mis sätestab kasutaja kohustused, alates ulukite loendusest ja hooldest ning lõpetades küttimismahtude ja seireandmete kogumisega. Kasutusõiguse eest makstakse riigile jahipiirkonna kasutusõiguse tasu. Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu aitab Keskkonnainvesteeringute Keskuse metsandusprogrammi osana tagada jahimaakorralduse, teadusuuringute, jahimeeste täiendkoolituste ja muude ettevõtmiste rahastamist.

Jahinduse juhtimine ja ressursiarvestus on riiklikul tasandil korraldatud keskkonnaministeeriumi metsaosakonna, maakonna keskkonnateenistuse ning Metsakaitse- ja Metsauenduskeskuses 2005. a asutatud ulukiseireosakonna kaudu.

Jahilukite loetelusse kuulub JS (RT I 2002, 41, 252; 63, 387) § 19 lg 2 alusel 18 imetaja- ja 36 linnuliiki.

8.1 Ülevaade 1991.–2005. aasta jahihooajast

Review of the hunting seasons of 1991–2005

Näitaja	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Indicator
Jahindus liikud tulud, milj kr	...	4,06	8,13	8,05	8,85	9,40	10,96	14,88	17,78	16,98	17,98	17,47	21,84	22,72	27,72	Total income from hunting, mln EEK
sh jahitursismi tulud, milj kr	...	...	...	...	...	4,22	4,87	7,86	8,04	7,83	6,62	7,41	8,02	8,19	11,39	of which from hunting tourism, mln EEK
Jahindus liikud kulud, milj kr	...	3,06	6,63	8,00	8,81	10,44	10,78	13,99	17,65	17,23	17,31	17,73	20,74	20,74	25,18	Total expenditure on hunting, mln EEK
sh jahitursismi kulud, milj kr	...	...	...	...	...	2,35	3,05	4,51	5,89	7,29	5,26	4,16	5,63	4,91	7,86	of which to hunting tourism, mln EEK
sh ulukihoolde kulud, milj kr	...	0,66	1,26	1,74	1,89	1,98	1,88	2,27	2,67	2,59	2,47	3,15	3,70	4,40	5,84	of which to game maintenance, mln EEK
sh ulukikaitse kulud, milj kr	...	0,18	0,39	0,78	0,73	0,65	0,61	0,63	0,69	0,55	0,53	0,78	0,75	0,82	1,23	of which to game protection, mln EEK
Rajati söödapõlde ulukitele, ha	1220	1030	946	1025	918	782	759	850	911	1036	1127	1212	1392	1514	1511	Area of founded deer pastures, ha
Sõodasõime arv	5797	5066	5071	4963	4699	4332	4247	3902	3389	3519	3510	3499	3211	3155	3103	Provender mangers and provender storages
Metsigade söötmiskohtade arv	2054	2098	2199	2211	2137	2181	2312	2250	2206	2358	2671	2848	2886	3153	3222	Feeding places for wild boars
Kõrgistmete ja jahikantslite arv	2679	2934	3149	3010	2990	2764	2815	2716	2653	2590	2708	2839	3105	3213	3314	High-seats and hunting pulpits
Muude ulukihoolderajatiste arv	1379	3430	3740	3397	3426	3754	3895	3625	4597	4480	5249	5345	5766	6397	6705	Other game maintenance buildings
sh soolakute arv	1299	2884	2991	3204	3106	3103	3371	3419	4287	4230	4785	5052	5310	6081	6086	of which salt flats
Jahilasketiirude arv	84	82	80	69	49	36	36	30	33	35	36	38	41	40	41	Shooting ranges
Jahimajade ja -baaside arv	75	61	71	75	71	69	72	80	66	69	68	57	66	77	81	Hunting houses and hunting bases
Jahindusitõtajate arv	142	135	128	139	138	113	108	103	104	102	90	79	78	71	67	Employees engaged in hunting
Jahikoeri jahimeeste valduses:	Hunting dogs possessed by hunters:															
hagijad	1029	939	859	827	724	640	582	546	504	500	513	517	489	469	419	hounds
hurdad	6	4	3	2	4	4	7	5	2	3	2	2	2	1	1	greyhounds
laikad	1118	1302	1351	1308	1118	1107	1066	998	909	913	933	974	977	975	973	elkhounds
linnukoerad	102	89	93	107	91	92	101	95	96	83	101	85	91	90	99	birddogs
spanjelid	82	36	28	34	28	31	22	20	23	22	23	22	20	18	25	spaniels
teksid	493	667	597	558	504	476	458	435	405	371	356	405	351	358	341	dachshunds
terjerid	543	538	535	515	504	437	427	358	287	285	259	215	226	181	194	terriers
muud jahikoerad	0	0	0	0	2	0	12	9	38	24	46	28	29	37	59	other hunting dogs
Antud jahitunnistusi välisriikide kodanikele	...	...	...	...	...	...	1660	1852	1871	2040	1826	2060	1910	2400	2670	Hunting certificates issued to foreign citizens

Source: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

2005. a jahinduse käive suurenes. Suurenes ka jahimaa kasutusõiguse tasu määr. Jahinduslikud tulud ületasid kulusid enam kui 2,5 miljoni krooni võrra. Nii tuludes kui kuludes oli oluline koht jahiturismil. Kulud suurenesid kõigis alajaotustes. Samas jäi ulukihoolderajatiste arv suurema muutuseta. Palgaliste jahindustöötajate arv jäi esmakordselt alla 70. Jahikoerte arvu väheste muutuste juures vähenes enim hagiijate arv.

Välisriikide kodanikele välja antud jahitunnistuste arvu jätkuv märgatav kasv osutas taas Eesti kommertsjahinduse heale konkurentsivõimele. Selle tagamises on jätkuvalt oluline nii jahinduse ladus töökorraldus ja ärivaist kui ka ulukihoole ja -asurkondade hea seisund.

8.2 Jahimeeste poolt loendatavate ulukite arvukus ja küttimine

Population and harvest of game animals (game census data)

Suurulukite arvukuse ja küttimismahu poolest (tabel 8.2.1.) tõusid 2005. a esile järgmised maakonnad: põder – Harju ja Pärnu, punahirv – Hiiumaa ja Saare, metskits – Pärnu ja Rapla, metssiga – Pärnu ja Saare, karu – Ida- ja Lääne-Viru, hunt – Jõgeva ja Pärnu, ilves – Lääne-Viru, Jõgeva, Valga. Kopraid loendati 2005. a enim Pärnu ja Võru, ning kütiti enim Valga ja Võru maakonnas.

Kõigi sõraliste arvukus suurenes 2005. a üldloenduse andmeil (tabel 8.2.2.). Märgatavam oli punahirve ja metskitse arvukuse kasv.

Sõraliste loendusandmed on enamasti usaldusväärsed, kuid teada on, et arvukuse vähenemisega võib kaasnedagi üle- ja suurenemisega alaloenduse oht. Suurimat sõraliste loendusviga prognoositakse metskitse puhul, keda võib leiduda paiguti tunduvalt enam, kui jahimehed suudavad loendada. Kaalutud on selle liigi suurulukite hulgast välja arvamist ja piirdumist suhtelise arvukuse hindamisega.

Suurkiskjate loendustulemis kajastub osalt loenduse korralduse paranemine, mis tugineb kaitse- ja ohjamiskava rakendamisele ja kaardistatud seireandmete põhjalikumale analüüsile. Korduvalt on leitud, et hundi tegelik arvukus võib jahimeeste hinnangule märgatavalt alla jääda.

Suurkiskjate arvukuse vähenemine võib olla osalt näiline, kajastades pigem loenduse korrektsuse märgatavat suurenemist varasemate aastatega võrreldes. Kopra arvukuse kasv 2005. a oli märksa tagasihoidlikum kui 2004. a. Ometi nõuab kuivendusvõrkude ummistamise ja majandusmetsa üleujutamise ohu kõrvaldamine jätkuvalt keskkonnaametnike, jahimeeste ja maaomanike head koostööd.

Oma määrusega nr. 62, 11.07.2003. kinnitas keskkonnaminister uue ametliku loendusjuhise ja küttimisandmete esitamise korra. Põhiküsimuseks on jäänud jahiulukite asurkondade seisundi andmete kogumise ja analüüsi tagamine koos tulemuste vahetu rakendamisega. Et saada parem ülevaade suure hulga nn väikeulukite (väikekiskjad, jäneseid jt) arvukuse muutustest, jätkati talvise jäljeloenduse sisseviimist maakondades püsiruutudel küljepikkusega 3 km.

Loendusandmete usaldusväärsuse suurendamisele on püüdnud kaasa aidata iga-aastane vabariiklik nõupäev.

Muutused suurulukite küttimises olid seotud muutustega arvukuses ja suunamisjuhistes, kuid ka jahtkondade küttimissoovi ja jahipiirkonna kasutusõigusest tulenevate nõuetega. Nii tulenes küttimismäär nt põdra ja kopra puhul nende võimalikust mõjust metsale ja arvukuse tasemest maakondades võrreldes jahiseaduses sätestatud põhise suurima lubatava piirmääraga.

Küttimise eesmärkidest esilub ulukiasurkondade elujõulise koosseisu säilitamine, arvukuse hoidmine majanduslikult lubatavais piires ning võimalike kahjustuste ja haiguspuhangute ennetamine või alandamine.

Ulukiliha või karusnahkade varumist ei peeta küll enam eluliselt esmatähtsaks, samas pole need saadused jahinduse tulukust silmas pidades ka mitte teisejärgulised. Nt võib jahtide käigus metsast hangitud ökoloogiliselt puhta loodustoote – ulukiliha – hinnangulist kogust ja väärtust rahas hinnata 2005. a ligikaudu järgnevais suurusjärgudes:

- ulukiliha ligikaudu kaal: põder – 553 t (49% sõralistelt saadavast kogusest); metskits 123 t (11%); metssiga 453 t (40%); punahirv 8 t (~ 1%); kokku ligikaudu 1137 t;
- suhteline kogus ja väärtus 1000 ha jahimaa kohta: ligikaudu 274 kg väärtusega 137000 kr.

Eitamata jahinduse rolli inimese vahetu loodusetunnetuse säilitamises, ei saa siiski eitada küttimist ulukiliha kui eriti looduslähedase ja ökoloogiliselt puhta delikatessi hankimise moodust.

2005. a suurenes kõigi sõraliste, pisut ka karu ja ilvese küttimismaht, samas kui hunte kütiti tunduvalt alla 2004. a taseme. Kopra küttimine suurenes 2003. a ajutise vähenemise järel nii 2004. kui 2005. aastal hüppeliselt.

Küttimise intensiivsuse suurenemine koos arvukuse tõusuga on märgatavam põdra, metskitse ja metssea puhul. Suurkiskjate väga väikeste kvootide juures ei mõjutanud tulemust mitte üksnes antud lubade arv, vaid ka ilmastik ja küttimise korraldus. Ehkki tihedaim oli metskitseasurkund, oli intensiivsem metssigade küttimine.

Muutused väikeulukite küttimises olid 2005. a enamasti suhteliselt tagasihoidlikud. Rohkem kui 2004. a kütiti kährikut, rebast, hanesid, kodutuvi, laanepüüid, lauku jt, samas kui jäneseid, jahifaasanit, parte, vareseid jt kütiti mõnevõrra vähem kui 2004. a.

Väikeulukite absoluutloendust 1996. aastast alates ei korraldata. Arvukuse muutusi kajastavad peaaesjalikult seire- ja küttimistulemused.

Küttimisandmed iseloomustavad mõnevõrra nii jahimeeste antud saakloomade järele kui eri liigirühmade arvukust. Küttimishuvi vähenemine väikekiskjate puhul seostub mõnevõrra ahenenud karusnahaturuga.

Väikekiskjate rohkus ühelt poolt osutab meie ulukifauna liigilisele mitmekesisusele, teisalt aga surub saakloomade arvukuse alla. Erinevate tegurite koosmõjust tulenevalt ongi näiteks rebast ja kährikut jätkuvalt hall- ja valgejäneseid kordi rohkem(!) kütitud. Kui siia lisada metsnugis, siis selgub, miks väikekiskjate tavapäraseid saakloomi – jäneseid, laanepüüsid, nurmkana jt vähe kütitakse: suurema osa nende liikide isenditest söövad väikekiskjad. Nende rohkusega kaasnevat väiksemate saakloomade arvukuse madalseisu võimendab kulliliste, valge-toonekure, samuti haiguste ja avamaastiku-elupaikades toimunud muutuste mõju. Võõrliikide – kähriku ja mingi küttimise senine tase vaevalt võimaldab neid Eesti loodusest välja tõrjuda. Kähriku ja rebase rohkust kinnitab nende sage hukkumine maanteedel autorataste all ja asulaisse sattumine, samuti marutaudi suur esinemissagedus.

Kütitud väikeulukite arv 1000 ha jahimaa kohta suurenes 2005. a märgatavalt rebase, hanede ja laanepüü osas, ning vähenes märgatavamalt partide osas.

8.2.1 Jahimeeste poolt loendatavate ulukite arvukus ja küttimeine maakonniti aastal 2005

Population and harvest of game animals (game census data) by counties in 2005

Maakond County	Pöder Moose		Punahirv Red deer		Metskits Roe deer		Metssiga Wild boar		Karu Brown bear		Hunt Wolf		Ilves Lynx		Kobras Beaver	
	L*	K**	L	K	L	K	L	K	L	K	L	K	L	K	L	K
Häriju	1430	654	0	0	4100	785	1600	940	25	1	5	0	45	8	1000	280
Hiiu	280	62	480	46	1400	311	700	292	0	0	1	0	15	0	3	0
Ida-Viru	740	156	0	0	1100	64	700	140	100	5	8	0	55	4	1400	418
Jõgeva	700	215	0	0	2600	452	1000	385	40	2	14	2	70	5	1500	359
Järva	630	320	0	0	3400	537	1300	1164	40	4	8	0	50	9	800	223
Lääne	870	416	0	0	3000	868	1300	1085	5	1	3	1	35	3	800	123
Lääne-Viru	770	376	44	2	2800	317	1300	587	105	5	9	4	80	9	1400	268
Põlva	380	101	1	0	3800	635	900	445	50	1	3	2	45	3	1200	346
Pärnu	1800	678	64	8	7000	1326	2100	1162	40	0	12	1	45	11	1900	312
Rapla	850	380	0	0	4800	1010	1500	1119	20	0	5	0	50	8	1000	261
Saare	900	337	960	59	4700	698	1300	2414	0	0	3	0	5	0	21	3
Tartu	700	255	0	0	3800	904	900	383	50	4	6	4	55	5	1700	646
Valga	560	155	80	1	4000	726	900	410	5	0	4	3	75	8	1700	1093
Viljandi	960	365	60	13	4400	728	1200	465	25	0	2	0	50	7	1200	698
Võru	490	142	10	1	4000	854	800	341	5	0	2	1	25	6	1900	728
Kokku Total	12060	4612	1699	130	54900	10215	17500	11332	510	23	85	18	700	86	17524	5758

*L – arvukus population **K – küttimeine harvest

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

8.2.2 Jahimeeste poolt loendatavate ulukite tõenäoline arvukus ja küttime aastail 1985–2005

Probable number of population and harvest of game animals (game census data) in 1985–2005

Aasta Year	Pöder Moose		Punahirv Red deer		Metskits Roe deer		Metssiga Wild boar		Karu Brown bear		Hunt Wolf		Ilves Lynx		Kobras Beaver	
	L*	K**	L	K	L	K	L	K	L	K	L	K	L	K	L	K
2005	12000	4612	1700	130	55000	10215	17500	11332	530	23	85	18	700	86	17500	5758
2004	11700	4075	1500	123	49000	7669	17000	8122	550	12	90	34	900	84	17000	4384
2003	11700	3848	1300	139	41000	5460	16000	7003	550	29	170	17	950	82	15000	2957
2002	10500	3438	1300	148	35000	5009	13000	5660	600	24	170	30	900	81	16000	3689
2001	10000	2748	1300	149	33000	3978	12000	4937	550	27	190	46	900	175	14000	3164
2000	9200	2384	1500	200	30000	3615	11000	3952	600	20	150	56	1000	120	11000	2195
1999	8700	2190	1500	175	29000	3348	11000	3479	600	32	200	98	1100	181	10000	1874
1998	7700	1761	1400	173	29000	3829	10000	3265	600	37	300	118	1200	225	9000	1439
1997	6600	1452	1100	123	29000	3773	8500	2386	600	28	300	143	1200	177	9000	1196
1996	6300	1241	1200	146	35000	4585	10000	2408	600	40	500	196	1200	146	7400	906
1995	6200	1195	1200	131	37000	6354	11000	3896	660	34	700	302	1100	108	6700	838
1994	7500	1968	1300	133	43000	7539	13000	4934	670	38	520	205	1150	61	5400	758
1993	12000	4267	1200	187	58000	10236	16000	8188	800	35	460	153	1100	58	4600	530
1992	15000	6564	1300	215	60000	9507	16000	9168	800	32	400	120	1000	63	4000	238
1991	13000	6400	1000	100	47000	9300	16200	7100	820	50	250	60	1000	70	3200	200
1990	12000	5400	900	70	55500	9600	14000	7000	840	55	190	85	940	60	2600	200
1989	11160	4411	800	50	54000	8170	13000	5833	780	69	130	23	890	33	2300	147
1988	12000	4084	700	90	51000	7408	12000	6762	770	73	100	53	800	108	1900	110
1987	12000	4302	700	74	55000	7405	11000	5907	600	62	90	98	660	101	1500	130
1986	11000	3877	500	38	39000	7365	10000	5384	580	52	100	87	700	59	1200	82
1985	11000	5164	450	57	39000	8117	95000	5760	500	24	100	88	580	60	900	24

*L – arvukus population **K – küttime harvest

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

8.2.3 Teiste ulukite küttime aastail 1985–2005 Harvest of other game animals in 1985–2005

Uluk	Game species	Küttimeine Harvest																				
		1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Halljännes	European Hare	4869	4675	4023	3271	2629	2100	1328	1596	1757	1667	2116	1879	1753	1489	1762	1621	1463	1423	1356	1306	1221
Valgejänes	Mountain Hare	...	...	...	...	...	...	1107	1568	1267	1106	1045	956	817	594	646	663	474	485	491	391	245
Kährnik	Raccoon Dog	5724	8681	6770	5915	3585	3000	2650	2796	3278	2245	1723	1393	1516	1497	1925	2222	3753	4945	4124	3516	3992
Metsnugis	Pine Marten	2300	2249	1874	1859	1254	700	691	1115	1216	1031	817	643	608	633	811	912	1150	1215	2201	1195	1181
Mink	American Mink	...	...	...	67	132	...	308	368	249	324	157	151	184	328	313	343	342	491	399	224	213
Mäger	Eurasian Badger	46	1	...	1	...	...	3	52	22	25	46	23	22	18	15	46	56	44	65	69	110
Ondatra	Muskrat	666	498	920	378	262	100	159	152	31	135	47	22	64	25	27	6	1	1	1	4	0
Rebane	Red Fox	2130	3021	2218	1583	1174	1100	1462	2369	3470	2524	3326	3955	3156	4179	4508	5022	5797	7461	4376	6184	7806
Tuhkur	Western Polecat	...	1865	...	942	...	...	427	322	310	252	139	103	150	150	163	158	250	384	202	140	233
Hallhaigur	Grey Heron	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7	11	2	1	23	45	39
Hallrästas	Fieldfare	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	104	42	75	98	34	73	70
Hani	Goose	...	...	...	...	...	...	1261	1079	1118	919	1500	2207	1822	2007	3283	2901	3414	2604	1656	1655	2681
Jahifaasan	Pheasant	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	112	467	799	716	1421	1366	1942	651
Kaelustuvi	Woodpigeon	...	...	...	...	...	...	389	155	167	166	107	113	240	208	405	328	405	464	276	398	374
Kajakas	Gull	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	9	...	13	105	123	45	83	74	162
Kodutuvi	Rock Dove	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	238	294	412	126	126	793	246	543
Kormoran	Cormorant	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	41	42	102	83	158	127	101
Künnivares	Rook	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	14	68	110	28	0	5	8
Laaneprüü	Hazel Grouse	229	208	121	256	433	100	185	340	203	151	132	122	212	100	119	245	123	93	176	55	170
Lauk	Coot	...	...	...	...	...	...	411	194	87	51	309	18	151	221	112	72	121	50	97	17	73
Metskurvits	Woodcock	...	...	...	...	7125	...	5737	2603	2457	1587	1510	61	164	267	352	588	760	1172	1034	659	750
Nurmikana	Partridge	17	...	...	34	23	...	...	103	45	12	61	47	17	8	31	83	70	50	96	23	111
Part	Duck	...	...	...	...	...	...	16626	8985	8069	7035	...	9277	11159	12097	14135	11551	14403	11200	17662	15755	14109
Ronk	Raven	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	4	34	14	13	2	11	22
Tikutaia	Snipe	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	59	175	20	81	88	49	29
Vares	Carrion Crow	...	...	...	...	...	...	4076	3227	3390	1111	865	2057	3137	2542	3390	3008	2190	2069	2383	1964	1964

* 1985–1990. a halljänesse andmeid data for 1985–1990 of European Hare include data of Mountain Hare

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

8.2.4 Kütitud väike- ja suurulukite arv 1000 ha jahimaa kohta aastail 2003–2005

Harvest of small and big game animals per 1000 ha of hunting area in 2003–2005

Liik Species	Kütitud väikeulukite arv 1000 ha jahimaa kohta <i>Harvest of small game animals per 1000 ha</i>		
	2003	2004	2005
Kährik <i>Raccoon Dog</i>	1,0	0,9	1,0
Metsnugis <i>Pine Marten</i>	0,5	0,3	0,3
Mink <i>American Mink</i>	0,1	0,1	0,1
Rebane <i>Red Fox</i>	1,1	1,5	1,9
Halljänes <i>European Hare</i>	0,3	0,3	0,3
Valgejänes <i>Mountain Hare</i>	0,1	0,1	0,1
Part <i>Duck</i>	4,3	3,8	3,4
Hani <i>Goose</i>	0,4	0,4	0,6
Laanepüü <i>Hazel Grouse</i>	0,04	0,01	0,04
Nurmkana <i>Partridge</i>	0,02	0,01	0,03
Metskurvits <i>Woodcock</i>	0,25	0,16	0,18
Vares <i>Carrion Crow</i>	0,5	0,6	0,5
	Kütitud suurulukite arv 1000 ha jahimaa kohta <i>Harvest of big game animals per 1000 ha</i>		
Pöder <i>Moose</i>	0,9	1,0	1,1
Punahirv* <i>Red deer*</i>	0,03	0,03	0,03
Metskits <i>Roe deer</i>	1,3	1,9	2,5
Metssiga <i>Wild boar</i>	1,7	2,0	2,7
Karu <i>Brown bear</i>	0,007	0,003	0,006
Hunt <i>Wolf</i>	0,004	0,008	0,004
Ilves <i>Lynx</i>	0,02	0,02	0,02
Kobras <i>Beaver</i>	0,7	1,1	1,4

* Hiiu ja Saare maakonnas on 2005. aastal punahirve kütmine 0,5 ja 0,2 is/1000 ha jahimaa kohta

* *harvest of red deer was 0,5 deer/1000ha of hunting area in Saare county and 0,2 deer/1000ha in Hiiu county*

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

8.3. Jahimaa pindala ja jahimeeste arv

Hunting area and number of hunters

Jahimaa pindala on viimastel aastatel püsinud üle 4 milj ha. Jahimeeste arv Eestis vähenes 2005. a 14 4000-ni, suurenedes viies ja vähenedes kümnes maakonnas. Kui Harjumaal oli jahimehi arvel üle kolme tuhande, ning Pärnu-, Tartu- ja Viljandimaal üle tuhande, siis Hiiumaal alla kolmesaja, teistes maakondades nende vahepealne. Ühe arvel oleva jahimehe kohta tuli 2005. a jahimaa pisut rohkem kui kahel eelnenud aastal – ligi 290 ha, siinjuures Viru- ja Järvamaal ligikaudu neli korda rohkem kui Harjumaal.

8.3.1 Jahimaa pindala ja jahimeeste arv aastail 2001–2005

Hunting area and number of hunters in 2001–2005

Maakond County	Jahipiirkondade pindala (1000 ha) Area of hunting districts (1000 ha)					Jahimeeste arv Number of hunters				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
Harju	392,4	404,7	404,7	356,6	374,9	3 352	3 648	3 716	3828	3721
Hiiu	100,4	100,4	100,4	101,9	99,0	255	271	255	264	257
Ida-Viru	282,2	282,2	269,5	269,5	269,5	644	654	648	660	581
Jõgeva	245,1	258,8	258,8	245,1	258,3	785	775	787	813	758
Järva	258,0	257,3	251,3	251,3	251,3	560	565	594	554	617
Lääne	205,6	225,3	261,4	256,4	256,4	586	664	655	684	664
Lääne-Viru	319,7	320,8	332,3	333,3	353,0	880	890	796	834	763
Põlva	217,3	217,7	217,7	217,7	213,1	420	434	423	440	550
Pärnu	458,3	461,7	461,7	445,6	445,6	1 244	1 348	1 426	1468	1138
Rapla	294,1	293,6	272,1	294,9	294,9	743	684	764	787	745
Saare	280,8	290,4	290,4	290,3	290,3	949	959	936	982	965
Tartu	279,9	293,1	298,7	298,9	298,9	1 139	1 073	1 218	1275	1299
Valga	199,9	201,3	201,3	200,7	201,1	633	559	603	577	553
Viljandi	307,0	307,0	307,0	317,4	317,4	1 178	1 052	1 092	1112	1137
Võru	227,6	227,9	226,0	226,0	225,2	616	622	631	652	639
Kokku Total	4 068,3	4 142,2	4 153,3	4 105,6	4 148,9	13 984	14 198	14 544	14 930	14 387
	Jahimaaad jahimehe kohta Hunting area per hunter (ha)					Jahimehi jahipiirkonna kohta Hunters per hunting district area (tk/1000 ha)(number/1000 ha)				
Harju	117	111	109	93	101	8,5	9,5	9,2	10,7	9,9
Hiiu	394	370	394	386	385	2,5	2,6	2,5	2,6	2,6
Ida-Viru	438	431	416	408	464	2,3	2,3	2,4	2,4	2,2
Jõgeva	312	334	329	301	341	3,2	3,1	3,0	3,3	2,9
Järva	461	455	423	454	407	2,2	2,2	2,4	2,2	2,5
Lääne	351	339	399	375	386	2,9	3,0	2,5	2,7	2,6
Lääne-Viru	363	360	417	400	463	2,8	2,6	2,4	2,5	2,2
Põlva	517	502	515	495	387	1,9	2,0	1,9	2,0	2,6
Pärnu	368	343	324	304	392	2,7	3,2	3,1	3,3	2,6
Rapla	396	429	356	375	396	2,5	2,7	2,8	2,7	2,5
Saare	296	303	310	296	301	3,4	3,4	3,2	3,4	3,3
Tartu	246	273	245	234	230	4,1	4,4	4,1	4,3	4,3
Valga	316	360	334	348	364	3,2	2,9	3,0	2,9	2,7
Viljandi	261	292	281	285	279	3,8	3,6	3,6	3,5	3,6
Võru	369	366	358	347	352	2,7	2,9	2,8	2,9	2,8
Kokku Total	291	292	286	275	288	3,4	3,6	3,5	3,6	3,5

Allikas: Statistikaamet, Keskkonnaministeerium

Source: Statistical Office of Estonia, Ministry of Environment

8.4. Põdra arvukus ja küttimine

Population and harvest of moose

Põder on Eesti tähtsaim jahiuluk. Tõenäoliselt oli Eestis üle aegade kõige arvukamalt põtru 1970. aastate lõpus ja 1980. aastate alguses: asurkonna käibe põhiste arvutuste kohaselt pidi põtru olema vähemalt 17 000–18 000. Ei saa välistada, et arvukus küündis koguni 20 000–25 000-ni. Enim on põtru küttitud järgmistel aastatel: 1976–5961 isendit, 1983–5800, 1991–6400 ja 1992–6600. 1990. aastate algusest keskpäigani vähenes arvukus 14 000-lt 5000–6000-ni, küttimine aga 6600-lt 1600-ni.

Arvukuse ootamatult kiire ja sügava languse 1990ndate I poolel põhjustas aastail 1993–1995 tavaküttimise järsule vähendamisele vaatamata kontrollimatu salaküttimine koos suurkiskjate mõju tugevnemisega. Aastail 1993–1994 võis salaküttimise maht elanikkonna elujärje halveneses olla isegi tavaküttimisega võrdne. Et põdrapopulatsioon 1990ndate teisel poolel siiski säilis ja taastuma hakkas, selles oli oma osa hundi arvukuse ja salaküttimise vähenemisel, samuti järjekindlal säästliku küttimisstruktuuri ja -mahtude ning piiratud jahiaja rakendamisel. Soodsaist taustamuutustest oli olulisim põdra elupaikade ja põtrade endi tervislikus seisundi paranemine, samuti inimeste elujärje üldine paranemine koos muudatustega seadusandluses ja selle täitmise kontrollis.

1990ndate II poolest alates kasvanud põdra arvukus jõudis 2001. a 10 000, 2003–2004 11 000, 2005. a aga tõenäoliselt juba 12 000 isendi piirile. Võimalikke loendusvigu arvestades saavutati või paiguti ületati jahipiirkondlik ja maakondlik suurim lubatava arvukuse tase. Eesti Vabariigis on suurim lubatav põdraarvukus 12 000 isendit (Keskkonnastrateegia aastani 2010). Eestis tervikuna küttimine küll pidurdas arvukuse tõusu, kuid ei suutnud põtrade sobivat jaotumist elupaikades mitte alati soovitud määral tagada.

Jahipiirkondades, kus tegelik arvukus suurimat lubatavat taset ületas, täheldati taas rohkelt värsket põdrakahjustust. Kui enamasti võis oletada, et loendus vastab tõenäolisele arvukusele, siis nt Lahemaa rahvusparki piirialal oli 2004 ja 2005. a põtru talvitunud palju rohkem kui kajastas üldloendus. Et arvukuse tõus mõneski maakonnas jätkus ja suurimat lubatavat taset ületas, seda põhjustasid suuresti võimalikud vead üldloenduses ja seejärel küttimismahu määramises.

Põtrade küttimine on viimastel aastatel märgatavalt intensiivistunud. 2004. a kütiti põtru esmakordselt pärast 1993. aastat rohkem kui 4000 isendit, 2005. a juba üle 4600 (tabel 8.2.1), siinjuures Harju- ja Pärnumaal enam kui 600 isendit, Läänemaal üle 400, Järva, Lääne-Viru, Rapla, Saare ja Viljandi maakonnas üle 300 isendi, mujal vähem. Jahimaa/elupaikade 1000 hektari kohta loendati 2005. a vastavalt ligi 2,9 / 5 isendit ning kütiti vastavalt 1,1 / 1,9 isendit. Küttimiskoormus oli 2005. a suurim Harju (2,9), Lääne (2,5), ja Pärnu (2,4) maakonnas – vastavalt 2,9; 2,5; 2,3 isendit 1000 ha elupaikade kohta, samas kui Hiiumaa, Ida-Viru ja Põlva maakonnas põtrade vähesuse tõttu vaid 0,8–0,9 isendit.

Muutusi Eesti põdraasurkonnas 2005. aastal (võrreldes 1995. aastaga) peegeldasid järgmised näitajad: asurkonnas lehma pulli kohta 1,3 (1,5), kaksikvasikatega 41% (30%) järglastega põdralehmadest, vasikaid saja põdralehma kohta 87 (71) ja saja vanalooma kohta 49 (43).

Veel 1980. aastatel olid metsakahjustused, eriti kuuskede koorimine ja männinoorendike rüüste põtrade poolt suureks probleemiks. Ainuüksi kahjustatud kuusikuid oli 1991. aastal ligi 13 000 ha. 1990. aastate II poolest alates jäi värsket põdrakahjustust vähemalt riigimetsas talutavasse piiresse. Elupaigad taastasid 1980ndate ülekoormusest kiiresti. Seda soodustas põdra arvukuse madalseis, raiete rohkus, lankide uuenemine ja põllumaadegi võsastumine. Põdraasurkond sai siit kasvuks võimsa tõuke ja on näidanud aasta-aastalt head sigimisvõimet. Soodsalt on mõjunud ka nooremate, väiksema sigimisvõimaga vanusrühmade ja vasikate eelisküttimine ja sigimispopulatsiooni tuumiku säilitamine.

Suunamise aluseks on viimasel kümnendil olnud pidev Eesti kõiki jahipiirkondi hõlmav põdraseire. Põdra arvukust püütakse elupaikade seisundist lähtudes hoida JS põhises lubatava arvukuse vahemikus, mis on 2000–12 000 isendit, suurendades ka edaspidi küttimismahtu vastavuses asurkonna käibele ja probleemide tekkimisele metsakasvatases. Joonisel 8.4.1.1 osutatud suurima lubatava arvukuse piiriks on 12 000 isendit.

Selle kontrollarvuga on suunamises arvestatud alates keskkonnastrateegia väljatöötamisest aastani 2010. Kuna viimaste aastate jahimaakorraldus on osutanud põdra elupaikade pindala laienemisele ja seisundi paranemisele, siis näib selline kontrollarv põtrade ühtlase jaotumise korral maakondades realistlikuna. Samas pole põdra arvukuse vähendamine kahjustuste suurenedes mõnes piirkonnas kuidagi takistatud.

Metsamajanduse seisukohast valdavalt ohutuks on varasema kogemuse põhjal osutunud põdra asustustiheduse viimine kahjustuspiirkondades 3–4 isendile/1000 ha elupaikade kohta. Selline tihedus annaks põdra nn optimaalseks arvukuseks kogu Eesti jaoks ligikaudu 7000–8000. Taoline seis oli meil viimati 1998. aastal. Jahimaakorraldus, lähtudes Eesti metsanduse arengukavast aastani 2010, annab iga jahipiirkonna kohta kolm kontrollarvu: suurima majanduslikult lubatava, optimaalse ja vähima majanduslikult lubatava arvukuse. Praegust arvukuse majanduslikult lubatavat ülempiiri, ligikaudu 12 000 isendit, mis moodustab keskkonna põdramahutavusest (ökoloogilisest piirarvukusest) umbes poole, võib pidada ka põdraasurkonna jaoks ökoloogiliselt soodsaks: põder asustab praktiliselt kõiki jahipiirkondi, tihedus on enamasti mõõdukas, populatsiooni soolis-vanuseline struktuur on küllalt püsikindel, toiduvaru üldjuhul piisav ja kvaliteetne, metsa uuenemine ja metsakahjustused talutavais piires, ehkki mitte probleemitu. Oht metsa uuendamisele pole arvukusel 12 000, tulenevalt ebahühtlasest tihedusest ja elupaikade erinevast sobivusest siiski välistatud. Vajadus hoida arvukust tasemel 3–4 isendit 1000 ha kohta võib siiski tänapäeval vajalikuks osutada vaid üksikuis jahipiirkondades, kus muidu kahjustusi vältida ei õnnestu. Kui arvukus on sellest tasemest kõrgem, tuleb pidevalt olukorra muutustele reageerimiseks valmis olla.

Põdraasurkonna suunamises on jätkuvalt rakendatud küttimiskvoodi määramise ja jaotamise alast koostööd Metsakaitse- ja Metsauunduskeskuse (MMK), maakondade keskkonnateenistuste, jahiihenduste ja metsaomanike vahel. MMK osaks selles on olnud olemasolevate lähteandmete koondamine, üldistamine ja maakondade keskkonnateenistustele kaalumiseks oma ettepaneku esitamine. Jahinduse ja metsanduse ühist tulevikku silmas pidades ei piisa kindlasti üksnes põdraseire jätkamisest. Vajalik on kohapeal jahimaakasutajate poolt põdrahoolde- ja metsaomanike poolt metsakaitsemeetmete senisest tõhusam rakendamine.

8.4.1 Põdra arvukus ja küttimine aastail 1960–2005

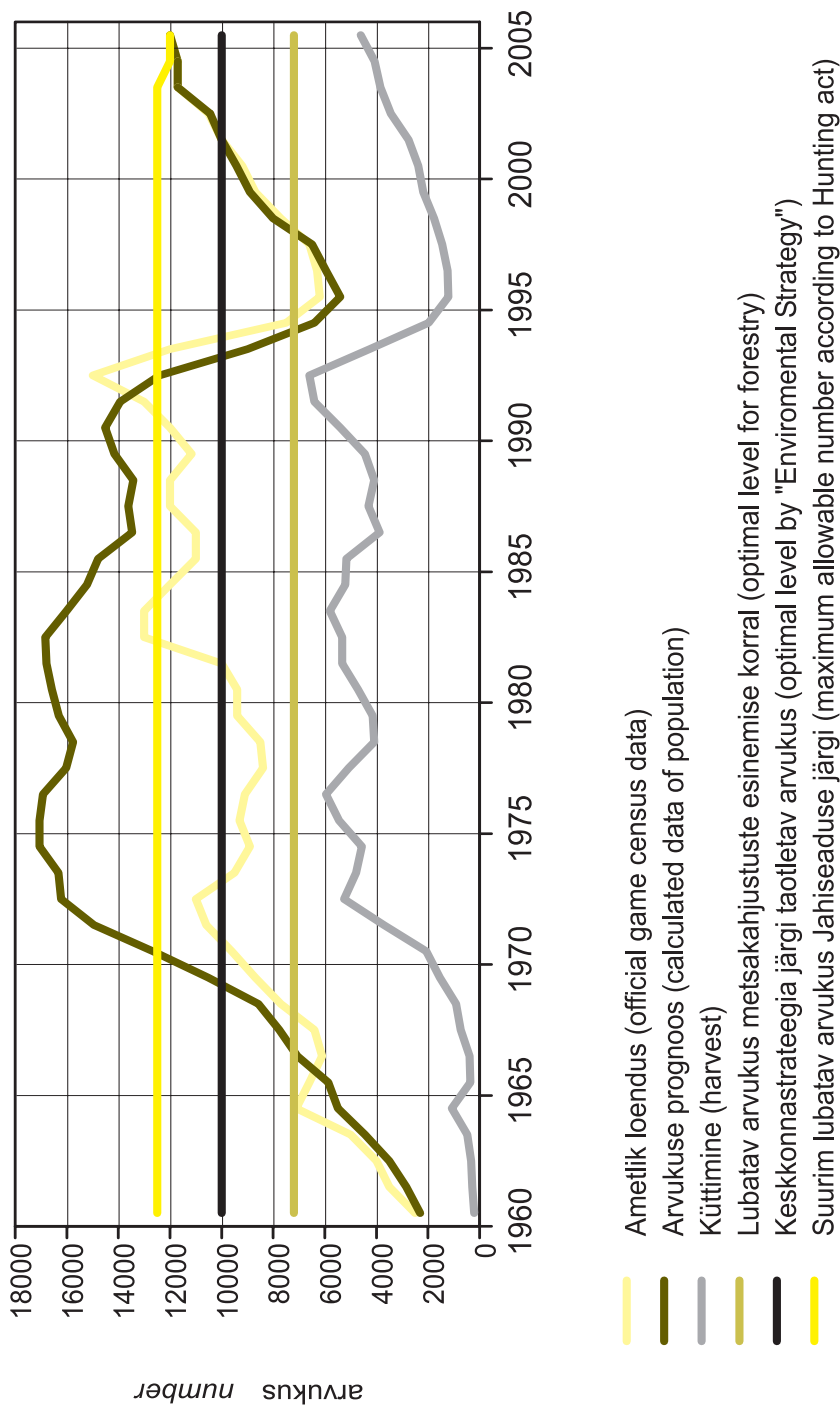
Population and harvest of moose in 1960–2005

Aasta Year	Ametlik loendus <i>Number of animals*</i>	Arvukuse prognoos <i>Calculated prognosis of population</i>	Küttimine <i>Harvest</i>	Aasta Year	Ametlik loendus <i>Number of animals*</i>	Arvukuse prognoos <i>Calculated prognosis of population</i>	Küttimine <i>Harvest</i>
1960	2 500	2 300	215	1983	13 000	16 010	5 800
1961	3 500	2 850	289	1984	12 000	15 210	5 200
1962	4 000	3 500	330	1985	11 000	14 790	5 164
1963	5 000	4 440	483	1986	11 000	13 460	3 877
1964	7 100	5 490	1 070	1987	12 000	13 620	4 302
1965	6 600	5 860	363	1988	12 000	13 420	4 084
1966	6 100	7 060	387	1989	11 160	14 160	4 440
1967	6 400	7 770	738	1990	12 000	14 510	5 400
1968	7 700	8 580	911	1991	13 000	13 930	6 400
1969	8 700	10 520	1 547	1992	15 000	12 410	6 600
1970	9 600	12 660	2 070	1993	12 000	9 000	4 267
1971	10 600	14 950	3 705	1994	7 500	6 400	1 968
1972	11 000	16 220	5 253	1995	6 200	5 400	1 208
1973	9 500	16 320	4 787	1996	6 300	5 960	1 241
1974	8 900	17 050	4 561	1997	6 600	6 500	1 452
1975	9 300	17 050	5 441	1998	7 700	8 000	1 761
1976	9 100	16 930	5 961	1999	8 700	8 900	2 190
1977	8 400	16 030	5 076	2000	9 200	9 430	2 384
1978	8 500	15 750	4 085	2001	10 000	10 000	2 748
1979	9 400	16 310	4 144	2002	10 500	10 440	3 438
1980	9 400	16 580	4 707	2003	11 700	11 700	3 848
1981	10 000	16 790	5 327	2004	11 700	11 700	4 075
1982	13 000	16 840	5 333	2005	12 000	12 000	4 612

* official game census data

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 8.4.1.1 Põdra arvukus ja küttimine aastail 1960–2005

Figure 8.4.1.1 Population and harvest of moose in 1960–2005

8.5 Põder, kuusikud ja noored männikud

Moose, spruce and young pine stands

Põdra mõju keskealistele kuusikutele hakati riigimetsas jälgima aastail 1998–1999. Aasta hiljem valiti esimesed alalised vaatluskohad ka põdra poolt ohustatud ja järjest aheneva pindalaga männikultuuridesse.

Pisteline jälgimine ei võimalda otseselt määrata kahjustuste ulatust ja seda rahasse ümber arvestada, küll aga a) kindlale metoodikale tuginedes jälgida värske kahjustuse muutusi, b) osutada puistute ohustatuse muutustele, c) võtta suuremate kahjustuspuhangute ennetamiseks või peatamiseks vastumeetmeid, sh otstarbekamalt küttimist ja metsakaitset korraldada.

Valdavalt RMK metstkondades paiknev vaatlusvõrk hõlmab enam kui sadat 100 kuusega ja enam kui üheksatkümmet 50–100 männiga proovitükki. Vaatluspuudel tehakse värske kahjustuse dünaamika jälgimiseks aasta-aastalt kindlaks üldseisund ja põdra põhjustatud vigastuste lisandumine.

Kuusikutes on põdra tekitatud mehhaanilisi vigastusi täheldatud püsivalt ligi viiendikul uuritud kuuskedest; värskeid koorevigastusi on aasta-aastalt registreeritud vähem kui sajalt kuusel, s.o enamasti vähem kui sajandikul uuritud kuuskedest ja mitu korda vähem kui raiete käigus inimese poolt tekitatud mehhaanilisi vigastusi (Tabel 8.5.1). 2005. a püsis kuuskede koorimine proovitükkidel sama madalal tasemel kui 2004. aastal. Põhjustena tulevad arvesse muu põdratoidu piisav varu, kuid ka kuuskede atraktiivsuse vähenemine proovitükkidel, nt korbustumise tõttu.

Sügisalvised põdravatsad on näidanud, et kolmveerandi toidust moodustasid lehtpuud. Üleminekutoiduna kasutasid põdrad sageli puhmarinde kanarbikku, mustikat ja pohla. Okaspuude, sh peamiselt männi sisaldus toidus küündis vaid vähestel juhtudel üle kümnendiku, kuusevõrseid ja koort aga kasutas enne talve vaid väga vähe põtru ja needki enamasti tühis koguses. Siiski oli 2005. a märgata nii kuuse kasutajaskonna kui ka söödud kuusekoguste mõningast suurenemist. Kahjustustest hoidumisel on tulevikus oluline koht pajustike säilimisel ja hooldamisel. Neid võib kindlasti pidada „põtrade vääriselupaikadeks”.

Männikultuurides esines 2005. a andmeil värsket kahjustust juba enam kui neljandikul noortest mändidest, s.o märgatavalt sagedamini kui eelnenud viiel aastal. Suurem oli põtrade oht Harju, Ida-Viru, Saare, Põlva jt maakondades ning Lahemaa rahvuspargis ja lähikonnas, kus mändi vatsasisus juba oktoobris-novembris märkimisväärses koguses leidub.

Põtrade poolt viimastel aastatel tekitatud vigastusi täheldati mändidel märksa sagedamini kui kuuskedel. Värskest vigastatud mändide osatähtsus 2005. a ületas kuuskede vastavat näitajat taas kümneid kordi. Põhjus peitub männi atraktiivsuses, millest tulenevalt ka põtrade talvine asustustihedus uuritud männikute juures püsis umbes kolm korda kõrgem kui kuusikute juures.

Eeltoodud andmed moodustavad vaid osa põdraolukorra terviklikuks hindamiseks vajalikest. Lisandub metstkondade hinnang olukorrale, lehtpuukahjustuste jälgimine lankidel jm. Keskele koht põtrade küttimise korraldamises on Metsakaitse- ja Metsauenduskeskuse poolt koostatud põtrade küttimisettepanekuil, milles püütakse põdra mõjuga metsale võimalikult adekvaatselt arvestada. Küttimisettepaneku elluviimisel ja olukorra jälgimisel igas maakonnas on keskkonnateenistuse jahindusspetsialisti ja jahihüenduste kõrval palju abi olnud RMK metstkondadest.

8.5.1 Põdrakahjustused kuusikutes ja noortes männikutes aastail 1999–2005

Moose damages in spruce and young pine stands in 1999–2005

Näitaja	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Indicator
Proovitükkide arv kuusikutes	114	114	114	130	129	131	126	Number of plots in spruce stands
Inventeeriti	114	103	101	109	116	108	91	Number of plots observed
Jälgitavate kuusikede arv	11 365	10 149	9 967	10 488	11 181	10 301	8 538	Number of spruce trees assessed
Raievigastustega (%)	6,1	6,2	5,8	5,2	4,7	4,0	3,2	Damages caused in logging (% of trees)
Ulukikahjustustega kuuski (%)	18,3	18,8	19,0	18,8	18,9	18,8	18,5	Share of trees with game damages
värske koorevigastusega kuuski (%)	0,7	0,5	0,4	1,2	0,8	0,5	0,5	share of fresh damage (% of trees)
Põtrade koormus proovitükkide lähikonnas (isendit 1000 ha kohta)	3,9	3,6	3,1	5,2	5,3	6,2	9,9	Density of moose population around plots (animals per 1000 ha)
Proovitükkide arv männikutes	...	86	83	92	96	91	76	Number of plots in pine stands
Jälgitavate mändide arv	...	8 180	7 733	8 844	9 171	8 650	7 171	Number of pine trees assessed
Raievigastustega (%)	...	0,6	1,3	0,8	0,5	0,4	2,1	Damages caused in logging (% of trees)
Ulukikahjustusega mände (%)	...	33,8	41,6	47,0	43,8	44,4	53,8	Share of damaged trees (% of trees)
vanade vigastustega (%)	...	25,5	32,9	35,3	36,0	35,5	44,5	Share of this old damage (% of trees)
värskete vigastustega (%)	...	12,2	17,0	24,2	17,0	20,2	29,5	fresh damage (% of trees)
Põtrade koormus proovitükkide lähikonnas (isendit 1000 ha kohta)	...	14,8	13,7	20,8	18,4	18,5	24,8	Density of moose population around plots (animals per 1000 ha)

Allikas: Metsakaitse- ja Metsasauenduskeskus

Source: Centre of Forest Protection and Silviculture

8.6 Hundi, ilvese ja pruunkaru populatsioonide seisund

State of populations of wolf, lynx and brown bear

Seoses riikliku jahindus- ja looduskaitsepoliitika muutustega on viimastel aastatel suurkiskjatele (hunt, ilves ja karu) üha rohkem tähelepanu pöörama hakatud. Vastavalt 2001. aastal valminud suurkiskjate ohjamise ja kaitse tegevuskavale on välja töötatud spetsiifiline seiremetoodika ja rakendatud regulaarset asurkondade seiret, mille tulemustele tuginedes on määratud iga-aastased säästlikud küttimislimiidid, jahiseadusandlust on muudetud looduskaitseõbralikumaks ja palju muud. Aastal 2005 moodustati MMK juurde ulukiseireosakond, kes muuhulgas ka suurkiskjatega seotud tegevusi, nagu seire, rakenduslikud teadusuuringud ja kaitsekorralduslikud tegevused, koordineerib ja läbi viib. Seire tulemusel on ülevaade asurkondade seisukorrast oluliselt paranenud, võrreldes varasemate aastatega, mil jahindusstatistika loendatud ja kütitud isendite arvuliste väärtustena olid ainukesed populatsiooni seisundi hindamise aluseks olevad parameetrid. Tehtud rakenduslikud uuringud annavad aluse asurkonna seisundi muutuste täpsemaks hindamiseks ning sobivaimate kaitsemeetmete rakendamiseks.

Käesolevas peatükis on vaadeldud suurkiskjate asurkondade seisundi muutuseid, põhitähelepanu on pööratud viimasele kaheteistkümnele aastale.

Hundi arvukus oli viimase 50 aasta jooksul suurim 1995. aastal, mil loendati 700 ja kütiti 302 isendit. Kuna suurkiskjate suure liikuvuse tõttu hinnatakse nende arvukust tavaliselt tugevasti üle, võis huntide tegelik arv küündida kuni 450 isendini. Intensiivse jahipidamise tõttu hakkas arvukus alates 1995. aastast pidevalt kahanema ning 2002. aasta kevadel oli huntide arv viimase 30 aasta madalaimas seisus ning neid võis järgi olla vaid 70–80 isendit (ametlik loendus näitas 170). Ainult tänu õigeaegselt kehtestatud küttimispiirangutele suudeti toona arvukuse langus peatada ning tänu hundi heale sigimispotentsiaalile on see praeguseks taas tõusnud, 2006. aasta kevadel oli see seire andmetel 110. Hundipopulatsiooni seisundit võib hetkel pidada enam-vähem heaks.

Hunt on levinud üle kogu Eesti, 2005. aastal oli meil 14 pesakonda (2002. aastal 8), pesakondi ei esinenud vaid saartel ning Rapla-, Võru- ja Harjumaal.

Huntide tekitatud kahjustused on viimastel aastatel olenemata hundi arvukuse suurenemisest pigem vähenenud. Kui lammaste murdmine on jäänud enam-vähem samaks, olles viimasel kolmel aastal vahemikus 80–100 murtud looma aastas, siis koerte murdmine on vähenenud oluliselt. Kui 2004. aastal murdsid hundid teadaolevalt 59 koera, siis 2006. aastal vaid 10. Põhjus on siin peamiselt küttimisstrateegia rakendamises, kus jahipidamist suunati enam kahjustuspiirkondades.

2005./2006. aasta jahihooajal kütiti vaid 15 isendit, olgugi, et maksimaalselt lubatud küttimismaht oli 33. Lubatud küttimismahtude madala realiseerimisprotsendi korral võib ennustada hundi arvukuse jätkuvat tõusu, mis aga praeguse ülimalt rikkaliku toidubaasi juures ei tohiks siiski olulist negatiivset mõju avaldada. Ka on hundi asustustihedus Eestis veel küllaltki ebahütlane ning asustamata on veel hundile sobilikke alasid näiteks Rapla-, Harju- ja Järvemaal.

Suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava järgi on hundi soovitatav arvukus Eestis 100–200 isendit.

Ilvese arvukus oli viimase 100 aasta (võimalik et veel tunduvalt pikema perioodi) kõrgeimas seisus aastatel 1996–1997, mil loendati 1200 ilvest, tõenäoliselt jäi tegelik arvukus siiski 800–900 isendi vahele. 1998. aastal kütiti 216 isendit, mis on teadaolevalt suurim kütitud isendite arv Eestis. Sellest ajast alates kuni aastani 2002 ilvese arvukus langes, põhjuseks peamiselt intensiivne küttimine ning võimalik, et ka kõrgeastustihedusest tingitud loodusliku suremuse suurenemine. Alates 2002. aastast kehtestatud küttimispiirangud on suutnud arvukuse languse peatada ja soodustada juurdekasvu. Ilveste arvukus on viimastel aastatel taas selgelt tõusnud

ning sisemaa asurkonna seisundit võiks hinnata väga heaks. Seire järgi on meil praegu vähemalt 730 ilvest, jahimeeste arvates on ilveste arvukus tõusnud taas 1200-ni. Ilves asustab kõiki maakondi, asurkonna olukord on viimastel aastatel halvenenud vaid Hiiumaal ja Saaremaal.

Praeguses olulorras oleks mõistlik säilitada olemasolevat küttimismahtu, mis jätkaks arvukuse tõusu. Küttida ei tohiks praegu vaid Saare- ja Hiiumaal.

Kahjustusi tekitavad ilvesed harva, 2006. aastal murdsid ilvesed 2 lammast, 2005. aastal väidetavalt 6 lammast.

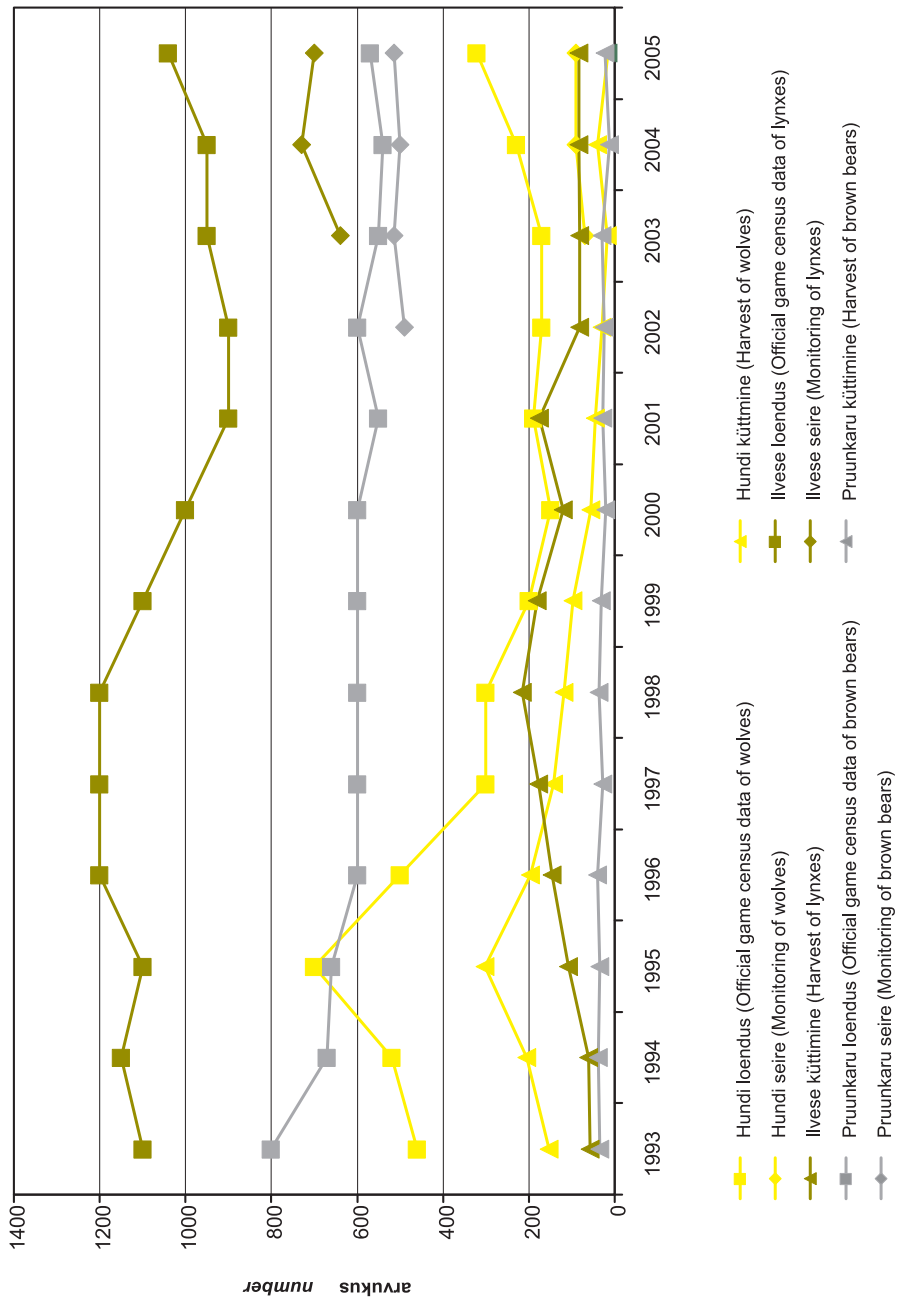
Suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava järgi on soovitatav ilvesearvukus Eestis vähemalt 500 isendit.

Pruunkaru arvukuse kõrgseis viimase saja aasta jooksul oli 1990. aastate algul, kui neid loendati 800 ringis ning 1992. aastal kütiti 82 isendit. Tõenäoliselt liiga suur küttimissurve põhjustas arvukuse mõningase languse, kuid viimased 8 aastat on see püsinud küllaltki stabiilne, 500–600 isendi vahel. Viimasel kolmel aastal tehtud seire näitab siiski arvukuse tagasihoidlikku tõusu, mis väljendub eriti ilmekalt asustustiheduse suurenemisena levikuala servaaladel ja levikuala laienemisena – näitajad, mis on iseloomulikud suurenevale populatsioonile. Populatsiooni seisundit võib hinnata heaks.

Karu levik Eestis on teiste suurkiskjatega võrreldes tunduvalt ebahütlasem, asustustihedus on suurim Kesk- ja Ida-Eestis. Karu puudub täielikult saartel ning levikualast jääb välja ka enamik Harju-, Lääne-, Valga- ja Võrumaast. Karud teevad kahju peamiselt mesindusele, lõhkudes aastas ligi 100 mesitaru. Ka lõhuvad nad heinamaadele jäetud kiletatud silopalle: peamiselt noored karud rebivad mängulustis silopallide kattekilet, mille tulemusel silo rikneb. Karu rünnakud põllumajandusloomadele on siiani olnud väga haruldased, aastast 2006 ei ole teada ühtegi juhtumit. 2005. aastal murdsid karud 2 veist.

Kui karu arvukus on mõnedes piirkondades optimaalne ning kahjustuste vältimiseks on vajalik arvukuse regulatsioon, on Eestis veel sobivaid asustamata elupaiku, mille arvelt võiks karu arvukus meil veelgi suurenda ning levik laieneda ka Lätti, kus aastast aastasse loendatakse neid vaid 10 isendi ringis.

Suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava järgi on karu soovitav arvukus Eestis vähemalt 500 isendit.

Joonis 8.6.1 Hundi, ilvese ja pruunkaru arvukus ja kütimine aastail 1993–2005
 Figure 8.6.1 Population and harvest of wolf, lynx and brown bear in 1993–2005

9. KESKKOND

ENVIRONMENT

9.1 Hoiu- ja kaitsemetsade pindala

Area of protected and protection forests

Seadusega on paika pandud looduskaitse põhimõtted, millest peamiseks loetakse looduse säilitamise seisukohalt oluliste alade kasutamise piiramist. 2004. aasta kevadest kehtiva Looduskaitseseaduse põhieesmärgid on:

- looduse kaitsmine selle mitmekesisuse säilitamise, looduslike elupaikade ning liikide soodsa seisundi tagamisega,
- väärtusliku looduskeskkonna või selle elementide säilitamine ning
- loodusvarade kasutamise säästlikkusele kaasaaitamine.

Lõppjärku on jõudnud *Natura 2000* hoiualade väljaselgitamine, korraldatud hoiualade kaitse alla võtmist maakondade viisi, koostatud kaitsealadele kaitse-eeskirju, uuendatud digitaalset kaitseobjektide kaardikihti (Eesti looduse infosüsteem EELIS), uuritud *Natura 2000* metsaelupaikade seisundit.

Hoiu- ja kaitsemetsade pindala ning teised hinnangud tuginevad statistilise metsainventeerimise (SMI) andmetele. Kasutatud on 2001.–2005. aastani mõõdetud SMI proovitükkide andmeid, digitaalseid kaitsealade ja kaitstavate objektide kaardikihte (EELIS 2005. a seisuga) ning maakatastri plaane. Igale proovitükile (või selle osale) on määratud metsakategooria ning hoiu- või kaitsemetsaks arvamise põhjus. Kui ühel proovitükil oli mitu kaitsepõhjust (näiteks sihtkaitsevöönd ja metsise mänguala, kaitseala piiranguvöönd ja veekaitsemets), arvestati rangema kaitseviisi põhjusega.

Hoiu- ja kaitsemetsadeks loeti:

- kaitsealade reservaadid ja sihtkaitsevööndid,
- metsakaitsealade võrgustiku (EMKAV) range kaitseviisiga alad,
- I kategooria kaitstavate liikide elupaigad või kasvualad,
- metsise mänguala.

Kaitsemetsadeks loeti:

- kaitsealade piiranguvööndid,
- kaitstavad alad, mille kohta kaitse-eeskirjad on alles koostamisel,
- metsakaitsealade võrgustiku (EMKAV) piirangutega alad,
- *Natura 2000* võrgustiku loodus- ja linnuhoiualad,
- II kategooria kaitstavate liikide elupaigad või kasvualad,
- veekaitsemetsad,
- infiltratsiooniala metsad,
- loometsad.

Omaette rühmana on välja toodud vääriselupaigad ehk võtmebiotoobid, mis metsaseaduse tähenduses on kaitset vajavad alad tulundus- või kaitsemetsas. Kaitstavaid metsi iseloomustavad tabelid hõlmavad seega ka vääriselupaikade pindala. Hoiu- ja kaitsemetsade hulka ei ole arvatud 2005. a moodustamisel olnud hoiualasid.

Kõik pindalalised suurused on arvatatud punkthinnangute alusel, iga näitaja proovitükkide arvu ja proovitükkide koguarvu suhte ning üldkogumi pindala korrutisena. Kuivõrd tegemist on statistiliste hinnangutega, on tabelites esitatud ka võimalik veahinnang (alumine ja ülemine usalduspiir 95% usaldusnivool).

Metsamaa pindala kaitseriimiga aladel SMI hinnangute järgi on:

- hoiumetsad – 168 100 ha (7,4% Eesti metsamaast),
- kaitsemetsad – 515 900 ha (22,8% Eesti metsamaast),
- kaitstavad tulundus- ehk vääriselupaikade metsad – 10 000 ha (0,4%).

Järgnevates tabelites on esitatud andmed kaitstavate metsade kohta.

9.1.1 Metsamaa pindala jagunemine metsakategooriate järgi 2005. aastal

Distribution of forest land area by forest categories in 2005

Metsakategooria <i>Forest category</i>	Pindala Area (1000 ha)	Kaitstavate metsade osakaal <i>Share of forests under protection (%)</i>				
		metsamaa kogupindalast <i>from total forest area</i>	95% usalduspiirid <i>95% confidence limits</i>		RMK* metsades <i>in SFMC**</i>	teistes metsades <i>in other forests</i>
			alumine lower	ülemine upper		
Hoiumetsad <i>Protected forests</i>	168,1	7,4	6,7	8,2	13,8	3,7
Kaitsemetsad <i>Protection forests</i>	515,9	22,8	21,5	24,1	21,5	23,5
Vääriselupaigad <i>Woodland key habitats</i>	10,0	0,4	0,2	0,6	0,8	0,3
Kokku kaitstavad metsad <i>Total forests under protection</i>	694,0	30,6	29,2	32,1	36,1	27,5
sellest looduskaitsealadel <i>of this nature protection areas</i>	302,9	13,4	12,3	14,4	19,5	9,8
Tulundusmetsad <i>Commercial forest</i>	1570,2	69,4				
Kokku metsamaa pindala <i>Total forest land area</i>	2264,2	100,0				

* RMK - Riigimetsa Majandamise Keskus
Allikas: SMI 2005, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus

** SFMC - State Forest Management Centre

Source: NFI 2005, Centre of Forest Protection and Silviculture

Looduse säilitamise seisukohalt oluliste alade kasutamise piiramine, eelkõige *Natura 2000* projekti rakendumine Eestis on vähendanud tulundusmetsade osakaalu umbes 5% võrra. Ligi kolmandik ehk 30,6% metsast on rangemate või leebemate majanduspiirangutega.

Hoiumetsadest (loodusobjektide hoidmiseks määratud metsast) paikneb valdav osa riigimetsas. Hoiumets moodustab 13,8% RMK metsamaa pindalast ja vaid 3,7% teiste omanike ja valdajate metsadest.

Kaitsemetsade (keskkonnaseisundi kaitsmiseks määratud metsa) osakaal mõlemas omandigrupis on enam-vähem võrdne, kusjuures looduskaitsealade metsad paiknevad suuremas osas riigimetsas, teiste valdajate maal on märkimisväärses osakaal metsaseaduse alusel määratud kaitsemetsadel (loola, veekaitsemets).

Ka vääriselupaikadest jääb valdav osa riigimetsa. Tuleb märkida, et registreeritud VEPide pindala (registris) on mõnevõrra suurem: pooled neist on moodustatud kaitsemetsadesse, kus VEP on märgitud sekundaarse põhjusena (ega kajastu antud tabelis).

9.1.2 Kaitstava metsamaa pindala jagunemine kaitse põhjuste järgi 2005. aastal

*Distribution of protected forest area by reasons
of protection in 2005*

Kaitse põhjus <i>Reason for protection</i>	Pindala Area (1000 ha)	Erinevate kaitsekategooriate osakaal <i>Share of different protection categories (%)</i>				
		kaitstavate metsade kogupindalast <i>from total protected area</i>	95% usalduspiirid <i>95% confidence limits</i>		RMK* metsades <i>in SFMC** forests</i>	teistes metsades <i>in other forests</i>
			alumine <i>lower</i>	ülemine <i>upper</i>		
Reservaadid ja sihtkaitsevööndid <i>Strict nature reserve and special management zones</i>	131,0	18,9	16,6	21,1	29,0	11,1
Piiranguvööndid <i>Limited management zone</i>	123,6	17,8	15,6	20,0	14,4	20,4
Natura 2000 hoiualad <i>Natura 2000 areas</i>	77,6	11,2	9,0	13,4	11,3	11,1
Metsise mängu- ja elupaigad <i>Species protection sites of Capercaillie</i>	60,4	8,7	7,2	10,2	14,9	3,9
Veekaitsemetsad <i>Water protection forests</i>	97,6	14,1	12,1	16,0	7,5	19,1
Looalad <i>Alvar forests</i>	50,7	7,3	5,9	8,7	2,2	11,2
Muud põhjused <i>Other reasons</i>	153,1	22,1	20,1	24,0	20,7	23,1
Kaitstavad metsad kokku <i>Total protected forest area</i>	694,0	100,0				

* RMK - Riigimetsa Majandamise Keskus
Allikas: SMI 2005, Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

** SFMC - State Forest Management Centre
Source: NFI 2005, Centre of Forest Protection and Silviculture

Suurima pindala kaitse põhjuste järgi moodustab looduskaitsealade sihtkaitsevööndide mets – 5,8% metsamaast ja viiendiku kõikidest kaitstavatest metsadest. Järgnevad kaitsealade piiranguvööndide, Euroopa Liidu *Natura 2000* võrgustiku alade ning veekogude ranna ja kallaste kaitsemets.

Seoses 2004. aastal jõustunud looduskaitsealadusega on mitmed metsa kaitsega seotud kriteeriumid võrreldes varasemaga muutunud. Näiteks veekogude piiranguvööndi laiuse vähendamise tõttu on veekaitsemetsade pindala ligi kaks korda väiksem (võrreldes 2003. a hinnanguga). Moodustatavate hoiualade pindala tabelis ei sisaldu.

Üks ja sama metsaosa võib olla kaitstud mitmel põhjusel. Sellisel juhul on arvestatud tugevama režiimi põhjusega, mistõttu ei kajastu tabelis absoluutne pindala kaitse põhjuse järgi. Nii näiteks hõlmavad *Natura 2000* hoiualad hinnanguliselt viis korda suurema pindala metsamaast kui tabelis märgitud ehk ligikaudu 17% kogu metsamaast.

Suhteliselt suure ala hõlmab jätkuvalt metsise mängu- ja elupaikade kaitse (peamise põhjusena 8,7% kaitstavatest metsadest), mis lisaks sellele on sageli märgitud ka sekundaarse kaitse põhjusena looduskaitsealadel.

Muudest põhjustest moodustab peamise osa Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditudlik ala (veekaitseline infiltratsiooniala).

9.1.3 Hoiu- ja kaitsemetsade jagunemine enamuspuuliigi järgi 2005. aastal

*Distribution of protected forest area
by dominant tree species in 2005*

Enamuspuuliik <i>Dominant tree species</i>	Pindala <i>Area</i> (1000 ha)	Kaitstavate metsade osakaal <i>Share protected stands (%)</i>				
		kaitstavate metsade kogupindalast <i>from total protected area</i>	95% usalduspiirid <i>95% confidence limits</i>		RMK* metsades <i>in SFMC**</i>	teistes metsades <i>in other forests</i>
			alumine <i>lower</i>	ülemine <i>upper</i>		
Mänd <i>Pine</i>	271,9	39,2	36,1	42,3	52,3	29,4
Kuusk <i>Spruce</i>	135,2	19,5	17,2	21,7	18,5	20,2
Kask <i>Birch</i>	170,5	24,6	22,1	27,1	21,6	26,8
Teised puuliigid <i>Other tree species</i>	116,4	16,8	14,7	18,9	7,6	23,6
Kaitstavad metsad kokku <i>Total protected forest area</i>	694,0	100,0				

* RMK - Riigimetsa Majandamise Keskus
Allikas: SMI 2005, Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus

** SFMC - State Forest Management Centre
Source: NFI 2005, Centre of Forest Protection and Silviculture

Hoiu- ja kaitsemetsade jagunemine enamuspuuliigi järgi erineb mõnevõrra metsamaa pindala üldisest liigilisest jagunemisest. Kaitstakse suhteliselt rohkem okaspuupuistuid: kõrgem on männi (39,2%) ning madalam kase (24,6%) osakaal. (Võrdluseks: Eesti metsades kokku on keskmised vastavalt 32,7% ja 30,7%.) Eriti kõrge on männikute osatähtsus RMK metsade hoiu- ja kaitsemetsade hulgas (52,3%). Teistest puuliikidest võib märkida halli lepa kui enamuspuuliigi küllaltki suurt osatähtsust kaitstavate metsade pindalast – 8,3%.

9.1.4 Hoiu- ja kaitsemetsade jagunemine arenguklasside järgi 2005. aastal

Distribution of protected forest area by development classes in 2005

Arenguklass Development class	Pindala Area (1000 ha)	Kaitstavate metsade osakaal Share of protected stands (%)				
		kaitstavate metsade kogupindalast <i>from total protected area</i>	95% usalduspiirid 95% confidence limits		RMK metsades <i>in SFMC forests</i>	teistes metsades <i>in other forests</i>
			alumine lower	ülemine upper		
Lagedad ja selguseta alad <i>Unstocked and reforestation areas</i>	28,6	4,1	3,0	5,2	3,0	5,0
Noorendikud <i>Young stands</i>	45,5	6,6	5,2	7,9	7,5	5,9
Latimetsad <i>Pole stands</i>	46,9	6,8	5,4	8,1	8,6	5,4
Keskealised <i>Middle-aged stands</i>	341,5	49,2	45,7	52,7	49,5	49,0
Valmivad <i>Maturing stands</i>	64,2	9,2	7,7	10,8	8,3	10,0
Küpsed <i>Mature stands</i>	167,2	24,1	21,6	26,6	23,2	24,7
Kaitstavad metsad kokku <i>Total protected forest area</i>	694,0	100,0				

* RMK - Riigimetsa Majandamise Keskus

Allikas: SMI 2005, Metsakaitse- ja Metsaarenduskeskus

** SFMC - State Forest Management Centre

Source: NFI 2005, Centre of Forest Protection and Silviculture

Hoiu- ja kaitsemetsade vanuseline jaotus on ligilähedane Eesti metsade vastavale jagunemisele. Kuigi võiks eeldada, et kaitse all on eelkõige vanemad metsad, on need vaid pisut enam kaitset väärinud võrreldes üldise metsamaa jagunemisega arenguklassidesse. Pool kaitsealusest metsast on keskealine.

9.2 Väarieselupaikad

Woodland key habitats

9.2.1 Väarieselupaikade osakaal, arv ja pindala maakonniti

Maakond County	Metsamaa pindala Forest land area (1000 ha)	VEP pindala Area of WKH (ha)	VEP % metsamaast WKH % from forest land area	Keskmine VEP pindala Average WKH area (ha)	VEP arv Number of WKH
Harju	230,4	1706,7	0,74	2,3	741
Hiiu	70,7	1424,9	2,01	2,6	550
Ida-Viru	205,1	2152,6	1,05	3,5	609
Jõgeva	136,9	655,8	0,48	2,4	279
Järva	133,5	717,9	0,54	3,0	242
Lääne	104,5	627,9	0,60	1,9	323
Lääne-Viru	170,7	2834,4	1,66	3,0	937
Põlva	113,5	414,0	0,36	2,4	170
Pärnu	242,0	3901,1	1,61	2,3	1673
Rapla	165,1	1397,8	0,85	2,5	552
Saare	156,7	3135,7	2,00	5,3	595
Tartu	124,6	774,5	0,62	2,8	279
Valga	118,4	1163,1	0,98	2,0	571
Viljandi	177,9	1383,5	0,78	2,1	649
Võru	114,0	834,1	0,73	1,9	448
Kokku <i>Total 2005</i>	2 264,2	23 123,8	1,02	2,7	8 618

Allikas: Keskkonnaministeerium

Source: Ministry of Environment

9.2.2 Väariselupaiga põhitüüpide esinemine maakonniti 2005. aastal

*Number of main types of woodland key habitats
by counties in 2005*

Maakond County	Väariselupaiga tüüp <i>Type of key habitat</i>										Kokku Total
	a1	a2	b1	b2	b3	c1	c2	c3	c4	d	
Harju	175	149	42	22	52	38	36	31	6	36	587
Hiiu	130	143	8	15	26	41	56	53		19	491
Ida-Viru	105	60	29	61	65	55	74	101	3		553
Jõgeva	56	15	34	22	42	23	24	24	3		243
Järva	76	42	10	21	15	4	9	31			208
Lääne	27	64	45	15	29	10	4	18	1	28	241
Lääne-Viru	257	214	64	26	72	24	33	50	1	18	759
Põlva	25	64	1	17	17	3	1	20			148
Pärnu	290	444	132	113	347	65	26	77	8	10	1512
Rapla	94	106	30	33	57	7	9	16		100	452
Saare	55	79	125	12	30	15	4	16	5	125	466
Tartu	33	45	21	45	55	24	13	8	2		246
Valga	109	163	26	64	94	25	26	40			547
Viljandi	77	97	167	95	57	20	10	82	5		610
Võru	130	82	27	27	45	5	3	42	1	1	363
Kokku Total	1639	1767	761	588	1003	359	328	609	35	337	7426

a1 - kuusikud ja kuuse-segametsad / *spruce and mixed spruce forests*

a2 - männikud ja männi-segametsad / *pine and mixed pine forests*

b1 - laialehised metsad / *broad-leaved forests*

b2 - haavikud / *aspen forests*

b3 - teised lehtmetsad / *other deciduous forests*

c1 - sanglepikud / *black alder wetland forest*

c2 - märgala kuusikud ja kuuse-segametsad / *spruce and mixed spruce wetland forests*

c3 - märgala männikud ja kaasikud / *pine or birch wetland forests*

c4 - laialehised metsad märgalal / *broad-leaved wetland forests*

d - loometsad / *alvar forest*

Allikas: Keskkonnaministeerium

Source: Ministry of Environment

9.2.3 Maastikuelemendiga seotud tüüpide esinemine maakonniti 2005. aastal

Number of woodland key habitats related to landscape element by counties in 2005

Maakond <i>County</i>	Vääriselupaiga tüüp <i>Type of woodland key habitat</i>																				Kokku <i>Total</i>	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4	5.1	5.2	6	7*	7.1	7.2	7.3	8	9		10
Harju	15	12	12	1	4	11	11	3	1	7	28	10	18			6	2	1	7	2	3	154
Hiiu		2	5		1	5	1	1		5				6	5	11	12	1	3	1		59
Ida-Viru		4	4			2		5	2		25	5	6				2		1			56
Jõgeva	1		5	1	1		5	1			2		1		1	1			1	11	5	36
Järva		8	1				1		2		8		1			1				3	9	34
Lääne		1	5				4						2		1	34	3	6	2	15	9	82
Lääne-Viru	29	3	13	4	5	5	8	2	2	9	5	4	40	2		25	1	7	2	6	6	178
Põlva	4		2		2		5				2		3							1	3	22
Pärnu	12	9	14	4	6	5		2		9	6		1	1	1	24	18	5	19	17	8	161
Rapla		4	8		1	2	6	1			13		5	5	9	21	11	2	5	6	1	100
Saare			6			3	1			1	1	1	1		18	45	4	16	21	11		129
Tartu	2	3	2	2		1					2		2		8				1	5	5	33
Valga	1	7	3	1			1			1	1				2		1			4	2	24
Viljandi	1	2	13		1		1			2	1		4					1		13		39
Võru	19	3	25	3			6		4		7		16			1				1		85
Kokku Total	84	58	118	16	21	34	50	15	11	34	101	20	106	8	45	169	52	41	61	97	51	1192

1.1 - järsud jõekaldad / *steep slopes of rivers*

1.2 - laugjad jõekaldad / *glide slopes of rivers*

1.3 - ojakaldad / *stream banks*

2.1 - jõelammid / *floodplain of river*

2.2 - ojaäärsed lammid / *floodplain of stream*

3.1 - ajutiste veekogude kaldad / *shore of a temporary water-body*

3.2 - allikalised alad / *spring-influenced area*

3.3 - karbonaatsete soode ja niitude äärsed metsad / *surroundings of calcareous fen*

3.4 - kopratammide mõjualad / *area influenced by beaver dam*

3.5 - muude veekogude kaldad / *slopes towards other water-bodies*

4 - väike saar või poolsaar / *small island or peninsula*

5.1 - pangametsad / *rock bluff*

5.2 - muud järsakumetsad / *other steep bluff*

6 - põlendikud / *fire-scarred forest*

7* - puisniidud / *wooden meadow*

7.1 - võsastunud puisrohumaad / *overgrown wooded grassland*

7.2 - tüüpilised puisniidud / *typical wooded meadow*

7.3 - tüüpilised puiskarjamaad / *typical wooded pasture*

8 - sarapikud / *hazel groves*

9 - üksikud suured puud / *giant trees*

10 - pargid / *parks*

*Tüüp 7 oli kasutusel ainult 1999. aastal WKH tüüp 7 was used only in 1999 inventory

Allikas: Keskkonnaministeerium

Source: Ministry of Environment

9.3 Kaitsealad Eestis seisuga 01.01.2006

Protection areas in Estonia as of 01.01.2006

9.3.1 Kaitseala pindalad maakondade lõikes kaitseala tüüpide kaupa

Area of protection areas by counties and protection types

Maakond County	Pindala Area (ha)										Kokku Total	
	Loodus- kaitseala Nature protection area	Akva- toorium Area of water	Maastruk- kaitseala Landscape protection area	Akva- toorium Area of water	Rahvus- park National park	Akva- toorium Area of water	VK**	Akva- toorium Area of water	Kaitsealune park Parks under protection	Mainmaa Mainland	Akva- toorium Area of water	
Harju	9107	0	29237	1838	25236	-	586	0	578	64744	1838	
Hiiu	5334	0	6825	2900	0	0	0	0	64	12223	2900	
Ida-Viru	28655	0	15577	0	0	0	325	0	233	44790	0	
Jõgeva	15684	0	1455	0	0	0	8349	0	373	25861	0	
Järva	5087	0	13180	0	0	0	4390	0	219	22876	0	
Lääne	17953	3092	17334	1235	22433	26179	11	0	240	57971	30506	
Lääne-Viru	6101	2667	10886	480	22239	25040*	2438	0	513	42177	28187	
Põlva	583	0	10677	0	0	0	1322	0	440	13022	0	
Pärnu	36382	1814	2105	0	8164	0	2224	213	216	49091	2027	
Rapla	9036	0	13219	0	0	0	7839	0	459	30553	0	
Saare	5929	2713	3927	132	7529	16230	1051	154	86	18522	19229	
Tartu	13471	0	3052	0	0	0	21031	0	434	37988	0	
Vaiga	2853	0	25131	0	5138	0	395	0	247	33764	0	
Viljandi	7804	0	5454	0	31475	0	570	0	131	45434	0	
Võru	607	0	23020	0	5906	0	133	0	144	29810	0	
Mainmaa Mainland	164586		181079		128120		50664		4377	528826		
Akvatoorium Area of water		10286		6585		67449		367			84687	
Kokku/Total	174872		187664		195569		51031		4377		613513	

*Pindala sisaldab ka Lahemaa rahvusparki akvatoomiumi; Harjumaale jäävat osa

**Vana ehk uuendamata kaitsekorraga kaitseala
Protection area with old protection regulation

Area contains the area of water in Lahemaa National Park which remains to the Harju County

Allikas: Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS)

Source: Estonian Nature Information System (EELIS)

9.3.2 Kaitsealade arv maakondade lõikes*

Number of protection areas by counties

Maakond <i>County</i>	Loodus- kaitseala <i>Nature protection area</i>	Maastiku- kaitsela <i>Landscape protection area</i>	Rahvus- park <i>National park</i>	VK**	Kaitsealune park <i>Parks under protection</i>	Kokku <i>Total</i>
Harju	11	17	0	18	71	117
Hiiu	4	11	0	0	7	22
Ida-Viru	4	10	0	5	25	44
Jõgeva	5	2	0	11	51	69
Järva	4	5	0	6	42	57
Lääne	5	7	1	4	16	33
Lääne-Viru	6	14	1	11	71	103
Põlva	5	6	0	5	16	32
Pärnu	11	0	0	28	43	82
Rapla	5	5	0	30	59	99
Saare	8	11	1	19	18	57
Tartu	3	4	0	25	42	74
Valga	2	3	0	12	43	60
Viljandi	7	12	1	10	20	50
Võru	2	11	1	2	20	36
Kokku/Total	82	118	5	186	544	935

* Mitme maakonna territooriumile jäävad kaitsealad on paigutatud selle maakonna koosseisu, kuhu jääb temast pindaliselt suurim osa

Area of protection areas which territory remain to different counties have been calculated to county where situates biggest part of protection area

**Vana ehk uuendamata kaitsekorraga kaitseala *Protection area with old protection regulation*

Allikas: Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS) *Source: Estonian Nature Information System (EELIS)*

10. MAJANDUSÜLEVAADE

ECONOMIC REVIEW

10.1 Ülevaade 2005. aasta majandusest

Review of the commercial year 2005

Eesti majanduskasv kiirenes 2005. aastal 11,1% ni (2004. aastal 7,8%). Sisemajanduse koguprodukt 2005. aastal oli 173,1 miljardit krooni ning 2000. aasta püsivhindades 142,0 miljardit krooni. Lisandväärtus 2005. aastal oli ligi 152,1 miljardit krooni ning 2000. aasta püsivhindades 126,8 miljardit krooni. Suurima panuse majanduskasvu andis eratarbimine, mille kiiret kasvu (6,1%) toetasid madalad intressimäärad, soodsad laenuitingimused, soodne olukord tööturul ning jätkuv kasutatava tulu kasv.

Suurima panuse majanduskasvu andis 2005. aastal töötlev tööstus, mille kasv kiirenes 12,1% ni ning seda tänu suurenenud sisenõudlusele ja ekspordi kasvule. Puidu-, paberi- ja mööblitööstuse lisandväärtus (5,6 miljardit kr) moodustas töötlevast tööstuse lisandväärtusest (25,5 miljardit kr) 21,9%, kogu SKPst 3,7%. Metsamajandus moodustas SKPst 1,2% (1,8 miljardit kr).

2005. aastal jätkus kaubavahetuse kiire areng. Ekspordi kasv ületas impordi kasvu rohkem kui kolmandiku võrra. Seda toetas soodne väliskonjunktuur ja Eesti ettevõtete konkurentsivõimelisuse suurenemine välisturgudel. Väliskaubanduse käive oli 2005. aastal 224,7 miljardit krooni, suurenedes aastaga veerandi võrra (2004. aastal 179,5 miljardit). Kogukäibest 43% moodustas eksport ning 57% import. Kaubavahetuse puudujääk oli 2005. aastal 30,9 miljardit krooni, mis oli vaid 2% kõrgem 2004. aasta näitajast. Kaubavahetuse puudujäägi kahanemise üheks oluliseks tingimuseks on Eestis toodetud eksportkaupade lisandväärtuse tõus. Eesti on kaubelnud kõik aastad suurema ülejäägiga puidu ja puittoodete ning mööbli ja puitmajade osas.

Kaupade ja teenuste ekspordi kasv kiirenes 2005. aastal 29,9% ni (2004. aastal 19%). Puidutööstuse ettevõtete (kaubagrupp 44) eksport suurenes 2005. aastal (10,8 miljardit krooni) võrreldes 2004. aastaga (9,7 miljardit krooni) 11,3%. Kogueksportist moodustas puidu ja puittoodete eksport 2005. aastal 11,1% (2003. aastal 13,0%). Põhilised ekspordiartiklid olid saematerjal (3,064 miljardit kr), töötlemata puit (1,201 miljardit kr) ja puidust ehitusdetailid (1,590 miljardit kr). Enim eksporditi Soome (17,4%), Rootsi (13,9%) ja Suurbritanniasse (12,4%).

Puitmööbli eksport (2,621 miljardit kr) aastaga ei kasvanud. Üha tihenev konkurents ja Hiina mööbli impordi kasv Euroopas on kahandanud Eesti mööblitootjate ekspordivõimalusi. Puitmajade eksport (1,508 miljardit kr) kasvas jätkuvalt, sest nõudlus nende järele välisturgudel suureneb pidevalt. Pabertoodete (kaubajaotus X) eksport (1,931 miljardit kr) osutus 2005. aastal varasema aasta tasemest (1,522 miljardit kr) 27% suuremaks.

Kaupade ja teenuste import suurenes 22,5% (2003. aastal 17%). Puidu ja puittoodete (kaubagrupp 44) import suurenes 2005. aastal (4,4 miljardit kr) võrreldes 2003. aastaga (3,4 miljardit kr) 28,6%, moodustades koguimpordist 3,4%. Kõige suuremas väärtuses imporditi töötlemata puitu (1338 mlj kr) ja saematerjali (1,270 miljardit kr). Jätkuvalt suurenes import Venemaalt (2,5 miljardit kr), moodustades koguimpordist 56%, tunduvalt väiksema osalusega järgnesid Läti (10,0%) ja Soome (8,1%). Pabertoodete import suurenes 2005. aastal (2,7 miljardit kr) 2004. aastaga (2,4 miljardit kr) võrreldes 10,1%.

10.1.1 Sisemajanduse koguprodukt ja lisandväärtus metsasektori ettevõtetes alushindades ning 2000. aasta püsivhindades aastail 2000–2005 (miljonit krooni)

*Gross domestic product and added value of forest sector
companies at basic prices and year 2000 constant prices
in 2000–2005 (million EEK)*

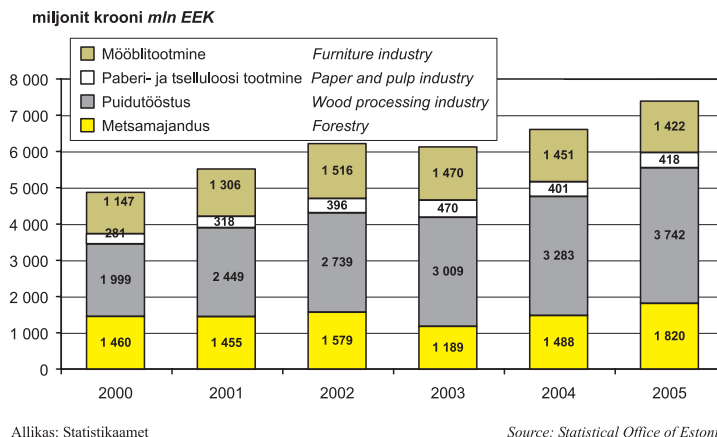
Aasta ja kvartal Year and quarter												
	SKP kokku GDP total	Metsamajandus Forestry	Tööstlev tööstus kokku Manufacturing industry total	puittootlus wood processing industry	puidu saagimine sawing industry	kiilt- ja lehtvineeri tootmine veneer and plywood industry	ehituspuusepa- ja -tšerlitoote tootmine builders' carpentry and joinery industry	puittaara tootmine wooden containers industry	muude puittoote tootmine other wood industry	paberi ja tselluloosi tootmine paper and pulp industry	meebitootmine furniture industry	
NACE*		02	D	20	20.1	20.2	20.3	20.4	20.5	21	36.1	
Alushindades Basic prices												
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		336,0		46,8						0,7	23,2	
2000 Kokku/Total	85244,7	1124,2	15206,6	1952,1	978,8	440,1	395,5	42,9	94,8	280,2	1124,1	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,7	17,8	2,3						0,3	1,3	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		270,6		47,3						0,4	25,3	
2001 Kokku/Total	96701,0	1184,6	17825,6	2401,2	1046,4	672,0	530,4	47,2	105,2	318,0	1280,2	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,5	18,4	2,5						0,3	1,4	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		273,5		51,3						0,4	26,6	
2002 Kokku/Total	107922,2	1305,8	19558,2	2687,6	1270,8	456,7	669,9		290,2**	395,8	1488,9	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,5	18,1	2,5						0,4	1,4	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		202,6		55,4						0,5	31,2	
2003 Kokku/Total	118339,0	986,3	20942,6	2953,1	1311,5	478,1	840,2		323,3**	469,2	1438,6	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,0	17,7	2,5						0,4	1,2	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		232,6		44,8						0,5	48,6	
2004 Kokku/Total	130601,6	1255,0	22317,6	3238,2	1462,9	430,3	976,5		368,5**	400,8	1401,9	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,1	17,1	2,5						0,3	1,1	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		262,2		52,1						0,6	56,5	
2005 Kokku/Total	152153,2	1557,3	25511,5	3690,3						417,1	1365,4	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,2	16,8	2,5						0,3	0,9	
2000. aasta püsivhindades Year 2000 constant prices												
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		336,0		46,8						0,7	23,2	
2000 Kokku/Total	85244,6	1124,2	15206,7	1952,1	978,8	440,1	395,5	42,9	94,8	280,2	1124,1	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,7	17,8	2,3						0,3	1,3	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		288,9		49,3						0,5	22,9	
2001 Kokku/Total	91663,7	1185,1	17150,6	2385,2	1039,4	667,6	526,8	46,9	104,5	313,9	1295,4	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,6	18,7	2,7						0,3	1,4	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		286,6		52,2						0,6	25,1	
2002 Kokku/Total	98774,7	1336,4	18654,3	2570,5	1215,4	436,9	640,7		277,5**	373,6	1497,0	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,6	18,9	2,7						0,4	1,5	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		246,3		58,0						0,7	30,3	
2003 Kokku/Total	105883,0	1087,3	19955,9	2741,0	1217,1	443,9	779,9		300,1**	479,8	1522,2	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,3	18,8	2,6						0,5	1,5	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		251,2		44,7						0,8	49,7	
2004 Kokku/Total	114200,4	938,6	22245,0	2948,0	1331,7	391,8	889,0		335,5**	477,9	1657,5	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,0	19,5	2,6						0,4	1,5	
Kodumajapidamine Household Ettevõtted Companies		262,9		51,4						0,9	57,5	
2005 Kokku/Total	126842,1	967,8	25045,7	3259,9						494,4	1754,1	
Osakaal SKPst share of GDP (%)	100,0	1,0	19,7	2,6						0,4	1,4	

* Euroopa Ühenduse majandustegevusalade statistiline klassifikaator Statistical Classification of Economic Activities in the European Community

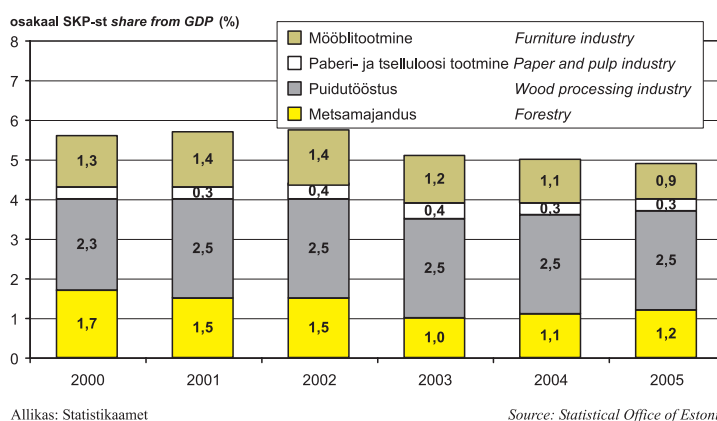
**Andmed sisalvadav NACE koode 20.4 ja 20.5 Data include NACE codes 20.4 ja 20.5

Allikas: Statistikaamet

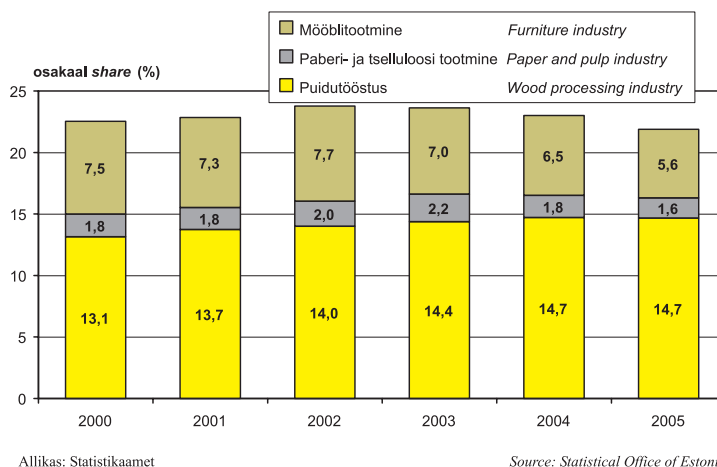
Source: Statistical Office of Estonia

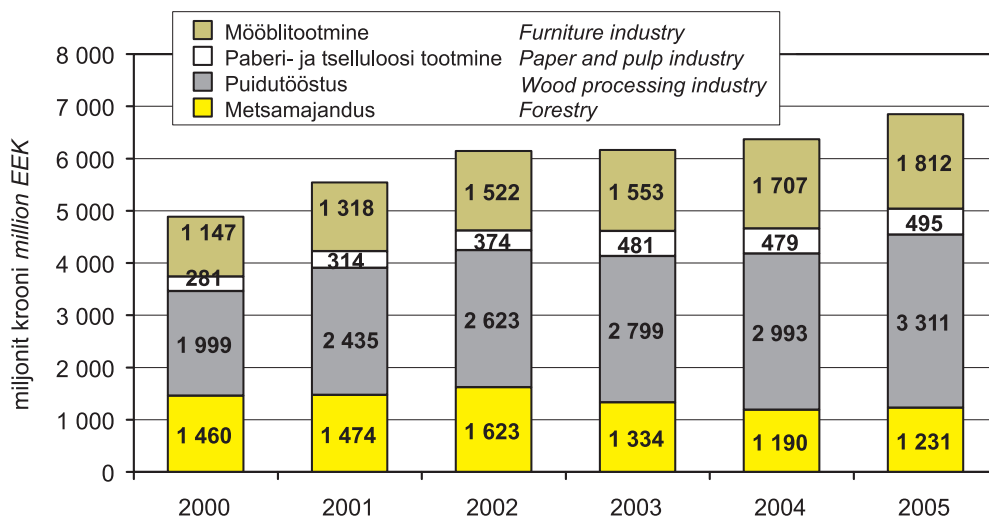
Joonis 10.1.1.1 Lisandväärtus metsasektori ettevõtetes jooksevhindades aastail 2000–2005
Figure 10.1.1.1 Added value of forest sector companies at current prices in 2000–2005

Joonis 10.1.1.2 Metsasektori ettevõtete osakaal sisemajanduse kogutoodangust (jooksevhindade järgi) aastail 2000–2005
Figure 10.1.1.2 Share of forest industry from gross domestic product (by current prices) in 2000–2005

Joonis 10.1.1.3 Metsasektori ettevõtete osakaal töötleva tööstuse lisandväärtusest (jooksevhindade järgi) aastail 2000–2005
Figure 10.1.1.3 Share of forest industry from added value of manufacturing industry (by current prices) in 2000–2005

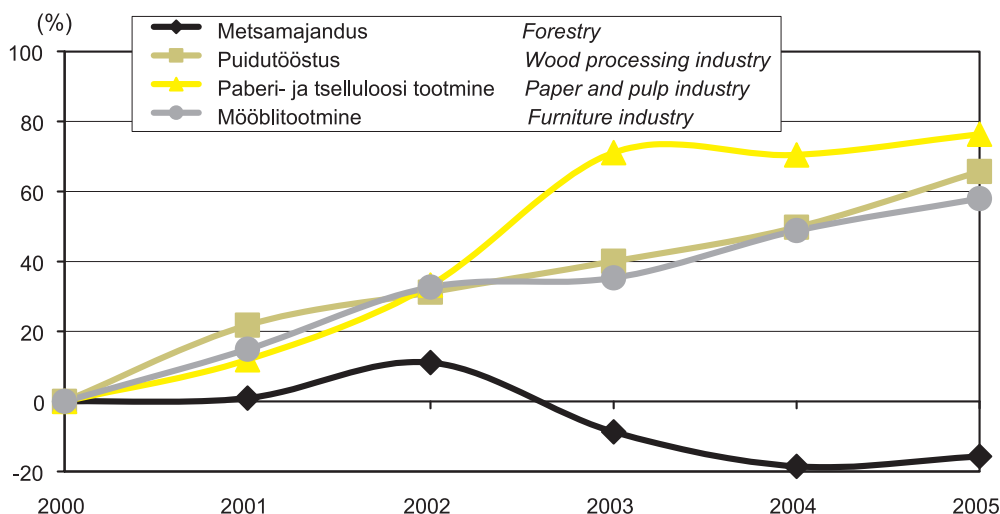

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.1.2.1 Lisandväärtus metsasektori ettevõtetes 2000. aasta püsivhindades aastail 2000–2005

Figure 10.1.2.1 Added value of forest sector companies at year 2000 constant prices in 2000–2005

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.1.2.2 Lisandväärtuse muutumine metsasektori ettevõtetes 2000. aasta püsivhindades aastail 2000–2005 (2000. a=100%)

Figure 10.1.2.2 Changing of added value of forest sector companies at year 2000 constant prices in 2000–2005 (year 2000=100%)

10.2 Tööstuslik tootmine

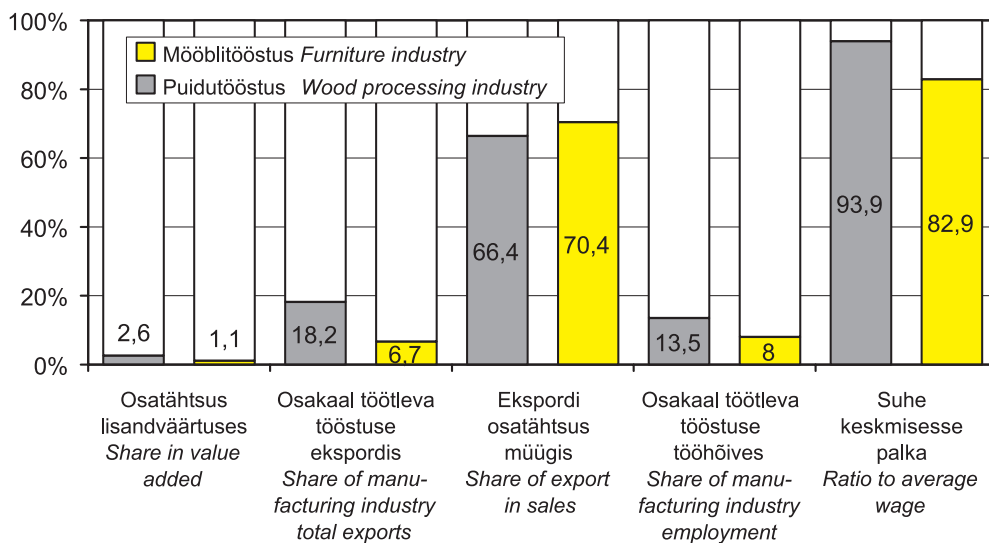
Industrial production

Töötleva tööstuse müük on viimase kümne aastaga kasvanud üle kolme korra. Suurematest allharudest on kõige kiiremini arenenud puidutööstus, mille toorainega on Eesti suhteliselt hästi varustatud, kuid kus järjest olulisemat rolli mängib ka importtoorme ümbertöötlemine. Puidutööstuse toodangu müük on viimase kümne aastaga suurenenud ligi seitse korda. Töötleva tööstuse müük kasvas 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes 13%.

Puidutööstus on Eesti suurimaid tööstusharusid. Puidutöötlemise ja puittoodete tootmisega tegeleb ligi 1000 ettevõtet, kus töötab kokku ligi 17 000 töötajat. Perioodil 2000–2005 kasvas toodangumaht tööstusharus ligikaudu kaks korda. Puidutööstuse toodete valik on lai, alustades saematerjalide tootmise ja töötlemisega ning lõpetades puitmajade, akende ja uste valmistamisega.

2005. aasta oli puidutööstusele edukas, müük kasvas nii sise- kui välisurul ning ka toormepuidu osas oli olukord veidi parem kui eelmisel aastal. Müük kasvas puidutööstuses 11%. Puidutööstuse müügi kasvutempo on püsinud üle 10% viimasel viiel aastal. Müügi kasv tulenes peamiselt ekspordi suurenemisest, siseturu nõudluse kasv oli mõnevõrra aeglasem.

Mööbli tootmisega tegeleb Eestis üle 400 ettevõtte. Aastatel 1999–2005 on toodangu maht püsivhindades kasvanud ligi poole võrra, rohkem kui 70% toodangust eksporditakse. Tootmismahud on suurenenud tänu ekspordikasvule, kuid kuni 2004. aastani on ka siseturu nõudlus pidevalt kasvanud. 2005. aastal sisemaine nõudlus kahanes. Mööblitööstuse arengumootoriks on Eesti siseturu väiksuse tõttu peamiselt eksport. Müük välisurudele jäi 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes samale tasemele, osaliselt oli selle põhjuseks järjest tugevnev konkurents eksporditurgudel, peamisteks konkurentideks on Hiina, Poola ja teiste riikide mööblitootjad.

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.2.1.1 Puidu- ja mööblitööstuse osatähtsus Eesti majanduses
 Figure 10.2.1.1 Share of wood and furniture industry in Estonian economy

10.2.2 Puidu-, tselluloosi- ja pabertoodete tootmine aastail 1940–2005

Manufacturing of wood, pulp and paper products in 1940–2005

Toodang Production														
Aasta Year	Tselluloos Wood pulp 1000 t 90%	sh sulfaats ulphate 1000 t 90%	sh sulfiit sulphite 1000 t 90%	Paber (rullides või lehtedena) Paper and paperboard 1000 t	sh kirja- ja trükipaber, -papp of this graphic papers 1000 t	sh pleegitamata kotijupaber of this unbleached sack kraft paper 1000 t	Papp (kartong) Paperboard 1000 t	Lainepapp, -paber Paper and paperboard, corrugated, creped, crinkled a.o. 1000 t	Tapeet Wallpaper 1000 m ²	Ümbrikud, postikaardid, kirjakomplektid jm Envelopes, letter cards a.o. 1000 t	Kastid ja karbid Cartons, boxes and cases of corrugated paper or paperboard 1000 t	Paberist või papist kotid Sacks and bags of paper and paperboard 1000 pcs	Paberikaubad**** Paper products**** 1000 t	Vihikud Exercise books mlj tk m / n pcs
1940	101,8	36,2	65,6	21,6	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	...	0,0	0,0	...	0,0
1941	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...	0,0	0,0	...	0,0
1942	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...	0,0	0,0	...	0,0
1943	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...	0,0	0,0	...	0,0
1944	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...	0,0	0,0	...	0,0
1945	9,2	2,7	6,5	8,1	1,0	0,8	2,7	0,2	0,0	...	0,4	0,1	...	0,0
1946	12,3	3,7	8,6	14,4	2,9	1,0	4,2	0,2	0,0	...	0,7	0,5	...	0,0
1947	14,4	7,0	7,4	18,3	2,8	2,1	6,8	0,3	0,0	...	0,6	0,9	...	0,0
1948	25,8	11,8	14,1	21,6	4,1	1,7	5,1	0,6	0,0	...	0,6	1,0	...	0,0
1949	35,6	15,9	19,6	28,7	5,8	2,0	5,6	0,7	0,0	...	0,7	2,1	...	0,0
1950	45,5	19,6	25,9	37,7	10,5	4,4	5,5	1,2	0,0	...	1,0	2,5	...	0,0
1951	55,8	22,8	33,0	41,2	14,7	6,3	3,3	1,8	0,0	...	1,2	2,8	...	0,0
1952	58,3	24,8	33,6	43,5	16,9	3,6	3,6	2,0	0,0	...	1,3	4,6	...	0,0
1953	70,6	31,4	39,2	46,1	17,4	3,4	4,7	2,2	0,0	...	1,6	3,8	...	0,0
1954	81,4	37,5	43,9	47,5	16,5	3,7	5,0	2,6	0,0	...	1,6	4,6	...	0,0
1955	78,2	39,3	38,9	49,8	12,2	8,1	5,9	3,1	0,0	...	1,4	5,0	...	0,0
1956	82,7	39,8	42,8	68,3	11,6	11,9	8,4	3,2	0,0	...	1,5	7,8	...	17,5
1957	91,9	44,1	47,8	81,0	12,6	13,9	8,9	3,3	0,0	...	1,5	51,8	...	16,1
1958	93,6	44,6	49,0	83,9	13,2	6,7	9,3	3,5	0,0	...	1,4	96,9	...	17,7
1959	88,3	45,7	42,6	84,0	12,4	6,8	9,6	3,8	0,0	...	1,5	101,2	...	17,1
1960	95,1	47,1	48,0	86,8	12,9	7,6	10,3	3,7	0,0	...	1,8	106,3	...	17,1
1961	103,5	47,9	55,6	90,2	13,7	9,3	11,6	3,9	0,0	...	1,9	113,6	...	17,3
1962	105,5	47,6	57,9	94,5	15,9	9,1	12,4	4,0	0,0	...	2,7	110,4	...	17,3
1963	107,3	47,8	59,4	94,4	16,9	8,6	12,8	4,2	0,0	...	2,9	127,5	...	30,4
1964	109,7	49,3	60,4	96,2	16,5	8,5	13,4	5,8	0,0	...	3,0	132,1	...	31,0
1965	112,1	52,1	60,0	94,5	13,9	7,3	14,4	6,2	0,0	...	3,3	137,3	...	31,5
1966	114,2	52,3	61,9	99,2	16,6	10,0	13,2	7,8	0,0	...	3,0	137,9	...	31,1
1967	114,1	50,8	63,3	103,3	19,9	9,8	13,5	7,8	0,0	...	3,0	137,8	...	31,4
1968	114,4	50,9	63,5	104,0	21,8	9,5	13,2	7,4	0,0	...	2,4	136,0	...	31,2
1969	117,2	51,3	65,9	104,2	22,2	9,7	13,5	7,5	0,0	...	2,5	135,4	...	31,0
1970	118,1	52,0	66,1	105,0	22,2	9,8	12,8	6,8	0,0	...	2,5	135,7	...	32,0
1971	118,4	51,9	66,4	100,5	21,8	10,3	13,1	6,4	0,0	...	2,5	136,3	...	32,0
1972	112,0	52,2	59,8	100,7	18,3	13,6	12,9	6,0	0,0	...	2,4	128,4	...	32,2
1973	116,3	52,3	64,0	102,8	15,2	13,2	10,7	6,7	0,0	...	0,3	135,2	...	32,2
1974	120,9	53,0	67,8	103,6	15,1	15,2	10,6	0,0	0,0	...	0,3	134,5	...	32,5
1975	116,7	54,0	62,7	103,4	16,6	12,5	10,7	0,0	0,0	...	0,3	129,4	...	32,3
1976	116,5	55,2	56,0	103,6	18,3	11,7	8,3	0,0	0,0	...	0,3	135,6	...	32,5
1977	119,0	56,6	54,8	105,6	19,9	17,9	5,1	0,0	0,0	...	0,3	138,2	...	32,7
1978	112,9	55,1	49,0	105,7	14,7	24,5	4,9	0,0	0,0	...	0,0	136,9	...	32,1
1979	91,2	48,3	35,7	97,6	12,2	18,6	4,8	0,0	0,0	...	0,0	126,9	...	28,9
1980	86,5	44,2	35,6	93,1	9,3	20,2	4,9	0,0	5,2	...	0,0	119,4	...	31,4
1981	101,3	52,9	42,0	103,3	10,8	20,0	4,6	0,0	0,0	...	4,6	134,5	...	30,2
1982	97,4	48,8	42,2	91,2	9,4	20,4	4,8	0,0	0,0	...	4,8	128,7	...	28,4
1983	108,3	53,5	48,1	95,8	7,0	22,6	4,7	0,0	0,0	...	0,0	137,2	...	30,0
1984	107,7	53,6	47,6	93,4	11,7	24,2	4,8	0,0	5,1	...	4,7	137,5	...	27,1
1985	104,1	50,4	47,7	90,3	11,1	23,5	4,2	0,0	5,3	...	2,1	135,9	...	0,0
1986	95,8	48,3	41,6	94,8	11,6	20,6	3,9	0,0	0,0	...	1,8	140,4	...	0,0
1987	96,7	52,7	39,3	90,1	6,1	23,7	4,6	0,0	0,0	...	4,6	130,6	...	0,0
1988	94,2	53,7	35,7	94,6	9,3	19,2	4,8	0,0	0,0	...	4,8	139,1	...	0,0
1989	92,0	52,3	35,0	91,8	9,3	16,3	4,8	0,0	25,4	...	4,8	126,8	...	0,0
1990	68,4	39,4	24,7	77,3	5,1	10,6	4,8	0,0	26,1	...	4,8	96,6	...	0,0
1991	65,7	38,8	26,9	77,5	1,7	10,6	4,9	0,0	24,5	...	4,9	74,5	...	0,0
1992	35,0	22,6	12,4	33,4	0,1	3,2	1,1	0,0	8,3	...	1,1	47,5	...	0,0
1993	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,4	0,0	1,6	...	0,0	0,0	...	0,0
1994	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	5,0	...	0,0	0,0	...	0,0
1995	6,7	6,7	0,0	5,9	0,0	0,0	0,4	0,0	4,8	...	0,0	0,0	...	0,0
1996	20,7	20,7	0,0	19,5	0,0	0,0	1,0	0,0	5,4	...	0,0	0,0**	...	0,0
1997	35,5	35,5	0,0	34,6	0,3	34,3	0,8	1,0	8,3	0,5	5,7	2,0**	0,3	0,0
1998	44,1	44,1	0,0	42,6	0,0	42,5	0,6	7,5	3,6	0,9	12,8	2,3**	0,2	0,0
1999	49,5	49,5	0,0	47,9	0,0	47,7	0,4	6,8	1,1	0,9	9,6	1,0**	0,7	0,5*
2000	54,4	54,4	0,0	52,4	0,0	51,9	1,9	10,5	0,1	1,4	14,9	17,4**	1,8	0,7*

10.2.2 JÄRG

CONTINUATION

Toodang Production															
Aasta Year	Kiirkötlad, mapid, kaustad, dokumendikaaned Binders, folders and file covers	Kopeeribanketid Manifold business forms and interleaved carbon sheets	Paberist või papist etiketid Paper or paperboard labels	Vineer ja puitpaneelid Plywood, veneered panels	Spoon Veneer sheets	Pidevprofiilliga puitmaterjal Wood continuously shaped	Puitkuudplaat Fibre board	sh pehme plaat insulating board	sh kõva plaat hardboard	Puitlaastplaat Particle board	Tehnoloogiline laast Wood in chips or particles	Saematerjal Sawmwood	Liimpuit Glue-laminated timber	Puittaara ja taaramaterjal Packing cases, boxes of wood	Tikud Matches
	1000 t	t	1000 t	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	milj m ² mln m ²	milj m ² mln m ²	milj m ² mln m ²	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³	milj toosi mln boxes
1940	...	...	0,0	16,6	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	317,0	...	...	87,4
1941	...	...	0,0	0,0	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	0,0	...	...	0,0
1942	...	...	0,0	0,0	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	0,0	...	...	0,0
1943	...	...	0,0	0,0	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	0,0	...	...	0,0
1944	...	...	0,0	0,0	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	0,0	...	...	0,0
1945	...	...	0,2	3,5	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	248,0	...	...	117,6
1946	...	...	1,3	4,7	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	342,0	...	...	127,5
1947	...	...	1,1	5,1	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	457,0	...	...	151,2
1948	...	...	1,5	7,5	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	560,0	...	...	278,8
1949	...	...	2,4	10,4	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	683,0	...	...	400,8
1950	...	...	2,2	11,3	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	578,0	...	...	453,7
1951	...	...	2,0	12,4	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	522,0	...	...	431,2
1952	...	...	2,5	12,7	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	569,0	...	...	257,8
1953	...	...	3,2	13,0	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	678,0	...	...	243,5
1954	...	...	3,7	13,1	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	688,0	...	...	272,9
1955	...	...	3,6	14,0	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	746,0	...	...	414,3
1956	...	...	3,4	14,2	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	754,0	...	...	430,2
1957	...	...	3,5	15,5	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	758,0	...	...	440,2
1958	...	...	3,6	17,9	0,0	...	0,0	...	...	0,0	...	822,0	...	...	309,9
1959	...	...	3,6	22,0	0,0	...	0,0	...	...	0,2	...	886,0	...	...	239,3
1960	...	...	3,7	23,1	7,4	...	0,0	...	...	0,4	...	891,0	...	...	250,7
1961	...	...	1,4	21,9	7,7	...	0,0	...	...	2,6	...	797,0	...	...	309,0
1962	...	...	2,0	26,7	7,9	...	0,0	...	...	3,7	...	770,0	...	...	312,1
1963	...	...	2,1	27,0	9,0	...	0,4	...	...	7,5	...	752,0	...	...	284,7
1964	...	...	2,9	27,9	10,2	...	0,7	...	...	11,4	...	788,0	...	...	301,1
1965	...	...	2,6	28,8	0,0	...	1,9	...	...	13,8	...	730,0	...	...	298,7
1966	...	...	2,1	30,0	0,0	...	2,2	...	...	16,9	...	712,0	...	...	313,6
1967	...	...	9,7	30,3	0,0	...	2,6	...	...	21,8	...	719,0	...	...	385,0
1968	...	...	11,5	30,1	0,0	...	2,8	...	...	21,9	...	742,7	...	...	498,0
1969	...	...	12,1	31,3	0,0	...	3,1	...	...	22,8	...	831,9	...	...	533,1
1970	...	...	12,7	32,6	0,0	...	3,2	...	...	22,8	...	798,0	...	...	530,2
1971	...	...	10,7	33,0	0,0	...	3,2	...	...	22,6	...	814,5	...	...	537,4
1972	...	...	10,5	33,0	0,0	...	3,3	...	...	23,2	...	837,9	...	...	376,3
1973	...	...	15,0	33,0	0,0	...	3,1	...	...	22,5	...	827,6	...	...	710,0
1974	...	...	13,8	36,0	0,0	...	3,2	...	...	17,7	...	901,3	...	...	871,0
1975	...	...	13,4	36,4	0,0	...	3,5	...	...	47,6	...	795,5	...	...	936,1
1976	...	...	11,8	36,2	0,0	...	3,5	...	...	80,5	...	779,0	...	...	990,5
1977	...	...	7,9	34,1	0,0	...	3,6	...	...	101,5	...	733,0	...	...	1016,3
1978	...	...	9,2	34,5	0,0	...	3,7	...	...	103,1	...	707,0	...	...	986,2
1979	...	...	12,4	32,7	0,0	...	3,8	...	...	97,0	...	661,0	...	...	880,3
1980	...	...	12,8	30,3	0,0	...	3,8	...	...	100,2	...	637,0	...	...	911,6
1981	...	...	11,1	29,9	0,0	...	3,8	...	...	106,9	...	619,7	...	...	901,0
1982	...	...	7,4	28,4	0,0	...	3,8	...	...	111,3	...	601,4	...	...	912,3
1983	...	...	8,1	32,0	0,0	...	7,1	...	...	118,3	...	652,3	...	...	990,6
1984	...	...	3,2	32,0	0,0	...	11,6	...	...	123,7	...	659,7	...	...	988,3
1985	...	...	2,7	32,0	0,0	...	13,4	...	...	103,7	...	668,0	...	...	971,9
1986	...	...	1,8	33,1	0,0	...	16,5	...	...	154,2	...	708,0	...	...	797,5
1987	...	...	6,4	33,3	0,0	...	15,1	...	...	168,0	...	666,2	...	...	810,1
1988	...	...	5,7	32,9	0,0	...	16,8	...	...	184,4	...	675,1	...	...	800,1
1989	...	...	4,8	30,8	0,0	...	19,3	...	...	178,3	...	685,1	...	...	800,8
1990	...	...	4,4	23,0	0,0	...	19,5	...	...	135,5	...	499,6	...	...	790,6
1991	...	...	6,9	24,9	0,0	...	18,8	...	...	123,7	...	447,3	...	...	782,2
1992	...	...	1,6	6,5	0,0	...	7,8	...	...	85,0	...	300,0	...	...	436,3
1993	...	...	0,0	6,4	0,0	...	7,9	...	...	60,6	...	177,0	...	...	158,2
1994	...	...	0,0	9,9	0,0	...	7,8	...	...	64,6	...	310,0	...	...	46,2
1995	...	...	0,0	11,2	16,6	0,8	11,0	2,5	8,4	154,7	43,2	364,0	...	6,0	93,5
1996	...	...	0,0	18,0	16,4	0,7	15,1	2,7	12,4	143,0	325,5	511,0	20,0	17,8	209,0
1997	0,8	...	0,4	19,5	20,8	0,5	16,7	3,2	13,4	179,4	412,8	728,5	38,9	42,0	368,4
1998	1,1	20,0	0,5	19,9	20,2	2,0	17,7	3,6	14,1	176,6	343,1	939,1	30,6	50,4	307,2
1999	1,3	8,0	0,4	17,3	23,9	0,9	17,0	2,9	14,1	169,0	252,5	1200,2	47,7	57,5	82,1
2000	1,3	287,0	1,0	18,4	40,1	15,0**	17,7	3,8	14,0	175,8	1,04***	1436,5	69,5	75,5	1275,0*
2001	1,4	314,7	1,6	29,2	62,1	43,5**	17,3	3,7	13,6	185,9	1,62***	1623,1	84,2	113,4	1425,4*
2002	1,6	594,9	2,1	38,5	52,8	29,7**	17,9	3,8	14,1	187,2	1,98***	1824,8	103,5	****	1064,0*
2003	1,6	422,6	2,2	32,9	31,8	54,5**	17,6	4,1	13,4	187,3	2,08***	1954,0	129,2	****	762,2*
2004	1,8	578,9	2,0	41,0	41,4	84,1**	20,4	3,6	16,8	217,6	2,65***	2024,4	185,9	****	726,0*
2005	1,6	1256,6	2,4	69,8	31,9	91,0**	22,3	3,2	19,1	230,6	2,53***	2066,1	225,2	****	608,7*

* tonni tons

*** 1000 000 tonni 1000 000 tons ***** ei arvestata enam m³ notregistered in m³

** 1000 tonni 1000 tons

**** konfidentsiaalne confidential

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.2.3 Metsamajanduse, metsavarumise ja neid teenindavate ettevõtete finantsnäitajad aastatel 1996–2005 (1000 kr)

Financial indicators of companies of forestry, logging and related activities in 1996–2005 (1000 EEK)

Näitaja Indicator	1996 1000 kr 1000 EEK	1997 1000 kr 1000 EEK	1998 1000 kr 1000 EEK	1999 1000 kr 1000 EEK	2000 1000 kr 1000 EEK	2001 1000 kr 1000 EEK	2002 1000 kr 1000 EEK	2003 1000 kr 1000 EEK	2004 1000 kr 1000 EEK	2005 osakaal* share*	2005/2004 %**
Ettevõtete arv Number of enterprises	298	449	415	599	457	411	373	407	455	524	...
Töötajate arv Number of employees	3 739	3 800	3 900	3 666	3 205	4 462	3 777	3 592	3 389	3 791	...
Realiseerimise netokäive Total net sales	1 213 465	2 277 654	3 406 355	3 378 544	4 498 288	5 227 352	5 015 141	4 538 277	4 739 494	5595181	100,0
eksport export	624 868	1 175 250	1 387 825	959 861	...	...	701 799	512 329	762 893	1 247 081	22,3
Realiseeritud toodete kuluud Sales-related expenses	1 056 018	2 066 693	3 163 272	3 031 720	...	...	...	...	...	...	...
Tegevuskuluud Operating expenses	140 845	152 571	189 114	255 040	...	...	...	...	...	...	...
Kuluud kokku Total expenses	1 196 863	2 219 264	3 352 386	3 286 760	4 330 884	5 008 856	4 742 003	4 308 291	4 529 123	5 229 533	115,5
kaubad merchandise	452 054	1 054 303	1 188 812	1 526 509	2 189 085	2 934 067	2 240 740	1 736 719	1 491 126	2 226 028	39,8
materjalid, ostetud tootet ja pooltootet materials, supplies and intermediate goods	231 630	359 865	1 180 906	726 940	1 138 567	709 631	913 724	464 646	921 190	548 223	9,8
ostetud kütus, soojus- ja elektrienergia purchased electricity, fuel and power	51 472	69 948	93 744	101 910	144 646	152 280	143 741	158 285	173 739	233 301	4,2
ostetud tööd ja -teenused laid-out work	216 056	489 409	555 611	606 697	504 416	737 834	587 848	1 123 802	738 585	1 128 908	20,2
tõjõukuluud personnel expenses	147 414	167 818	201 048	196 664	212 484	406 516	398 189	377 998	386 223	523 291	9,4
kulumuud depreciation	47 221	51 623	93 809	107 841	121 173	157 240	197 179	193 603	183 445	211 358	3,8
muud maksud other taxes	9 620	1 677	1 961	1 848	1 514	221 367	248 398	236 120	241 969	247 989	4,4
muud kuluud other costs	24 979	38 259	37 652	34 274	28 658	22 705	35 903	10 505	378 073	127 293	2,3
lõpetamata toodangu varude muutus change in work-in-progress	9 205	-2 334	-350	-8 546	13 688	-7 180	-14 926	-1 696	2 110	-2 348	0,0
valmistoodangu varude muutus change in finished goods	7 767	-10 697	422	-6 707	-22 691	10 657	-8 762	8 342	12 663	689	0,0
omatarbeks valmistatud vara capitalized self-constructed assets	555	607	1 229	670	656	730	31	33	0	78	0,0

* osakaal realiseerimise netokäibes percentage of net sales

** 2005. aasta võrreldes 2004. aastaga year 2005 compared to year 2004

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.2.3 JÄRG CONTINUATION

Näitaja Indicator	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	osakaal* share *	2005/2004 %**
Kogukasum (-kahjum)	16602	58390	53969	91784	167404	218486	273138	229986	210371	365648	6,5	173,8
Total profit (loss)												
Muud äritulud ja -kulud (neto)	6 014	-3 404	-21 202	4 189	19 596	16 786	47 493	34 314	41972	44344	0,8	105,7
Other revenue and other expenses (net)												
Arikasum (-kahjum)	22 616	54 986	32 757	95 973	187 000	235 282	320 631	264 300	252 343	409 992	7,3	162,5
Operating profit (loss)												
Finantstulud ja -kulud (neto)	-19 876	-13 174	-26 491	-47 857	4 320	-23 802	-27 626	-57 496	-32 182	-35 097	-0,6	109,1
Financial income and costs (net)												
Kasum (kahjum) majandustegevusest	2 740	41 812	5 816	48 116	191 320	211 480	293 005	206 804	220 161	374 895	6,7	170,3
Profit (loss) from normal operations												
Eirakorrallised tulud ja kulud (neto)	-872	-1 388	423	179	445	-22	-12	27 621	560	13 126	0,2	2 343,9
Extraordinary income and costs (net)												
Kasum (kahjum) enne maksustamist	1 868	40 424	6 239	48 295	191 765	211 458	292 993	233 864	220 583	386 959	6,9	175,4
Profit (loss) before taxes												
kasum enne maksustamist	50 950	70 905	72 585	111 685	191 765	211 458	292 993	233 864	220 583	386 959	6,9	175,4
profit before taxes												
kahjum enne maksustamist	-49 082	-30 481	-66 346	-63 390	...	...	...	...	...	...	...	...
loss before taxes												
Puhaskasum (-kahjum)	-6 985	27 935	-5 859	39 169	191 765	211 458	292 993	233 864	220 583	386 959	6,9	175,4
Net profit (loss)												
puhaskasum net profit	...	...	...	...	218 700	230 085	311 208	304 265	303 035	408 160	7,3	134,7
puhaskahjum net profit loss	...	...	...	...	-26 935	-18 627	-18 215	-70 401	-82 452	-21 201	-0,4	...

** 2005. aasta võrreldes 2004. aastaga year 2005 compared to year 2004

* osakaal realiseerimise netokäibes percentage of net sales

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.2.3 JÄRG

CONTINUATION

Näitaja Indicator	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	osakaal* share*	2005/2004 %**
Vara kokku	456054	771963	1076617	1406154	1552940	1997899	2486675	2895144	2973990	4111136	100,0	138,2
Assets total												
Käibevara	257453	424785	552210	724604	801493	961176	1038482	1312824	1376437	1522905	37,0	110,6
Current assets total												
Raha, pangakontod, väärtpapierid Cash, bank and marketable securities	43202	94485	52886	82490	132134	159792	268070	400544	3985533	520739	12,7	130,7
Lühiajalised nõuded Short-term receivables	120567	193087	262559	405523	411033	502683	444838	466650	426149	474496	11,5	111,3
nõuded osjate vastu customer receivables	81206	123582	191324	218421	183952	311844	272593	277783	169862	316951	7,7	186,6
Varud Inventories total	93684	137233	236965	236591	258326	298701	325574	445630	551755	263443	6,4	47,7
tooraine ja materjal raw materials and materials	18522	48310	86824	82702	116742	126470	132821	206527	308072	125408	3,1	40,7
lõpetamata toodang work-in-progress	11400	13488	17460	24308	17816	36871	46419	22163	50411	14550	0,4	28,9
valmistoodang finished goods	29167	25663	28725	31036	40670	55339	52362	36328	38716	25466	0,6	65,8
ostetud kaubad müügiks merchandise purchased for resale	20587	39132	78223	89158	55034	48606	79126	136306	122328	76102	1,9	62,2
ettemaksed hankijatele prepayments to suppliers	14008	10640	25733	9387	28064	31415	14846	46306	32228	21917	0,5	68,0
Põhivara	198601	347178	524407	681550	751447	1036723	1448193	1382320	1597553	2588231	63,0	162,0
Fixed assets total												
Finantsvara Long-term financial assets total	24011	30006	59620	75285	132873	136228	45796	63216	17365	9128	0,2	52,6
aktiivid, osakud ja muud väärtpapierid shares and securities	23616	29275	55655	63489	118981	69100	12566	53704	12192	6562	0,2	53,8
Materiaalne põhivara (jäakmaksumuses) Tangible assets total	173385	316572	464478	606178	618250	900345	1401269	1270918	1523128	1911315	46,5	125,5
Immateriaalne põhivara (jäakmaksumuses) Intangible assets total (original cost less depreciation)	1205	600	309	87	325	150	1128	4860	16877	14877	0,4	88,1

** 2005. aasta võrreldes 2004. aastaga year 2005 compared to year 2004

* osakaal varas Percentage of total assets
Allikas: Suutistiksaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.2.3 JÄRG

CONTINUATION

Näitaja Indicator	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	1000 kr 1000 EEK	osakaal* share*	2005/2004 %**
Vara kokku	456054	771963	1076617	1406154	1552940	1997899	2486675	2695144	2973990	4111136	100,0	138,2
Assets total	456054	771963	1076617	1406154	1552940	1997899	2486675	2695144	2973990	4111136	100,0	138,2
Kohustused ja omakapital												
Liabilities and equity												
Kohustused Liabilities total	292962	559715	861112	1097608	984860	1021532	1306296	1301133	1378494	1675424	40,8	121,5
Lühiajalised kohustused	236353	357081	581547	846802	684492	714598	685422	898631	1023909	972017	23,6	94,9
Current liabilities total												
võlakohustused debt obligations	93753	145784	177013	294576	200004	362122	263545	201937	303478	340405	8,3	112,2
osijate ettemaksed customer prepayments	51473	32994	38453	36729	16133	13700	7832	12738	24293	4896	0,1	20,2
võlad hankijatele supplier payables	55429	112519	170863	260194	233133	210421	225303	225858	215394	181809	4,4	84,4
Pikaajalised kohustused	56609	202634	279565	250806	300368	306934	620874	402502	354585	703407	17,1	198,4
Long-term liabilities												
Omakapital Equity total	163092	212248	215505	308546	568080	976367	1180379	1394011	1595496	2435712	59,2	152,7
Põhikapital Capital stock	153164	130914	140652	200552	163090	326683	358163	366433	436330	468295	11,4	107,3
väliskapital foreign capital	95945	4538	3164	3158	47977	4881	58894	4049	148604	179368	4,4	120,7
Aazhio Paid-in capital over/under par	17149	27909	29839	30572	53259	49454	24534	22840	42081	94900	2,3	225,5
Annetatud kapital Donated capital	82	46	0	0	0	118	282	...	...	...	...	...
Umberhindluse reserv Revaluation reserve	150	499	0	0	0	0	0	0	0	0	...	...
Reservid Other restricted reserves	3396	3792	16738	12822	17410	14118	12701	14686	8375	11435	0,3	136,5
Eelmiste aastate jaotamata kasum (-kahjum)	-3843	21156	34335	26931	142636	375253	492143	757099	888346	1474522	35,9	166,0
Retained earnings												
Aruandeaasta puhaaskasum (-kahjum)	-6985	27935	-5859	39169	191765	211458	292993	233864	220583	386960	9,4	175,4
Net profit (loss)												
Oma osad või aktsiad Treasury stock	21	3	200	1500	80	717	437	911	219	400	0,0	182,6

** 2005. aasta võrreldes 2004. aastaga year 2005 compared to year 2004

* osakaal varas percentage of total assets

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.2.4 Puidu- ja mööblitööstuse ettevõtete finantsnäitajad aastatel 2002–2005 (1000 kr)

Financial indicators of wood, pulp&paper and furniture industry companies in 2002–2005 (1000 EEK)

Näitaja Indicator	Puidutöötlemine ja puittoodete tootmine Manufacture of wood and wood products					Paberimassi, paberi- ja pabertoodete tootmine Manufacture of pulp, paper and paper products					Mööblitootmine Manufacture of furniture				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
Ettevõtete arv Number of enterprises	964	1 027	1 071	1 042	1 042	48	47	47	52	329	379	387	387	387	387
Töölajate arv Number of employees	17 189	17 925	18 558	18 660	18 660	1 768	1 704	1 654	1 832	11 922	12 113	11 232	11 232	11 232	11 232
Realiseerimise netokäive Net sales	10 680 789	12 024 827	13 794 957	15 937 818	15 937 818	1 571 982	1 517 359	1 485 415	1 728 155	4 462 785	4 879 361	5 192 837	5 192 837	5 192 837	5 192 837
Ekspord Export	6 077 095	6 901 974	7 742 661	9 210 610	9 210 610	1 018 747	962 385	956 157	1 172 562	2 989 097	3 254 873	3 143 784	3 143 784	3 143 784	3 143 784
Kulud Costs	9 968 247	11 276 288	12 941 766	15 192 361	15 192 361	1 355 902	1 344 581	1 371 137	1 663 705	4 290 126	4 794 464	5 136 752	5 136 752	5 136 752	5 136 752
Kaubad Merchandise	506 865	588 398	526 418	718 776	718 776	35 412	40 180	35 679	60 693	256 064	219 418	247 029	247 029	247 029	247 029
Materjal Materials	5 905 025	6 756 777	8 193 729	9 444 050	9 444 050	783 024	750 765	764 876	933 337	2 302 371	2 583 069	2 856 979	2 856 979	2 856 979	2 856 979
Tööõukulud Personnel expenses	1 289 806	1 529 265	1 792 025	2 047 822	2 047 822	187 399	199 140	207 449	245 676	928 463	1 056 002	1 084 804	1 084 804	1 084 804	1 084 804
palg wages and salaries	962 921	1 138 942	1 338 236	1 531 491	1 531 491	140 186	149 088	155 372	184 236	694 330	786 829	810 123	810 123	810 123	810 123
Kogukasum (-kahjum) Total profit (loss)	712 542	748 540	853 192	745 458	745 458	216 081	172 778	114 278	64 450	172 659	84 897	56 085	56 085	56 085	56 085
Muud äritulud Other revenue	97 908	128 295	98 479	171 967	171 967	30 026	15 270	11 219	15 091	55 500	53 019	80 102	80 102	80 102	80 102
Muud ärikulud Other expenses	108 468	96 233	66 722	85 740	85 740	41 078	53 110	27 173	24 179	35 734	37 905	49 556	49 556	49 556	49 556
Ärikasum (-kahjum) Operating profit (loss)	701 983	780 601	884 949	831 685	831 685	205 028	134 938	98 324	55 362	192 425	100 011	86 631	86 631	86 631	86 631
Finantsitulud Financial income	83 691	78 057	104 912	85 801	85 801	19 224	15 097	8 694	15 042	8 083	11 519	26 524	26 524	26 524	26 524
Finantskulud Financial loss	186 539	183 443	189 896	178 798	178 798	40 643	35 580	27 860	25 393	55 644	52 128	47 093	47 093	47 093	47 093
Kasum (kahjum) majandustegevusest Profit (loss) from normal operations	599 136	675 215	799 965	738 689	738 689	183 609	114 455	79 158	45 011	144 865	59 401	66 062	66 062	66 062	66 062
Erakorralised tulud Extraordinary income	12 675	15 257	1 180	0	0	9	0	0	84	1 651	0	5 909	0	5 909	0
Erakorralised kulud Extraordinary costs	16 851	10 239	268	0	0	105	0	0	19	0	0	0	0	0	0
Ettevõtte tulumaks Provision for taxes	-	18 326	24 767	25 959	25 959	-	1 634	2 289	576	-	4 893	3 642	3 642	3 642	3 642
Puhukasum (-kahjum) Net profit (loss)	594 960	661 907	776 109	712 730	712 730	183 513	112 821	76 870	44 519	146 496	54 509	68 330	68 330	68 330	68 330

* avaldamata not yet available

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.2.4 JÄRG CONTINUATION

Näitaja Indicator	Puidutöötlemine ja puittoodete tootmine Manufacture of wood and wood products			Paberimassi, paberi- ja pabertoodete tootmine Manufacture of pulp, paper and paper products			Mööblitootmine Manufacture of furniture				
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2005	
Vara Assets total	7 066 615	7 717 077	9 595 507	10 936 428	1 524 313	1 600 979	2 474 314	3 656 818	2 896 414	3 177 263	...
Käbevara Current assets	2 998 276	3 267 423	3 968 109	4 790 975	470 683	516 407	664 560	632 997	1 244 755	1 373 798	1 625 890
varud inventories total	1 264 755	1 309 734	1 633 120	1 977 249	139 982	156 958	171 285	186 812	599 283	628 824	782 041
Põhivara Fixed assets total	4 068 340	4 449 654	5 627 398	6 145 453	1 053 630	1 084 572	1 809 754	3 023 822	1 390 796	1 522 615	1 551 374
finantsvara long-term financial assets	377 810	419 638	1 043 357	887 197	3 541	2 794	2 586	21 725	58 496	123 424	125 914
materiaalne põhivara jääkmaksumuses tangible assets total	3 681 440	4 003 644	4 536 333	5 185 343	1 049 154	1 080 273	1 804 232	2 999 119	1 329 235	1 371 910	1 359 056
immateriaalne põhivara jääkmaksumuses intangible assets total	9 090	12 571	24 495	18 477	935	860	1 986	2 977	3 065	6 277	6 611
Kohustused ja omakapital Liabilities and equity total	7 066 615	7 717 077	9 595 507	10 936 428	1 524 313	1 600 979	2 474 314	3 656 818	2 896 414	3 177 263	...
Kohustused Liabilities total	4 148 550	4 116 993	4 749 938	5 812 497	780 997	742 664	1 399 821	2 510 403	1 353 088	1 572 636	1 779 046
lühiajalised kohustused current liabilities	2 480 870	2 471 225	2 820 245	3 367 552	392 030	393 518	414 891	585 566	967 644	1 155 870	1 270 450
pikaajalised kohustused long-term liabilities	1 665 680	1 645 768	1 929 694	2 444 945	388 967	349 146	984 930	1 924 837	385 443	416 766	508 597
Omakapital Equity total	2 920 065	3 600 084	4 845 569	5 123 931	743 316	858 315	1 074 493	1 146 415	1 282 464	1 323 778	1 398 217

* avaldamata not yet available

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.3 Puidu ja puittoodete eksport ja import

Export and import of wood and wooden articles

10.3.1.1 Puidu ja puittoodete ekspordi struktuur aastail 1995–2005 (miljonit krooni)

Structure of export of wood and articles of wood in 1995–2005 (million EEK)

Kaubaühik	Eksport/Export												Commodity chapter									
	1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005	
	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%	väärtus value	%
4401 Kütepuit, saepuru ja purdjäätmad	40,7	1,3	85,5	2,4	179,5	3,1	263,0	3,6	305,6	3,8	392,4	4,1	501,7	4,7	688,8	5,8	897,9	6,9	797,4	6,2	947,1	6,8
4402 Puusüsi	0,8	0,0	1,2	0,0	0,6	0,0	0,2	0,0	1,6	0,0	6,9	0,1	9,0	0,1	16,2	0,1	22,7	0,2	23,9	0,2	30,6	0,2
4403 Töölemata puit	1173,8	37,2	927,0	25,9	1649,4	28,6	2126,2	29,3	2115,3	26,2	2285,0	23,9	1865,7	17,5	1684,3	14,0	1624,4	12,4	1367,1	10,6	1201,2	8,6
4404 Viispuu, lõhestatud telbad, pikuti saagimata telstatud ostega vaiaid, tulbad ja aiateibad	13,4	0,4	20,1	0,6	32,2	0,6	27,7	0,4	22,6	0,3	29,2	0,3	40,2	0,4	48,9	0,4	63,4	0,5	72,5	0,6	88,6	0,6
4405 Puitvili, puidujahu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,4	0,0	0,7	0,0	0,8	0,0
4406 Raudtee ja trammi tee puitlülid	4,4	0,1	3,2	0,1	4,1	0,1	2,4	0,0	3,6	0,0	1,9	0,0	2,3	0,0	6,6	0,1	4,4	0,0	0,9	0,0	3,7	0,0
4407 Pikkkiudu, saetud või lõigatud puit (paksus üle 6 mm)	538,0	17,1	736,5	20,6	1344,3	23,3	1592,2	22,0	1988,7	24,6	2449,3	25,8	2434,1	22,9	2974,7	25,0	3067,9	23,4	2791,5	21,6	3063,8	21,9
4408 Spoon ja spoonilehed viineer valmistamiseks ja muu pikkkiudu saetud, lõigatud või koortitud puit (paksus kuni 6 mm)	6,5	0,2	12,8	0,4	23,6	0,4	51,0	0,7	130,5	1,6	114,0	1,2	239,8	2,3	255,9	2,2	305,1	2,3	289,3	2,2	360,5	2,6
4409 Pidevprofiliga puitmaterjal, mille vähemalt ühte külge või servanda on lõigatud katkemaatü profiil	21,1	0,7	59,9	1,7	183,0	3,2	167,7	2,3	188,9	2,3	234,8	2,5	336,3	3,2	395,4	3,3	452,9	3,5	710,7	5,5	823,9	5,9
4410 Puitaastplaadid	148,0	4,7	171,5	4,8	212,9	3,7	241,4	3,3	257,9	3,2	342,9	3,6	367,2	3,5	300,1	2,5	292,8	2,2	362,2	2,8	411,1	2,9
4411 Puitkiudplaatid	78,9	2,5	118,0	3,3	144,7	2,5	183,7	2,5	173,7	2,1	199,2	2,1	208,8	2,0	188,1	1,4	182,0	1,4	196,1	1,5	217,7	1,6
4412 Viineer, spoonitud puitpaneelid jms kihiline puitmaterjal	155,1	4,9	156,1	4,4	319,4	5,5	294,1	4,1	300,7	3,7	216,4	2,3	330,1	3,1	370,3	3,1	362,3	2,8	397,7	3,1	374,1	2,7
4413 Pressitud pakkidena, pressidena või profileeritud tooderena	3,3	0,1	0,9	0,0	0,2	0,0	6,8	0,1	17,1	0,2	18,6	0,2	3,2	0,0	0,2	0,0	0,9	0,0	0,5	0,0	1,2	0,0
4414 Puitraamid maalite, fotode, peegelite jms esemete tarbeks	30,2	1,0	49,5	1,4	69,3	1,2	66,4	0,9	55,4	0,7	42,5	0,4	60,3	0,6	75,4	0,6	75,9	0,6	68,2	0,5	67,3	0,5
4415–4416 Puitraarid, puitalused jms kaubaalused; puidust pütsepatooded	97,8	3,1	120,2	3,4	178,9	3,1	228,3	3,2	248,0	3,1	259,5	2,7	285,8	2,7	331,0	2,8	398,8	3,0	382,2	3,0	406,9	2,9
4417 Puidust tööriistad, nende puitosad	2,3	0,1	4,1	0,1	2,7	0,0	3,4	0,0	4,1	0,1	4,7	0,0	4,4	0,0	7,1	0,1	6,9	0,1	9,4	0,1	8,4	0,1
4418 Puitust ehitusdetailid	97,8	3,1	123,6	3,5	171,8	3,0	300,5	4,1	340,1	4,2	478,2	5,0	728,3	6,8	988,5	8,1	1229,9	9,4	1357,0	10,5	1589,9	11,4
4419–4421 Muud puidust tooted	57,2	1,8	68,8	1,9	80,3	1,4	103,9	1,4	100,9	1,2	145,8	1,5	236,7	2,2	307,3	2,6	390,4	2,9	294,4	2,3	236,4	1,7
Puitmööbel ja selle osad*	588,7	18,7	795,5	22,2	944,5	16,4	1259,2	17,4	1453,3	18,0	1780,9	18,8	2294,5	21,6	2522,4	21,2	2670,0	20,4	2631,6	20,3	2621,7	18,8
4406001 Kokkupandavad puitlihtesed	97,1	3,1	124,8	3,5	231,1	4,0	328,2	4,5	379,0	4,7	492,9	5,2	566,2	6,5	786,4	6,6	1058,6	8,1	1198,7	9,3	1507,5	10,8
Kokku	3155,0	100,0	3579,2	100,0	5772,8	100,0	7246,2	100,0	8087,1	100,0	9475,2	100,0	10632,5	100,0	11887,7	100,0	13088,7	100,0	12952,0	100,0	13964,4	100,0

* Sisaldab fotoode 94016, 94019, 94033, 94034, 94035, 94036, 94038, 94039, 94040, 94041, 94042, 94043, 94044, 94045, 94046, 94047, 94048, 94049, 94050, 94051, 94052, 94053, 94054, 94055, 94056, 94057, 94058, 94059, 94060, 94061, 94062, 94063, 94064, 94065, 94066, 94067, 94068, 94069, 94070, 94071, 94072, 94073, 94074, 94075, 94076, 94077, 94078, 94079, 94080, 94081, 94082, 94083, 94084, 94085, 94086, 94087, 94088, 94089, 94090, 94091, 94092, 94093, 94094, 94095, 94096, 94097, 94098, 94099, 94100, 94101, 94102, 94103, 94104, 94105, 94106, 94107, 94108, 94109, 94110, 94111, 94112, 94113, 94114, 94115, 94116, 94117, 94118, 94119, 94120, 94121, 94122, 94123, 94124, 94125, 94126, 94127, 94128, 94129, 94130, 94131, 94132, 94133, 94134, 94135, 94136, 94137, 94138, 94139, 94140, 94141, 94142, 94143, 94144, 94145, 94146, 94147, 94148, 94149, 94150, 94151, 94152, 94153, 94154, 94155, 94156, 94157, 94158, 94159, 94160, 94161, 94162, 94163, 94164, 94165, 94166, 94167, 94168, 94169, 94170, 94171, 94172, 94173, 94174, 94175, 94176, 94177, 94178, 94179, 94180, 94181, 94182, 94183, 94184, 94185, 94186, 94187, 94188, 94189, 94190, 94191, 94192, 94193, 94194, 94195, 94196, 94197, 94198, 94199, 94200, 94201, 94202, 94203, 94204, 94205, 94206, 94207, 94208, 94209, 94210, 94211, 94212, 94213, 94214, 94215, 94216, 94217, 94218, 94219, 94220, 94221, 94222, 94223, 94224, 94225, 94226, 94227, 94228, 94229, 94230, 94231, 94232, 94233, 94234, 94235, 94236, 94237, 94238, 94239, 94240, 94241, 94242, 94243, 94244, 94245, 94246, 94247, 94248, 94249, 94250, 94251, 94252, 94253, 94254, 94255, 94256, 94257, 94258, 94259, 94260, 94261, 94262, 94263, 94264, 94265, 94266, 94267, 94268, 94269, 94270, 94271, 94272, 94273, 94274, 94275, 94276, 94277, 94278, 94279, 94280, 94281, 94282, 94283, 94284, 94285, 94286, 94287, 94288, 94289, 94290, 94291, 94292, 94293, 94294, 94295, 94296, 94297, 94298, 94299, 94300, 94301, 94302, 94303, 94304, 94305, 94306, 94307, 94308, 94309, 94310, 94311, 94312, 94313, 94314, 94315, 94316, 94317, 94318, 94319, 94320, 94321, 94322, 94323, 94324, 94325, 94326, 94327, 94328, 94329, 94330, 94331, 94332, 94333, 94334, 94335, 94336, 94337, 94338, 94339, 94340, 94341, 94342, 94343, 94344, 94345, 94346, 94347, 94348, 94349, 94350, 94351, 94352, 94353, 94354, 94355, 94356, 94357, 94358, 94359, 94360, 94361, 94362, 94363, 94364, 94365, 94366, 94367, 94368, 94369, 94370, 94371, 94372, 94373, 94374, 94375, 94376, 94377, 94378, 94379, 94380, 94381, 94382, 94383, 94384, 94385, 94386, 94387, 94388, 94389, 94390, 94391, 94392, 94393, 94394, 94395, 94396, 94397, 94398, 94399, 94400, 94401, 94402, 94403, 94404, 94405, 94406, 94407, 94408, 94409, 94410, 94411, 94412, 94413, 94414, 94415, 94416, 94417, 94418, 94419, 94420, 94421, 94422, 94423, 94424, 94425, 94426, 94427, 94428, 94429, 94430, 94431, 94432, 94433, 94434, 94435, 94436, 94437, 94438, 94439, 94440, 94441, 94442, 94443, 94444, 94445, 94446, 94447, 94448, 94449, 94450, 94451, 94452, 94453, 94454, 94455, 94456, 94457, 94458, 94459, 94460, 94461, 94462, 94463, 94464, 94465, 94466, 94467, 94468, 94469, 94470, 94471, 94472, 94473, 94474, 94475, 94476, 94477, 94478, 94479, 94480, 94481, 94482, 94483, 94484, 94485, 94486, 94487, 94488, 94489, 94490, 94491, 94492, 94493, 94494, 94495, 94496, 94497, 94498, 94499, 94500, 94501, 94502, 94503, 94504, 94505, 94506, 94507, 94508, 94509, 94510, 94511, 94512, 94513, 94514, 94515, 94516, 94517, 94518, 94519, 94520, 94521, 94522, 94523, 94524, 94525, 94526, 94527, 94528, 94529, 94530, 94531, 94532, 94533, 94534, 94535, 94536, 94537, 94538, 94539, 94540, 94541, 94542, 94543, 94544, 94545, 94546, 94547, 94548, 94549, 94550, 94551, 94552, 94553, 94554, 94555, 94556, 94557, 94558, 94559, 94560, 94561, 94562, 94563, 94564, 94565, 94566, 94567, 94568, 94569, 94570, 94571, 94572, 94573, 94574, 94575, 94576, 94577, 94578, 94579, 94580, 94581, 94582, 94583, 94584, 94585, 94586, 94587, 94588, 94589, 94590, 94591, 94592, 94593, 94594, 94595, 94596, 94597, 94598, 94599, 94600, 94601, 94602, 94603, 94604, 94605, 94606, 94607, 94608, 94609, 94610, 94611, 94612, 94613, 94614, 94615, 94616, 94617, 94618, 94619, 94620, 94621, 94622, 94623, 94624, 94625, 94626, 94627, 94628, 94629, 94630, 94631, 94632, 94633, 94634, 94635, 94636, 94637, 94638, 94639, 94640, 94641, 94642, 94643, 94644, 94645, 94646, 94647, 94648, 94649, 94650, 94651, 94652, 94653, 94654, 94655, 94656, 94657, 94658, 94659, 94660, 94661, 94662, 94663, 94664, 94665, 94666, 94667, 94668, 94669, 94670, 94671, 94672, 94673, 94674, 94675, 94676, 94677, 94678, 94679, 94680, 94681, 94682, 94683, 94684, 94685, 94686, 94687, 94688, 94689, 94690, 94691, 94692, 94693, 94694, 94695, 94696, 94697, 94698, 94699, 94700, 94701, 94702, 94703, 94704, 94705, 94706, 94707, 94708, 94709, 94710, 94711, 94712, 94713, 94714, 94715, 94716, 94717, 94718, 94719, 94720, 94721, 94722, 94723, 94724, 94725, 94726, 94727, 94728, 94729, 94730, 94731, 94732, 94733, 94734, 94735, 94736, 94737, 94738, 94739, 94740, 94741, 94742, 94743, 94744, 94745, 94746, 94747, 94748, 94749, 94750, 94751, 94752, 94753, 94754, 94755, 94756, 94757, 94758, 94759, 94760, 94761, 94762, 94763, 94764, 94765, 94766, 94767, 94768, 94769, 94770, 94771, 94772, 94773, 94774, 94775, 94776, 94777, 94778, 94779, 94780, 94781, 94782, 94783, 94784, 94785, 94786, 94787, 94788, 94789, 94790, 94791, 94792, 94793, 94794, 94795, 94796, 94797, 94798, 94799, 94800, 94801, 94802, 94803, 94804, 94805, 94806, 94807, 94808, 94809, 94810, 94811, 94812, 94813, 94814, 94815, 94816, 94817, 94818, 94819, 94820, 94821, 94822, 94823, 94824, 94825, 94826, 94827, 94828, 94829, 94830, 94831, 94832, 94833, 94834, 94835, 94836, 94837, 94838, 94839, 94840, 94841, 94842, 94843, 94844, 94845, 94846, 94847, 94848, 94849, 94850, 94851, 94852, 94853, 94854, 94855, 94856, 94857, 94858, 94859, 94860, 94861, 94862, 94863, 94864, 94865, 94866, 94867, 94868, 94869, 94870, 94871, 94872, 94873, 94874, 94875, 94876, 94877, 94878, 94879, 94880, 94881, 94882, 94883, 94884, 94885, 94886, 94887, 94888, 94889, 94890, 94891, 94892, 94893, 94894, 94895, 94896, 94897, 94898, 94899, 94900, 94901, 94902, 94903, 94904, 94905, 94906, 94907, 94908, 94909, 94910, 94911, 94912, 94913, 94914, 94915, 94916, 94917, 94918, 94919, 94920, 94921, 94922, 94923, 94924, 94925, 94926, 94927, 94928, 94929, 94930, 94931, 94932, 94933, 94934, 94935, 94936, 94937, 94938, 94939, 94940, 94941, 94942, 94943,

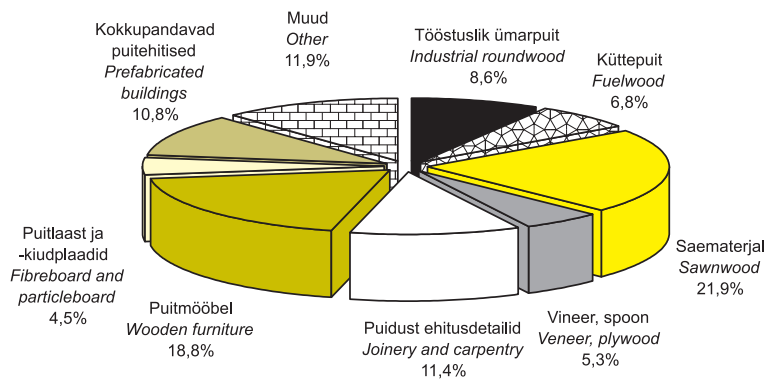

10.3.1.2 Puidu ja puittoodete impordi struktuur aastail 1995–2005 (miljonit krooni) Structure of import of wood and articles of wood in 1995–2005 (million EEK)

Kaubaühik	Import												Commodity chapter										
	1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		
	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value	% value		
4401 Küttepuu, saepuru ja puidujätmed	0.5	0.1	3.0	0.4	10.7	1.0	3.5	0.3	5.8	0.4	4.7	0.3	2.9	0.1	3.1	0.1	17.5	0.6	21.9	0.6	45.2	0.9	Fuel wood
4402 Puusuti	0.3	0.0	0.8	0.1	0.9	0.1	1.7	0.1	1.5	0.1	1.8	0.1	0.1	0.0	0.7	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.4	0.0	Wood charcoal
4403 Töötlemata puit	22.1	3.5	40.3	5.6	64.7	6.2	159.5	12.2	219.4	16.5	239.2	13.7	410.7	19.4	451.0	19.1	677.3	23.1	1101.6	28.8	1338.3	27.8	Wood in the rough
4404 Vitspuu, lõhestatud tehad; pikuti saagimata tentarid ostiega vaard, tulbad ja aialebad	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.9	0.1	4.2	0.2	1.0	0.0	0.3	0.0	2.0	0.1	3.1	0.1	3.1	0.1	Hoopwood
4405 Puitviil; puidujahu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.5	0.0	0.6	0.0	0.6	0.0	Wood wool; wood flour
4406 Raudtee ja tramitee puitlülid	9.9	1.6	15.5	2.1	12.3	1.2	25.3	1.9	33.5	2.5	36.7	2.1	20.5	1.0	21.7	0.9	38.8	1.3	46.5	1.2	31.0	0.6	Railway or tramway sleepers of wood
4407 Pikkitud saetud või lõigatud puit (paksum üle 6 mm)	54.1	8.6	76.5	10.5	113.2	10.9	155.3	11.9	167.1	12.6	305.0	17.5	382.6	18.5	468.3	19.9	700.1	23.9	986.5	25.8	1270.1	26.4	Sawnwood
4408 Spoon ja spoonilised vineeri valmistamiseks ja muu pikiitud saetud, lõigatud või kooritud puit (paksum kuni 6 mm)	16.2	2.6	14.0	1.9	22.5	2.2	31.5	2.4	23.2	1.7	26.6	1.5	27.1	1.3	29.5	1.3	38.1	1.3	39.0	1.0	44.3	0.9	Veneer sheets and sheets for plywood
4409 Pidevprofiliga puitmaterjal, mille vähemalt ühe külje või serpinüda on lõigatud katkematu profiil	20.3	3.2	25.9	3.6	34.0	3.3	20.6	1.6	19.6	1.5	16.0	0.9	26.5	1.2	39.6	1.7	44.1	1.5	33.5	0.9	57.3	1.2	Wood continuously stepped along any of its edges or faces
4410 Puitaastplaadid	62.0	9.9	70.0	9.6	112.0	10.8	121.5	9.3	113.5	8.5	128.0	7.4	121.2	5.7	108.7	4.6	105.5	3.6	103.4	2.7	120.9	2.5	Particle board
4411 Puitkiudplaadid	10.7	1.7	22.2	3.1	41.3	4.0	81.5	6.3	84.8	6.4	129.3	7.4	140.8	6.6	141.7	6.0	158.5	5.4	186.4	4.9	196.7	4.1	Fibreboard
4412 Vineer, spoonitud puit-paneelid jms kihiline puitmaterjal	135.4	21.6	138.1	19.0	163.6	15.8	175.1	13.5	208.6	15.7	227.4	13.1	260.0	12.3	292.8	12.4	293.7	10.0	416.0	10.9	594.1	12.4	Plywood, veneered panels
4413 Presspuit plökkidena, prussidena või profileeritud tootelena	0.5	0.1	0.8	0.1	1.3	0.1	0.8	0.1	0.3	0.0	1.0	0.1	0.7	0.0	1.5	0.1	0.7	0.0	0.6	0.0	7.8	0.2	Densified wood
4414 Puitraamid maalide, fardide, peeglite jms esemete tarbeks	2.4	0.4	3.2	0.4	1.0	0.1	0.8	0.1	2.3	0.2	2.1	0.1	5.5	0.3	6.9	0.3	8.6	0.3	12.3	0.3	13.9	0.3	Wooden frames
4415-4416 Puitraara; puitjalused jms kaubaalused; puidust põlispappoalused	7.5	1.2	11.9	1.6	19.2	1.9	27.6	2.1	31.8	2.4	43.8	2.5	70.4	3.3	92.6	3.9	102.2	3.5	84.2	2.2	62.0	1.3	Packing cases, pallets
4417 Puidust böksid, nendepuitosad	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.7	0.1	0.4	0.0	0.3	0.0	0.6	0.0	0.4	0.0	0.7	0.0	0.7	0.0	1.6	0.0	Tools and their parts of wood
4418 Puidust ehitusdetailid	70.9	11.3	74.2	10.2	139.0	13.4	158.2	12.2	112.9	8.5	126.4	7.3	184.7	8.7	210.0	8.9	218.7	7.4	247.6	6.5	292.5	6.1	Builders' joinery and carpentry of wood
4419-4421 Muud puidust tooted	9.3	1.5	8.8	1.2	14.1	1.4	15.9	1.2	19.5	1.5	32.2	1.8	39.3	1.9	44.8	1.9	43.1	1.5	48.0	1.3	59.9	1.2	Other articles of wood
Puitmööbel ja selle osad*	202.8	32.3	214.7	29.6	281.2	27.1	311.3	23.9	272.6	20.5	394.2	22.7	387.3	18.8	409.8	17.4	447.2	15.3	457.9	12.0	608.9	12.7	Wooden furniture and parts thereof
940602 Kokkupandavad puitehitised	3.1	0.5	6.3	0.9	5.6	0.5	10.4	0.8	13.2	1.0	21.2	1.2	16.2	0.8	32.9	1.4	38.5	1.3	35.6	0.9	59.1	1.2	Prefabricated buildings of wood
Kokku	628.0	100.0	726.5	100.0	1036.7	100.0	1301.9	100.0	1330.8	100.0	1740.2	100.0	2118.1	100.0	2366.4	100.0	2932.0	100.0	3828.5	100.0	4807.6	100.0	Total

* Sisaldab koode 94016, 94017, 94018, 94019, 94020, 94021, 94022, 94023, 94024, 94025, 94026, 94027, 94028, 94029, 94030, 94031, 94032, 94033, 94034, 94035, 94036, 94037, 94038, 94039, 94040, 94041, 94042, 94043, 94044, 94045, 94046, 94047, 94048, 94049, 94050, 94051, 94052, 94053, 94054, 94055, 94056, 94057, 94058, 94059, 94060, 94061, 94062, 94063, 94064, 94065, 94066, 94067, 94068, 94069, 94070, 94071, 94072, 94073, 94074, 94075, 94076, 94077, 94078, 94079, 94080, 94081, 94082, 94083, 94084, 94085, 94086, 94087, 94088, 94089, 94090, 94091, 94092, 94093, 94094, 94095, 94096, 94097, 94098, 94099, 94100, 94101, 94102, 94103, 94104, 94105, 94106, 94107, 94108, 94109, 94110, 94111, 94112, 94113, 94114, 94115, 94116, 94117, 94118, 94119, 94120, 94121, 94122, 94123, 94124, 94125, 94126, 94127, 94128, 94129, 94130, 94131, 94132, 94133, 94134, 94135, 94136, 94137, 94138, 94139, 94140, 94141, 94142, 94143, 94144, 94145, 94146, 94147, 94148, 94149, 94150, 94151, 94152, 94153, 94154, 94155, 94156, 94157, 94158, 94159, 94160, 94161, 94162, 94163, 94164, 94165, 94166, 94167, 94168, 94169, 94170, 94171, 94172, 94173, 94174, 94175, 94176, 94177, 94178, 94179, 94180, 94181, 94182, 94183, 94184, 94185, 94186, 94187, 94188, 94189, 94190, 94191, 94192, 94193, 94194, 94195, 94196, 94197, 94198, 94199, 94200, 94201, 94202, 94203, 94204, 94205, 94206, 94207, 94208, 94209, 94210, 94211, 94212, 94213, 94214, 94215, 94216, 94217, 94218, 94219, 94220, 94221, 94222, 94223, 94224, 94225, 94226, 94227, 94228, 94229, 94230, 94231, 94232, 94233, 94234, 94235, 94236, 94237, 94238, 94239, 94240, 94241, 94242, 94243, 94244, 94245, 94246, 94247, 94248, 94249, 94250, 94251, 94252, 94253, 94254, 94255, 94256, 94257, 94258, 94259, 94260, 94261, 94262, 94263, 94264, 94265, 94266, 94267, 94268, 94269, 94270, 94271, 94272, 94273, 94274, 94275, 94276, 94277, 94278, 94279, 94280, 94281, 94282, 94283, 94284, 94285, 94286, 94287, 94288, 94289, 94290, 94291, 94292, 94293, 94294, 94295, 94296, 94297, 94298, 94299, 94300, 94301, 94302, 94303, 94304, 94305, 94306, 94307, 94308, 94309, 94310, 94311, 94312, 94313, 94314, 94315, 94316, 94317, 94318, 94319, 94320, 94321, 94322, 94323, 94324, 94325, 94326, 94327, 94328, 94329, 94330, 94331, 94332, 94333, 94334, 94335, 94336, 94337, 94338, 94339, 94340, 94341, 94342, 94343, 94344, 94345, 94346, 94347, 94348, 94349, 94350, 94351, 94352, 94353, 94354, 94355, 94356, 94357, 94358, 94359, 94360, 94361, 94362, 94363, 94364, 94365, 94366, 94367, 94368, 94369, 94370, 94371, 94372, 94373, 94374, 94375, 94376, 94377, 94378, 94379, 94380, 94381, 94382, 94383, 94384, 94385, 94386, 94387, 94388, 94389, 94390, 94391, 94392, 94393, 94394, 94395, 94396, 94397, 94398, 94399, 94400, 94401, 94402, 94403, 94404, 94405, 94406, 94407, 94408, 94409, 94410, 94411, 94412, 94413, 94414, 94415, 94416, 94417, 94418, 94419, 94420, 94421, 94422, 94423, 94424, 94425, 94426, 94427, 94428, 94429, 94430, 94431, 94432, 94433, 94434, 94435, 94436, 94437, 94438, 94439, 94440, 94441, 94442, 94443, 94444, 94445, 94446, 94447, 94448, 94449, 94450, 94451, 94452, 94453, 94454, 94455, 94456, 94457, 94458, 94459, 94460, 94461, 94462, 94463, 94464, 94465, 94466, 94467, 94468, 94469, 94470, 94471, 94472, 94473, 94474, 94475, 94476, 94477, 94478, 94479, 94480, 94481, 94482, 94483, 94484, 94485, 94486, 94487, 94488, 94489, 94490, 94491, 94492, 94493, 94494, 94495, 94496, 94497, 94498, 94499, 94500, 94501, 94502, 94503, 94504, 94505, 94506, 94507, 94508, 94509, 94510, 94511, 94512, 94513, 94514, 94515, 94516, 94517, 94518, 94519, 94520, 94521, 94522, 94523, 94524, 94525, 94526, 94527, 94528, 94529, 94530, 94531, 94532, 94533, 94534, 94535, 94536, 94537, 94538, 94539, 94540, 94541, 94542, 94543, 94544, 94545, 94546, 94547, 94548, 94549, 94550, 94551, 94552, 94553, 94554, 94555, 94556, 94557, 94558, 94559, 94560, 94561, 94562, 94563, 94564, 94565, 94566, 94567, 94568, 94569, 94570, 94571, 94572, 94573, 94574, 94575, 94576, 94577, 94578, 94579, 94580, 94581, 94582, 94583, 94584, 94585, 94586, 94587, 94588, 94589, 94590, 94591, 94592, 94593, 94594, 94595, 94596, 94597, 94598, 94599, 94600, 94601, 94602, 94603, 94604, 94605, 94606, 94607, 94608, 94609, 94610, 94611, 94612, 94613, 94614, 94615, 94616, 94617, 94618, 94619, 94620, 94621, 94622, 94623, 94624, 94625, 94626, 94627, 94628, 94629, 94630, 94631, 94632, 94633, 94634, 94635, 94636, 94637, 94638, 94639, 94640, 94641, 94642, 94643, 94644, 94645, 94646, 94647, 94648, 94649, 94650, 94651, 94652, 94653, 94654, 94655, 94656, 94657, 94658, 94659, 94660, 94661, 94662, 94663, 94664, 94665, 94666, 94667, 94668, 94669, 94670, 94671, 94672, 94673, 94674, 94675, 94676, 94677, 94678, 94679, 94680, 94681, 94682, 94683, 94684, 94685, 94686, 94687, 94688, 94689, 94690, 94691, 94692, 94693, 94694, 94695, 94696, 94697, 94698, 94699, 94700, 94701, 94702, 94703, 94704, 94705, 94706, 94707, 94708, 94709, 94710, 94711, 94712, 94713, 94714, 94715, 94716, 94717, 94718, 94719, 94720, 94721, 94722, 94723, 94724, 94725, 94726, 94727, 94728, 94729, 94730, 94731, 94732, 94733, 94734, 94735, 94736, 94737, 94738, 94739, 94740, 94741, 94742, 94743, 94744, 94745, 94746, 94747, 94748, 94749, 94750, 94751, 94752, 94753, 94754, 94755, 94756, 94757, 94758, 94759, 94760, 94761, 94762, 94763, 94764, 94765, 94766, 94767, 94768, 94769, 94770, 94771, 94772, 94773, 94774, 94775, 94776, 94777, 94778, 94779, 94780, 94781, 94782, 94783, 94784, 94785, 94786, 94787, 94788, 94789, 94790, 94791, 94792, 94793, 94794, 94795, 94796, 94797, 94798, 94799, 94800, 94801, 94802, 94803, 94804, 94805, 94806, 94807, 94808, 94809, 94810, 94811, 94812, 94813, 94814, 94815, 94816, 94817, 94818, 94819, 94820, 94821, 94822, 94823, 94824, 94825, 94826, 94827, 94828, 94829, 94830, 94831, 94832, 94833, 94834, 94835, 94836, 94837, 94838, 94839, 94840, 94841, 94842, 94843, 94844, 94845, 94846, 94847, 94848, 94849, 94850, 94851, 94852, 94853, 94854, 94855, 94856, 94857, 94858, 94859, 94860, 94861, 94862, 94863, 94864, 94865, 94866, 94867, 94868, 94869, 94870, 94871, 94872, 94873, 94874, 94875, 94876, 94877, 94878, 94879, 94880, 94881, 94882, 94883, 94884, 94885, 94886, 94887, 94888, 94889, 94890, 94891, 94892, 94893, 94894, 94895, 94896, 94897, 94898, 94899, 94900, 94901, 94902, 94903, 94904, 94905, 94906, 94907, 94908, 94909, 94910, 94911, 94912, 94913, 94914, 94915, 94916, 94917, 94918, 94919, 94920, 94921, 94922, 94923, 94924, 94925, 94926, 94927, 94928, 94929, 94930, 94931, 94932, 94933, 94934, 94935, 94936, 94937, 94938, 94939, 94940, 94941, 94942, 94943, 94944, 94945, 94946, 94947, 94948, 94949, 94950, 94951, 94952, 94953, 94954, 94955, 94956, 94957, 94958, 94959, 94960, 94961, 94962, 94963, 94964, 94965, 94966, 94967, 94968, 94969, 94970, 94971, 94972, 94973, 94974, 94975, 94976, 94977, 94978, 94979, 94980, 94981, 94982, 94983, 94984, 94985, 94986, 94987, 94988, 94989, 94990, 94991, 94992, 94993, 94994, 94995, 94996, 94997, 94998, 94999, 95000

Allikas: Statistikaamet

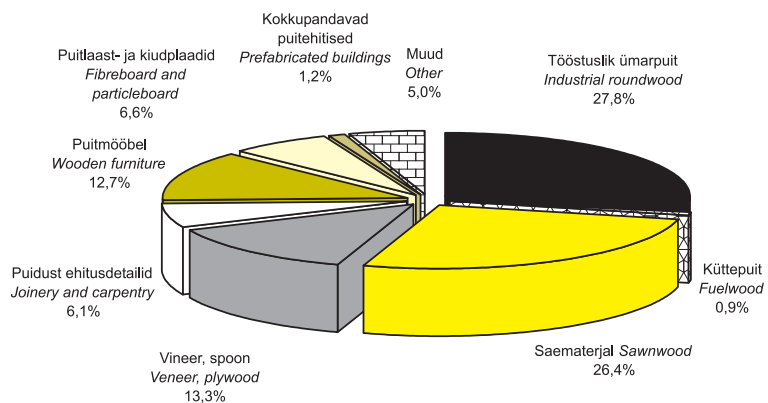

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.3.1.3.1 2005. a puidu ja puittoodete ekspordi summa (kr) jagunemine

Figure 10.3.1.3.1 Distribution of export of wood and wooden articles in 2005 (EEK)

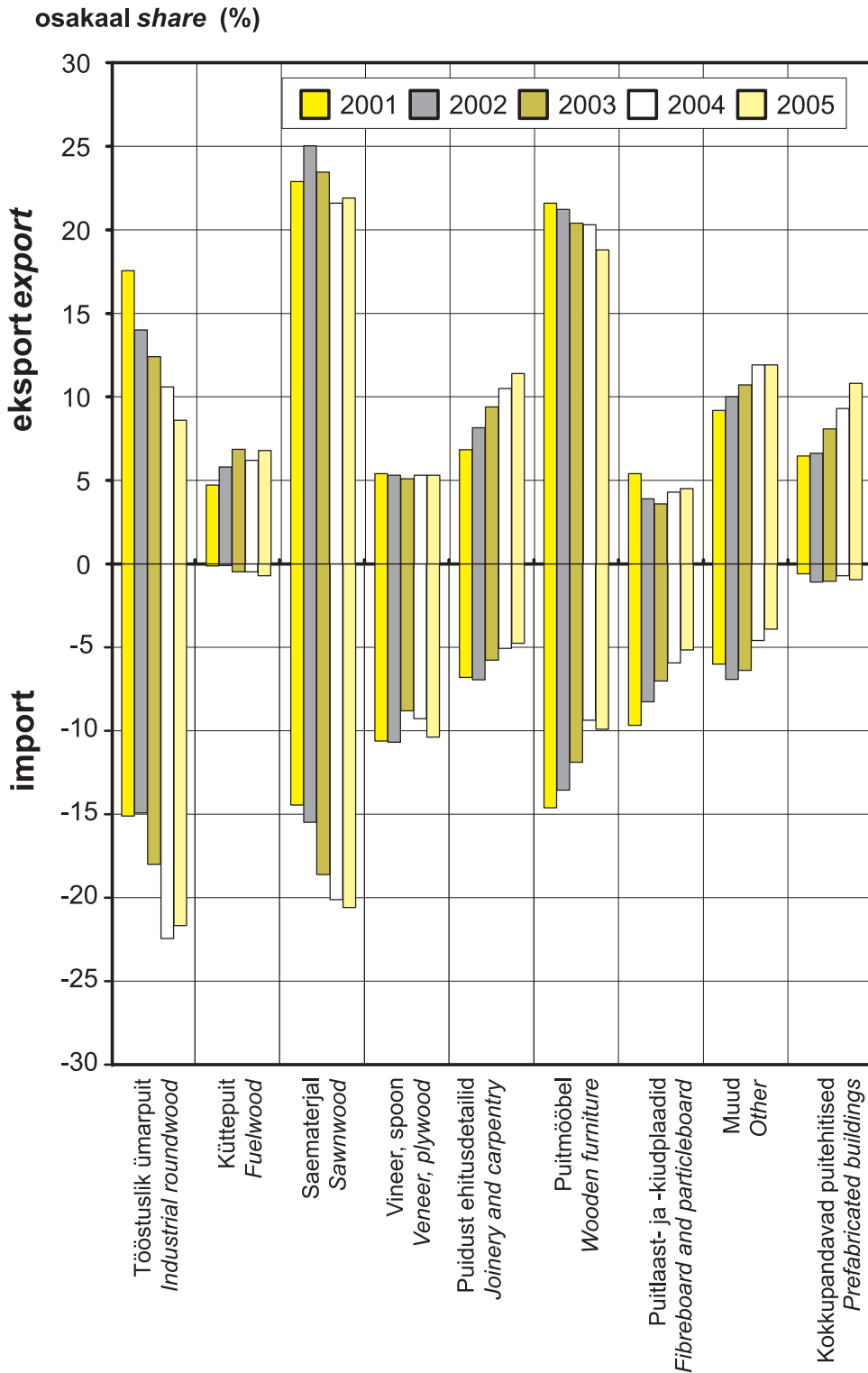

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.3.1.3.2 2005. a puidu ja puittoodete impordi summa (kr) jagunemine

Figure 10.3.1.3.2 Distribution of import of wood and wooden articles in 2005 (EEK)

Joonis 10.3.1.3.3 Puidu ja puittoodete osakaal puidu ja puittoodete impordi ja ekspordi kogumahust aastail 2001–2005 (väärtuse järgi)

Figure 10.3.1.3.3 Share of wood and articles of wood from total export and import of wood and articles of wood in 2001–2005 (by value)

10.3.2 Puidu ja puittoodete ekspordi ja impordi kogused ja keskmised hinnad aastail 2002–2005

Amounts and average prices of export and import of wood and articles of wood in 2002–2005

Kauba-grupp Commodity chapter	Kogus Amount of						Keskmine hind Average price										
	Eksport Export			Impord Import			Eksport Export			Impord Import							
	Mõõtühik Unit	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005				
4401 Kütepuit, saepuru ja puidujäämed Fuel wood	tonn tons	1 123 052	1 175 483	955 668	1 045 703	3 020	59 755	73 583	98 441	613	764	834	906	1 011	293	298	459
4403 Töötlemata puit Wood in the rough	1000 m ³	3 134	3 030	2 297	1 807	639	942	1 466	1 884	531	536	595	665	706	719	751	710
4404 Viitspuit, teibad, vaad, tulbad Hopwood, split poles, piles, pickets and stakes of wood	tonn tons	15 071	20 863	20 703	16 655	39	1 091	1 420	1 672	3 245	3 040	3 502	5 320	8 285	1 795	2 168	1 854
4405 Raudtee ja trammitee puitliitrid Railway or tramway sleepers of wood	1000 m ³	6	3	1	3	13	14	26	14	1 190	1 255	1 483	1 250	1 683	2 675	1 766	2 286
4407 Pikitud saetud või lõigatud puit (paksus üle 6 mm) Sawnwood	tonn tons	2	30	10 453	3 886	0	0	456,7	885,1	70 257	16 541	4 149	7 340		27 239	10 184	5 979
	1000 m ³	1248	1209	1017	1133	236	363	498	626	2 384	2 537	2 701	2 679	1 984	1 926	1 970	2 017
	1000 m ²	0	0	2	0	0	0	0	4			183					441
4408 Spoon ja spoonilised vineeri valmistamiseks ja muu pikitud saetud, lõigatud või koortitud puit (paksus kuni 6 mm) Veneer sheets and sheets for plywood	tonn tons	6 060	7 303	8 752	1 567	47	63	162	90	37 175	36 306	27 575	32 181	55 851	68 358	38 040	67 449
	1000 m ³	4	6	5	16	1	2	2	5	6 823	6 365	10 344	18 824	27 953	18 305	18 092	7 723
4409 Pideprofiiliga puitmaterjal, mille vähemalt ühe külg- või servipinda on lõigatud katkematu profiil Wood continuously shaped along any of its edges or faces	tonn tons	34 689	42 724	73 767	78 070	1 261	1 219	1 584	4 523	11 318	10 532	9 535	10 444	20 687	24 469	13 388	9 776
	1000 m ²	5	2	9	17	28	32	46	31	392	356	304	386	282	271	167	277
4410 Puitaasplaadid jms plaadid Particle board	1000 m ³	20	198	109	109	272	282	226	247	32	11	17	21	21	20	20	18
	1000 m ³	152	146	158	168	26	27	31	31	1 969	2 002	2 287	2 452	4 170	3 907	3 376	3 883
4411 Puitkuuplaadid Fireboard of wood or other ligneous materials	1000 m ²	15 949	16 160	15 799	17 700	3 649	4 576	5 976	5 320	11	11	12	12	39	35	31	37
4412 Vineer, spoonitud puitpaneelid jms kihiline puitmaterjal Plywood, veneered panels and similar laminated wood	1000 m ³	60	55	70	54	71	78	106	127	6 215	6 579	5 714	6 911	4 096	3 780	3 938	4 687

Allikas: Statistikaamet Source: Statistical Office of Estonia

10.3.3 Suurimad väliskaubanduspartnerid puidu ja puittoodete (kaubajaotus 44) osas aastail 1995–2005

Major trade partners in wood and wooden articles (commodity section 44) in 1995–2005

Riik Country	Eksport (1 000 000 kr) Export (1 000 000 EEK)																					
	1995	N [*]	1996	N [*]	1997	N [*]	1998	N [*]	1999	N [*]	2000	N [*]	2001	N [*]	2002	N [*]	2003	N [*]	2004	N [*]	2005	N [*]
Soome Finland	680,2	1	503,4	2	753,0	2	1008,4	2	1101,3	2	1234,3	2	1448,2	1	1545,8	1	1763,7	1	1755,5	1	1889,4	1
Rootsi Sweden	602,1	2	684,9	1	1365,7	1	1601,2	1	1525,8	1	1769,1	1	1370,2	2	1392,1	2	1446,2	2	1490,4	2	1515,1	2
Suurbritannia UK	254,6	3	347,7	3	667,7	3	845,4	3	713,0	4	826,4	3	789,8	4	1103,0	3	1168,9	3	1194,8	3	1350,2	3
Saksamaa Germany	76,8	7	116,6	5	208,3	6	318,4	6	379,0	5	459,2	5	508,5	6	613,6	5	762,2	5	817,5	5	1016,0	4
Taani Denmark	215,8	4	278,3	4	386,3	4	556,9	4	821,4	3	779,5	4	812,4	3	967,4	4	1020,3	4	899,1	4	1014,9	5
Norra Norway	188,5	5	95,7	8	260,3	5	360,6	5	259,8	6	356,7	6	439,1	7	480,2	6	599,2	6	632,6	6	606,6	6
Ameerika Ühendriigid USA	2,2	25	7,0	22	15,8	21	30,0	15	94,4	12	75,9	16	157,8	10	211,0	10	242,1	10	400,2	7	425,4	7
Holland Netherlands	60,8	8	101,1	7	164,3	7	151,9	7	166,5	9	225,3	8	230,0	9	250,2	7	255,4	8	264,6	8	353,1	8
Irilmaa Ireland	28,6	12	48,0	11	91,5	11	24,0	19	48,6	16	110,6	11	150,0	11	236,7	9	311,2	7	245,7	10	234,7	9
Prantsusmaa France	40,6	10	53,1	10	105,0	9	143,6	8	250,7	7	329,2	7	254,3	8	244,7	8	249,6	9	253,8	9	232,9	10
Läti Latvia	12,5	16	11,9	20	20,8	19	44,7	13	59,2	15	76,9	15	85,2	16	114,7	15	111,4	13	137,9	13	225,9	11
Poola Poland	57,6	9	111,1	6	123,2	8	78,9	11	73,7	13	89,9	14	138,2	12	157,4	11	221,3	11	168,1	11	222,0	12
Jaapan Japan	0,1	40	14,8	19	22,9	17	10,2	24	13,1	24	30,0	22	32,1	21	57,6	19	86,5	17	105,2	14	176,2	13
Itaalia Italy	13,4	15	21,5	14	54,1	12	87,1	10	113,0	11	102,2	12	107,2	14	149,2	13	189,3	12	145,6	12	170,3	14
Island Iceland	29,7	11	20,9	15	25,7	16	25,1	18	24,2	20	40,9	18	46,4	18	67,8	18	95,7	14	104,5	15	158,5	15
Leedu Lithuania	14,3	14	14,8	18	21,5	18	32,3	14	30,2	18	33,4	21	40,7	19	41,8	21	74,0	20	77,6	19	130,4	16
Venemaa Russia	21,9	13	22,8	13	33,6	15	27,9	17	23,5	21	40,9	19	75,0	17	110,3	16	88,5	16	71,5	22	113,0	17
Hispaania Spain	1,7	26	1,1	31	18,3	20	9,5	25	64,0	14	100,6	13	36,7	20	35,9	22	64,1	21	76,1	20	111,9	18
Austria Austria	6,7	21	7,3	21	12,4	22	28,3	16	22,2	23	15,7	23	21,3	23	31,1	25	37,3	24	60,9	24	99,2	19
Belgia Belgium	6,7	20	37,9	12	92,9	10	77,9	12	180,7	8	166,3	10	88,0	15	99,4	17	93,6	15	93,1	18	93,0	20
Austraalia Australia	0,1	41	0,5	37	3,4	29	1,1	33	0,4	47	8,2	25	0,1	56	4,5	45	13,6	31	97,1	17	91,7	21
Korea Vabariik Korea	0,0	54	0,0	60	0,0	63	0,0	66	0,0	70	0,4	41	0,0	60	27,6	26	49,2	22	73,0	21	73,8	22
Tšehhi Czech Republic	2,8	24	1,1	32	3,4	28	2,8	32	8,9	27	3,6	33	14,8	27	47,0	20	77,1	19	69,2	23	69,8	23
Ungari Hungary	6,1	22	6,6	24	3,8	27	2,9	31	5,6	29	6,2	27	19,9	24	35,9	23	34,7	25	22,8	27	54,9	24
Muud riigid Other	145,5		157,9		143,3		189,4		275,4		320,0		786,0		553,9		305,0		413,1		434,3	
Kokku Total	2469,3		2658,9		4597,1		5658,8		6254,8		7201,4		7651,8		8578,9		9360,2		9669,9		10863,3	

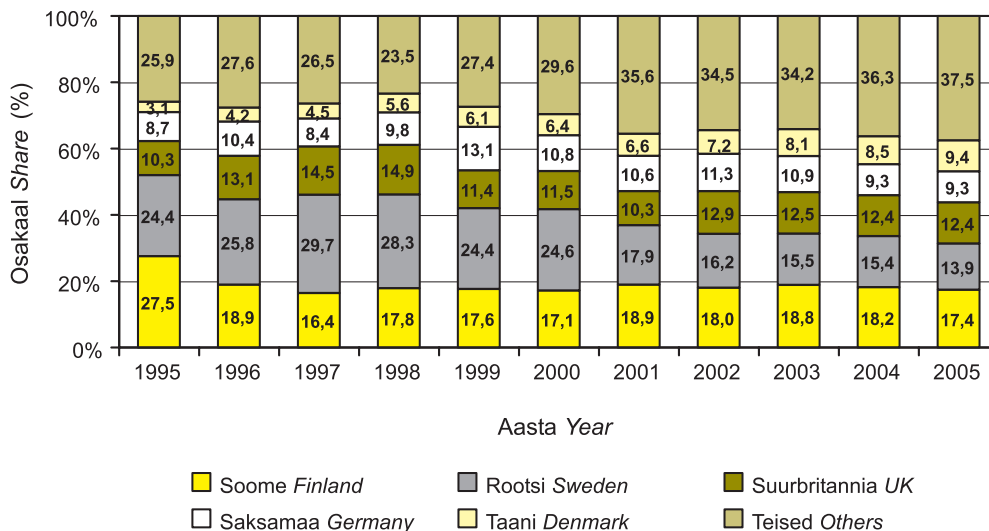

Riik Country	Import (1 000 000 kr) Import (1 000 000 EEK)																					
	1995	N [*]	1996	N [*]	1997	N [*]	1998	N [*]	1999	N [*]	2000	N [*]	2001	N [*]	2002	N [*]	2003	N [*]	2004	N [*]	2005	N [*]
Venemaa Russia	175,2	1	189,4	1	288,2	1	390,3	1	528,7	1	661,3	1	843,7	1	894,7	1	1276,9	1	2017,7	1	2463,6	1
Läti Latvia	24,2	4	31,0	4	43,2	5	66,9	4	58,6	5	120,6	3	184,7	3	196,9	3	277,5	2	330,7	2	438,4	2
Soome Finland	145,0	2	173,4	2	242,0	2	249,1	2	184,0	2	224,8	2	256,7	2	285,5	2	276,3	3	265,3	3	355,7	3
Rootsi Sweden	37,0	3	51,3	3	63,8	3	117,2	3	85,9	3	76,9	5	66,2	5	69,3	5	78,6	5	98,4	6	218,6	4
Saksamaa Germany	10,3	5	27,4	5	46,7	4	59,1	5	73,9	4	88,8	4	107,6	4	125,1	4	132,9	4	146,6	4	195,1	5
Leedu Lithuania	6,7	7	3,9	7	7,4	8	9,5	9	6,9	10	9,8	10	19,7	9	36,5	8	77,8	6	83,6	7	152,1	6
Poola Poland	0,0	29	0,3	21	0,8	22	3,6	13	19,2	7	40,3	6	58,5	6	62,2	7	64,7	7	74,5	8	88,0	7
Valgevene Belarus	1,8	9	0,4	19	1,6	12	11,5	8	17,0	8	14,7	8	31,3	7	66,9	6	56,0	8	99,4	5	80,3	8
Hiina China	0,1	24	0,5	18	0,9	20	1,4	18	1,5	21	3,9	17	4,5	19	11,0	15	16,6	13	30,6	10	51,9	9
Taani Denmark	8,2	6	9,6	6	12,9	6	21,8	6	22,1	6	19,5	7	23,1	8	12,6	12	16,7	12	30,4	11	48,9	10
Ungari Hungary	0,0	28	0,2	23	0,3	29	0,3	27	1,6	20	4,2	15	5,8	18	11,8	13	17,8	10	25,0	13	37,2	11
Ukraina Ukraine	1,5	10	0,5	17	1,6	13	3,3	14	7,5	9	8,4	11	8,1	14	13,9	11	16,9	11	31,5	9	36,0	12
Brasillia Brazil	0,0	33	0,0	45	0,0	43	0,0	47	0,3	32	0,1	38	0,7	29	0,8	31	0,3	37	7,5	22	31,2	13
Ameerika Ühendriigid USA	1,4	11	3,3	9	7,2	9	12,5	7	6,6	11	11,0	9	15,3	10	25,2	9	14,5	14	25,5	12	29,6	14
Norra Norway	0,4	18	1,4	11	1,1	18	4,2	12	3,7	13	4,4	14	9,2	13	9,7	17	10,7	18	11,8	18	23,8	15
Austria Austria	4,0	8	3,7	8	2,9	11	2,6	16	2,5	16	4,0	16	7,6	16	8,3	18	13,3	15	16,8	14	20,8	16
Tšehhi Czech Republic	0,4	17	0,4	20	0,7	24	0,4	26	2,2	17	3,8	18	6,1	17	10,7	16	10,4	19	14,4	17	14,2	17
Irilmaa Ireland	0,0	37	0,0	45	0,0	48	0,6	22	0,7	26	2,6	20	4,2	20	6,4	20	4,2	22	5,9	25	14,0	18
Holland Netherlands	0,3	19	1,3	12	1,6	14	0,9	20	0,8	25	1,9	21	2,8	21	5,4	21	7,8	20	10,9	19	12,1	19
Belgia Belgium	0,5	16	0,1	31	0,6	25	3,0	15	1,6	19	1,8	23	10,8	12	20,2	10	24,6	9	16,2	15	11,7	20
Itaalia Italy	1,3	12	0,8	14	1,3	17	2,4	17	3,7	14	5,1	13	14,0	11	11,8	14	12,5	16	15,2	16	11,4	21
Rumeenia Romania	0,0	37	0,0	45	0,3	30	0,0	52	0,0	44	0,1	36	2,3	23	0,3	36	1,1	30	7,9	21	8,7	22
Suurbritannia UK	1,3	13	3,1	10	12,1	7	5,0	11	2,6	15	1,7	24	1,3	26	2,8	23	3,5	23	6,3	24	8,5	23
Jaapan Japan	0,0	31	0,0	43	0,0	44	0,0	41	0,1	38	0,3	31	0,0	47	0,4	35	0,0	51	0,0	57	7,4	24
Muud riigid Other	2,5		3,7		12,5		14,4		13,4		14,8		20,5		25,6		34,5		42,8		44,1	
Kokku Total	422,2		505,5		749,9		980,1		1045,1		1324,8		1704,6		1913,7		2446,2		3415,1		4403,1	

* Riigi asukoht pingereas eksporti või impordi väärtuse järgi Position of country by value of export or import

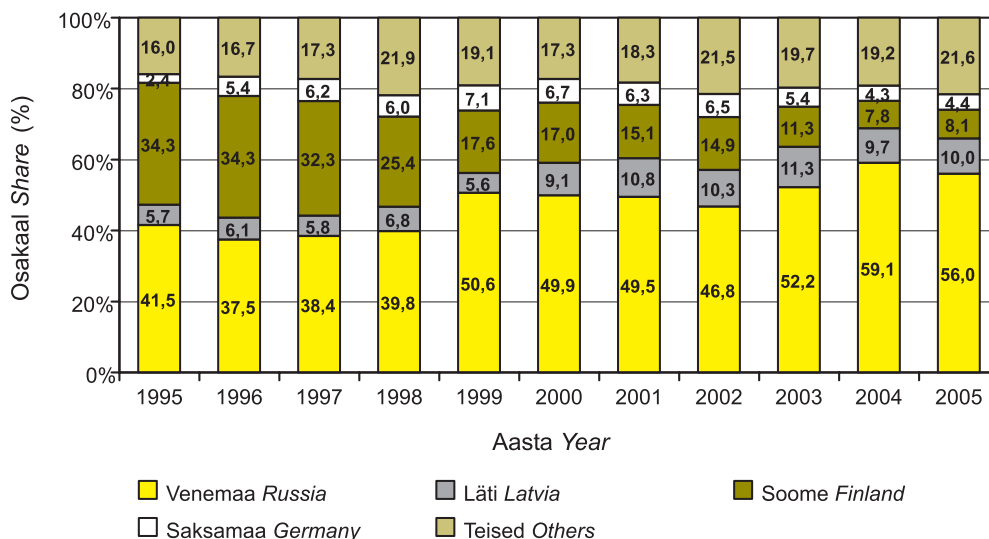
Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.3.3.1 Suurimate väliskaubanduspartnerite osakaal puidu ja puittoodete (kaubajaotus 44) kogueksportist aastail 1995–2005

Figure 10.3.3.1 Share of major trade partners from total export of wood and wooden articles (commodity section 44) in 1995–2005

Joonis 10.3.3.2 Suurimate väliskaubanduspartnerite osakaal puidu ja puittoodete (kaubajaotus 44) koguimpordist aastail 1995–2005

Figure 10.3.3.2 Share of major trade partners from total import of wood and wooden articles (commodity section 44) in 1995–2005

10.3.4 Töötlemata ümarpuidu (kaubajaotus 4403) eksport ja import aastail 1995–2005

Export and import of industrial roundwood (commodity section 4403) in 1995–2005

Riik Country	Eksport Export m ³										Import Import m ³											
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Rootsi Sweden	873 774	1 024 835	1 653 929	1 992 315	2 021 536	2 210 499	1 555 888	1 533 170	1 286 846	1 144 546	863 509	37 591	67 315	98 292	226 511	361 135	328 668	493 755	529 237	851 012	1 387 259	1 608 331
Soome Finland	1 332 086	746 070	734 373	971 064	999 764	1 003 005	994 519	871 942	978 403	637 046	573 867	0	49	12	3	601	41	0	14	5 282	4 763	149 360
Norra Norway	254 030	86 819	354 616	566 168	434 701	654 318	626 680	484 305	554 756	487 384	328 200	5 471	3 959	8 135	49 907	11 530	13 622	63 295	25 599	16 274	15 402	72 178
Läti Latvia	41	39	0	2 627	531	289	435	1 997	390	725	29 116	489	685	2 858	1 259	964	612	1 291	1 698	386	1 172	29 417
Saksamaa Germany	23 715	24 591	18 538	143 427	214 995	168 012	236 581	200 410	159 824	11 924	6 902	2 353	95	710	4 279	1 745	572	18 984	78 093	37 007	46 984	13 637
Taani Denmark	6 294	8 232	16 094	12431	10 683	188	413	229	2 885	296	1 503	166	159	106	21	67	536	331	1 241	1 963	1 955	3 690
Austria Austria	3 391	1 995	7 301	22 966	66	5 422	678	854	577	834	1 235	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 158
Suurbritannia UK	16 791	22 873	25 109	20 322	2 970	428	27	0	0	1 462	1 170	504	48	549	21	0	395	2 986	1 890	28 603	6 399	1 418
Hispaania Spain	2 608	0	3 995	179	22 060	81 757	2 889	35	0	3 140	891	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 219
Holland Netherlands	532	183	194	237	129	37	9 534	69	0	0	166	0	0	0	376	1 359	1 948	2 073	1 342	926	1 666	705
Kokku Total	2 637 345	2 070 982	2 918 567	3 783 045	3 903 910	4 263 763	3 483 494	3 133 849	3 029 619	2 297 061	1 807 165	46 573	72 313	110 691	282 901	379 935	346 889	583 108	639 210	941 591	1 466 093	1 883 877

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

10.3.5 Puidu ja puittoodete, paberi ja paberitoodete ning mööbli eksport aastail 1995–2005

Export of wood, articles of wood, paper, paper products and furniture in 1995–2005

Kaubajaoatus ja -grupp Commodity section and chapter by Harmonized System (HS)	Mõõtühik Unit of measure	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
JAOTUS IX												
Puit ja puittoodet												
Wood and articles of wood												
44 Puit ja puittoodet; puidusüsi												
Wood, articles of wood, wood charcoal												
45 Kork ja korgitoodet												
Cork, articles of cork												
46 Puumismaterjalist tooted												
Manufactures of plaiting materials												
JAOTUS X												
Paberimass, paber ja paberitoodet												
Wood pulp, paper and paper products												
47 Paberimass ja tselluloos; paberijätmed												
Wood pulp, waste and scrap paper												
48 Paber ja papp; paberist või papist tooted												
Paper and paperboard, articles of paper and paperboard												
49 Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitoodet												
Printed books, newspapers and other products of printing industry												
JAOTUS XX												
Muud tööstustoodet												
Miscellaneous manufactured articles												
94 Mööbel ja mööblisandid; kokkupandavad ehitised												
Furniture, stuffed furnishings, etc; prefabricated buildings												
95 Mängud, mänguasjad, spordivahendid												
Toys, games, sports requisites												
96 Mitmesugused tööstustoodet												
Miscellaneous manufactured articles												
Kokku kaubajaoatuseid IX, X ja kaubagrupp 94												
Total for commodity sections IX, X and chapter 94												
Eksport kokku												
Total export												

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

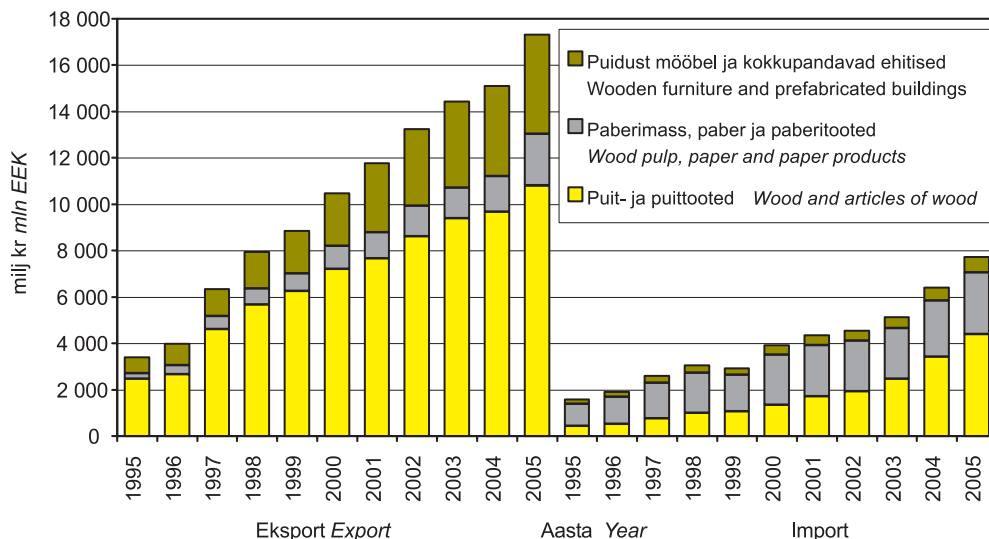
10.3.6 Puidu ja puittoodete, paberi ja paberitoodete ning mööbli import aastail 1995–2005

Import of wood, articles of wood, paper, paper products and furniture in 1995–2005

Kaubajäotus ja -grupp	Harmoniseeritud süsteemi (HS) järgi	Mõõtühik	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Commodity section and chapter	by Harmonized System (HS)	Unit of measure											
JAOTUS IX													
	Puit ja puittooted												
	Wood and articles of wood	milj kr min EEK	425,0	508,6	755,7	985,3	1050,4	1333,0	1712,5	1928,1	2468,2	3424,5	4396,3
		osakaal share %	1,5	1,5	1,5	1,8	2,1	1,8	2,3	2,4	2,8	3,3	3,4
44	Puit ja puittooted; puidusüsi	milj kr min EEK	422,2	505,5	749,9	980,1	1045,1	1324,8	1705,0	1913,6	2449,3	3403,6	4376,7
	Wood, articles of wood, wood charcoal	osakaal share %	1,5	1,4	1,5	1,8	2,1	1,8	2,3	2,4	2,7	3,2	3,4
45	Kork ja korktooted	milj kr min EEK	2,0	2,2	4,4	2,7	2,4	2,9	2,9	7,6	9,3	6,4	6,7
	Cork, articles of cork	milj kr min EEK	0,8	0,9	1,4	2,4	2,9	5,3	4,6	6,9	9,6	14,5	12,9
46	Punumismaterjalist tooted	milj kr min EEK	956,1	1181,0	1546,0	1742,8	1585,9	2174,1	2213,9	2175,3	2175,0	2416,3	2659,1
	Manufactures of plaiting materials	osakaal share %	3,5	3,4	3,2	3,2	3,1	3,0	2,9	2,7	2,4	2,3	2,1
JAOTUS X													
	Paberimass, paber ja paberitooted												
	Wood pulp, paper and paper products	milj kr min EEK	1,0	10,6	6,3	1,0	4,6	8,4	25,9	9,4	10,5	11,0	11,7
		osakaal share %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
47	Paberimass ja tselluloos; paberijätmed	milj kr min EEK	823,8	992,9	1276,3	1369,4	1261,0	1745,4	1847,6	1862,4	1871,7	2083,5	2297,6
	Wood pulp, waste and scrap paper	osakaal share %	3,0	2,8	2,6	2,5	2,5	2,4	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8
48	Paber ja papp; paberist või papist tooted	milj kr min EEK	131,3	177,5	263,5	372,3	320,2	420,3	340,4	303,5	292,8	321,7	349,8
	Paper and paperboard, articles of paper and paperboard	osakaal share %	0,5	0,5	0,5	0,7	0,6	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3
49	Raamatuid, ajalehed, pildid jm trükitooted	milj kr min EEK	819,1	1004,7	1280,7	1441,1	1287,9	1628,7	1941,7	2007,2	2037,5	2403,2	2819,1
	Printed books, newspapers and other products of printing industry	osakaal share %	3,0	2,9	2,6	2,6	2,6	2,3	2,6	2,5	2,3	2,3	2,2
JAOTUS XX													
	Muud tööstustooted												
	Miscellaneous manufactured articles	milj kr min EEK	564,3	672,3	846,1	975,4	846,4	1043,7	1203,8	1320,2	1352,2	1611,0	1849,6
		osakaal share %	2,1	1,9	1,7	1,8	1,7	1,4	1,6	1,7	1,5	1,5	1,4
94	Mööbel ja mööblisandid; kokkupandavad ehitised	milj kr min EEK	132,8	164,8	252,3	270,9	265,3	349,8	468,7	394,0	410,8	492,1	637,6
	Furniture, stuffed furnishings, etc.; prefabricated buildings	osakaal share %	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
95	Mängud, mänguasjad, spordivahendid	milj kr min EEK	122,0	167,6	182,2	194,9	176,1	235,2	269,2	293,0	274,6	300,0	331,8
	Toys, games, sports requisites	osakaal share %	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
96	Mittesugused tööstustooted	milj kr min EEK	1945,4	2361,9	3147,9	3703,4	3482,7	4550,7	5130,3	5423,6	5995,4	7451,8	8905,0
	Miscellaneous manufactured articles	osakaal share %	7,1	6,8	6,4	6,7	6,9	6,3	6,8	6,8	6,7	7,1	6,9
Kokku kaubajaoitused IX, X ja kaubagrupp 94													
Total for commodity sections IX, X and chapter 94		milj kr min EEK	2744,1	3493,6	4832,9	5520,7	5043,8	7221,4	7508,1	7947,9	8942,9	10488,1	12843,5
Import kokku		osakaal share %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

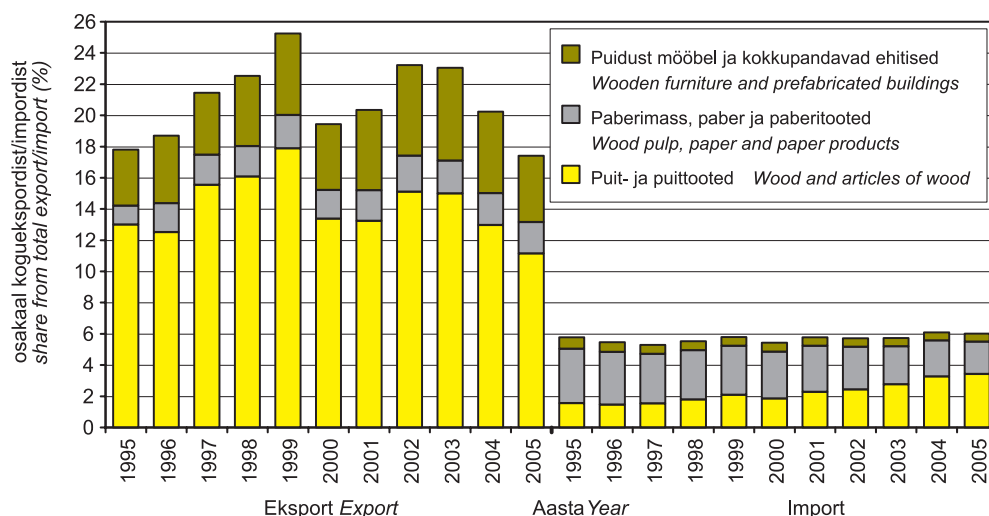

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.3.7 Puidu ja puittoodete, paber- ja pabertoodete ning puitmööbli ja -ehitiste eksport ja -import aastail 1995–2005

Figure 10.3.7 Export and import of wood and articles of wood, paper and articles of paper, wooden buildings and furniture in 1995–2005

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistical Office of Estonia

Joonis 10.3.8 Puidu ja puittoodete, paberi ja pabertoodete ning puitmööbli ja -ehitiste osakaal kogueksportist ja -impordist aastail 1995–2005

Figure 10.3.8 Share of wood and articles of wood, paper and articles of paper, wooden buildings and furniture from total export/import in 1995–2005

10.4 Riigimetsade majandamine

Management of state forests

Riigimetsade majandamist korraldab alates 1999. aastast Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK), kelle põhiülesanne on keskkonnaministeeriumi valitsetavas riigimetsas metsa uuendamise, kasvatamise ja kasutamise ning metsakaitse korraldamine. RMK struktuuriüksusteks on viis metsamajanduse regiooni ja seisuga 1.01.2005 allub neile 66 metskonda ligi 350 metsniku metsandikuga, jahimajanduse talitus 10 jahimajandiga, 10 RMK puhkeala, 24 metsamaja ja -onni, 6 loodsmaja ja 2 looduskeskust, Sagadi Looduskool, Räpina Metsakool ning taimlamajanduse ühendpuukool 6 taimlaga.

10.4.1 Kasvava metsa müük

Sales of standing stock

Riigimetskonnad müüsid 2005. aastal 238 900 m³ kasvavat metsa keskmise hinnaga 269 kr/m³. 2004. aastal olid näitajad 364 900 m³ ja 374 kr/m³.

Kasvava metsa müügi osatähtsus väheneb jätkuvalt, moodustades 2005. aastal 11% kogu metsamüügist. 2004. aastal oli kasvava metsa müügi osatähtsus 17% kogu RMK metsamüügist, 2003. aastal ligi 25%. 2005. aastal avaldas kasvava metsa müügile tugevat mõju jaanuarikuine torm. Tavapärasest rohkem müüdi kasvava metsa raieõigust ilma enampakkumiseta kasvava metsana hooldusraiealasil. Kui tavaliselt on kasvava metsana müüdüd raie mahust olnud hooldusraied kuni 15%, siis 2005. aastal 25%.

Kuna tormi tõttu oli korraga palju metsa kiiresti ülestöötamist vajavas seisus ja suur osa ülestöötajaid läinud samale tööle Roots, siis nõudlus vähenes ning keskmine hind alanes 2002. a tasemele – 253 kr/m³.

10.4.1.1 Kasvava metsa müük riigimetskondades aastail 1997–2005

Sales of standing stock in state forest districts in 1997–2005

Raieliik	Müük Sales (1000 m ³)										Type of felling
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
Uuendusraie	1398	1066	1008	757	427	585	463	307	180	Regeneration felling	
Hooldusraie	748	598	422	240	136	148	132	58	59	Maintenance felling	
Valik- ja muu raie	–	–	23	4	3					Selection and other felling	
Kokku	2146	1664	1453	1001	566	733	595	365	239	Total	
	Keskmine müügihind Average price (EEK/m ³)										
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005		
Uuendusraie	156	189	163	173	191	210	263	307	304	Regeneration felling	
Hooldusraie	40	60	61	74	80	86	99	100	161	Maintenance felling	
Valik- ja muu raie	–	–	108	109	119					Selection and other felling	
Keskmine	116	142	133	149	164	185	226	274	269	Average	

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

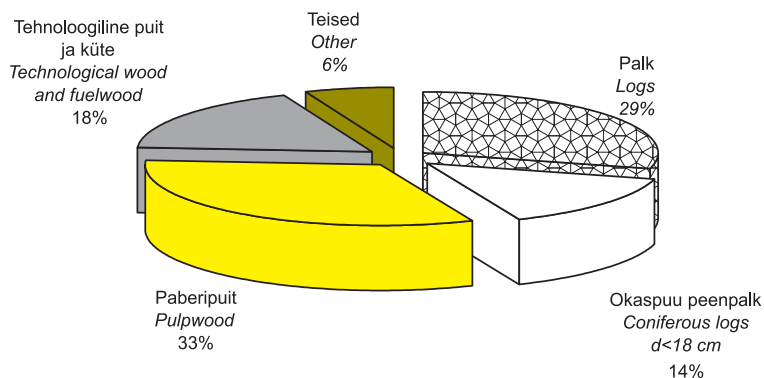
10.4.2 Ümarpuidu sortimentide müük

Sales of roundwood

RMK puidu müügistrateegia on suunatud ülestöötatud metsamaterjalide müügile ning kasvava metsana müügi vähendamisele.

2005. a müüs RMK kogu puidu mahust 89% ülestöötatud metsamaterjalidena, s.o 1 841 000 m³ keskmise hinnaga 528 kr/m³. Metsamaterjalide keskmine hind tõusis jätkuvalt, kuigi osa puidu sortimentide hind tormi tõttu tekkinud suure koguse tõttu langes. Võrreldes 2004. aastaga tõusis metsamaterjali keskmine hind ligi 14%.

2004. a müüdi 1 764 000 m³ keskmise hinnaga 464 kr/m³. 2005. a jätkus 2004. aastal alanud küttepuidu nõudluse ja seega ka keskmise hinna tõus. Kahe aastaga tõusis küttepuidu hind 41%.

Joonis 10.4.2.1 2005. aastal ümarmaterjalidena müüdud puidukoguse jagunemine sortimentideks
Figure 10.4.2.1 Distribution of sold roundwood by timber assortments in 2005

10.4.2.2 Ümarmaterjalide müük regioonide lõikes aastail 1997–2005

Sales of roundwood in state forest by regions in 1997–2005

Region Region	Edela South-West	Ida East	Kagu South-East	Kirde North-East	Looke North-West	Lõuna South	Saarte Insular	Kokku Total
Kogus (1000 m³) Volume (1000 m ³)								
1997	96,2	56,4	135,8	216,6	47,5	113,3	54,0	719,8
1998	95,4	76,7	177,1	362,8	62,9	180,6	80,4	1035,9
1999	190,7	137,9	215,3	456,3	123,8	218,1	68,1	1410,2
2000	434,7	...	518,7	432,7	230,2	...	71,0	1687,3
2001	548,8	...	551,5	617,8	218,3	...	64,1	2000,6
2002	445,7	...	599,3	592,6	160,8	...	74,6	1 873,0
2003	537,3	...	553,9	584,9	166,4	...	81,1	1 923,7
2004	475,3	...	546,9	487,4	175,8	...	78,2	1 763,6
2005	536,4	...	597,3	480,2	157,6	...	69,0	1 840,6
Vahelaohind käibemaksuta (kr/m³) Price at roadside excl VAT (EEK/m ³)								
1997	272	262	309	313	296	308	311	300
1998	338	333	392	363	375	393	355	369
1999	366	342	369	337	341	371	348	352
2000	356	...	355	349	340	...	348	351
2001	368	...	391	365	365	...	372	373
2002	398	...	422	374	396	...	343	396
2003	400	...	438	365	393	...	353	400
2004	449	...	499	451	437	...	443	464
2005	500	...	561	496	501	...	485	528

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

10.4.2.2 Ümarpuidu keskmised vahelaohinnad aastail 1996–2005 ja

maakonniti aastal 2005 (kr/m³, käibemaksuta)

Average roadside prices of roundwood in 1996–2005 and by counties in 2005 (EEK/m³, excl. VAT)

Kuu/Aasta	Männi-palk Pine logs	Männi- peenpalk Pine logs d<18*	Kuuse- palk Spruce logs	Kuuse- palk Spruce logs d<18*	Kuuse- pakk Birch veneer log	Kase- palk Birch logs	Kase- palk Birch logs d<18*	Kase- peenpalk Birch logs d<18*	Haava- palk Aspen logs	Männi- paberipuit Pine pulpwood	Kuuse- paberipuit Spruce pulpwood	Kase- paberipuit Birch pulpwood	Haava- paberipuit Aspen pulpwood	Okaspuu- paberipuit Coniferous pulpwood	Küttepuit Fuelwood	Month/Year
2005. aasta sortimentide keskmised vahelaohinnad kuude lõikes																
Januar	821	743	830	723	...	817	504	...	406	480	561	459	225	...	213	January
Veebruar	805	748	827	721	...	784	529	...	402	481	565	477	221	...	218	February
Märts	804	747	815	722	...	787	518	...	404	469	521	489	232	...	205	March
Aprill	773	738	796	723	...	769	549	...	403	455	434	489	232	...	213	April
Mai	783	744	784	710	...	786	...	...	403	434	448	496	223	...	212	May
Juuni	705	727	739	683	...	721	532	...	403	418	369	484	218	...	193	June
Juuli	646	688	638	674	...	687	...	...	420	343	314	494	218	...	194	July
August	803	745	805	760	1195	697	500	...	428	312	315	478	242	...	196	August
September	826	742	805	749	1294	702	550	...	436	301	329	474	243	...	197	September
Oktoober	847	750	806	752	1352	715	...	...	453	305	370	470	239	...	198	October
November	845	751	804	754	1311	712	...	...	473	334	402	437	235	...	211	November
Detsember	838	753	804	759	1353	706	...	...	487	351	407	440	245	...	214	December
Aasta	807	743	800	725	1304	702	...	...	424	417	454	474	229	...	206	Year
Sortimentide keskmised vahelaohinnad aastail 1996–2005																
1996	458	386	416	347	...	363	...	...	214	220	234	156	211	...	1996	1996
1997	539	439	550	453	...	444	...	...	262	265	303	170	266	...	1997	1997
1998	607	562	632	564	...	502	...	...	305	320	345	184	301	...	100	1998
1999	605	575	668	582	...	589	...	...	306	286	307	290	170	...	97	1999
2000	594	582	685	579	...	626	...	...	298	285	313	276	158	...	96	2000
2001	624	612	708	604	...	636	...	...	312	311	335	287	168	...	103	2001
2002	641	621	721	601	...	667	...	...	327	316	360	306	176	...	130	2002
2003	669	635	739	621	...	703	442	...	345	317	366	304	183	...	146	2003
2004	744	682	792	668	...	759	463	...	368	382	450	362	199	...	173	2004
2005	807	743	800	725	1304	702	...	...	424	417	454	474	229	...	206	2005

* kuni 1998. aastani oli peenpalki ladvaotsa diameeter kuni 20 cm, alates 1999. aastast kuni 18 cm, alates 1999. aastast kuni 18 cm, alates 1999. aastast kuni 18 cm, alates 1999. aastast kuni 18 cm, alates 1999. aastast kuni 18 cm, alates 1999. aastast kuni 18 cm

** eristamine lõpetatud alates 01.10.05. *distinction finished since 01 October 2005*

*** eristamine lõpetatud alates 01.01.05. *distinction finished since 01 January 2005*

Allikas: Rügimeisa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

10.4.3 Riigimetsa Majandamise Keskuse 2005. aasta eelarve ja selle täitmine

The State Forest Management Centre's year 2005 budget

Riigimetsa Majandamise Keskuse tulud üldiselt suurenesid 2005. aastal 11,6% võrra võrreldes eelmise aastaga.

2005. a suurenesid metsamajanduse valdkonna tulud 11,8% ja kulud 10,8% võrreldes 2004. aastaga. Tulude kasvule aitas kaasa ümarpuidu 14%-line hinnatõus, millest ühe suure osa moodustas küttepuidu 19%-line hinnatõus.

2003. a müüs RMK kasvava metsana veel 24%, 2004. a 17% ning 2005.a 11% metsa- ja metsamaterjalide müügist. Raiekulu mõjutasid raskemad töötingimused tormilankidel. Üldiselt iseloomustab 2005. aasta II poolt ka bensiinihindade tõus.

RMK võrdlemiseks teiste majandusettevõtetega on toodud kasumiaruanne. RMK eelarve koostatakse tegevusepõhiselt, kus peetakse arvestust metsamajanduslike ja muude tegevuste mahtude ja ühikuhindade üle. Teostatud metsamajanduslike tegevuste mahud ja ühikuhinnad on esitatud tabelites 10.4.3.2 ja 10.4.3.3

10.4.3.1 Riigimetsa Majandamise Keskuse kasumiaruanne aastatel 2001–2005

The results of the State Forest Management Centre's income statement for years 2001–2005

Näitaja Indicator	2005 kr EEK	2004 kr EEK	2003 kr EEK	2002 kr EEK	2001 kr EEK
ARITULUD REVENUE					
Müügitulu Net sales	1 107 018 905	978 113 464	949 922 467	931 457 924	908 317 010
Valmis- ja lõpetamata varude jääkide muutus Changes in finished goods and work-in-progress	445 891	-22 315 586	-14 829 756	7 384 917	1 447 338
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks Capitalised self-constructed assets	77 952	0	0	4 948	42 172
Muud äritulud Other revenue	10 882 700	7 320 585	7 140 481	11 611 440	9 194 541
Aritulud kokku Total revenue	1 118 347 496	963 118 463	942 233 194	950 459 229	919 001 061
ARIKULUD BUSINESS EXPENSES					
Kaubad, toore, materjal ja teenused Goods, materials, supplies and services	543 591 291	481 390 636	494 703 200	342 281 210*	336 531 055*
Muud tegevuskulud Miscellaneous operating expenses	155 265 038	138 493 991	106 170 690	288 191 269*	264 482 698*
Tööjõukulud Staff costs					
Palgakulud Wages and salaries	...	141 263 920	141 953 086	142 088 297	144 344 033
Sotsiaalmaksud Social security costs	...	51 123 565	50 700 278	49 258 900	50 012 258
Tööjõukulud kokku Total staff costs	229 047 928	192 387 485	192 653 364	191 347 197	194 356 291
Põhivara kulum ja väärtuse langus Depreciation	57 624 256	62 032 879	58 036 133	50 668 244	48 365 709
Muud ärikulud Other costs	5 031 841	762 275	337 268	1 184 044*	8 361 973*
Arikulud kokku Total business expenses	990 560 354	875 067 266	851 900 655	873 671 964	852 097 726
Arikasum (-kahjum) Operating profit (loss)	127 505 094	88 051 197	90 332 539	76 787 265	66 903 335
FINANTSTULUD JA -KULUD FINANCIAL INCOME AND LOSS					
Intressikulud Interest loss	0	-613 230	-1 122 641	-1 626 415	...
Muud finantstulud ja -kulud Other financial income and loss	8 404 023	7 557 069	5 786 383	4 604 284	...
Finantstulud ja -kulud kokku Total financial income and loss	84 040 232	6 943 839	4 663 742	2 977 869	...
ARUANDEAASTA PUHASKASUM NET PROFIT	135 909 117	94 995 036	94 996 281	79 765 134	69 465 098

*Arvutatud varasema meetodika järgi Calculated by different method

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

10.4.3.2 Riigimetsa Majandamise Keskuse eelarve täitmine – tööde mahud metsamajanduse regioonide lõikes 2005. aastal

Implementation of the budget of the State Forest Management Centre – an overview of the scope of activities in forest management regions in 2005

Nimetus	Ühik Unit	2005					Kokku Total 2004	Kokku Total 2003	Kokku Total 2002	Kokku Total 2001	Kokku Total 2000	Kokku Total 1999	Kokku Total 1998	Name
		Loode Northwest	Kirde Northeast	Kagu Southeast	Eedela Southwest	Saarte Insular								
Metsa müük	m ³	11 090	48 060	112 483	66 088	1 209	364 894	595 189	733 019	555 817	976 732	1 451 401	1 663 900	Sale of standing crop
Puidu müük	m ³	157 630	480 186	597 332	536 425	69 001	1 763 627	1 895 476	1 873 494	2 003 235	1 686 231	1 408 967	1 034 700	Sale of roundwood
Puidu transport	m ³	63 905	392 855	127 041	65 536	38 524	595 876	587 566	551 095	714 280	460 273	...	...	Timber transport
Metsauendus														Reforestation
Maapinna ettevalmistamine	ha	511	1047	1439	1058	119	3787	4511	4676	3663	5088	5590	4122	Soil scarification
Metsakülv	ha	112	147	331	102	90	885	1030	808	1478	1284	1297	1291	Sowing of forest seed
Metsa istutamine	ha	365	1471	955	1181	103	4027	3977	3959	5196	3886	3778	3437	Planting
Looduslikule uuenemisele kaasaaitamine	ha	...	...	...	...	...	1881	2373	2243	2229	2023	1556	1234	Contribution to the natural regeneration
Kultuuride täiendamine	ha	239	656	644	322	118	1727	1781	1626	1744	2073	2476	2437	Beating up
Kultuuride hooldamine	ha	796	3732	4479	2860	467	12307	11193	10149	7471	10009	9357	8481	Tending of plantations
Noorendike hooldamine	ha	1093	2912	3339	3103	364	10504	10091	9715	7715	8706	8126	7489	Tending of young stands
Metsa müügiüks ettevalmistamine	ha	...	...	...	...	...	...	24 488	30 473	31 331	37 681	1488171	1817500	Preparation of forest for sale
Metsa rate														Felling of forest
OMA uuendusraie	m ³	1 315	2 682	21 891	6 362	3 097	63 413	73 337	96 542	149 519	228 553	281 247	272 148	Own regeneration felling
OMA muud raied	m ³	3 431	17 497	59 837	15 991	13 220	101 946	106 890	128 530	141 516	168 048	195 629	232 092	Own other fellings
OMARAE koondamine	m ³	14 411	41 529	128 403	84 831	21 027	342 239	351 188	362 776	417 582	457 675	496 116	474 894	Hauling of own felling
Ostetud raialeenus	m ³	36 355	53 376	73 881	94 749	35 533	320 901	335 797	359 999	399 846	431 751	410 851	205 927	Purchased felling service
Ostetud koondamine	m ³	16 122	33 627	27 695	32 770	31 767	143 281	158 500	221 547	288 210	367 481	382 056	224 965	Purchased hauling service
Ostetud kompleksteenus	m ³	1 19 980	404 736	450 031	413 508	15 303	1 286 411	1 281 977	1 353 113	1 311 759	875 921	547 145	382 242	Purchased complex service

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

10.4.3.3 Riigimetsa Majandamise Keskuse eelarve täitmise – ühikuhindade võrdlus metsamajanduse regioonide lõikes 2005. aastal

Implementation of the budget of the State Forest Management Centre – a comparison of unit prices valid in forest management regions in 2005

Nimetus	Ühik Unit	2005					Kokku Total 2003	Kokku Total 2002	Kokku Total 2001	Kokku Total 2000	Kokku Total 1999	Kokku Total 1998	Name
		Looide Northwest	Kirde Northeast	Kagu Southeast	Edela Southwest	Saarte Insular							
Metsa müük	EEK/ m ³	249	338	245	266	111	269	274	151	134	142	Sale of standing crop	
Puidu müük	EEK/ m ³	501	496	561	533	485	464	400	373	354	362	Sale of roundwood	
Puidu transport	EEK/ m ³	70	70	71	66	42	68	59	57	...	...	Timber transport	
Metsauuendus												Reforestation	
Maapinna ettevalmistamine	EEK/ha	1050	1276	1020	1042	899	1090	963	777	820	669	Soil scarification	
Metsakülv	EEK/ha	771	1161	533	894	1100	798	857	658	788	634	Sowing of forest seed	
Metsa istutamine	EEK/ha	4341	4321	5405	4932	5200	4776	4550	3280	3652	3350	Planting	
Looduslikule uuenermisisele kaasaaitamine	EEK/ha	...	...	...	...	...	...	1029	637	516	456	Contribution to the natural regeneration	
Kultuuride taendamine	EEK/ha	574	907	924	1186	1367	945	847	789	736	650	Beating up	
Kultuuride hooldamine	EEK/ha	840	768	836	773	896	803	692	611	609	515	Tending of plantations	
Nooredlike hooldamine	EEK/ha	1315	1357	1352	1326	1524	1348	1217	1076	1020	967	Tending of young stands	
Metsa müügiks ettevalmistamine	EEK/ha							103	89	78,0	3,6*	Preparation of forest for sale	
Metsa raie												Felling of forest	
Oma uuendusraie	EEK/ m ³	73	59	66	71	71	67	65	67	66	69	Own regeneration felling	
Oma muud raied	EEK/ m ³	103	83	91	80	87	88	88	84	81	80	Own other felling	
Omarraie koondamine	EEK/ m ³	32	30	34	26	32	32	34	35	35	33	Hauling of own felling	
Ostetud raieaenus	EEK/ m ³	76	85	70	89	83	81	67	66	62	68	Purchased felling service	
Ostetud koondamisteenus	EEK/ m ³	53	64	58	64	49	58	54	55	52	51	Purchased hauling service	
Ostetud kompleksteenus	EEK/ m ³	127	132	126	153	134	136	119	123	113	112	Purchased complex service	

* EEK/m³

Allikas: Riigimetsa Majandamise Keskus

Source: State Forest Management Centre

10.5 Metsa kasutamine puhkamiseks

Recreation

2005. aastal jätkus Riigimetsa Majandamise Keskuse puhkemajanduse plaanipärane areng, eesmärgiga pakkuda riigimetsa ja selle elustikku kahjustamata võimalikult mitmekesiseid metsapuhkuse võimalusi.

RMK on sobivatest looduskaunitest riigimetsa-aladest valinud ja kavandanud 10 RMK puhkeala, kuhu on ette valmistatud ja loodushuviliste kasutusse antud 395 erinevat loodushoiuobjekti, nende hulgas 82 märgistatud looduses liikumise rada, 42 telkimiskohta ja -ala, 145 pikniku- ja lõkkekohta ja 13 metsamaja, 12 metsaonni, samuti paigaldatud teabetahvleid ja suunaviitu. Seda infrastruktuuri toetavad 8 RMK loodusmaja ja teabepunkti, mis edastavad loodusteavet ja püüavad kujundada kasutajate suhtumist. Igaiheõigusel tuginevat RMK puhkealade metsapuhkuse süsteemi mitmekesistasid 2005. aastal 5 RMK puhkemaja.

RMK rajatud looduses liikumise süsteemi külastati 2005. aastal kõrghooajal maikuust novembrini 600 000 korral. Kasutajate suunamisel ja nende suhtumise kujundamisel on oluline koht loodusteadlikkuse edendamisel. RMK loodusmajade ja teabepunktide poolt läbi viidud programmidel ja üritustel osales 2005. aastal 15 300 huvilist. 2005. aastal oli töös 8 mehitatud RMK teabepunkti. Lisaks eelnenutele töötas sellel suvel ka 6 ühtselt kujundatud toetavat teabepunkti. Kokku külastas RMK teabepunkte 32 000 huvilist. Puhkealade külastajateni jõudsid RMK 10 puhkeala loodusradu tutvustavad rajakaardid. Kaasajastatud lähenemist RMK metsapuhkuse ja looduses liikumise võimaluste tutvustamisele väljendas kampaania "Metsasõber", mis päädis koolilastele suunatud loodusmänguga "Metsasemu". Üldist teavitamist RMK metsapuhkuse ja looduses liikumise võimaluste kohta toetasid pidevalt ajakohastatav RMK kodulehekülj www.rm.ee/metsapuhkus ning infoleheküljed Regio ja EO Mapi teedeatlases.

Looduses liikumise ja metsapuhkuse võimaluste korrashoiuks, kasutajate suunamiseks, elanikkonna teavitamiseks olemasolevatest võimalustest ning kasutajate loodusteadlikkuse edendamiseks kasutas RMK kokku 19,1 miljonit krooni. Olemasoleva rekreatiivse infrastruktuuri renoveerimiseks ning sellele täienduste kavandamiseks ja rajamiseks kasutas RMK 2005. aastal kokku 5,3 miljonit krooni.

RMK puhkemajade tulud teenuste osutamisel olid 1,35 miljonit krooni ja kulud teenuse osutamiseks 1,08 miljonit krooni, RMK puhkemajade teenuseid kasutas 3867 külastajat. Puhkemajade teenuse kvaliteedi ühtlustamiseks ja kohustuslike nõuete täitmise kindlustamiseks tehti investeeringuid 0,4 miljonit krooni.

11. TEADUS JA ÕPPETÖÖ

SCIENCE AND EDUCATION

11.1 Ülevaade Eesti Maaülikooli metsandus- ja maaehitusinstituudi metsanduslikest tegevustest 2005. aastal

Review of the forestry-related activities of the Institute of Forestry and Rural Engineering of the Estonian University of Life Sciences in 2005

2005. aastal toimusid Eesti Maaülikoolis mitmed organisatsioonilised muudatused. Aasta algusest jätkasid Eesti Põllumajandusülikooli maainseneriteaduskond, metsandusteaduskond ja metsanduslik uurimisinstituut tööd üheskoos vastloodud teadus- ja arendusasutusena, mille nimeks sai metsandus- ja maaehitusinstituut. 17. märtsil 2005. aastal kinnitas instituudi nõukogu instituudi struktuuri. Moodustati 8 osakonda: geomaatika osakond, maaehituse osakond, metsabioloogia osakond, metsakasvatuse osakond, metsakorralduse osakond, metsatööstuse osakond, veemajanduse osakond ja ökofüsioloogia osakond.

Sügisel muutus ka ülikooli nimi – Eesti Põllumajandusülikoolist sai Eesti Maaülikool.

Metsabioloogia osakonna peamised tegevused 2005. aastal:

- tööd tormikahjustuste ja metsapõlengute püsikatsealade võrgustikul (häiringutejärgse metsa taastumine);
- hariliku kuuse eeluuenduse uuringud, kus kasutati uue meetodina füsioloogilisi tunnuseid loodusliku eeluuenduse modelleerimisel;
- segapuistute andmebaasi arendamine kasvuanalüüsiks;
- taimeekstraktide ja biopreparaatide kasutamise võimaluste uuringud okaspuutaimede kaitseks männikärsakate eest;
- geneetilise muutlikkuse analüüs fenotüüpide varieeruvuse tasemel hariliku männi provenientsikatsete baasil;
- geenireservaatide uurimine,
- kasvukeskkonna muutuste mõju uuringud männi- ja männipuidu omaduste kujunemisele;
- mustikamännikute väetuskatsealade proovitükkidel laasumise hindamine;
- ülevaade koostamine okaspuude kultiveerimisest metsades viimasel 200 aastal ning okaspuude levikust parkides 1960-ndatel aastatel;
- võimalike inimtekkeliste pikaajaliste häiringualade kasutamise võimaluste selgitamine pilootaladena.

Metsakasvatuse osakonna peamised tegevused 2005. aastal:

- erinevate ökoloogiliste ja metsakasvatustlike tegurite mõju uuringud istutatud ja loodustekkeliste noorte lehtpuude kasvule endisel põllumajandusmaal;
- praktiliste soovitude koostamine erinevate looduslähedaste raieviiside ja metsa-uendusmeetodite rakendamiseks Eesti metsades;
- metsade loodusväärtuse inventeerimise metoodika täiendamine;
- biopetsitsiidide ning keskkonnatingimuste mõju uuringud männikärsakate arvukusele, käitumisele ja füsioloogiale intensiivselt majandatavates metsades;
- baasuuringutena käigus kirjeldati lehtpuuvõrsete hüdraulilist juhtivust ja õhulõhede tundlikkust, aineringet ja produktsiooni endistel põllumaadel kasvavates lehtpuunoorendikes, lehtpuude risosfääriprotsesse erinevates kasvukohtades.

Metsakorralduse osakonna peamised tegevused 2005. aastal:

- Eesti puistute ehituse ja kasvu modelleerimine. Uuringu keskseks andmestikuks oli aastail 1995–2005 mõõdetud metsa kasvukäigu püsiproovitükkide võrgustiku andmestik, mis sisaldab 2005. a seisuga 728 ringproovitükil enam kui 100 000 puu mõõtmisandmeid. Kokku 530 püsiproovitükil (ligikaudu 60 000 puul) on tehtud ka esimene kordusmõõtmine. Eesti püsiproovitükkide andmetega testiti Soome Metsainstituudis loodud üksikpuu kasvule tuginevat puistu kasvumudelit MOTTI;
- Metsanduslike mudelite andmebaasiga seotud tööd. Loodi puu ja puistu kasvumudelite andmebaas FORMOD, millega Eesti ja naabermaade metsanduslikke mudeleid graafiliselt analüüsida, omavahel võrrelda ja oma andmeid rakendada. Andmebaasi on kantud 147 mudelit, nende hulgas on enamik Eesti metsanduses kasutatavatest takseermudelitest ning mitmed mudelid seitsmest välisriigist. Valmis rakendus andmebaasi haldamiseks, mis võimaldab ka sisestatud mudeleid testida. Edasi on arendatud andmebaasi kodulehte (<http://www.eau.ee/~mbaas/>);
- Metsade kaugseire-alased tööd. 2005. a juunis-juulis tehti poolsfäärifotod 101-l metsakasvukäigu proovitükil. Järvelja VALERI testala proovipunktides tehti LAI-2000 mõõtmised ning poolsfäärifotod. Uuriti satelliidipiltidelt mõõdetud heleduse kontrastsust metsa- ja raiesmikekoosluste servaaladel.

Metsatööstuse osakonna peamised tegevused 2005. aastal:

- kütusena kasutatava madalakvaliteedilise puidu ja raiejäätmete potentsiaali uuringud (proovitükkidelt kogutud raiejäätmed kaaluti ja laboris määrati niiskuse, tuha- ja energiasisaldus);
- valgustusraiest, elektriliinide trassidelt, kuivenduskraavide trassidelt ning põllumajanduslikust kasutusest väljajäänud põllumaalt saadavate raiejäätmete mahu hindamine;
- küttepuidu ressursside dünaamika modelleerimine 30-aastases perspektiivis. Lähtudes olemasolevatest andmetest metsa, metsatööstuse ja puidukütel katlamajade kohta, anti hinnang küttepuidu liikide potentsiaalile (traditsiooniline küttepuit, raiejäätmed, puidutöötlemise jäätmed).
- Eesti männipuidu omaduste uuringud; mudelpuude proovipakkudest valmistatud katsekehasid katsetati puidu kõvaduse, paindetugevuse, löögisitkuse, tõmbe, survetugevuse ja tiheduse mõõtmiseks.

Ökofüsioloogia osakonna peamised tegevused 2005. aastal:

Uuriti erinevate puuliikide ainevahetuse ja puistute aineriingi varieeruvuse mõju produktsiooni-dünaamikale ja tolerantsusele erinevates ekstreemsetes looduslikes kasvukohtades (Edela-Eesti lüüed, rabad) ja tööstusmaastikel (Kirde-Eesti). Eesmärgiks on süsteemi kasvukeskkond – puu ökofüsioloogiliste seoste selgitamine, et mõista primaarsete funktsionaalsete protsesside ja kasvu ning biomassi formeerumise vahelisi seoseid.

Looduslikes, antropogeensetes ning modelleeritud stressitingimustes selgitati okaspuude ja metsaökosüsteemi ökofüsioloogilis-morfoloogilisi reaktsioone ning stressitolerantsuse mehhanisme:

- stressitolerantsuse sõltuvust lignifikatsiooniprotsessidest ja seoseid süsivesikute metabolismimuutustega;
- stressitingimuste mõju puitumisprotsessidele ja puidu kvaliteedile, ligniini, tselluloosi ja hemitselluloosi allokatsioonile puude organites ja rakustruktuurides. Puude biomassi ja juurdekasvu sõltuvust puitumise intensiivsusest;
- puude võra struktuuri kujunemise ja biomassi jaotuvuse sõltuvust akumulatsioonid toitaite hulga, ligniini, tselluloosi ja hemitselluloosi allokatsioonist, fotosünteesi kasutegurist (Chl fluorestsents, Genty parameeter), PAR tasemest võras;
- lämmastikuga varustatuse mõju lehepinna formeerumisele kui ka netoassimilatsioonile erinevates ökoloogilise kvaliteediga Kirde- ja Edela-Eesti rabamännikutes. Stressitingimuste mõju okka anatoomilistele parameetritele ja ligniini allokatsioonile okastes sõltuvalt puude kasvukohast.
- Puude juurdekasvu sõltuvust kliimamuutustest erinevates antropogeensetes ja looduslikes stressitingimustes.

11.1.1 Üliõpilaste vastuvõtt ja lõpetamine Metsandusteaduskonnas aastatel 1999–2005

Enrollment and graduation of students in Faculty of Forestry in 1999–2005

Aasta Year	Eriala Field of study										
	Metsamajandus Forest management				Metsatööstus Forest industry				Loodusvarade kasutamine ja kaitse Natural resources management		
	Vastuvõtt Enrollment		Lõpetamine* Graduation		Vastuvõtt Enrollment		Lõpetamine* Graduation		Vastuvõtt Enrollment		Lõpetamine* Graduation
	RT	TA	KÕ		RT	TA	KÕ		RT	TA	KÕ
1999	35	33	12	16	25	31	11	7	25	28	16
2000	30	24	20	27	25	24	13	7	20	8	27
2001	25	16	16	20	20	28	11	5	15	20	17
2002	25	12	20	17	20	13	21	23	15	7	22
2003	23	19	14	28	23	20	11	24	15	9	27
2004	23	19	28	28	23	18	24	13	16	7	27
2005	23	10	21	13/38	25	7	17	10/25	17	9	27

* - nii statsionaarses kui ka kaugõppe õppevormis lõpetanud, 2005. a. kahe erineva (3 aastase ja 4 aastase) bakalaureuse õppekava lõpetajad
total number of graduates of full-time and correspondence students

RT – riigitehnikumilise õppekohtade arv, enrollment of students whose study expenses were paid from budget

TA – tasulise õppesse vastu võetud üliõpilaste arv, enrollment of students who pay their own study expenses

KÕ – kaugõppesse vastu võetud üliõpilaste arv, enrollment of correspondence students

Allikas. Eesti Maatükkool

Source: Estonian University of Life Sciences

11.2 EMÜ Metsandus- ja maaehitusinstituudi metsanduselike erialade lõpetajad 2005. aastal

*Graduates of the Institute of Forestry and
Rural Engineering, Estonian University
of Life Sciences 2005*

Metsamajanduse eriala 2005. aasta lõpetajad

Forest management graduates in 2005

1. Budenkova, Julia	14. Kund, Kristjan	27. Semilariski, Veljo
2. Helbma, Mikko	15. Laas, Timo	28. Sepp, Leno
3. Jõe, Janek	16. Maran, Kaidi	29. Sulg, Arly
4. Jõe, Leana	17. Merirand, Heli	30. Šarina, Jekaterina
5. Kalbach, Eduard	18. Metjer, Andres	31. Ševel, Ksenia
6. Kalk, Martin	19. Meus, Tarmo	32. Trumsi, Tarvi
7. Karakatš, Janar	20. Must, Rene	33. Tuvike, Talis
8. Karolin, Lembit	21. Piho, Tauno	34. Veeris, Kristjan
9. Klaas, Ester	22. Pommer, Ain	35. Vinni, Innar
10. Kool, Kaire	23. Rehme, Indrek	36. Virvelaid, Valdo
11. Kopezina, Jana	24. Rätsep, Valdo	37. Volt, Rene
12. Koppel, Mirkko	25. Saapar, Lauri	
13. Kukk, Janis	26. Sein, Gunnar	

Metsatööstuse eriala 2005. aasta lõpetajad

Forest industry graduates in 2005

1. Aasna, Sven-Erik	9. Kurg, Marko	17. Puusepp, Martin
2. Bamberg, Priit	10. Lehtla, Marii	18. Raudkivi-Laiman, Jaan
3. Härsing, Silver	11. Lilo, Märt	19. Reimann, Mait
4. Ivandi, Kuldar	12. Matsin, Mihkel	20. Uibo, Mihkel
5. Ivanova, Olga	13. Mitt, Risto	21. Vassiljev, Margus
6. Kala, Rainer	14. Märtsen, Marek	22. Voit, Gerli
7. Karp, Margo	15. Peiker, Margret	
8. Karu, Kristiina	16. Pilm, Heiki	

Loodusvarade kasutamise ja kaitse eriala 2005. aasta lõpetajad*Natural resources management graduates in 2005*

1. Arula, Timo	11. Kivimäe, Margit	21. Pöder, Indrek
2. Eenmäe, Alo	12. Krikmann, Kätlin	22. Põldma, Jaanus
3. Galadi, Jana	13. Kukk, Dora	23. Reitel, Liina
4. Haavik, Anneli	14. Kurg, Anu	24. Sepp, Teet
5. Hurt, Maanus	15. Laarmann, Diana	25. Siht, Terina
6. Kaljund, Karin	16. Leesalu, Diana	26. Zemit, Irina
7. Kalle, Raivo	17. Nõuakas, Liggi	27. Tulina, Nadežda
8. Keel, Ly	18. Mäe, Kätlyn	28. Ulm, Tõnis
9. Kell, Kairi	19. Oherjus, Keit	29. Viilvere, Kristi
10. Kittus, Külli	20. Palmik, Kadi	

Teadusmagistrikraadi kaitsmised 2005. aastal*Theses for Master's Degree in 2005*

Ahto Kangur. Metsaökosüsteemide dünaamika kirjeldamine ja kasutamine metsade majandamisele kavandamisel. Juhendajad: K. Jõgiste, dr (mets), H. Korjus, mag (mets), oponent: A. Vares, dr (pm).

Elina Leiner (EMÜ põllumajandus- ja keskkonnainstituut). Ammendatud freesturbatootmisalade taimestumist mõjutavad tegurid Pärnu ja Tartu maakonna jääksoode näitel. Juhendajad: T. Paal, knd (biol), J. Paal, knd (biol), oponent: E. Karofeld, dr (ökol).

Kajar Köster. Puidu lagunemise dünaamika Halliku ja Tudu tormialadel. Juhendaja: K. Jõgiste, dr (mets), oponent: H. Korjus, mag (mets).

Merit Vildo. Hariliku männi külvikultuuride ehitus ja kõrguskasv pohla kasvukohatüübis Ilumetsa ja Kiidjärve metskondades. Juhendajad: M. Hordo, mag (mets), A. Vares, dr (pm), oponent: H. Korjus, mag (mets).

Kairi Männiste. Mikroobne antagonism kuuse-juurepessu (*Heterobasidion parviporum* Niemelä & Korhonen) elukeskkonna kujundajana järelkasvukuuse võraokkas. Juhendaja: M. Hanso, knd (biol), oponentid: K. Karoles, knd (pm), I. Sibul, dr (pm).

Arvo Tullus. Hübriidhaava kasvatamine Eestis: esimese viie aasta tulemused. Juhendajad: prof. H. Tullus, knd (biol), A. Vares, dr (pm), oponent: prof. A. Kiviste, knd (pm).

Risto Sirg mets. Riigimetsa majandaja tegevuse hindamine. Juhendaja: P. Kaimre, dr (pm), oponent: H. Hepner, mag (mets).

Aarne Volkov. Metsaõigusnormide rikkumised Võrumaal aastatel 2000–2004. Juhendaja: H. Korjus, mag (mets), oponent: A. Padari, mag (mets).

Linnar Pärn. Puidupõhise bioõli tootmise võimalused Eestis. Juhendaja: prof. P. Muiste, knd (teh), oponent: J. Pikk, knd (pm).

Andres Sulg. Termotöötlemise mõju puidu omadustele. Juhendajad: R. Kask, mag (mets), V. Kurvits, mag (mets), oponent: J. Pikk, knd (pm).

Jaanus Uustalu. Sisepõlemismootoriga laadimismasinad puitu mehhaaniliselt töötlevates tööstustes Eestis. Juhendaja: prof. emer. T. Frey, dr (biol), oponent: L. Pärn, mag (mets).

Doktorikraadi kaitsmised 2005
Dissertations for Doctor's Degree 2005

Ivar Sibul. Mõnede taimsete insektitsiidide ning keskkonnategurite mõju hariliku männikärsaka, *Hylobius abietis* (L.) (Coleoptera, Curculionidae) käitumisele ja füsioloogiale. Juhendajad: prof. H. Tullus, knd (biol), K. Voolma, knd (biol).

Aivo Vares. Noorte lehtpuistute kasv ja areng erinevates kasvukohatingimustes. Juhendajad: prof. H. Tullus, knd (biol), K. Lõhmus, knd (biol).

11.3 Luua Metsanduskooli lõpetajad 2005. aastal
Graduates of the Luua Forestry School in 2005

Metsamajanduse eriala 2005. aasta lõpetajad
Forest management graduates in 2005

1. Adamson, Lauri	10. Laas, Anto	19. Vall, Meelis
2. Birk, Indrek	11. Likk, Madis	20. Kalmet, Aivo
3. Hendrikson, Mait	12. Männiste, Rauno	21. Kuusemets, Kristo
4. Hirs, Janek	13. Princken, Risto	22. Laurimaa, Tanel
5. Jürgenson, Rauno	14. Proosa, Jaan	23. Lind, Arvo
6. Kabral, Veljo	15. Raud, Rainer	24. Luiga, Sander
7. Kattel, Silver	16. Saia, Mario	25. Maidre, Allan
8. Kelder, Kent	17. Sammël, Artur	26. Säarak, Ago
9. Kuusmann, Kleemet	18. Norman, Toots	27. Vill, Raivo

Puidu ja puittoodete kaubanduse eriala 2005. aasta lõpetajad
Timber and timber products trade graduates in 2005

1. Annuk, Alar	6. Labe, Janek	11. Rõuk, Margus
2. Aron, Renee	7. Lorents, Oliver	12. Sellik, Silver
3. Järv, Rainer	8. Lorits, Raldo	13. Tamm, Meelis
4. Kallas, Andrus	9. Raamets, Raimo	14. Tampere, Rene
5. Kivi, Raul	10. Rada, Taavi	15. Vaan, Ott

Forwarderioperaatori eriala 2005. aasta lõpetajad
Forwader operator graduates in 2005

1. Aan, Aare	4. Kandala, Maksim	7. Maidre, Eerik
2. Aavasalu, Alo	5. Kirila, Keit	8. Metsa, Ramon
3. Johanson, Joel	6. Kivi, Veiko	9. Raja, Toomas

Maastikuehituse eriala 2005. aasta lõpetajad

Landscape construction graduates in 2005

1. Ahlberg, Ingrid	5. Merisalu, Valev	9. Rosin, Margus
2. Jüriado, Averi	6. Peldes, Teele	10. Soom, Jaana
3. Kosemets, Rain	7. Pukk, Kristi	11. Toom, Maiki
4. Kotselainen, Ivika	8. Raal, Eda	

Haljastuse eriala 2005. aasta lõpetajad

Burnihings graduates in 2005

1. Kallip, Teele	2. Pajusaar, Reelika	3. Palu, Erkko

12. RAHVUSVAHELINE METSANDUSSTATISTIKA *INTERNATIONAL FOREST STATISTICS*

12.1 Rahvusvaheliste metsandusandmete kogumine *Collecting of international forestry data*

Järgnevad andmed on saadud ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (*Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO*) andmebaasist. FAO statistika andmebaas (FAOSTAT) on reaajas toimiv mitmekeelne statistiliste andmekogum, milles on üle kolme miljoni aegrea, kattes 210 riiki ja sisaldades statistilisi andmeid põllumajandusest, toiduainetööstusest, kalandusest, metsandusest, toiduabist, maakasutusest ja rahvastikust .

FAO statistika andmebaasi metsanduse osa (*ForesSTAT*) annab ülevaate riigiti iga-aastasest puidutoodete tootmisest ning ka väliskaubandusest. Andmebaasis leidub andmeid paljudest puidutoodetest, nagu näiteks ümarpuut, saematerjal, pehme- ja kõvaplaat, paber- ja pabertooted jpm. Mitmete nende toodete kohta on andmed olemas juba 1961. aastast. Andmed on koondatud riigiti iga-aastase küsimustiku põhjal. Samuti saadakse osa andmeid partnerorganisatsioonidelt, näiteks Rahvusvahelise Troopilise Puidu Organisatsioonilt (ITTO), ÜRO Euroopa majanduskomisjonilt (UNECE) ning Euroopa Liidu Statistikaametilt (EUROSTAT). Juhul kui riigid pole esitanud piisavalt informatsiooni, on andmed saadud kaubandusaruannetest, statistika aastaraamatutest või muudest allikatest. Kui ka siis pole andmeid võimalik leida, korratakse varasemat väärtust kuni uue saamiseni.

12.2 Maailma metsaressursi üldandmed

Global forest resources

Piirkond/Riik*	Kogupindala	Rahvastik	Metsamaa pindala	Metsa tagavara	Hektari-tagavara
Area/Country*	Total land area	Population	Forest land area	Growing stock	Volume per ha
	(1 000 ha)	(1000)	(1 000 ha)	(1 000 000 m ³)	(m ³ /ha)
Euroopa kokku	Europe total	2 259 957	726 338	1 039 251	116 448
seelset Euroopa Liit	of this European Union	382 134	452 932	139 465	19 998
Aafrika	Africa	2 978 394	850 558	649 866	46 472
Kongo Dem. Vabariik	Democratic Rep. of Congo	226 705	52 771	135 207	17 932
Kamerun	Cameroon	46 540	16 018	23 858	3 211
Kongo	Congo	34 150	3 724	22 060	2 916
Gabon	Gabon	25 767	1 329	21 826	2 791
Angola	Angola	124 670	13 625	69 756	2 714
Kesk-Aafrika Vabariik	Central African Rep.	62 297	3 865	22 907	1 937
Tansaania Ühendvabariik	United Rep. of Tanzania	88 359	36 977	38 811	1 676
Sambia	Zambia	74 339	10 812	31 246	1 347
Madagaskar	Madagascar	58 154	17 404	11 727	1 339
Nigeeria	Nigeria	91 077	124 009	13 517	1 115
Muu Aafrika	Other Africa	2 146 336	570 024	258 951	9 494
Aasia	Asia	3 084 746	3 823 390	547 793	34 506
Hiina	China	932 743	1 304 196	163 480	8 437
Indoneesia	Indonesia	181 157	219 883	104 986	8 242
Jaapan	Japan	37 652	127 654	24 081	3 485
Malaisia	Malaysia	32 855	24 425	19 292	2 288
India	India	297 319	1 065 462	64 113	2 730
Mongoolia	Mongolia	156 650	2 594	10 645	1 359
Türgi	Turkey	76 963	71 325	10 225	1 386
Myanmar	Myanmar	65 755	49 485	34 419	1 137
Muu Aasia	Other Asia	1 303 652	958 366	116 552	5 442
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America	2 136 966	506 534	549 304	67 329
USA	USA	915 895	294 043	225 993	30 838
Kanada	Canada	922 097	31 510	244 571	29 364
Mehhiko	Mexico	190 869	103 457	55 205	2 871
Guatemala	Guatemala	10 843	12 347	2 850	1 012
Muu Ameerika	Other America	97 262	65 177	20 685	3 244
Okeania	Oceania	849 096	32 234	197 623	10 771
Austraalia	Australia	768 230	19 731	154 539	8 506
Paapua Uus-Guinea	Papua New Guinea	45 239	5 711	30 601	1 025
Muu Okeania	Other Oceania	35 627	6 792	12 483	1 240
Lõuna-Ameerika	South America	1 754 741	362 277	885 618	110 826
Brasillia	Brazil	845 651	178 470	543 905	71 252
Peruu	Peru	128 000	27 167	65 215	10 304
Venezueela	Venezuela	88 206	25 699	49 506	6 629
Boliivia	Bolivia	108 438	8 808	53 068	6 050
Columbia	Columbia	103 871	44 222	49 601	5 359
Tšiili	Chile	74 881	15 805	15 536	2 486
Guajaana	Guyana	21 498	765	16 879	2 451
Suriname	Suriname	15 600	436	14 113	2 049
Ecuador	Ecuador	27 684	13 003	10 557	1 275
Prantsuse Guajaana	French Guiana	8 815	178	7 926	1 151
Muu L-Ameerika	Other South America	332 097	47 724	59 312	1 820
Maailm kokku	World total	13 063 900	6 301 463	3 869 455	386 352

* Tabelis on esitatud riigid, mille metsa tagavara on üle miljardi m³. Presented are countries where growing stock exceeds 1 billion m³

Allikas: State of the World's forests, FAO

Source: State of the World's forests, FAO

12.3 Euroopa metsaressursi üldandmed

Forest resources of Europe

Piirkond/Riik	Kogupindala	Rahvastik	Metsamaa pindala	Metsa tagavara	Hektari-tagavara	
<i>Area/Country</i>	<i>Total land area</i>	<i>Population</i>	<i>Forest land area</i>	<i>Growing stock</i>	<i>Volume per ha</i>	
	(1 000 ha)	(1000)	(1 000 ha)	(1 000 000 m ³)	(m ³ /ha)	
Euroopa liit	European Union	382 134	452 932	139 465	19 998	143
Austria	<i>Austria</i>	8 273	8 116	3 886	1 110	286
Belgia ja Luksemburg	<i>Belgium and Luxembourg</i>	3 282	10 318	728	159	218
Tšehhi	<i>Czech Republic</i>	7 728	10 236	2 632	684	260
Taani	<i>Denmark</i>	4 243	5 364	455	56	123
Eesti	<i>Estonia</i>	4 227	1 323	2 060	321	156
Soome	<i>Finland</i>	30 459	5 207	21 935	1 945	89
Prantsusmaa	<i>France</i>	55 010	60 144	15 341	2 927	191
Saksamaa	<i>Germany</i>	34 927	82 476	10 740	2 880	268
Kreeka	<i>Greece</i>	10 890	10 976	3 599	163	45
Ungari	<i>Hungary</i>	9 234	9 877	1 840	320	174
Iirimaa	<i>Ireland</i>	6 889	3 956	659	49	74
Itaalia	<i>Italy</i>	29 406	57 423	10 003	1 450	145
Läti	<i>Latvia</i>	6 205	2 307	2 923	509	174
Leedu	<i>Lithuania</i>	6 258	3 444	1 994	366	184
Malta	<i>Malta</i>	32	394	-	0	-
Holland	<i>Netherlands</i>	3 392	16 149	375	60	160
Poola	<i>Poland</i>	30 442	38 587	9 047	1 930	213
Portugal	<i>Portugal</i>	9 150	10 062	3 666	299	82
Slovakkia	<i>Slovakia</i>	4 808	5 402	2 177	552	254
Sloveenia	<i>Slovenia</i>	2 012	1 984	1 107	313	283
Hispaania	<i>Spain</i>	49 945	41 060	14 370	632	44
Rootsi	<i>Sweden</i>	41 162	8 876	27 134	2 914	107
Suurbritannia	<i>United Kingdom</i>	24 160	59 251	2 794	359	128
Muu Euroopa	Other Europe	1 875 823	272 625	899 786	96 450	107
Albaania	<i>Albania</i>	2 740	3 166	991	80	81
Andorra	<i>Andorra</i>	45	71	-	-	-
Valgevene	<i>Belarus</i>	20 748	9 895	9 402	1 436	153
Bosnia ja Hertsogoviina	<i>Bosnia and Herzogovina</i>	5 100	4 161	2 273	250	110
Bulgaaria	<i>Bulgaria</i>	11 055	7 897	3 690	480	130
Horvaatia	<i>Croatia</i>	5 592	4 428	1 783	358	201
Island	<i>Iceland</i>	10 025	290	31	1	32
Liechtenstein	<i>Liechtenstein</i>	15	34	7	2	286
Norra	<i>Norway</i>	30 683	4 533	8 868	785	89
Moldova	<i>Republic of Moldova</i>	3 296	4 267	325	42	129
Rumeenia	<i>Romania</i>	23 034	22 334	6 448	1 373	213
Venemaa	<i>Russian Federation</i>	1 688 851	143 246	851 392	89 136	105
San Marino	<i>San Marino</i>	6	28	-	-	-
Serbia ja Montenegro	<i>Serbia and Montenegro</i>	10 200	10 527	2 887	321	111
Sveits	<i>Switzerland</i>	3 955	7 169	1 199	404	337
Makedoonia	<i>The FYR of Macedonia</i>	2 543	2 056	906	63	70
Ukraina	<i>Ukraine</i>	57 935	48 523	9 584	1 719	179
Euroopa kokku	Europe total	2 259 957	726 338	1 039 251	116 448	112

Allikas: State of the World's forests, FAO

Source: State of the World's forests, FAO

12.4 Maailma ümarpuidu tootmine ja 40 suurimat tootjat aastatel 1970–2005

*World's roundwood production and
40 biggest producers in 1970–2005*

Piirkond/Riik Area/Country		N*	1970	1980	1990	1995	2000	2005
1 000 000 m ³								
Euroopa kokku	Europe total		334,5	332,0	388,2	494,4	592,2	659,9
Venemaa	Russian Federation	6	0,0	0,0	0,0	116,2	158,1	186,5
Rootsi	Sweden	8	60,0	49,2	52,9	63,6	63,3	98,7
Saksamaa	Germany	12	37,2	43,2	84,7	39,3	53,7	56,9
Soome	Finland	13	45,1	47,1	43,2	50,2	54,3	51,6
Prantsusmaa	France	18	37,9	38,8	44,7	43,4	45,8	34,3
Poola	Poland	21	18,5	20,8	17,6	20,4	26,0	32,1
Austria	Austria	35	11,8	14,4	16,8	14,4	13,3	16,5
Saksamaa	Spain	39	13,7	12,5	15,6	16,1	14,3	15,5
Tšehhi	Czech Republic	40				12,4	14,4	15,5
Eesti	Estonia	70				3,7	8,9	6,8
Aafrika	Africa		338,9	404,1	495,5	568,3	592,8	633,3
Etiopia	Ethiopia	9				82,5	89,9	97,4
Kongo Dem. Vabariik	Dem Republic of Congo	10	25,8	34,5	47,2	62,1	68,6	74,7
Nigeeria	Nigeria	11	42,1	49,5	59,2	65,0	68,8	70,7
Uganda	Uganda	17	19,8	27,2	31,0	34,9	37,3	40,0
LAV	South Africa	20	15,8	19,6	24,8	32,0	30,6	33,2
Tansaania	Tanzania, United Rep of	27	16,0	17,6	20,5	22,6	23,1	24,0
Keenia	Kenya	28	11,0	14,3	18,5	20,8	21,6	22,4
Ghana	Ghana	29	9,7	10,6	14,3	22,0	21,7	22,0
Sudan	Sudan	30	12,4	15,1	18,1	18,3	18,9	19,9
Mosambiik	Mozambique	32	9,1	12,8	15,7	17,9	18,0	18,0
Egiptus	Egypt	33	10,8	11,6	14,1	15,5	16,4	17,2
Aasia	Asia		881,2	976,8	1 041,5	1 052,1	1 019,8	1 007,8
India	India	2	200,1	251,6	300,6	313,4	296,1	324,6
Hiina	China	3	169,4	234,0	280,0	305,7	291,9	286,1
Indoneesia	Indonesia	7	212,5	196,7	164,4	143,6	122,5	106,2
Myanmar	Myanmar	16	14,1	18,2	21,3	21,1	38,1	41,8
Vietnam	Viet Nam	22	21,6	27,2	31,2	31,6	30,9	31,6
Pakistan	Pakistan	23	15,1	17,7	23,7	24,2	33,6	28,6
Tai	Thailand	24	26,2	27,9	24,9	23,5	26,8	28,6
Bangladesh	Bangladesh	25	21,4	26,4	28,4	28,5	28,5	27,9
Malaisia	Malaysia	26	25,3	33,7	45,3	39,3	18,4	25,1
Türgi	Turkey	36	37,2	22,6	15,8	19,3	15,9	16,2
Filipiinid	Philippines	37	30,7	26,5	20,1	17,2	44,0	15,9
Jaapan	Japan	38	49,8	34,4	29,4	23,1	18,1	15,7
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		515,7	646,6	757,6	777,4	762,0	767,7
USA	USA	1	327,9	415,0	510,1	499,3	466,5	471,9
Kanada	Canada	5	121,6	155,6	162,1	188,4	201,8	199,3
Mehhiko	Mexico	14	31,6	35,9	42,0	42,5	45,7	45,4
Guatemala	Guatemala	34	7,3	8,9	11,3	13,6	15,0	16,7
Lõuna-Ameerika	South America		163,1	227,3	271,1	307,2	331,3	359,3
Brasiilia	Brazil	4	119,8	167,4	194,6	211,1	235,4	248,2
Tšiili	Chile	15	8,0	13,3	22,1	34,6	36,6	43,0
Okeania	Oceania		26,0	34,8	41,9	51,7	59,0	62,4
Austraalia	Australia	19	12,0	16,9	20,8	24,3	30,4	34,1
Uus-Meremaa	New Zealand	31	8,7	10,0	12,0	16,9	19,3	19,7
Maailm kokku	World total		2 259,4	2 621,6	2 995,8	3 251,1	3 357,1	3 490,4

*Riigi asukoht maailmas tootmise väärtuse järgi 2005. aastal *Position of country by value of production in 2005*Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>Source: FAO, <http://faostat.fao.org>

12.5 Maailma saematerjali tootmine ja 40 suurimat tootjat aastatel 1970–2005

*World's sawnwood production and
40 biggest producers in 1970–2005*

Piirkond/Riik Area/Country		N*	1970	1980	1990	1995	2000	2005
			1 000 m ³					
Euroopa kokku	Europe		82 160	90 567	88 112	117 917	129 501	142 838
Venemaa	<i>Russian Federation</i>	3				26 500	20 000	22 500
Saksamaa	<i>Germany</i>	4	11 599	12 972	14 724	14 105	16 340	22 121
Rootsi	<i>Sweden</i>	6	12 269	11 299	12 018	14 944	16 176	18 000
Soome	<i>Finland</i>	9	7 350	10 258	7 503	9 940	13 420	12 269
Austria	<i>Austria</i>	11	5 376	6 736	7 509	7 804	10 390	11 074
Prantsusmaa	<i>France</i>	12	9 711	9 719	10 960	9 848	10 536	9 950
Rumeenia	<i>Romania</i>	19	5 441	4 677	2 911	1 777	3 396	4 321
Läti	<i>Latvia</i>	20				1 300	3 900	4 227
Tšehhi	<i>Czech Republic</i>	22				3 490	4 106	4 003
Poola	<i>Poland</i>	23	7 165	7 386	4 129	3 842	4 262	3 910
Hispaania	<i>Spain</i>	24	2 365	2 136	3 267	3 262	3 760	3 660
Suurbritannia	<i>United Kingdom</i>	27	1 323	1 721	2 271	2 295	2 630	2 836
Slovakkia	<i>Slovakia</i>	28				646	1 265	2 621
Norra	<i>Norway</i>	29	1 993	2 463	2 413	2 210	2 280	2 331
Valgevene	<i>Belarus</i>	30				1 545	1 808	2 304
Eesti	Estonia	31				350	1 436	2 200
Ukraina	<i>Ukraine</i>	32				2 917	2 127	2 184
Šveits	<i>Switzerland</i>	35	1 450	1 745	1 985	1 479	1 625	1 591
Itaalia	<i>Italy</i>	36	2 411	2 721	1 950	1 850	1 630	1 590
Leedu	<i>Lithuania</i>	37				940	1 300	1 500
Bosnia ja Hertsegoviina	<i>Bosnia and Herzegovina</i>	39				20	320	1 319
Belgia	<i>Belgium</i>	40					1 150	1 285
Aafrika	Africa		4 579	7 539	8 259	8 243	8 350	8 821
LAV	<i>South Africa</i>	33	1 297	1 593	1 936	1 574	1 498	2 171
Nigeeria	<i>Nigeria</i>	34	566	2 675	2 729	2 356	2 000	2 000
Aasia	Asia		77 004	94 808	104 713	96 652	61 947	72 668
India	<i>India</i>	7	4 361	10 976	17 460	17 460	7 900	17 500
Jaapan	<i>Japan</i>	8	42 827	36 955	29 781	24 493	17 094	13 603
Hiina	<i>China</i>	10	14 780	21 010	23 581	25 162	7 345	12 211
Türgi	<i>Turkey</i>	14	2 325	4 650	4 923	4 331	5 528	6 445
Malaisia	<i>Malaysia</i>	15	3 171	6 371	8 849	8 382	5 590	5 598
Korea	<i>Republic of Korea</i>	17	1 149	3 043	3 897	3 440	4 544	4 366
Indoneesia	<i>Indonesia</i>	18	1 701	4 815	9 145	6 638	6 500	4 330
Vietnam	<i>Viet Nam</i>	26	520	473	896	1 606	2 950	2 900
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		86 516	101 960	129 481	133 770	146 828	160 872
USA	<i>United States of America</i>	1	63 665	65 313	86 145	84 140	91 076	95 619
Kanada	<i>Canada</i>	2	19 756	32 779	39 741	45 444	50 465	60 187
Mehhiko	<i>Mexico</i>	25	1 572	1 991	2 366	2 329	3 110	2 962
Lõuna-Ameerika	South America		12 840	21 992	25 282	28 390	32 865	34 835
Brasiilia	<i>Brazil</i>	5	8 035	14 881	17 179	19 091	23 100	21 200
Tšiili	<i>Chile</i>	13	1 075	2 297	3 327	3 802	5 698	8 015
Argentiina	<i>Argentina</i>	38	736	846	950	1 329	821	1 388
Okeania	Oceania		5 597	5 801	5 610	7 006	8 061	8 617
Uus-Meremaa	<i>New Zealand</i>	16	1 850	2 062	2 198	2 950	3 910	4 369
Austraalia	<i>Australia</i>	21	3 559	3 389	3 151	3 691	3 983	4 038
Maailm kokku	World total		268 695	322 668	361 458	391 977	387 552	428 651

*Riigi asukoht maailmas tootmise järgi 2005. aastal *Position of country by value of production in 2005*

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>

Source: FAO, <http://faostat.fao.org>

12.6 Maailma puitplaatide tootmine ja 40 suurimat tootjat aastatel 1970–2005

*World's wood-based panels production and
40 biggest producers in 1970–2005*

Piirkond/Riik Area/Country		N*	1970	1980	1990	1995	2000	2005
		1 000 m ³						
Euroopa kokku	Europe		21 645	33 448	37 713	46 099	60 894	75 137
Saksamaa	Germany	3	5 801	8 307	9 635	10 646	14 064	16 979
Venemaa	Russian Federation	5				3 949	4 750	8 103
Poola	Poland	7	1 045	2 017	1 395	2 434	4 615	6 580
Prantsusmaa	France	8	2 312	3 140	3 315	3 882	5 538	6 398
Itaalia	Italy	10	1 640	2 550	4 357	4 183	5 425	5 611
Hispaania	Spain	13	813	1 894	2 441	2 792	4 673	4 929
Suurbriannia	United Kingdom	16	414	702	1 729	2 531	3 275	3 533
Austria	Austria	17	639	1 463	1 773	1 996	2 365	3 453
Belgia	Belgium	18					2 821	2 803
Soome	Finland	22	1 459	1 764	1 337	1 444	1 875	1 985
Ukraina	Ukraine	24				596	543	1 502
Tšehhi	Czech Republic	25				785	921	1 492
Portugal	Portugal	26	173	472	1 242	1 170	1 293	1 345
Rumeenia	Romania	29	869	1 610	1 094	437	306	1 011
Šveits	Switzerland	30	460	756	857	704	900	965
Iirimaa	Ireland	31	121	71	240	336	745	875
Kreeka	Greece	32	149	387	405	363	712	866
Valgevene	Belarus	33				374	548	856
Rootsi	Sweden	35	1 474	1 903	1 250	979	1 012	748
Ungari	Hungary	38	202	416	395	477	563	674
Slovakkia	Slovakia	39				341	346	605
Norra	Norway	40	516	620	658	560	535	582
Eesti	Estonia	46				277	412	411
Aafrika	Africa		842	1 525	1 604	1 756	2 191	2 856
LAV	South Africa	28	288	380	312	653	476	1 022
Asia	Asia		12 703	19 025	26 942	44 244	47 997	77 052
Hiina	China	1	944	2 296	2 999	14 411	19 239	44 914
Malaisia	Malaysia	6	415	1 079	1 953	6 556	5 788	6 963
Indoneesia	Indonesia	11	8	1 012	8 617	9 919	8 896	5 393
Jaapan	Japan	12	8 229	10 280	8 632	7 043	5 607	5 288
Türgi	Turkey	14	168	446	781	1 464	2 370	4 771
Lõuna-Korea	Korea, Republic of	15	1 099	1 657	1 456	2 136	3 204	3 860
India	India	19	173	252	387	396	349	2 341
Filipiinid	Philippines	34	948	759	505	315	510	777
Iraan	Islamic Rep of Iran	36	50	88	287	383	414	721
Tai	Thailand	37	74	150	449	683	594	685
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		26 558	31 756	39 236	46 897	61 449	61 725
USA	United States of America	2	23 026	26 224	32 086	38 157	45 723	44 163
Kanada	Canada	4	3 288	4 802	6 358	8 358	15 040	16 851
Lõuna-Ameerika	South America		1 350	3 600	4 143	5 893	8 747	10 372
Brasilia	Brazil	9	819	2 482	2 892	3 558	5 853	6 283
Tsiili	Chile	23	57	115	349	834	1 187	1 927
Argentiina	Argentina	27	193	427	272	431	782	1 112
Okeania	Oceania		809	1 198	1 734	2 260	3 491	4 363
Uus-Meremaa	New Zealand	20	190	319	687	1 092	1 654	2 219
Austraalia	Australia	21	600	847	985	1 137	1 796	2 083
Maailm kokku	World total		63 906	90 551	111 372	147 147	184 769	231 506

*Riigi asukoht maailmas tootmise järgi 2005. aastal *Position of country by value of production in 2005*

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>

Source: FAO, <http://faostat.fao.org>

12.7 Maaailma paberi ja pabertoodete toodangu üldandmed ja 40 suurimat tootjat aastatel 1970–2005

World's paper and paperboard production and 40 biggest producers in 1970–2005

Piirkond/Riik Area/Country		N*	1970	1980	1990	1995	2000	2005
1 000 t								
Euroopa kokku	Europe		38 829	50 105	67 654	82 615	100 175	110 523
Saksamaa	Germany	4	6 661	8 822	13 224	14 827	18 182	21 679
Soome	Finland	6	4 266	5 919	8 968	10 942	13 509	12 391
Rootsi	Sweden	7	4 359	6 182	8 419	9 159	10 786	11 736
Prantsusmaa	France	9	4 134	5 152	7 049	8 619	10 006	10 326
Itaalia	Italy	10	3 549	4 934	5 587	6 810	9 129	9 999
Venemaa	Russian Federation	13				4 073	5 310	7 024
Suurbritannia	United Kingdom	14	4 903	3 788	4 824	6 093	6 605	6 235
Hispaania	Spain	15	1 281	2 566	3 446	3 684	4 765	5 697
Austria	Austria	16	1 017	1 616	2 932	3 599	4 386	4 950
Holland	Netherlands	20	1 596	1 701	2 770	2 967	3 332	3 471
Poola	Poland	23	961	1 277	1 064	1 477	1 934	2 840
Norra	Norway	24	1 417	1 373	1 819	2 261	2 300	2 223
Belgia	Belgium	25					1 727	2 131
Šveits	Switzerland	26	731	914	1 295	1 435	1 616	1 751
Portugal	Portugal	27	219	463	780	977	1 290	1 674
Tšehhi	Czech Republic	33				738	804	969
Slovakkia	Slovakia	37				327	925	858
Ukraina	Ukraine	38				305	411	760
Eesti	Estonia	67				42	54	68
Aafrika	Africa		897	1 705	2 698	2 624	3 961	4 900
LAV	South Africa	19	610	1 197	1 904	1 871	2 982	3 774
Aasia	Asia		17 815	29 651	57 057	77 457	94 872	114 619
Hiina	China	2	2 961	6 884	17 328	28 517	32 053	53 463
Jaapan	Japan	3	12 973	18 088	28 088	29 664	31 828	29 253
Lõuna-Korea	Korea, Republic of	8	330	1 680	4 524	6 878	9 308	10 511
Indoneesia	Indonesia	12	19	231	1 438	3 425	6 977	7 223
India	India	18	861	962	2 185	3 025	3 794	4 129
Tai	Thailand	21	71	338	877	1 970	2 312	3 431
Türgi	Turkey	28	165	478	891	1 240	1 567	1 643
Filipiinid	Philippines	31	86	323	245	613	1 107	1 097
Malaisia	Malaysia	32	7	71	275	665	791	981
Vietnam	Viet Nam	36	30	37	62	125	384	888
Pakistan	Pakistan	40	25	63	229	420	592	700
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		58 078	72 379	91 519	107 536	111 427	105 860
USA	United States of America	1	45 805	56 839	71 965	85 526	86 252	81 437
Kanada	Canada	5	11 253	13 390	16 466	18 713	20 921	19 673
Mehhiko	Mexico	17	897	1 979	2 873	3 047	3 865	4 391
Lõuna-Ameerika	South America		2 619	5 580	7 686	9 204	10 243	12 543
Brasiilia	Brazil	11	1 099	3 361	4 844	5 856	6 473	8 221
Argentiina	Argentina	29	644	713	891	1 025	1 270	1 230
Tšiili	Chile	30	234	356	462	573	861	1 170
Kolumbia	Colombia	35	220	351	494	690	771	899
Venezuela	Venezuela	39	250	501	610	736	594	723
Okeania	Oceania		1 514	2 104	2 768	3 155	3 713	4 017
Austraalia	Australia	22	1 052	1 430	2 011	2 252	2 836	3 097
Uua-Meremaa	New Zealand	34	462	674	757	903	877	920
Maailm kokku	World total		119 753	161 524	229 381	282 591	324 392	352 462

*Riigi asukoht maailmas tootmise järgi 2005. aastal *Position of country by value of production in 2005*

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org/>

Source: FAO, <http://faostat.fao.org/>

12.8 Maailma 20 suurimat ümarpuidu importijat ja eksportijat aastatel 1970–2005

20 world's biggest roundwood importing and exporting countries in 1970–2005

Piirkond/Riik Area/Country	N°	1970	1980	1990	1995	2000	2005
		1 000 m ³					
		Import	Import				
Euroopa kokku	Europe total	31 386	36 109	31 030	46 921	62 098	60 357
Soome	Finland	2	2 406	3 852	5 237	9 046	10 005
Austria	Austria	4	2 029	3 756	4 588	4 998	8 590
Rootsi	Sweden	5	578	3 117	1 957	7 667	11 898
Itaalia	Italy	8	4 803	6 326	6 327	5 058	6 295
Hispaania	Spain	10	930	1 626	2 488	2 265	3 789
Norra	Norway	11	3 849	919	1 023	3 723	3 348
Saksamaa	Germany	12	5 326	3 787	2 016	1 776	3 596
Belgia	Belgium	13				4 024	2 898
Prantsusmaa	France	14	2 887	2 539	1 351	2 351	2 043
Poola	Poland	17	175	222	1	412	732
Eesti	Estonia	18				47	346
Tšehhi	Czech Republic	19				334	954
Läti	Latvia	20				15	136
Aafrika	Africa		517	793	301	929	785
Aasia	Asia		46 974	54 087	50 115	40 325	45 275
Hiina	China	1	1 996	8 316	7 250	6 152	15 670
Jaapan	Japan	3	39 356	37 566	27 634	21 944	15 949
Lõuna-Korea	Republic of Korea	6	3 155	6 141	10 062	8 328	6 734
Türgi	Turkey	15	74	9	857	785	1 883
India	India	16	5	42	1 342	356	2 242
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		4 802	5 109	1 944	7 795	9 220
Kanada	Canada	7	2 117	2 999	1 549	6 623	6 540
USA	United States of America	9	2 579	1 941	246	976	2 571
Lõuna-Ameerika	South America		381	1 155	2 983	5 157	2 672
Okeania	Oceania		2 255	1 971	3 054	9 258	9 033
Maailm kokku	World total		86 315	99 224	89 426	110 385	129 085
		Export	Export				
Euroopa kokku	Europe total		15 490	19 606	19 351	47 002	73 655
Venemaa	Russian Federation	1				18460	32049
Saksamaa	Germany	3	849	2851	4524	5012	5604
Prantsusmaa	France	7	2390	2753	5043	2977	5859
Läti	Latvia	8				2752	4353
Tšehhi	Czech Republic	9				2335	2030
Rootsi	Sweden	10	4276	891	804	1738	1462
Ukraina	Ukraine	11				28	705
Eesti	Estonia	13				2658	4432
Slovakkia	Slovakia	14				919	1612
Šveits	Switzerland	15	319	874	1128	1022	3754
Valgevene	Belarus	17				444	945
Leedu	Lithuania	20				1770	1203
Aafrika	Africa		6 864	6 183	4 164	4 344	6 058
Gabon	Gabon	16	1 634	1 071	1 159	1 587	2 584
Aasia	Asia		29 724	33 280	20 725	10 620	11 357
Malaisia	Malaysia	5	11 512	15 195	18 085	7 964	6 845
Myanmar	Myanmar	18	58	209	1417	825	1116
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		17 345	18 163	22 895	14 434	15 277
USA	United States of America	2	12 779	15 801	21 666	12 945	12 157
Kanada	Canada	4	4 167	2 320	1 197	1 387	3 048
Lõuna-Ameerika	South America		381	1 155	2 983	5 157	2 672
Uruguay	Uruguay	19			76	481	921
Okeania	Oceania		2 255	1 971	3 054	9 258	9 033
Uus-Meremaa	New Zealand	6	1 821	1 010	1 683	5 388	5 909
Paapua Uus-Guinea	Papua New Guinea	12	193	642	1 016	2 814	1 561
Maailm kokku	World total		72 059	80 358	73 172	90 815	118 052

* Riigi asukoht maailmas 2005. aastal Position of country in 2005

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>

Source: FAO, <http://faostat.fao.org>

12.9 Saematerjali 20 suurimat importijat ja eksportijat aastatel 1970–2005

20 world's biggest sawnwood importing and exporting countries in 1970–2005

Piirkond/Riik Area/Country		N*	1970	1980	1990	1995	2000	2005
		1 000 m ³						
		Import <i>Import</i>						
Euroopa kokku	Europe total		31 517	34 637	37 910	33 569	47 687	46 317
Suurbritannia	United Kingdom	3	8 974	6 632	10 661	5 533	7 963	8 227
Itaalia	Italy	4	4 025	5 774	5 999	6 406	8 380	7 727
Saksamaa	Germany	6	5 958	6 879	6 059	5 296	6 344	4 229
Prantsusmaa	France	7	1 967	3 429	2 317	2 105	3 341	3 984
Hiipaania	Spain	8	943	1 218	1 933	1 839	3 165	3 390
Holland	Netherlands	9	3 053	3 179	3 450	3 277	3 705	2 888
Taani	Denmark	12	1 337	1 317	1 496	1 921	2 925	2 251
Belgia	Belgium	13					2 223	2 249
Austria	Austria	16	79	583	685	1 029	1 663	1 500
Eesti	Estonia	29				36	199	627
Aafrika	Africa		2 091	3 167	3 463	5 157	4 533	5 312
Egiptus	Egypt	17	392	1 557	1 616	2 655	2 017	1 463
Alžeeria	Algeria	18	486	450	803	668	777	1 329
Maroko	Morocco	20	241	226	331	656	399	1 051
Aasia	Asia		4 683	10 727	15 703	22 380	22 686	28 188
Jaapan	Japan	2	3 010	5 573	9 038	11 765	9 951	9 123
Hiina	China	5	66	318	1 323	3 372	5 376	7 628
Tai	Thailand	14	69	342	1 491	2 086	1 020	1 994
Saudi Araabia	Saudi Arabia	15	107	1 121	680	766	1 059	1 599
Malaisia	Malaysia	19	33	213	28	409	488	1 160
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		12 153	20 111	25 283	33 110	38 683	50 511
USA	United States of America	1	10 623	16 985	22 489	29 940	34 391	44 400
Kanada	Canada	10	507	1 328	1 282	1 440	1 736	2 793
Mehhiko	Mexico	11	140	535	440	669	1 500	2 496
Lõuna-Ameerika	South America		876	1 453	399	711	458	391
Okeania	Oceania		1 004	1 076	1 513	1 182	1 178	1 081
Maailm kokku	World total		52 323	71 171	84 271	96 109	115 225	131 800
		Eksport <i>Export</i>						
Euroopa kokku	Europe total		22 023	25 482	23 234	42 255	56 396	69 371
Venemaa	Russian Federation	2				6076	7764	15400
Rootsi	Sweden	3	6905	5915	6252	10339	11048	11898
Soome	Finland	4	4702	6939	4176	7377	8431	7663
Austria	Austria	5	3422	4384	4179	4694	6356	7281
Saksamaa	Germany	6	441	879	1261	1907	3911	6445
Läti	Latvia	10				1487	3077	2670
Rumeenia	Romania	12	2025	1003	269	746	2322	2310
Tšehhi	Czech Republic	16				1548	1778	1758
Prantsusmaa	France	17	791	788	1191	1168	1386	1459
Ukraina	Ukraine	18				31	349	1306
Belgia	Belgium	19					1025	1266
Valgevene	Belarus	20				143	711	1197
Eesti	Estonia	21				296	1 070	1 137
Aafrika	Africa		940	896	1 346	1 417	2 078	1 676
Aasia	Asia		2 944	7 219	8 092	7 011	6 068	9 057
Malaisia	Malaysia	8	1417	3302	5332	4296	2650	3352
Indoneesia	Indonesia	13	44	1214	636	397	1463	2008
Tai	Thailand	15	38	2	47	54	311	1 793
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		15 517	25 983	35 893	41 107	42 002	46 433
Kanada	Canada	1	12861	21230	27192	35029	36456	41183
USA	United States of America	7	2 193	4 447	8 451	5 677	5 129	5 010
Lõuna-Ameerika	South America		1 660	2 551	2 175	3 608	3 830	6 277
Brasiilia	Brazil	9	1 075	809	509	1 596	2 039	3 163
Tšiili	Chile	11	214	1 298	1 288	1 238	1 310	2 336
Okeania	Oceania		340	771	658	1 171	1 696	2 074
Uus-Meremaa	New Zealand	14	267	621	616	1 073	1 523	1 848
Maailm kokku	World total		43 423	62 902	71 398	96 570	112 069	134 887

*Riigi asukoht maailmas 2005. aastal Position of country in 2005

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>Source: FAO, <http://faostat.fao.org>

12.10 Puitplaatide 20 suurimat importijat ja eksportijat aastatel 1970–2005

20 world's biggest wood-based panels importing and exporting countries in 1970–2005

Piirkond/Riik Area/Country	N°	1970	1980	1990	1995	2000	2005
		1 000 m ³					
		Import	Import				
Euroopa kokku	Europe total	5 901	9 901	14 419	15 158	22 776	30 173
Saksamaa	Germany	4	1 035	2 264	3 252	3 600	4 655
Suurbritannia	United Kingdom	5	2 008	2 446	3 318	2 842	3 313
Itaalia	Italy	7	90	791	909	1 128	1 729
Prantsusmaa	France	8	385	993	1 635	1 192	1 616
Belgia	Belgium	9				1 418	1 929
Hispaania	Spain	11	26	10	359	550	1 179
Taani	Denmark	13	260	355	589	570	1 032
Holland	Netherlands	14	812	1 215	1 621	1 599	1 727
Poola	Poland	15	240	378	80	313	688
Venemaa	Russian Federation	17				31	376
Kasanstan	Kazakhstan	18				2	147
Rootsi	Sweden	19	137	167	564	566	667
Austria	Austria	20	29	67	209	302	688
Eesti	Estonia	51				93	182
Aafrika	Africa	219	539	296	623	634	1 190
Aasia	Asia	859	2 052	10 067	16 849	18 865	22 949
Jaapan	Japan	2	561	315	3 821	6 036	6 200
Hiina	China	3	55	329	3 180	6 075	6 491
Lõuna-Korea	Korea, Republic of	6		1 247	1 928	2 091	2 716
Türgi	Turkey	16		1	6	143	535
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America	2 817	2 639	5 151	8 540	16 742	26 107
USA	United States of America	1	2 481	2 145	4 225	7 144	13 933
Mehhiko	Mexico	10	9	74	134	225	874
Kanada	Canada	12	243	233	522	882	1 539
Lõuna-Ameerika	South America	25	232	62	295	475	766
Okeania	Oceania	98	105	189	296	375	503
Maailm kokku	World total	9 918	15 468	30 183	41 759	59 867	81 688
		Ekspord	Ekspord				
Euroopa kokku	Europe total	4 773	7 916	10 301	14 740	24 687	33 640
Saksamaa	Germany	2	381	833	1368	1920	4620
Prantsusmaa	France	7	336	708	1059	1709	2269
Belgia	Belgium	8				2759	2869
Austria	Austria	10	205	762	1226	1227	2031
Poola	Poland	11	179	246	429	451	1337
Venemaa	Russian Federation	12	0	0	0	973	1404
Hispaania	Spain	13	35	465	292	573	1048
Soome	Finland	14	1013	1041	779	1021	1381
Portugal	Portugal	18	83	171	778	626	748
Itaalia	Italy	19	194	164	374	611	1121
Sveits	Switzerland	20	39	277	431	437	674
Eesti	Estonia	35				249	436
Aafrika	Africa	373	332	439	371	670	956
Aasia	Asia	3 105	4 020	12 059	15 478	13 976	19 253
Malaisia	Malaysia	3	189	604	1 390	4 360	5 234
Hiina	China	4	591	887	915	1364	1555
Indoneesia	Indonesia	5	245	8402	8699	5676	4511
Tai	Thailand	15	3	15	11	187	871
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America	903	2 372	5 647	9 143	13 948	16 593
Kanada	Canada	1	579	1 344	2 440	5 797	10 834
USA	United States of America	9	304	968	3 161	3 143	2 838
Lõuna-Ameerika	South America	148	565	854	2 026	2 600	6 072
Brasiilia	Brazil	6	106	324	616	1 230	1 565
Tšiili	Chile	17	2	32	119	331	435
Okeania	Oceania	82	156	420	844	1 198	1 710
Uus-Meremaa	New Zealand	16	16	119	356	633	826
Maailm kokku	World total	9 384	15 360	29 719	42 601	57 078	78 224

*Riigi asukoht maailmas 2005 aastal Position of country in 2005

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>

Source: FAO, <http://faostat.fao.org>

12.11 Paberi ja pabertoodete 20 suurimat importijat ja eksportijat aastatel 1970–2005

20 world's biggest paper and paperboard importing and exporting countries in 1970–2005

Piirkond/Riik Area/Country		N*	1970	1980	1990	1995	2000	2005
1 000 t								
		Import		Import				
Euroopa kokku	Europe total		10 572	16 246	29 676	34 726	48 077	52 497
Saksamaa	Germany	3	2 899	4 057	7 012	7 163	9 810	9 681
Suurbritannia	United Kingdom	4	2 233	3 510	5 597	6 277	6 421	7 265
Prantsusmaa	France	5	1 144	2 109	3 791	4 319	6 131	6 058
Itaalia	Italy	6	420	861	2 454	3 218	4 385	4 383
Hispaania	Spain	8	200	294	1 421	2 184	3 476	3 858
Holland	Netherlands	9	827	1 435	2 420	2 522	3 210	3 169
Belgia	Belgium	10					3 219	3 025
Poola	Poland	14	138	186	44	410	1 229	1 950
Tšehhi	Czech Republic	16				244	581	1 270
Taani	Denmark	17	504	625	1 166	1 044	1 151	1 268
Austria	Austria	18	113	214	536	854	1 397	1 240
Šveits	Switzerland	19	227	361	915	1 066	979	1 147
Venemaa	Russian Federation	20				56	358	1 100
Eesti	Estonia	81				27	65	94
Aafrika	Africa		802	927	1 233	1 394	1 709	3 257
Aasia	Asia		1 963	4 267	8 300	13 442	20 479	24 972
Hiina	China	2	429	1 221	3 129	5 485	10 448	10 749
Jaapan	Japan	11	115	656	1 204	1 544	1 647	2 274
Malaisia	Malaysia	13	145	251	612	808	1 013	2 046
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		7 463	9 526	13 760	15 785	23 615	24 315
USA	United States of America	1	6 371	8 054	11 685	12 910	16 279	16 756
Kanada	Canada	7	167	260	962	1 449	3 810	3 865
Mehhiko	Mexico	12	365	498	283	561	2 336	2 075
Lõuna-Ameerika	South America		985	1 175	1 076	2 774	3 054	3 197
Okeania	Oceania		521	763	1 049	1 571	1 752	2 104
Austraalia	Australia	15	479	695	903	1 346	1 399	1 564
Maailm kokku	World total		22 305	32 904	55 095	69 692	98 687	110 342
		Eksport		Export				
Euroopa kokku	Europe total		11 115	18 117	32 125	43 543	58 104	66 772
Saksamaa	Germany	2	642	1862	4208	6156	8905	12205
Soome	Finland	3	3559	4868	7633	9228	11642	11155
Rootsi	Sweden	4	2940	4626	6613	7528	9031	10593
Prantsusmaa	France	6	387	1064	2116	3316	4743	5578
Austria	Austria	8	522	886	2185	3001	3450	3922
Holland	Netherlands	9	591	953	2099	2250	3001	3041
Venemaa	Russian Federation	11				1774	2253	2750
Belgia	Belgium	12					2301	2640
Itaalia	Italy	14	320	501	1111	1707	2241	2432
Hispaania	Spain	15	29	160	526	684	1479	2249
Norra	Norway	16	1018	1048	1476	1961	1981	1911
Jaapan	Japan	17	525	763	1012	964	1615	1680
Suurbritannia	United Kingdom	19	230	466	1 100	1 316	1 793	1 495
Šveits	Switzerland	20	28	239	697	948	1 183	1 364
Eesti	Estonia	45				4	53	80
Aafrika	Africa		45	158	126	539	631	1 117
Aasia	Asia		695	1 215	3 450	6 077	11 825	13 806
Hiina	China	7	122	194	1 364	2 530	3 621	4 193
Lõuna-Korea	Korea, Republic of	10		132	469	994	2 471	2 996
Indoneesia	Indonesia	13		7	166	927	2 717	2 512
Põhja- ja Kesk-Ameerika	North and Central America		10 510	13 803	17 362	22 591	24 994	25 669
Kanada	Canada	1	8 073	9 555	11 875	13 856	15 613	15 731
USA	United States of America	5	2 424	4 186	5 388	8 536	9 139	9 610
Lõuna-Ameerika	South America		119	336	1 096	1 624	1 251	2 732
Brasillia	Brazil	18	1	198	840	1 223	585	1 651
Okeania	Oceania		186	418	499	579	924	1 412
Maailm kokku	World total		22 669	34 048	54 658	74 952	97 730	111 508

*Riigi asukoht maailmas 2005 aastal Position of country in 2005

Allikas: FAO, <http://faostat.fao.org>Source: FAO, <http://faostat.fao.org>